

Bu Kitap ZABUNOĐLU OTOMOTİV A.Ő. 'nin Bir Kùltür Hizmetidir

UKDE

UKDE KİTAPLIĞI: 109
MARAŞ KÜLTÜRÜ EDEBİYAT SERİSİ: 34

Editör:

Yaşar ALPARSLAN
Serdar YAKAR

Baskı - Cilt:

ÖNCÜ BASIMEVİ
Kazım Karabekir Cad. Nu.: 85/2
İskitler/ANKARA
Tel: 0 312 3843120

Kapak Tasarım:

Şükran İŞÇİ

Baskı Tarihi:

Temmuz 2012

ISBN

978-605-62827-4-4

Yazışma Adresi:

Vefa Kitap Kırtasiye
İsmetpaşa Mah. Borsa Cad.
Buket Sitesi Altı No 17/C
Tel: 0 344 225 13 00
mahmutseyithan@hotmail.com
KAHRAMANMARAŞ

SÜNBL-ZÂDE VEHBÎ

TUHFE-İ VEHBÎ

METİN-DİZİN-TIPKIBASIM

Hazırlayan

Ahmet YENİKALE

Kahramanmaraş

2012

3

Ahmet Yenikale,

1968 yılında Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini burada tamamladı. 1992 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. 2002 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eski Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda "Ahmed Nâmî Dîvânı ve İncelemesi" adlı teziyle doktorasını tamamladı. 1993 yılında girdiği Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde araştırma ve öğretim görevlisi olarak çalıştı. Hâlen aynı üniversitede öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Orta derecede İngilizce, Arapça ve Farsça bilmektedir. Yayımlanmış kitap ve makaleleri bulmaktadır. Evli ve üç çocuk babasıdır.

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	7
ÖN SÖZ	11
KISALTMALAR	13
GİRİŞ	15
I.SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ EFENDİ	17
A. Hayatı	17
B. Eserleri	23
C. Edebî Kişiliği	25
II.TUHFE-İ VEHBÎ	29
III.ÇEVİRİ YAZI SİSTEMİ	31
IV.METİN	33
V.DİZİN	111
KAYNAKLAR	157
TIPKIBASIM	163

TAKDİM

Lügat bir ihtiyaç. Hasseten de Türk milleti gibi fethi, fethettiği yerleri idâre etmeyi seven bir millet için ihtiyaç. Onun için erken dönemde Türkçesini tanıtan lügatler yazmış. Sonra da lügat yazmayı sonuna kadar bırakmamış. Her alanda çeşit çeşit lügat yazmış. Yazmayı çeşitlendirmiş, çoğaltmış. Ama kesinlikle azaltmamış.

Vaktiyle biz, önce hafız olduk, sarf-nahiv okuduk. Sonra da İmam-Hatip de okuduk. İmam-Hatip'te okurken Arapça, Farsça, Fransızca okuduk. Bu şu demekti. Osmanlının mektep sistemi dahilinde okuduk. Yüksek İslam okurken lisanın ehemmiyetini anladık. Bu lisanları geliştirdik. Osmanlıcayı ise eski okumada meşk usûlü öğrendik. Önce anamıza sonra da kendi kendimize okuyarak geliştirdik.

Erken dönem kitap okuma, edinme alışkanlığı içerisine girdik. Memûriyetle beraber maddî imkanlarımız genişleyince, zâten İstanbul'da başlamıştık, sahaf sahaf dolaşıp kitap edinme, arşiv yapma işine giriştik. Bir taraftan kütüphâneleri taradık, okuduk, bir taraftan değerli bulduklarımızı aldık. İşî bütün ayakları ile berâber götürdük. Çok sahaf gezdik. Bu iş sebebiyle vilayetler dolaştık. Hasseten Antep'e kesintisiz 20-25 yıl gittik. Yerinde literatür belledik.

Ve şunu gördük. Türk milleti kültür târihinde giderek artan bir hızla lügatler ortaya çıkarmış. Hem de her alanda. Aruz, galat alanına kadar.

Bu ortaya çıkan lügatlerden bazıları tutunmuş, zamanları aşmış. Şimdiki ta'birle klasikleşmiş. Bazıları çıkmış, kalmış, zamanları aşmamış.

Mesela bakarsınız Arapça, Osmanlıca lügatler çıkmış. Ama en çok Afyonkarahisarlı Muslihuddin Mustafa'nın "Ahter-i Kebir"i tutunmuş. Çok çok basılmış. Çeşit çeşit basılmış. Ya'ni liberal, serbest pazar şartları içerisinde klasikleşmiş.

Osmanlı Türkçesine bağlı; "Müntehabât-ı Lügat-i Osmâniyye" ve Şemseddin Sâmî'nin "Kamus-ı Türkî"si gibi lügatler klasikleşmiş.

Farsça-Türkçe lügatların içinden ise hacımlı olması bakımından başı "Burhan-ı Kâti" çekmiş. "Burhan-ı Kâti"nin yazarı Mehmet Hüseyin b. Halet Tebrizi. Mütercimi ise; Asım Efendi.. Kitap 1797'de tamamlanmış. Bilâhere

zaman içinde bir kerre Kahire, iki kerre İstanbul'da basılmış. Bir de bazı kısaltmalarla ama daha kullanışlı 1302'de İstanbul'da Matbaa-i Osmaniye'de basılmış.

Farsça-Türkçe lügat öyle Osmanlıca-Türkçe kadar çok yok. Çünkü bir; o kadar ihtiyaç değil. İki; alanı iki önemli eser doldurmuş ve sanki başka lügata ihtiyaç bırakmamış.

Bürhan-ı Kâti'den sonra ikinci önemli lügat Sünbülzâde Vehbî'nin Tuhfe'si. Sünbülzâde Vehbi Maraşlı bir âileden. Ailenin Maraş'ta kendinden evveli var, kendinden sonrası da var. Zamana ulaşanı var. Belli bir dönem âlim, şâir yetiştirmiş. Ailede ilmiye geleneği zamanla ölmüş fakat âile ölmemiş.

Biz bir proje dâhilinde bu zâtın eserlerini yayınlıyoruz. Bununla bu âlim şâir zât hak ettiği yere yeniden gelsin istiyoruz. Maraşlının bu değeri kaybolup gitmesin arzu ediyoruz.

Onun için biz bu konuda elimizden geleni yapıyoruz. Ahmet Bey "Divan" ve "Şevk-engiz"ini hazırladı. Bastık. "Nasihatnâme"sini Lütfi Alıcı Bey hazırladı. Bastık. "Lutfiye"sini Gülcan Tanıdır Alıcı Hanımefendi hazırladı. Bastık. Şimdi de Ahmet Yenikale Beyefendi Tuhfe'sini hazırladı, basıyoruz.

Bizim Sünbülzâde ile alakalı projemiz şimdilik bitti. Bundan sonra yeni bir eserini basmayız da demiyoruz. Tam tersine uygun bir şey düşer, yayınlamak gerekir, Yaradan lutfeder, yayınlardız diyoruz.

Tuhfe ve Bürhan-ı kati' birbirine yakın yıllarda basılmaya başlamışlar. Fakat Burhan-ı kati' tek cildli, iki ayrı cildli 3-5 kere basılırken Tuhfe altmış civarında basılmış. Tuhfe, doğrudan matbaa harfleriyle basıldığı gibi taş basma da basılmış.

Bizde Burhan-ı Kâti'in Mısır baskısı var. Tuhfe'ninse 5-10 baskısı var. Bir zamanlar bulmuşuz almışız.

Tuhfe çok tutunmuş. Sesebi; Farsça şiir ve edebiyat dili. Her dönem aydın, öğrenme ihtiyacı duyuyor. Tarikatda ve eğitimde birtakım temel eserler Farsça. Aydın, tarikatlı bunları okumaya ihtiyaç duyuyor. Son zaman Farsça, mekteplerde ders olarak konuyor. İhtiyaç duyuluyor.

Zira Tuhfe manzum. İnsan bunu ezberliyor. Hafızasına alıyor. Hafızasından istifâde ediyor. Tedrisatta ezberletiliyor. Çünkü eski eğitim hafızayı boşlamıyor. Hafıza da ilmi kitabsız taşımaya vesile oluyor.

Yani tam genişleme büyüme çağında bu eserin ortaya çıkması, manzum oluşu, mükemmeliyeti eserin tutunmasına, klasikleşmesine yol açıyor. En tutunmuş halk klasikleri bile onun kadar basılamıyor.

Biz baktık bu baskılardan az basılan taşbasma mükemmel. Manzum metin süs içine, şekil içine alınmış. Ayrıca mensur/nesir halinde kenarda verilmiş.

Ahmet Yenikale Bey ile beraber bu taş basmayı hazırlamaya karar verdik. Sağ olsun, Ahmet Bey aldı götürdü, hazırladı. Hem manzum hem mensuru yeni yazıya aktardı. Mensuru ayrıca dizine dönüştürdü. Önsözünü, girişini yazdı. Baskıya hazır hâle getirdi. Biz de gelmiyen yerini getirdik. Kıymetli bulduğumuz taş basma metni de içine koyarak basıyoruz.

Böylece Osmanlı lügat/sözlük klasiklerinden birini daha gün yüzüne çıkarıyoruz. Tuhfe'nin metin kıtlığını gideriyoruz. Kâr amacımız yok. Nasıl olması gerekiyorsa öyle yapıyoruz. Basımda yayında hiçbir şeyi esirgemiyoruz.

Ahmet Bey çok iyi bir insan. Ağır başlı. Terbiyeli. Uyumlu. Çalışkan. Mesleğine hâkim. Farsçası iyi. Metne hakimiyeti tam. Bu bakımdan onunla çalışmak bir keyf. Bize düşen ona sağlık sıhhat afiyet dilemek. Yeni çalışmalar yapmak, yaptırmak, beklemek.

Zabun veya Zebun oğulları Maraş'ta ve Hatay, İskenderun gibi muhitlerde geniş bir cemâat. Muhtemelen bir aşiretten bölünme.

Bir sebeble bölgeye dağılmış. Buralarda varlığını korumuş. Tutunmuş. Kimliğini muhâfaza etmiş. Zabun olduğunu bilmiş.

Okuyanları olduğu gibi esnafları da var. Hatta esnafları, iş adamları daha fazla. Birçok iş koluna dağılmışlar. Çalışırlar. Çalıştıkları iş kolunda muvaffak olurlar. İsimlerinden bahsettirirler.

Bunlardan ikisi Murat ve Mehmet Zabun. İsmail abimin çocukları. Genç yaşta iş hayatına atıldılar. Çok şükür tökezlemeden iş hayatını götürürler. Bugün Peugeot marka arabaların satış ve servis işlerini yaparlar. Götürdükleri hizmetle de memleketin takdirini kazanırlar.

Mehmet ve Murat Beyler aynı zamanda memleket meseleleriyle de alâkalanırlar. Bizim hizmetleri de ta'kip ederler. Takdir ederler.

Yakın bir zaman önce takdirleriyle berâber bir kitap için katkılarının da olmasını arzu ettiler. Bizden evet aldılar. Biz de bu kitabı onlar adına hazırladık. Onlar adına basıyoruz.

Onlara memleket kültürüne katkıları sebebiyle takdir ediyoruz.

Sağ kolumuz Serdar Yakar Bey'e emeklerinden mütevellid teşekkür ediyoruz. Allah'a sığınıyor, yeni kitaplar çıkarmak üzere yola devam ediyoruz.

Yaşar ALPARSLAN

ÖN SÖZ

Maraşlı Sünbül-zâde Vehbî Efendi (d.1718-ö.1809) XVIII. yüzyıl Osmanlı tarihinin ve edebiyatının sıra dışı ve renkli bir şahsiyetidir. Bir asra yaklaşan ömründe III. Ahmed'den IV. Mustafa'ya sekiz Osmanlı padişahının devrini idrak etmiş ve ezber bozan eserlere imza atmış şöhretli bir Türk şairidir.

Bu yayının konusu olan Tuhfe de onun şöhretinde büyük payı olan eserlerinden birisidir. Osmanlı'nın son dönemlerinde mekteplerde Farsça öğretiminde ders-lügat kitabı olarak okutulmuş hatta ezberletilmiştir. Yine tekkelerde Farsça öğretilirken de kullanılmıştır. Bu özelliği nedeniyle sayısız yazma ve basma nüshaları bulunmaktadır. Tuhfe-i Vehbî Farsça-Türkçe manzum sözlüklerimiz içerisinde Tuhfe-i Şâhidî'den sonra en çok rağbet gören sözlüklerdendir. Vehbî'nin İran sefaretî sırasında derlediği önemli malzemeleri kullanarak nazmettiği bu esere sırf sözlük açısından bakıldığında zengin bir söz varlığından bahsedilemez. Ancak kendisinin de belirttiği gibi bazı kelimelerin, o günün İran'ında kullanılan anlamlarına lügatlerde rastlanamadığını biz de müşahede ettik.

Vehbî Efendi'nin kolay söyleyebilen bir şair olması ona manzum sözlük yazma konusunda da büyük avantaj sağlamıştır. 882 beyitten oluşan eser, besmelenin ardından mesnevî tarzında kaleme alınmış 93 beyitlik bir hamdele, salvele ve sebab-i te'lifle başlar. Sözlük kısmı, beyit sayıları

birbirinden farklı 57 kıt'adan oluşur. Sonda da 201 beyitten oluşan ve Istılâhat-ı Acem başlığını taşıyan mesnevî şeklinde bir bölüm yer almaktadır.

Bu çalışma, Sünbül-zâde Vehbî Efendi'nin hayatı, eserleri ve edebî kişiliğinin anlatıldığı bir bölümden sonra Tuhfe-i Vehbî'nin metni, dizini ve eserin en güzel ve sahih baskısı olduğu kanaatine vardığımız 1275/1858 yılında Bâb-ı Âlî litografya tezgahında yapılan der-kenarlı ve harekeli baskının tıpkıbasımından oluşmaktadır.

Tuhfe'nin bugüne kadar yeni harflerle iki neşrine rastladık. Bunlardan ilki Turgut Karabey ile Numan Külekçi'nin müşterek çalışması olan "Sümbülzâde Vehbî, Tuhfe (Farsça-Türkçe Manzum Sözlük), Erzurum 1990", ikincisi ise Atabey Kılıç'ın "Türkçe-Farsça Manzum Sözlüklerden Tuhfe-i Vehbî (metin)" (Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları Volume 2/2 Spring 2007, s.410-475) adlı çalışmasıdır. Çalışmamızın maksadı dışında olduğu için bu neşirlerdeki farklılıkları çalışmamızın hiçbir yerinde zikretmedik. Önümüzde böyle çalışmaların olması bizi daha hatasız bir çalışma yapmaya ve eseri daha fonksiyonel hâle getirmeye zorlamıştır. Oluşturduğumuz dizinle bunu önemli ölçüde sağladığımızı düşünüyoruz. Çalışmamızın tıpkıbasımla birlikte yer almasının yükümüzü hafifleteceği inancıyla takdiri ehline bırakıyoruz.

Ön sözün son sözü olarak eserin yayımını üstlenerek kendisini ilme, hasseten de Maraş kültür, tarih ve edebiyatına adanmış olan bir proje insanı Yaşar Alparslan hocama en derin hürmetlerimle şükranlarımı sunuyorum.

Ayrıca eserin basıma hazır hâle gelmesinde emeği geçen sayın Serdar Yakar beyefendiye de teşekkürlerimi sunuyorum.

Ahmet YENİKALE

14.06.2012

Kahramanmaraş

KISALTMALAR

Ar.	: Arapça
AÜ DTCF	: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
bk.	: bakınız
C.	: cild
Fa.	: Farsça
Fr.	: Fransızca
-k	: der-kenar
Kas.	: [Divan'ındaki] kaside(ler)
Mes.	: [Divan'ındaki] mesnevî(ler)
s.	: sayfa
S.	: sayı
ty.	: tarih yok
Yay.	: yayını

GİRİŞ

XVIII. yüzyıl Türk tarihinde siyasî, iktisadî ve sosyal hayatta varlığını birçok alanda hissettiren gerilemeye ve dünya muvazenesinde güç kaybına karşılık kültür, sanat ve edebiyatta önceki asırdan kalma bir olgunluk kendisini gösterir. Ancak bu yüzyılın sona ermesiyle beraber klâsik Türk edebiyatının da parlak dönemlerinin sona erdiği görülür.

Bu yüzyılın Osmanlı şiirine damgasını vuran iki büyük ismi, yüzyılın başında Nedim ve sonunda Şeyh Gâlib'dir. Sıra dışı kişiliğiyle Sünbül-zâde Vehbî de XVIII. yüzyılın renkli simalarından birisidir.

Bir asra yakın bir ömür süren şairimiz Sünbül-zâde Vehbî Efendi, XVIII. yüzyılda sekiz Osmanlı padişahının devrini idrak etmiştir. Bu padişahlar; III. Ahmed (1703-1730), I. Mahmud (1730-1754), III. Osman (1754-1757), III. Mustafa (1757-1774), I. Abdülhamid (1774-1789), III. Selim (1789-1807), IV. Mustafa (1807-1808)dır (Uzunçarşılı, 1988: IV, I, 331-350).

1718'da yapılan Pasarofça anlaşması neticesi sağlanan ve "Lâle Devri" diye adlandırılan huzur ve barış ortamı bu dönemin mimarlarından Damad İbrahim Paşa ile Sultan III. Ahmed'in öldürüldüğü 1730'daki Patrona Halil İsyanı ile sona erer. 1739'da yapılan Belgrad, 1746'da yapılan Kasr-ı Şîrîn, 1774'te yapılan Küçük Kaynarca ve Yaş antlaşmaları ile Osmanlı'nın önemli sınavlar verdiği bu yüzyılda devlet içinde ve orduda önemli reform girişimleri olmuştur. Özellikle Yaş Antlaşması neticesinde sağlanan huzur ortamını iyi değerlendiren Sultan III. Selim, "Nizâm-ı Cedîd" adı verilen ilk ıslahât hareketiyle yeni bir ordu kurar. Zaten kendisi de bir şair olan III. Selim devrinde bilim, sanat ve edebiyatta da önemli gelişmeler müşahede edilir.

Yapılan araştırmalara göre bu asırda yetişen 1322 şairden 168'inin divanı bulunmaktadır. Kaynaklarda şiir ve şair asrı olarak kabul edilen XVIII. yüzyıl, şair kadrosu bakımından klâsik Türk edebiyatının en zengin dönemi

olmasına rağmen üstad sayılabilecek şair sayısı oldukça azdır. Bundan dolayı kaynaklar Sâbit (ö.1712)'ten itibaren "Her kaldırım taşının altından bir şair çıkar." sözüyle bu durumu eleştiri konusu etmişlerdir. Bu dönemde bazı şairlerin devrin edebiyatını değerlendirerek şair ve müteşairleri ayırt etmeleri için reis-i şairanlık görevine getirilmeleri, Sünbül-zâde Vehbî'nin şiirin ayaklar altına alındığı bir dönemde kendisine şair denmesinden utandığını ifade etmesi, bu durumu yansıtması bakımından ilgi çekicidir. (Şentürk-Kartal, 2004: 401)

Bu asrın ilme ve sanata verdiği değerle ön plana çıkan birçok hükümdarı olmakla beraber asrın başında III. Ahmed asrın sonunda ise şüphesiz Sultan III. Selim gelir. Kendisi de bir şair olan ve İlhamî mahlasıyla şiirler yazan III. Selim, aynı zamanda hattat, musikişinas, neyzen, tanburîdir. Türk musikisinde sûz-i dil-ârâ diye bilinen makamın da mucididir. Nizâm-ı Cedîd adı altında bir çok alanda reformlara imza atan Sultan III. Selim aynı zamanda bir Mevlevîdir. İşte Sünbül-zâde Vehbî Efendî de böyle bir şair Sultan'ın devrinde "şultanü's-şuarâ" ünvanını almış ünlü bir şairdir. Divan'ını Sultan III. Selim adına tertip ve ona takdim etmiştir.

Divan'ı bizce hakettiği iltifatı göremeyen Vehbî'nin Tuhfe'si, Nuhbe'si, Lutfiyye'si ve Şevk-engîz'i oldukça rağbet görmüştür. Pek çok yazma nüshası bulunan Tuhfe-i Vehbî'nin ilk baskısı müellif henüz hayattayken 1798 yılında yapılmıştır (Öz, 1997: 220), (Kılıç, 2007: 411). Daha sonra 1798-1909 yılları arasında baskı sayısının çokluğunu ifade etmesi bakımından, 59 defa basıldığı (Özege, 1997: 1877-78) hatta 1909'dan sonra birkaç baskısının daha yapıldığı ifadeleri önemlidir. Bu rakamlar, iletişim araçlarının ve hızının bugünkü ile mukayase edilemeyecek derecede geride olduğu dönemlerde yazılan eserler için büyük önem arz etmektedir. Bu bakımdan Tuhfe-i Vehbî'nin nüsha sayısının çokluğu da yazıldığı günden itibaren gördüğü ilginin en önemli kanıtıdır.

I. SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ EFENDÎⁱ

A. Hayatı

Asıl adı Mehmed bin Râşid bin Mehmed olan şairin mahlası Vehbî'dir. Hayatî Efendi'nin Sünbül-zâde'den naklettiğine göre kendisine bu mahlası, henüz doğumu sırasında Seyyid Vehbî (ö. 1149/1736) vermiştir.ⁱⁱ Osmanlı'nın bir sancağı olan Maraş'ta Sünbül-zâdeler diye bilinen köklü bir aileye mensuptur. Dedesi devrin Maraş müftülerinden Mehmed Efendi olup Saçaklı-zâde ile asırdaş ve komşudur. *El-eşbâh Ve'n-nezâ'ir*ⁱⁱⁱ fenn-i evvelini serh ederek ismini *Tevfik illa'llâh fi-şerhi'l-eşbâh* koymuştur (Hayatî, 1251: 63), (Yayaköylü Ahmed Râşid, 1259: 298). Osmanlı Müellifleri'nde fıkıhtan *Nuru'l-'ayn* ve *Kitâbü't-tenzihât* isimlerinde iki eseri daha zikredilir (Bursalı Mehmed Tahir, 1338: II, 237). Babası Râşid Efendi de âlim ve şair bir zattır.^{iv}

Eski kaynaklarda^v doğumuyla ilgili hiçbir tarih verilmeyen şairin 1132/33 (1718/19) yılında doğduğu tespit edilmiştir (Beyzadeoğlu, 2000: 13). Bu tarihe, şairin eserlerinde bizzat verdiği bilgilerden şu şekilde ulaşmak mümkün olmaktadır: Divan'ında kendisine Eskizağra kadılığının ihsan edildiğini bildiren hatt-ı hümayunun yazılmasına vesile olduğu için Şeyhülislam Mehmed Kâmil Efendi'ye sunduğu, teşekkürlerini de içine alan îdiyesinin

Yetmiş yetmiş bu sinn ü sâl ile bu hâl ile
Üstüne etfâl çıkmak lâyıq u ahrâ mıdır (Kas.46/22)

beytinde yaşının yetmiş i idrak ettiğini ifade ediyor. Şairin Eskizağra kadılığına nasbedilişi [1202/03 (1788/89)] itibarıyla yaşı yetmiş geldiğine göre 1132/33

ⁱ Bu bölümde Vehbî'nin Divan'ından yapılan alıntılarda tarafımızdan hazırlanan metindeki şiir ve beyit numaraları, Şevk-engîz'den yapılan alıntılarda ise bu eserdeki sadece beyit numaraları verilmiştir.

ⁱⁱ Ayrıca kaynaklarda, Seyyid Vehbî 1333(1719)'te Halep'te naib iken Sünbül-zâde'nin babası Râşid Efendi'nin de Seyyid Vehbî'nin yanında görev yaptığı ve Sünbül-zâde'nin doğumunun bu sıralarda gerçekleştiği ifade edilir (Akün, 1993: XI, 238), (Beyzadeoğlu, 2000: 14)

ⁱⁱⁱ Eşbâh, Zeynü'ddîn İbn-i Nüceym-i Mısıri'nin kütüb-i fikiyyeden bir eseridir (Yayaköylü Ahmed Râşid, a.g.y.).

^{iv} Şânî-zâde (Tarih, 1284: I, 197) ile Mehmed Süreyyâ (Sicill-i Osmânî, 1311: IV, 618) Reşid olarak kaydeder.

^v Hayatî, 1251: 63; Yayaköylü Ahmed Râşid, 1259: 298; Mehmed Süreyyâ, 1311: IV, 618; Şânî-zâde, 1284: I, 197; Bursalı Mehmed Tahir, 1338: II, 237; Faik Reşad, 1312: II, 40; Muallim Nâcî, 1986: 86.

(1718/19) yıllarında doğduğu sonucuna varılabilir.^{vi} Hem bu sonuç, onun vefatında 90'ı aşmış olduğu hususunda Şânî-zâde'nin ifadesi ile de örtüşmektedir (Akün, 1993: 238).

Vehbî'nin doğumundan itibaren Maraş'ta ne kadar kaldığı bilinmiyor. Ancak ilk eğitimini her ikisi de âlim ve şair olan babasından ve dedesinden aldığını Nuhbe'sinde

544 Biz muhakkak 'ilmi âbâımızdan aldık tıfl iken
Kad ahazna'l-'ilme min âbâ'inâ hâle's-şîğar
(Yurtseven, 2003: 122)

ifade ediyor. Çocukluğunun ve gençliğinin bir kısmını Maraş'ta geçiren Sünbül-zâde Vehbî Efendi memleketinde mükemmel bir tahsil gördükten sonra kendisine şöhret kapılarını açacak olan İstanbul'a gelmiştir. İstanbul'daki eğitim hayatı ve kadılık mesleğine ne zaman başladığı hakkında kaynaklarda bir bilgi bulunmamaktadır. Divanında Şeyhülislam Mehmed Kâmil Efendi'ye sunduğu bir kasidesinde geçen

Vâlid-i merhûmuñ etmişdi efendim imtiḥân
Dânişim muhtâc-ı istifsâr u istikşâ mıdır (Kas.46/19)

beyitinden adı geçen şeyhülislamın babası Anadolu ve Rumeli kazaskeri Osman Efendi'nin karşısında imtihan edildiği anlaşılmaktadır. Ayrıca kadılık mesleğine girmeden önce müderrislik de yaptığı Divan'ındaki

Alıp üstâddan izn ü du'âyı
Okutdum niçe ders-i Müntehâ'yı (Mes.7/16)

beyitinden anlaşılan şairin hocasından icazet alarak Müntehâ derslerini okuttuğu ancak geçim sıkıntısından ders vermeyi bıraktığı, devamındaki

Velî emr-i ma'âş oldu żarûrî
Sebeb terk etmege ders ü ḥuzûrî (Mes.7/17)

beyitten anlaşılmaktadır. Zamanın ileri gelenlerine kasideler sunarak onlarla dostane ilişkiler kurmuştur. Bu münasebetlerin te'sisiyle Rumeli ve Anadolu'nun birçok yerlerinde kadılıklarda bulunma imkanına kavuşmuştur.

^{vi} Nuhbe-i Vehbî üzerine yapılan bir doktora tezinde 1214(1799) yılında yazdığı Nuhbe'sinin

1276 Daḫi seksen ḳaderin (ḳadarın) bulmuş idim
İtmedim anları ammâ ityân

beyitinde geçen "seksen" ifadesi [Bölümün başlığına ve önceki beyitlere bakıldığında buradaki "seksen" in konuyla ilgili kelime sayısı olduğu anlaşılmaktadır.] alakasız bir şekilde yaşına bağlanarak doğum tarihinin kesin (!) olarak 1134 (1721) olduğu ifade edilmiş (Yurtseven, 2003: 8-9, 178).

Arkadaşı Sürûî, onun Yaş ve Bükreş'te on yedi yıl kadılık yaptığını Eflak, Boğdan ve Siroz'da da bulunduğunu ifade eder.^{vii} Kadılık mesleğinde oldukça uzun bir devre geçiren şairin Galatalı Tıflî Efendiye mürid olduğu, kaynaklar arasında sadece Sicill-i Osmanî'de yer alır (Mehmed Süreyyâ, 1311: IV, 618) Şairin III. Selim'in doğumuna düşürdüğü

Selîm'i Muştafâ Hân'a mübârek tâcdır gūyâ

Nümâyân cevher-âsâ dürc-i şevketden bu şehzâde (Kas.4/58)

tarihinde 1175 (1761)de İstanbul'da bulunduğu anlaşılmaktadır. Kendisine birkaç defa nâme-i hümayûn müsveddesi yazdırılmıştır. Yazdığı müsveddeler beğenildiği için Muhsin-zâde Mehmed Paşa'nın ilk sadareti sırasında re'isü'l-küttâb Yenişehirli Osman Efendi ve Raif İsmail Efendi'nin gayretleriyle 1182 (1768)de Sultan III. Mustafa zamanında kadılıktan hâcegânlık^{viii} mesleğine terfi ettirilmiştir (Faik Reşad, 1312: II, 40, Şahâbeddin Süleymân, 1328: 251). Şair, hâcegânlık (mâli işler) sınıfına terfi edişi dolayısıyla Sultan III. Mustafa'ya bir kaside sunmuştur (bk.Kas.5). Bu meslekte yedi sene görev yapan Vehbî Efendi, başta Sultan I. Abdulhamit olmak üzere saray ve çevresinde büyük itibar kazanmıştır.

Sarayda tesis ettiği güven neticesinde ve Farsçaya olan vukufiyeti de göz önüne alınarak Bağdat valisi Ömer Paşa^{ix} ile 1189 (1775)te Basra'yı kuşatarak Doğu Anadolu'yu yağmalattıran İran hükümdarı Zend Kerim Han arasındaki anlaşmazlığı halletmek üzere 1190 (1776)da İran'a elçi olarak gönderilmiştir. Vehbî Efendi, Şiraz'da Zend Kerim Han'la görüştüktan sonra Bağdat'a dönmüş ve Ömer Paşa ile bir tahrîrât kaleme alarak onun bir hükümdardan ziyade bir aşiret reisi olduğunu ve pek yüksekte atıp tuttuğunu ve hareketinin dostane olmadığını payitahta bildirmiştir (Uzunçarşılı, 1988: IV, I, 460). Daha sonra Ömer Paşa ile aralarında ihtilaf çıkmıştır. Vehbî, Zend Kerim Han'ın şikayet ettiği konulardan Ömer Paşa'nın mesul olduğunu İstanbul'a bir tahrîrâtla bildirmiştir (Unat, 1992: 135). Ancak Ömer Paşa,

^{vii} Kocamış pîr-i mugâna dönmüş
Yaş'la Bükreş'de gezüp on yedi yıl

Ey liyâkatsiz usandın ise İstanbul'dan
İşte Eflâk ile Boğdân yine var yirine git

Ba'd ez-în karnı toyar bok yemesin tutsun oruç
İbtidâ'-i ramazandan yer imiş si rûzî / Siroz'ı (Sürûî, ty: 70)

^{viii} Hâcegânlık, Osmanlı bürokrasi teşkilâtında ilk zamanlarda sadece divan-ı humayun kalem şeflerine, zamanla diğerlerine de verilen bir unvan (Yılmaz, 2010).

^{ix} Bu olaya Divan'ında şu beyitle işaret ediyor:

Belki ma'mûr eder vâlî-i Bağdâd bizi
Dest-i ihsânî ile ba'de harâbü'l-Başra (Müf.3)

Vehbî Efendi'nin kendi aleyhinde oluşan fikrini anlamış, Vehbî'den önce davranarak İstanbul'a Vehbî aleyhinde bir jurnal göndermiştir. Bu jurnalde Ömer Paşa, Vehbî'nin Zen Kerim Han'la dostluk uğruna İran tarafını tuttuğunu ve İran'da bulunduğu sırada ayyaşlık ve zinâkarlık gibi devlet hizmetinde bulunanlara yakışmayacak hareketlerle İranlılara rezil olduğunu yazmıştır.^x Bunun üzerine Sultan I. Abdülhamid Vehbî'nin bulunduğu yerde öldürülmesi için idam fermanı çıkarmış ve bu iş için de bir memur tayin etmiştir (Unat, a.g.y.). Görevli memur henüz Bağdat'a ulaşmadan dostlarının haber vermesi üzerine bir posta tatarı kıyafetiyle İstanbul'a gelmiş ve Üsküdar'da bir dostunun evine gizlenmesiyle sefâret macerası sona ermiştir (Akün, 1993: XI, 238).

Vehbî Efendi'nin yalnız Şânî-zâde Tarihi'nde rivayet edilen sefâretten dönüş macerası ve Ömer Paşa ile olan anlaşmazlığı konusunda kaynaklarda pek çok ihtilaf vardır.^{xi} Vehbî Efendi, sefaret dönüşü yazdığı, I. Abdülhamit'in beğenip affına vesîle ve manzum bir sefaretname örneği olan Tannane Kasidesi'nin sonunda

Dil-beste olan lutf-ı Hüdâvend-i kerîme

Rabt-ı emel etmez kerem-i Zend Kerîm'e (Kas.7/114)

diyerek Sultan I. Abdülhamid'e olan bağlılığını ifade eder. Ancak bir fiyasko ile sonuçlanan bu İran elçiliği sonrasında gittikçe geçim sıkıntısı ve ümitsizliğe düşen şairin hâmîleri de gözden düşmüştür. İran'dan döndükten sonra Sadrazam Derviş Mehmed Paşa'ya sunduğu kasidesiyle (Kas.25) affını ve piyade veya süvari mukabeleciliği mansıplarından birini isterse de karşılık görmez (bk. Kas.26). Gerek sadrazam Darendeli Mehmed Paşa'dan (Kas.27, Kas.28) gerekse Şeyhülislam Vassaf-zâde Mehmed Es'ad Efendi'den (Kas.40) hiç olmazsa eski mesleği olan kadılığa iadesini istemiştir. Yedi senelik fakruzaruret içerisinde uzun bir bekleyişten sonra sadrazam Halil Hamid Paşa'nın ilgisini göreyerek eski mesleği olan kadılığa dönebilmiştir. Bunun şükrâne bir ifadesi olarak sadrazam Halil Hamid Paşa'ya dört kaside sunmuştur (bk. Kas.30, 31, 32, 33). Ayrıca İran seyahatinden beri yazmayı arzu ettiği Tuhfe-i Vehbî adlı Farsça-Türkçe manzum sözlüğünü Halil Hamid Paşa'nın iki çocuğu adına kaleme alarak takdim etmiştir.

^x Vehbî'nin İran sefreti sırasında yazdığı

Baş eyledim İrân'ı ben hâl-i ruḥ-ı cânâneye

Şîrâz u Keşmîr ü Ḥoten olsun fedâ bir dâneye (G.229/1)

matla'lı musammat gazeline bakıldığında Bağdat Valisi Ömer haklı gibidir.

^{xi} bk. Unat, a.g.y; Uzunçarşılı, a.g.y. Kaynaklardaki bu ihtilafa Ömer Faruk Akün de dikkat çekmiştir (Akün, a.g.y.).

Sünbül-zâde Vehbî Rodos'ta kadılığı sırasında Osmanlı Devleti'ne ihanet eden Şahin Giray'ın yakalanıp idam edilmesinde önemli rol oynadığını bunun üzerine yazdığı ve I. Abdülhamid'e sunduğu Tayyâre Kasidesi'nde ayrıntılı bir şekilde anlatır (bk. Kas.8). Bu olayla tekrar yıldızı parlayan Vehbî, "merâtib-i sitte"den Silistre niyâbetine tayin edilir. Arkasından Avusturya seferi sırasında ordu-yı hümâyûn kadılığı naibliği tevcih olunur. Asker ile Edirne, Sofya, Niş havalisinde dolaştıktan sonra dönüşünde 1203 (1788/89)da Eskizağra kadılığına nasbedilir.^{xii} Bu yeni görevinde müverrih ve şair Sürûrî'de yanında kethüdâsıdır (Akün, 1993: 339).

Eskizağra'da kadılık görevini yürütürken (Kas.16)daki kendi ifadesiyle Şahin Giray'ın intikamını almak isteyen bir grup Tatar tarafından mahkemesi basılmış, malı mülkü yağma edilmiş, ailesi ve adamlarıyla birlikte 45 gün hapsedilmiştir.^{xiii} Vehbî'yi her vesile ile hicveden kahyası Sürûrî bu olayı da fırsat bilerek onun Eskizağra kadılığı sırasında birçok yolsuzluk yaptığını, ayrıca bir kadınla ilişkisi olduğu için bu olayların başına geldiğini söyler (Sürûrî, ty: 66-67). Bu olay üzerine kadılıktan azledilen Vehbî,

Ya'ni Eskizağara maḥv u telef oldu ise

Yeñi mañşibla efendim beni kıl şâd u be-kâm (Kas.17/19).

diyerek Sultan III. Selim'den tekrar mansıb ister. Rodos'tan İstanbul'a dönen Vehbî, daha önce Sürûrî'nin teşvikiyle 1198(1783)te bir divan tertip etmişken^{xiv},

Ḳılıp her nev'ini başka mühezzeb

Olundu üç lisân üzre müretteb (Mes.7/131)

beytinde ifade ettiği gibi Divan'ını üç lisan (Türkçe, Arapça, Farsça) üzere 1205 (1790) tarihinde Sultan III. Selim adına yeniden tertip etmiştir:

Târîhini Selîm Hân derse degil mi şâyân

Şâhâne oldu Vehbî dîvân-ı nev-müretteb (Mes.8/5)

^{xii} Zikredilen yerlerle ilgili şiirleri için bk. Kas.9, 10, 11, 12, 68.

^{xiii} Soydu dilki gibi Eskizağara ḥalkı beni

Ḳıçarıp postum edince yaḳamı böyle dü-nîm (Kas.16/39)

diyerek Eskizağra halkından da şikayet ettiği bu Tayyâre Kasidesi hakkında daha geniş bilgi için bk. (Beyzadeoğlu, 1991: 61-63).

^{xiv} Sünbül-zâde'nin bu ilk divan tertibine Sürûrî'nin düşürdüğü tarih beyti şudur:

Sürûrî seyr idüp tertîb-i nazmın söyledi târîḥ

Bu dîvân ile Vehbî kişver-i ma'nâda sulṭândır (Sürûrî, 1255: 147).

Aşağıdaki beyitte de mücevher tarih hesabına göre italik dizilen mısradaki - eski harflere göre- noktalı harflerin ebced değerlerinin toplamı yine aynı 1205 (1790) tarihini bildirmektedir:

Dedim târîhini cevher gibi hûb
Ma'ârif gencidir dîvân-ı mergûb (Mes.7/134)

Buna karşılık III. Selim de şairi birçok hediyeler ile şahsi elbiselerinden oluşan bir bohça hediye etmiştir. İtibarı gittikçe artan Vehbî'nin Sultan III. Selim'in saltanat yılları hayatının en parlak devresi olmuştur. III. Selim döneminde "sultanü's-şuarâ" unvanını da alan ve mîmarî eserler için düşürdüğü tarihler İstanbul'un çeşitli yerlerini süsleyen Vehbî, yine bu devrede Manisa ve Siroz'da kadılık yapmıştır. Daha sonra Manastır kadılığına tayin edilen Vehbî'ye son olarak Bolu kadılığının verildiği, ayrıca Tırhala ve Şumnu mansıplarının da verildiği tespit edilmiştir (Akün, 1993: 240).

Ömrünün kalan kısmını zevk ve eğlenceden geri kalmadan İstanbul'da geçiren yaşlı şair, nikris^{xv} hastalığına yakalandıktan sonra neşesinden bir şey kaybetmemiş iki seneden fazla hasta yatıp 14 rebiyülevvel 1224'te (29 Nisan 1809) vefat etmiştir (Faik Reşad, 1312: II, 41). Edirnekapısı haricinde Topçular'a defn edilmiştir (Bursalı Mehmed Tahir, 1338: II, 236).

Öldüğünde yaşı 90'ı aşkın olan Vehbî'nin ölümüne muarızı olan müverrih şair Sürûrî son bir vefa örneği göstererek

Gitdi şeyhü's-şuarâ Vehbî-i sâhib-âsâr
Bü'l-heves pîr-i civân-tab' idi fevka'l-'âde,

Lâle vaktinde vefât etdi dedim târîhin
Gülşen-i cenneti me'vâ kıla Sünbül-zâde,

Şeyh ü şâb-ı bülegâ defn edip oldu mahzun
Ki civân-tab' idi pâkîze-edâ Vehbî-i pîr

Seri üzre dikilip serv dedim târîhin
Oldu nâbûd re'isü's-şuarâ Vehbî-i pîr

tarihlerini düşürmüştür (Muallim Nâcî, 1986: 86, 87). Yine sitem kokan

Gam-güsâr idi Surûrî ana her târîhde
Cennet olsun rûhuna Vehbî Efendi'nin mekân (H.1224/M.1809)
(Uslu, 2007: 93, 186, 211)

^{xv} Gut, mafsâl romatizması olarak da bilinen bir hastalık.

tarihini yazan Sürûrî'nin ayrıca Sünbül-zâde Vehbî'nin müderris olan ve 26 yaşında ölen oğlu Lutfullah'ın (Mehmed Süreyyâ, 1996: III, 904) ölümü için de bir tarih düşürdüğünü görüyoruz:

İtti Lutfullah Molla 'azm-i sahra-i beka
Ruh-ı Vehbî-zâde rahmetle ide kesb-i safa

(H.1210-M.1795,DS/157) (Uslu, 2007: 92, 187, 222)

Sünbül-zâde Vehbî'nin kendisi gibi şair ve kadı olan diğer oğlu Hayrullah Efendi ise Zilka'de 1267 (Ağustos 1853)te vefat etmiştir (Mehmed Süreyyâ, 1996: II, 665).

Son zamanlarda elimize geçen bir şecere kaydına göre Vehbî Efendi'nin adına Lutfiyye'yi yazdığı oğlu Lutfî Efendinin, Sa'deddin Efendi adlı bir oğlunun bulunduğunu ve bu zatın Sultan Abdülmecid'in saltanat dönemini idrak ettiğini öğreniyoruz. Sa'deddin Efendi'nin kemâlâtına ve eserlerine hürmeten Sultan Abdülmecid'in ona Mısır Kazaskerliğini verdiğini yine bu şecereden öğreniyoruz. Şecereyi yazan kişinin annesi bu zatın kızının kızı imiş. İhsan Bürümcekçi Bey, annesinden rivayet ettiğine göre Koca Mustafapaşa'da medfun meşhur evliyâullahtan Sünbül Sinan Efendi (rahmetullahi aleyh) de bu ailenin cedlerindenmiş.

B. Eserleri

1) Dîvân

Bugüne kadar tespit edilen 20 yazması bulunan Sünbül-zâde Vehbî Divanı 1253'te Bulak'ta basılmıştır. Sünbül-zâde Vehbî'nin Divan külliyyatı içerisinde yer alan Arapça şiirleri ve Farsça Divançe'si de vardır.

Eger yazmış ise Sa'dî Gülistân

Bu âşâra desinler Sünbülîstân (Mes.7/132)

beytinde eserine Sünbülîstân denilmesini temenni etse de bu dileği şimdilik gerçekleşmemiştir.

Türkçe Divan'ı üzerine şimdiye kadar, yapılmış ancak yayımlanmamış bir doktora tezi (Beyzadeoğlu, 1985) ile 2011 yılında basılan bir kitabımız (Yanıkale, 2011) bulunmaktadır. Farsça Divançe'si üzerine de bir yüksek lisans tezi yapılmıştır (Küçük, 2010).

2) Lutfiyye

Sünbül-zâde Vehbî Efendi'nin oğlu Lutfullah için yazmış olduğu nasihat-nâme türünde 1181 beyitlik bir mesnevîdir. Kendisi kabul etmese de Nâbî'nin Hayriyye'sine nazire olduğu genel bir kanaat olarak ortaya

konulmuştur (Beyzadeođlu, 1996: 16 vd.). Eser üzerinde bu güne kadar iki müstakil çalışma yapılmıştır (Beyzadeođlu, 1996), (Alıcı, 2011).

3) Tuhfe-i Vehbî

İkinci bölümde geniş bilgi verildiđi için burada tekrara lüzum görülmemiştir.

4) Nuhbe-i Vehbî

Sünbül-zâde Vehbî'nin 1214 (1799) yılında yazdığı ve Sultan III. Selim'e sunduđu eser, Arapça-Türkçe manzum bir sözlüktür. 1948 beyitlik eserin ilk 145 beyiti mesnevi şeklinde münâcât, na't, salavat ve sahabe övgüsünü içeren mukaddimesidir. 146-1361. beyitleri arasında 82 kıt'alık kısmı kelime tercümelerini, 1362-1931. beyitler arasında mesnevi şeklinde Arapça ta'birlerin tercümelerini ihtiva etmektedir. 1932-1948. beyitler arası da hatime bölümüdür. Şairin sađlığında 1220 (1805) yılında basılan esere Yayaköylü Ahmed Râşid Efendi şerh yazmış ve bu şerh de basılmıştır (1259). Ayrıca eser üzerine yapılan bir doktora çalışması vardır (Yurtseven, 2003).

5) Şevk-engîz

Bir zen-dost ile bir mahbûb-dost tipinin mizahi bir şekilde canlandırıldığı 785 beyitlik bir mesnevidir. Sünbül-zâde Vehbî'nin Manisa'da bulunduğu sırada yazdığı bu eser 1253 (1837) ve 1286 (1869)da Enderunlu Fazıl'ın benzer konularda yazılmış Defter-i Aşk, Hûbân-nâme ve Zenan-nâme adlı eserleri ile birlikte basılmıştır. Çok fazla sayıda yazma nüshası bulunan eser üzerinde müstakil bir çalışmamız yayımlanmıştır (Yenikale, 2011).

6) Münşeât

Sünbül-zâde Vehbî'nin mensur yazılarını içeren Münşeât'ı bizzat kendisinin ifade ettiği gibi bir yangında kül olmuştur:

Huşuşâ Münşe'ât-ı bî-bahâne
Müsellem dürr-i menşür-ı yegâne
Ki icâd eylemişdim çok zamânda
Yanıp bir anda kalmadı cihanda (Mes.7/70, 71)

Bugün kimi parçaları yazma mecmualarda, Letaif-i İnşâ (Refik, 1282) ve Münşeât-ı Aziziye (1286) gibi müntehabât kitaplarında bulunabilmektedir. Divan'ının İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi T.Y.433 numarada kayıtlı bulunan yazma nüshasının sonunda 7 parça inşası mevcuttur (İKTYDK, 1967: 1054).

Ayrıca Osmanlı Müellifleri'nde ifade edildiğine göre Sünbül-zâde Vehbî, 1184 tarihinde Aynî'nin *Ikdü'l-cümân*'ından bir kısmını da tercüme etmiştir ki bir nüshasının Es'ad Efendi Kütüphanesi'nde bulunduğu bildirilmektedir (Bursalı Mehmed Tâhir, 1338: II, 236).

C. Edebî Kişiliği

Sünbül-zâde Vehbî, bir asra yaklaşan uzun ömründe III. Ahmed (1703-1730), I. Mahmud (1730-1754), III. Osman (1754-1757), III. Mustafa (1757-1774), I. Abdülhamid (1774-1789), III. Selim (1789-1807), IV. Mustafa (1807-1808) olmak üzere sekiz Osmanlı sultanının devrini idrak etmiş şöhretli bir Türk şairidir. 1205 (1790) tarihinde ikinci defa tertip ederek Sultan III. Selim'e sunduğunu

Tārîhini Selîm Hân derse değil mi şâyân
Şâhâne oldu Vehbî dîvân-ı nev-müretteb (Mes.8/5)

beytiyle bildirdiği Divan'ında Arapça şiirleri, Farsça Divançe'si ve Türkçe şiirleri bulunmaktadır. Şair bu dillerde şiir söyleyebilecek derecede her üç dile de hakimdir. Hatta Arapça ve Farsçaya olan vukufiyeti bu dillerin manzum sözlüğünü yazabilecek derecede ileridir. Bu eserlerinin dışında manzum hikayeciliğin tipik örneklerinden olan Şevk-engîz mesnevisi ve nasihat-nâme türünde yazdığı Lutfiyye mesnevisiyle bu alanlarda da varlığını ortaya koyan şair münşeât ve hezeliyatlarıyla da adından söz ettirmiştir.

Kaynaklarda genel olarak onun şiirlerinin lirizmden yoksun ve kuru olduğu değerlendirilmekle beraber kolay söyleyebilen bir şair olduğu herkesçe kabul edilmektedir. Ziya Paşa ünlü eseri Harâbât mukaddimesinde

Eş'ârı değil tabî'atiyle
Söyler sözü 'ilm kuvvetiyle
ifadesiyle onun ilmi yönünü kabul ederken
Ammâ kaside vü gazelde
Benzer kokusuz güle cebelde (1291: 17)
kaside ve gazellerini ise dağda yetişmiş kokusuz güle benzetir.

Osmanlı Müelliflerinde "Şiiri ilim kuvvetiyle söylenilmiş olduğundan o kadar güzel olmamakla beraber mevzun söz söylemek hususunda Osmanlı şairlerinin birincilerinden addolunur." (Bursalı Mehmed Tâhir, 1338: II, 236) denilerek bu genel kanaate tercüman olunmuştur. Eleştirilerinde oldukça katı bir üslup sergileyen Muallim Naci'nin (1986: 86-89) şair hakkında sebebini çözemediğimiz bir şekilde önyargılı davrandığı kanaatindeyiz. Bizce en isabetli değerlendirmeleri onu Sâbit ekolüne bağlayan Gibb yapmıştır ve

Osmanlı Şiiri Tarihi adlı eserinde ona hakettiği yeri ayırmıştır (Gibb, 1905: IV, 242-265). Vehbî, şiir anlayışıyla ilgili olarak Sabit vadisinin sarp olduğunu ve bu konuda kendisinin de at oynattığını ifade ediyor:

Şarp iken vādî-i Şâbit bir iyi dizgin edip
Vehbiyâ anda dağı atımızı oynatdık (G.154/12)

Sâbit'in kendi döneminde şiirin düştüğü durumdan "Her kaldırım taşının altında bir şair var." diyerek yakındığını yâd eden şair, şiirin şimdiki durumunun daha içler acısı olduğunu ifade etmesi oldukça manidardır:

Kaldırım taşları altında birer şâ'ir var
Deyü taş urmuş idi Şâbit-i dâna-yı sühan

Şimdi görseydi neler çıkdı o menfezlerden
Kaldırımlarda gezer bir sürü püyâ-yı sühan (Kas.51/94,95)

Her fırsatta şairliği ile övünen Vehbî'nin özellikle Şevk-engîz'de

Hayf ancak iki rüsvâ-yı kadîm
Biri bu nazmı yazan bir de Nedîm (440)

beyitinde kendisini Nedîm ile aynı kefeye koyması dikkat çekicidir. Bâkî, Fehîm, Sâmî, Münîf gibi birçok şaire nazire yazmakla beraber en fazla etkisinde kaldığı şairler Nefî, Sâbit ve Nedîm'dir.

Teknik bakımdan oldukça sağlam olan şiirlerinde dili genellikle sade ve akıcıdır. İncelediğimiz hemen hemen bütün eserlerinde vezni bozuk bir tek mısraya dahi rastlanmamıştır. Kafiye bulmakta zorlanmayan şairin kafiyeleri de oldukça sağlamdır.

Türk edebiyatının en hacimli divanlarından sayılan Divan'ında kasideler önemli bir yer tutmaktadır. Kasidelerinde en çok Nefî'ye (yedi) nazire yazan şair, Bâkî'nin "sünbül" redifli kasidesine ve Sâbit'in Ramazaniye'sine birer nazire yazmıştır. Sünbül-zâde Vehbî, her ne kadar

Kaşîde gezdirip bâb-ı ricâle
Tenezzül etmedim cerr ü sü'âle (Mes.7/30)

ya'ni "Devlet adamlarının kapılarında kaside gezdirerek dilencilik etmeye tenezzül etmedim." dese de III. Selim başta olmak üzere I. Abdülhamid ve III. Mustafa'ya pek çok kaside sunmuş, devrinin hemen hemen bütün sadrazamlarına ve şeyhülislamlarına kasideler sunarak mansıb taleplerini bu yolla ifade etmiştir. Bunların yanı sıra İran sefaretî dönüşünde yazdığı "Kasîde-i Tannâne", Rodos'ta Şahin Giray'ın katli ve akabinde mahkemesinin

basılarak kendisinin hapsedilmesi üzerine yazdığı "Kasîde-i Tayyâre"si ve sanatı üzerinde düşünen bir şair olduğunun ıspatı olan bir tür poetika sayılabilecek "Kasîde-i Kelâmîyye" (Sühan Kasidesi) gibi orijinal kasideleri de vardır. Bu bakımlardan Sünbül-zâde Vehbî için bir kaside şairi, denilse yeridir.

Musammatlardan sadece muhammese ve muhammesin özel bir biçimi olan tahmise râğbet eden şairin Divan'ındaki sekiz muhammesinden ikisi Nefî ve Münîf'in kasidelerini; Seyyid Vehbî, Nâbî, Nedîm, Sâmi, Fehîm'in birer gazelini tahmis ve bir tanesi de Sâbit'in "Dil-i vîrânımı yapsaî da yıkılsam gitsem" mısrasını tazmin ederek yazdığı mütekerrir muhammestir. Gazellerinde alfabenin her harfiyle şiir yazması, şairin şekil mükemmeliyetine de önem veren bir kişiliğe sahip olduğunun önemli delillerdendir.

Şairin manzum tarih düşürmede de oldukça başarılı olduğunu söyleyebiliriz. Divan'da 37 adet manzum tarihi bulunan şairin İstanbul'un birçok mimari eserine tarih düşürdüğü tespit edilmiştir (Akün, 1993: XI, 240). Muammâ ve lügazi de deneyen şairin Divan'ında bir tane de terkîb-i bend bulunmaktadır.

Edebî sanatların hemen hemen hepsinin güzel örneklerini bulmanın mümkün olduğu Divan'ında özellikle îhâm, cinas, tevriye ve telmih sanatları dikkat çeker. Hatta daha da ileri gidilerek Sünbül-zâde Vehbî'nin bir îhâm sanatı ustası olduğu söylenebilir. Bu bakımdan şiirlerini okurken çok dikkatli olmak gerekir. Bu konuda ilmîni oldukça hissettiren şair âdetâ okuyucusunu düşürmek isteyen ve ona meydan okuyan bir tavır içerisinde.

Klâsik Türk edebiyatı araştırmacıları ve meraklılarının ellerinden düşürmedikleri "Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar ve İzahı" adlı eserde Tuhfe, Nuhbe ve şerhleri de dahil olmak üzere 252 yerde adı geçen Sünbül-zâde Vehbî'nin 164 yerde de şiirlerinden alıntı yapılmıştır (Onay, 1993). Sâbit'in 162, Bâkî'nin 157, Nedim'in 152, Nailî'nin 139, Necatî'nin 122, Fuzulî'nin 112, Nâbî'nin 107, Nefî'nin 86, Nazîm'in 84, Mesihî'nin 67, Bağdatlı Ruhî'nin 63, İzzet Molla'nın 54, Hayalî'nin 49, Şeyh Galib'in 47, Emrî'nin 40, Hayretî'nin 32, Enderunlu Fazıl'ın 29 yerde adlarının zikredildiği eserde yaklaşık 117 maddede şiirlerinden örnekler verilen Sünbül-zâde Vehbî'nin ağırlığı ortadadır. Söz konusu eserde hemen hemen her madde için malzeme sağlayabilecek olan Vehbî'nin söz varlığı müstakil araştırmalara konu olabilecek daha nice malzemeler içermektedir.

Anlatma esasına bağlı edebî türlerden biri olan mesnevî sahasında da varım diyen şairimiz, nasihatnâme türünde yazdığı Lutfiyye'siyle de adından

söz ettirmiştir. Bir de onun edebî kişiliğinin tipik bir örneği olan Şevk-engîz adlı bir mesnevîsi vardır ki toplum yapımız itibarıyla her şairin dile getirmeye cesaret edemeyeceği bir vadededir. Sünbül-zâde Vehbî, Şevk-engîz'de zamparalığı ve kulamparalığı temsil eden iki tipi tasvir ederken hicivdeki ustalığını yine gösteriyor ve bu iki tipin hezel türü gazellerinde Hevâyî^{xvi} mahlasını kullanan müverrih ve şair Sürûrî'nin şiirlerinin matla'ı olduğunu ifade ederek bir bakıma hezeliyattaki yerini kendisi tayin ediyor:

İki mışra' idi gūyâ gidiler
Maṭla'-ı şî'r-i Hevâyî idiler (7)

Kısaca ifade etmek gerekirse şiirleri her ne kadar Necâtî, Fuzulî, Nâilî gibi şairlerle ile mukayese edilemeyecek kadar lirizmden yoksun olsa da Sünbül-zâde Vehbî, bir dil ve söz ustasıdır. Edebî kişiliğini de bu ustalığıyla yine kendisi özetlemiştir:

Belki dirler ne güzel nazm-ı laṭîf
Yazmış ol pîr-i cüvân-ṭab'-ı zarîf^{xvii} (784)

^{xvi} Hezeliyyâtındaki mahlası Hevâyî olan Sürûrî hakkında daha geniş bilgi için bk. (Batur, 2002).

^{xvii} Belki, o zarif ve genç tabiatlı ihtiyar ne güzel nazik şiirler yazmış derler.

II. TUHFE-İ VEHBÎ

Vehbî Efendi, İran seyahatinden beri yazmayı arzu ettiği Tuhfe-i Vehbî adlı Farsça-Türkçe manzum sözlüğünü Halil Hamid Paşa'nın iki çocuğu adına kaleme alarak Paşa'ya takdim etmiştir. Tuhfe-i Vehbî, şairin eserin son beytinde

Hezârân şükr idüp Hakk'a didim târîh-i itmâmın

Bi-hamdi'llâh bu zîbâ TUHFE-İ VEHBÎ temâm oldu (882)

düşürdüğü tarihe göre 1197/1782 tarihinde te'lif edilmiştir. Vehbî Efendi, sözlüğünü nazmederken İran sefaretı sırasında derlemiş olduđu çok değerli malzemelerini kullanmıştır.

Ya'nı vardır nice ra'nâ ma'nâ

Bakma ferhenge bulunmaz zîrâ (88)

beytinde de belirttiđi gibi bazı kelimelerin Farsça sözlüklerde yer almayan anlamlarına yer vererek sözlüğüne değer katmıştır.

Farsça-Türkçe manzum sözlüklerimiz içerisinde Tuhfe-i Şâhidî'den sonra en çok rağbet gören sözlüklerdendir. 882 beyitten oluşan eser, besmelenin ardından mesnevî tarzında kaleme alınmış 93 beyitlik bir hamdele, salvele ve sebep-i telifle başlar. Sözlük kısmı, beyit sayıları birbirinden farklı 57 kıt'adan oluşmaktadır. Sonda da 201 beyitten oluşan ve Istılâhat-ı Acem başlığını taşıyan mesnevî şeklinde bir bölüm yer almaktadır ve son beytinde eserin bitimine tarih düşürdüğü 5 beyitlik bir nazımla eser tamamlanmaktadır.

Sünbülzâde Vehbî, manzum sözlüğündeki kıt'aların vezinlerini genellikle her kıt'anın son beytinde vermiştir. Veznini vermediđi kıt'aların başlığına işaret koyarak vezinlerini dipnotlarında gösterdik. Kendisi gibi âlim bir şaire yakışacak bir şekilde hiçbir vezin hatası bulunmamaktadır. Kolay söyleyebilen bir şair olduğunu, bu eserinde de açık bir şekilde ortaya koymuştur.

Pek çok yazma nüshası bulunan Tuhfe-i Vehbî'nin ilk baskısı müellif henüz hayattayken 1798 yılında yapılmıştır (Öz, 1997: 220), (Kılıç, 2007: 411). Daha sonra 1798-1909 yılları arasında baskı sayısının çokluđunu ifade etmesi bakımından, 59 defa basıldıđı (Özege, 1997: 1877-78) hatta 1909'dan sonra birkaç baskısının daha yapıldıđı ifadeleri önemlidir. Eserin en güzel ve sahih baskısının çalışmamıza tıpkıbasım olarak eklediğimiz 1275/1858 yılında Bâb-ı Âlî litografya tezgahında yapılan baskı olduğunu söyleyebiliriz. Bu nüshadaki hareketler Osmanlıcadaki yaygın okunuşlarından farklı olduklarında bazan bizi oldukça şaşırtmıştır. Ancak lügatlerden tespit edildiğinde metindeki

hakelenmiş şekilleriyle de lügat oldukları müşahede olunmuştur. Tüm kelimeler lügatlerden tespit edilmeye çalışılmıştır. Dönemine göre bazı arkaik Türkçe kelimeleri de kullanan şair, dildeki hünerini manzum sözlük alanında da başarıyla ortaya koymuştur.

Ön sözde de belirttiğimiz gibi eser üzerinde yeni harflerle yayımlanmış iki çalışma bulunmaktadır (Karabey-Külekçi, 1990), (Kılıç, 2007).

Tuhfe üstüne Elbistanlı Hayâtî Efendi ile Lebîb Efendi şerh yapmıştır ve bu şerhler de basılmıştır (Lebîb, 1262), (Hayâtî, 1251). Bunlardan Hayâtî'nin şerhi 5 defa basılmıştır.

III. ÇEVİRİ YAZI SİSTEMİ

Metnin hazırlanmasında genel olarak ilmî eserlerde uygulanagelen çeviri yazı sistemi takip edilmiştir. Bunlar, maddeler halinde şöylece sıralanabilir:

1. Metinde kullanılan çeviri yazı alfabesi şöyledir:

ا (ā)	a, ā
ا (ī)	a, e, ı, i, u, ü
ء	'
ب	b
پ	p
ت	t
ث	ṣ
ج	c
چ	ç
ح	ḥ
خ	ḫ
د	d
ذ	z
ر	r
ز	z
ژ	j
س	s
ش	ṣ

ص	ş
ض	z, ḍ
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	'
غ	ğ
ف	f
ق	q
ك	k, g, ğ
ك	ñ
ل	l
م	m
ن	n
و	v (o, ö, u, ü, ū)
ه	h (a, e)
ی	y (ı, i, ĩ)
لا	lā

2. Farsça vāv-ı ma'dûleler (و) işaretiyle gösterilmiştir; ḥ^vāce, ḥ^vān gibi.

3. Terkîb-i meczîler, iki kelimededen oluşan Arapça ve Farsça birleşik isim ve sıfatlar arasına kısa çizgi (-) konulmuş, sona gelen Farsça ek ve edatlar ise bitleştirilmiştir.*
4. Metinde ünlülerin okunuşunda harekeler esas alınmış, ünsüzlerin okunuşunda ise zarf-fiil eki -p ve yumuşak g (ğ) dışında bir değişiklik yapılmamıştır. Bugün yumuşak g ile seslendirdiğimiz 'kef'lerin üzerine üç nokta konulduğu gözlemlenmiştir. Türkçe eklerin harekelenişinde bir standart bulunmamaktadır ve ünlü uyumu gözetilmemiştir.
5. Büyük harflerin yazımında Türk Dil Kurumu'nun İmlâ Kılavuzu'na uyulmuştur. Metinde geçen özel adlar -iham yoluyla işaret edilmiş olsa da büyük harfle başlatılmış, ekler kesme işareti (') ile ayrılmıştır.
6. Orijinal metindeki sayfa numaraları her sayfanın ilk mısrasından önce köşeli parantez [] içine konulmuş ve der-kenar için '-k' imi konulmuştur.
7. Beyit numaraları ilk mısranın soluna, bölüm veya başlık ayrımı gözetilmeksizin, beşli aralıklarla verilmiştir.
8. Metindeki başlıkların der-kenardaki anlamları dipnotlarında verilmiştir.
9. Kıt'aların vezinleri, başlıklara işaret konularak dipnotlarında belirtilmiştir. Şair, bazı kıt'aların vezinlerini o kıt'aların son beyitlerinde kendisi vermiştir.
10. Başlıklar Farsça olup tercümelere dipnotlarında der-kenardaki şekilleriyle verilmiştir.

* Bu konuda -veş, -âsâ gibi Farsça benzetme edatlarının kısa çizgi ile ayrılması dışında genel olarak İsmail Ünver'in "*Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler*" (*AÜ DTCF Türkoloji Dergisi*, C. XI, S. 1, s. 53-89) adlı makalesindeki tavsiyelerine uyulmuştur.

IV. METİN

[s.2]

TUḤFE-İ VEHBÎ

[fe‘ilâtün / fe‘ilâtün / fe‘ilün]

1 Ḥamd-i bî-ḥadd o kerem-fermāya
Ki anıñ ni‘metidir bî-ğāye

 Kıldı ez-cümle o Ḥallāk-ı Kerīm
 Ḥazret-i Ādem'e esmā ta‘līm

 Şān-ı Mūsā'ya idüp hem tekrīm
 Kıldı zātına izāfetle Kelīm

 Hem Süleymān'ı o ‘Allām-ı Laṭīf
 Mantıku’ṭ-ṭayr ile kıldı talṭīf

5 Ḥikmet ü kudreti ile ‘İsî
 Ṭıfl iken oldı beşikde gūyā

 Nev‘-i insānı hem ol bî-enbāz
 Eyledi nāṭıka ile mümtāz

[s.3]

 İḥtilāf-ı şuver ü elsineden
 Nice ḥikmetleri vardır rüşen

 Şu‘arā elsinesin ol Mennān
 Kıldı miftāḥ-ı der-i genc-i nihān

 Hem resūline hezārān şalavāt
 Ki odır efşāḥ-ı erbāb-ı lügāt

10 Nuṭkıdır vaḥy-i Ḥudāvend-i ‘Alīm
 Ne güherdir o kerīm ibni kerīm

 ‘Ālemīne sebab-i raḥmetdir
 İns ü cinne ne büyük ni‘metdir

Nāzil oldu aña Qur'ān-ı celīl
Ki ider şānına 'ālem tebcīl

Gerçi kim şī'r degildir o kelām
Nazm-ı şā'irde ne mümkin o nizām

Fehm idüp mertebe-i i'cāzın
İşidüp hedhede-i āvāzın

15 Ebkem oldu fuşaḥā-yı 'adnān
Kaldı ḥayrān bñleḡā-yı ḳaḥṭān

Eyledi müdde'iyānı mülzem
Cümlesi 'acz ile olmuş müflḥam

[s.4]

Olsun aşḥābına şad gñne selām
Ki anıḡ her birisi ehl-i kelām

Biri ez-cümle cenāb-ı Ḥassān
Nazmını 'ālem ider istiḥsān

Biri hem Ka'b-ı belāḡat-pīrā
Ka'b beyne'l-fuşaḥā pek a'lā

20 Cümlesi ehl-i ḥadīş ü tefsīr
'İlm ü 'irfān ile bī-mişl ü nazīr

Umaram kim olıcaḡ rüz-ı cezā
Olalar Vehbī-i zāra şüfe'ā

Ba'dezā başt-ı maḳāl eyleyelim
Sebeb-i nazmı nedir söyleyelim

Çünki bu 'abd-i za'īf-i aḥḳar
İtdi İrān'a sifāretle sefer

Eyleyüp devr-i Revān u Şifahān
Çoḡ maḳāmātını ḳıldım seyrān

25 Tā Nehāvend ü 'Irāk'a gitdim
Hep uşūliyle temāşā itdim

'Azm idüp tā be-diyār-ı Şīrāz
H^vāce Hāfız ile oldum hem-rāz

Şu'arāsı ile şoḥbet iderek
Şi'r ü inşā revişinden giderek

[s.5] Keşf ü ḥall itmiş idim nice lügāt
Var imiş bizde meger çok galaḫāt

Fārisī anlara maḫşūş zebān
İştılāḫātı daḫı bī-pāyān

30 Başkadır nice lügatlerde me'al
Ġayrı gūne olunur isti'māl

Fāris iklīmine düşmüş Şīrāz
Aḫa mensüb o zebān-ı mümtāz

İşfahānīleriḫ elfāzı Derī
Pehlevīniḫ daḫı Şīrāz yeri

Çün o iklīmi idüp keşf ü güzār
Çok zamān itmiş idüm mekş ü qarār

'Abeş olmaya diyü bu seferim
Kalmak ümmīdi ile bir eşerim

35 Ki idem sa'y-i belīġ-i mevfūr
Dā'imā ḫāḫıra eylerdi ḫuḫūr

Yādigārım ola her maḫdūma
Yazayım bir lügat-i manzūme

Oḫuya hem veled-i āġāhım
'Ömrümüḫ ḫāşılı Luḫfu'llāh'ım

[s.6]

Lik nā-būd idi qadri hüneriñ
Yoğ idi kıymeti dürr ü güheriñ

Yek-‘ayār olmuş idi āhen ü zer
Nā-sere qalmış idi naq̄d-i hüner

40

Has u hār ile berāber idi gül
Ayaq altında yatardı sünbül

Gülşen-i ğamda idüp nāle vü zār
Pey-rev-i zāğ-ı siyeh idi hezār

Güherin gösteremezdi üstād
Yoğ idi qadrini añlar naq̄kād

Bu sebebden dil-i nā-şād u hāzīn
Künc-i miñnetde idüp āh u enīn

Bī-mecāl olmuş idi güftāra
Şanki ebkem idi ol bī-çāre

45

Nāghān luṭf-ı Hudāvend-i Celīl
Kıldı aḥvāl-i cihānı taḥvīl

Virdi dünyāya ‘aceb ḥüsn-i niḫām
Ehl-i dil zümresi mesrūr u be-kām

Buldı qadrin yine kālā-yı hüner
İ‘tibār eyledi naq̄kād-ı qader

Ya ‘nī bir āşaf-ı ‘ālī-şānı
Şaf-der-i Cem-ḥaşem-i devrānı

[s.7]

Zīver-i şadr-ı vezāret itdi
Mesned-ārā-yı şadāret itdi

50

Devlete zātı ile geldi şeref
Görmemiş mişlini emcād-ı selef

Maḥlaş-ı pâki gibi ḥulķı ḥamîd
Necm-i mes'ûdı gibi zâtı sa'îd

Ya'nî hem-nâm-ı Ḥalîlü'rraḥmân
Ki odur mazhar-ı 'adl ü iḥsân

Kıldı ḥâşiyet-i ismi te'sîr
Nî'meti eyledi bu 'âlemi sîr

İsmi maḥlaşla odır şad-der-şad
Böyle remz itmiş anı ehl-i raşad

55 Hem odur nâzım-ı dîn ü devlet
Buldı vaḳtinde cihân emniyyet

Şâhib-i seyf ü kalem ehl-i kerem
Ma'din-i dâniş ü pür-cüd u himem

Oldı devrinde be-kâm u şādân
Zümre-i ehl-i dil ü nükte-verân

Böyle ḳadr-i hüner oldıḳda mezîd
Geldi bu bendeye de şevḳ-i cedîd

[s.8] Eyleyüp ya'nî bu nazmı inşâ
Ḥâk-i dergâhına itdim ihdâ

60 Ki meḥâdîm-i kirâm-ı güherî
İdeler gâhî iḥâle nazarı

Ol şerefle bula Tuḥfe'm şöhret
İşidenler ide meyl ü raġbet

Ne meḥâdîm-i mekârim-perver
Ne girân-mâye mu'allâ gevher

Neyyireyn-i felek-i 'izz ü şeref
Mihr ü meh gibi iki ḥayr-ḥalef

Ḳurre-i a'yün-i rüŷen-naẓarān
Her biri merdümek-i çeŷm-i cihān

65 Biridir 'Ārif-i bī-miŷl ü naẓīr
Biriniḡ maḡlaŷı Nūri-i münīr

Biri ḡurŷīd-i cihān-ārādır
Birisi bedr-i felek-pīrādır

İkisi biri birinden a'lā
Ne ŷadefdir güher-i bī-hemtā

Dā'imā devlet ile rif'at ile
Vālid-i mācid-i pür-himmet ile

Olalar ḡıfz-ı İlähīde maŷūn
'Ömr ü iḡbāli ebed rüz-efzūn

[s.9] 70 Ḳadr-i Tuḡfe'm de bülend olsa sezā
Anlarıḡ nāmına itdim inŷā

Silk-i ma'nāda ne ḡoŷdur naẓīm
İtmemiŷ miŷlini kimse tanẓīm

Yazmadım vezn-i rekīk ü nādir
Tā ola ḡıfzına herkes ḡādir

Eyleyüp gāhī mūrā'āt-ı naẓīr
Gāhī ezdād ile ḡıldım ta'bīr

Hem yazıldı nice tecnīs-i selīs
Nice İhām ile telmiḡ-ı nefīs

75 Anı evvel okuyan tıfl-ı aŷīl
Nükte-i ŷi'ri de eyler taḡŷīl

Ṭab'a elbette leṭāfet götürür
ḡüsn-i ta'bīre selāset götürür

Gösterüp ba'zı maḥalde terkīb
Aḥsen-i vech ile kıldım tehzīb

İrtikāb itmedim aṣlā merhūn
Oḡuyan olmaya tā kim maḡbūn

Lügatiḡ tercemesi yanında
Yer ider ehl-i diliḡ cānında

[s.10] 80 Ya'nı vaż'-ı raḡama ḡacet yok
Böyle zaḡmet çekecek ḡalet yok

Fārisi vü 'Arabī lafz-ı keṣīr
Ki ola elsinede ṣōhret-ḡīr

Cāy-ı Türkiḡde idüp isti'māl
Eyledim anlar ile keṣf-i me'āl

Müşterek ba'zı lügāt-ı rengin
Yazılıp itmedim ammā ta'yīn

Fehm ider anları erbāb-ı kemāl
Ṭa'n u teṣnī' ide ṡursun cūhhāl

85 Eyledim ḡarf-i hecāda tertīb
Oḡur ebced gibi her ṡıfl-ı edīb

Yazdığım lafz-ı dil-ārā ekṣer
Ṣī'r ü inṣāya muvāfiḡ gevher

Nicesin ḡāṣıl-ı ma'nā yazdım
İṡtılāḡ üzre ne ra'nā yazdım

Ya'nı vardır nice ra'nā ma'nā
Baḡma ferhenḡe bulunmaz zīrā

İtmemiş gerçi lügatler taṣriḡ
Eyledim cümle 'Acem'den taṣḡiḡ

90 Yağışur gevher-i İrân dir isem
Sürme-i ehl-i Şıfâhân dir isem

[s.11] Nâm-ı vâlâsı ola dünyâda
Tuğfe-i Vehbî-i Sünbül-zâde

Oğuyandan budur ancak me'mûl
Ki ide hayr-du'âyı mebzûl

Hıfz ide sehv ü haţâdan Mevlâ
Hasbûna'llâhu te'âlâ ve kefâ^{xviii}

Kit'a-i Şer'yye Der-Ĥarf-i Elif Ez-İbtidâ^{xix}

Tağrı adı Şîzer ü Şebzîr ü Yezdân u Ĥudâ
Yaradıcı âferinende, büzürgî kibriyâ

95 Vaşfidır Perverdigâr u Kirdigâr Āmirzigâr
Hem dağı pâyende bâķîdir, hemîşe dâ'imâ

Görici bînâ vu dâna bilici, ulu büzürg
Merhametlü mihrîbân, pādâş hayr ile cezâ

Rızķ rûzî, anı irişdirici rûzî-resân
Şükr ü ĥamd oldu sipâs u râsitâ medĥ ü şenâ

Ĥoğru sözlü râst-gû, vaĥşûr u peygamber resûl
Hem Muĥammed'dir sûtüde, ber-güzîde Muşţafâ

Yaz nüvîs, oķu bilĥân, Ĥur'an nuvî, çalış bikûş
Diñle bişnev, añla der-yâb, oldu şod, lâyiķ sezâ

[12] 100 Merdüm âdemdir, civân-merdî seĥâvet, vir bidih
İzidî Ĥaķ yoluna virgi, maĥallinde be-câ

Uçıcı perrende olmuşdır, melek adı sürûş
Hem inanmaķ bâverîden, lâyiķ u câ'iz revâ

^{xviii} "Yüce Allah bize yeter ve yetti de."

^{xix} İbtidâdan elif ĥarfinde şer'iate mensûb bir kit'adır. -k

Kiř milletdir, řeri'at rāh-ı dīn, rūze oruc
Hem yegāne-gūy mü'mindir, dūrūd oldu du'ā

Mescide mezigid dinūr dađı ezān bang-i namāz
Di imāma piř-namāz hem uyulmuş piřuvā

Cāhile nādān, mūrāyī řūfiye sālūs di
'İffet ehli pāk-dāmen, ehl-i taqvā pārisā

105 Rüsteđiz oldu kıyāmet, cennete dirler behiřt
Dūzah olmuřdır cehennem adı, řurtulmuş rehā

Fā'ilātün fā'ilātün veznidir bađr-ı remel
Eyle 'ilmiñle 'amel tā olmaya sa'yıñ hebā

Қıт'а-і Dil-Кеş ü Pür-Cünbiş ü Hüb u Ra'nā^{xx}

Boy қад, тоғры sehī, pek yaқıřıқлу zībā
řalınup gezme hırām u yüce oldu bālā

Hāreket cünbiş ü reftār řalınmaq yürimek
Dil-beriy cilvesidir nāz u giriřme tībā

[s.13] Göñül eglencesi mađbūba dil-ārām dinūr
Ya'nī yektā yalnız bir eři yoқ bī-hemtā

110 Dindi sāzendeye rāmiřger ü řanbūra setā
Irlamaқ nağme ile oldu sūrūd u hınyā

Beğzemek mānden ü hem öyle dimekdir қалmaq
Miřli mānendi gibidir, meřelādır güyā

Bād olsun, ola bāřed, ne-řeved olmaz hem
Verne yođsa, belī āri, 'acebādır āyā

Rūz gündüz, bugün imrūz, geçen gün dīrūz
řeb gice, bu gice imřeb dađı yarın ferdā

^{xx} Göñül çekici, zevk ile tolu güzel ve gāyet yaқıřıқлу bir kıт'adır. -k

Şüste yıkanmışa, hammâma dinür germâbe
Derlemiştir dağı hoykerde vü ĩrâ zĩrâ

115 Peşm yün, penbe pamuk, nerm dağı yumşaktır
Seng taş, saht katı, mermere dirler hârâ

Oldı âyende gelici vü revende gidici
Reft gitdi, gelür âyed, hem ayakdaş hem-pâ

Fâ'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilün
Eyle taşıl-i hüner tâ ola kadriş a'lâ

Ƙıţ'a-i Zıbende-i Rengin-Edâ^{xxi}

Başa me-râ, saşa tu-râ, siz şumâ
Ben men ü biz mâ vu aşa merverâ

[s.14] Sen tu, merev gitme vü binşin otur
Er birevı gider iseñ, gel biyâ

120 Böyle çünin, öyle çünân, çün gibi
Çist nedir, ân o, niçün çirâ

Ƙanşı küdam, üst odur, ĩn budur
Kist dimek kimdir o, şanda kücâ

Nice çesân, mişli besân, bil bidân
Bes yetişür, nice besı vü besâ

Düşkün olan 'aşıka üftâde di
Dağı gönül şapucıdır dil-rubâ

Duht kıza, bekciye pervâk di
Hâdim ağadır dağı h'âce-serâ

125 Zengin olan şaşşa tevânger dinür
Behre naşib oldı, dilenci gedâ

^{xxi} Rengin edâlu ve yaşışıklı bir kıţ'adır. -k

Hâne-i dervîş fakîriñ evi
Eski haşîr anda kühen büriyâ

Aşçıya aş-püz di, yemek hordenî
Sîr toq, aç gürsine vü nâsitâ

Pek eyü halvâ imiş efrûşe hem
Şolle lapa tefşeredir baqlavâ

[s.15]

Diñler iseñ nuş iderim ben saña
Ger şinevî pend konem men tu-râ

130 Müfte'ilün müfte'ilün fâ'ilün
Ehl-i ma'ârifle görüş dâ'imâ

În Kıt'a-i Bâ-Nükte Zi-Bâ Çün Gül-i Şâd-âb^{xxii}

Teşne şuşamış, kıanmış olandır dañı sîr-âb
Fergend siliñ yardığı yer, sil şuyı sîl-âb

Şîre di üzüm şuyına hem bekmeze düş-âb
Bâl şehd, dinür şerbete şehd-âbe vü şehd-âb

Gülzâr u gülistân güli çok yer dañı gülşen
Di çayıra merg u ter ü taze ise şâd-âb

Şehvâr dinür pâdişeh lâyık olana
Lezzetlü şu hoş-âb, eyü incü dür-i hoş-âb

135 Cüy ırmağa di, âb-ı revân ya'nî açar şu
Tîre bulanıkdır dañı havzıñ dibi pây-âb

Ser-geşte başı dönmüşe di, dönmege geşten
Deryâda şuyun dönmesi çevrindisi gird-âb

Âteşde o hayvân ki gezer adı semender
Dirler şu kuşundan kıaza baq, ördege murğ-âb

^{xxii} Ter ü taze gül gibi harf-i bâdan nükte şâhibi bir kıt'adır. -k

Māhī balığıñ adı, şināver dağı yüzgec
Ġūta şuya dalmak, şuların ıalğası ħız-āb

[s.16] Dārişkene ma'nāsı Süleymānī dimekdir
Ferrār girizende, cıva jıve vü sım-āb

140 Gözyaşına di eşk ü sirişk, ağılama girye
Giryān dimek ağlayıcıdır, kanlu şu ħün-āb

Mef'ülü mefā'ılı mefā'ılı fe'ülün
Benzer o nuķūşa bu cihān kim ola ber-āb

Ķıı'a'ı Ćün Mihr ü Meh Pertev-fezāy İn Kitābe^{xxiii}

Āsmān gökdir, güneş ħürşid ü mihr ü āfitāb
Yıldız aĥter, māh ay, aydınlığıdır māh-tāb

Uyanık bīdār, imızganmış ġunūde, uyķu ħ'āb
Uyumuş ħ'ābīde, dünki gice dūş u dūş de ħ'āb

Heybet ü ĥaşmet şüküh, a'lā dimek vālā imiş
Cāh manşıbdır, murādına irendir kām-yāb

145 Tāb tākāt, pıç büklümdir tōlaşıķdır dağı
İştlāĥ olmuş dinür fikr ü telāşa pıç-tāb

Fāş zāhirdir, ĥaber ma'nāsı peygām u peyām
Oldı pürsīden su'al itmek dağı pāsuh cevāb

Bulaşıķ ālāyiş, ālūden bulaşmaķdır dağı
Ĥālīş ü şāfī vü ĥāşın oldı hep mefhūmī nāb

[s.17] Āremīden diñlenüp eglenme, şabr oldı şikīb
Pek yelüp gezmek tekāpū, ya'nī ivmekdir şitāb

Āb-gır olmuş şu cem' oldığı yer tālāb hem
Āsiyāgerdir degirmenci, degirmen āsiyāb

^{xxiii} Ĥarf-i bāda bu kitāba şu'le virici ve artırıcı ġün ve ay gibi bir kıı'a. -k

150 Dest-hoşimdir getürdim hıttā-i İrān'dan
Kāle-i mülk-i 'Acem'dir bu kitāb-ı müsteṭāb

Ḳıtt'a-i Nādire-i Hüb-edā-yı Nā-yāb^{xxiv}

Āb-yār oldu şıvarıcı, şusızdır bī-āb
Şu aḳup taldığı yer daḥı sitaḥr u göl-āb

Hāḳ ḳuşı murğ-ı şeb, āvīz ayağından aşılır
Yarasa şeb-pere, yıldız böcegidir şeb-tāb

Giceden ḳalma şebīne, gicelik oldu şebī
Uyḳunuḡ evveli ma'nāsına olmuş ser-i ḥ'āb

Reh-revān yolcılara dindi, du-esbe ulaḡa
Ya'nī ayağı üzengide dimek pā be-rikāb

155 Nā-bedīd oldu belürsüz, yoḳ olandır nā-būd
Bulunur ise de pek az bulunandır nā-yāb

Merḡezen dindi mezār adına hem gūristān
Ḳubbe yapılmış olan türbeye dīrler gūrāb

Eyü söz cümlesi de diḡle çevirme yüzüñi
Hemeḡī nīk suḡan gūş kon u rüy metāb

[s.18] ***Ḳıtt'a-i Dil-pesend ü Revnaḳ-yāb^{xxv}***

Şu gibi çölde kim görine serāb
Dindi kūr-āb hem nümāyiş-i āb

Şermisār utanan ḥacil gibidir
Perdeḡī ol kim ola ehl-i ḥicāb

160 Peçedir çeşm-bend ü çeşm-āvīz
Hem ayāzī dimek daḥı o niḳāb

^{xxiv} Yine ḥarf-i bāda ḳalīlül'-vech ve rengīn edālī bir ḳıtt'adır. -k.

^{xxv} Yine ṭab'a muvāfiḳ gelen revnaḳ bulıcı bir ḳıtt'adır. -k

İhtilâm olmağa dinür güşâsb
Hem h̄ayālâtı giceniğ güşâb

Nâ-tuvân dinilür za'îf olana
Kuvveti kalmayan daħı bî-tâb

Câhil ü müflis olan bî-mâye
Müterâdif anıñla h̄âne-h̄arâb

Kâse-lîs ol çanak yalayıcı kim
Talışavuklukda ola şöhet-yâb

165 Bu sözi söylerem saña anla
İn suhân-râ bigüyemet der-yâb

Fâ'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
Düşmeniğdir görişdigiñ aħbâb

[s.19] ***Qıt'a-i Bü'l-'aceb Ez-Ni'met-i Rab^{xvii}***

Ne güzel ya'ni zehî, efd 'aceb
Daħı şâyeste vü şâyân enseb

Oldı çesbân münâsib dimege
Yaraşıklı dime mefhümü sebeb

Fâriside daħı müsta'meldir
'Arabide çeñe altı ğabğab

170 Heme dinse dükeli dir etrâk
Asıru dir Çağatay ya'ni heb

Herze-gü ol ki sözi saçma ola
Lâf ma'nası güzâf u daħı keb

Duħt-ı rez duħter-i rez bâde dimek
'Arabî tercemesi binti 'ineb

^{xvii} Yine harf-i bâda Rabb te'âlânıñ ni'metinden olındığı hâlde lâzümü'l-te'accüb bir kıt'adır. -k.

Oldı tebhāle girivend uçuk
Ditrenek lerze, dinür sıtmaya teb

Sa'y küşiş, oğumağdır h'ānden
H'āce üstād, debistān mekteb

175 Fā'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Sebeb-i rif'at olur 'ilm ü edeb

[s.20] ***Kıt'a-i Tā Be-Felek Çün Meh-i Tābende-Ruhest^{xxvii}***

Viresi oldı pesā-dest ü peşin pişā-dest
Teng-destān zügürdler, eli boş bād be-dest

Dağı peyveste vü hemvāre hemāre dā'im
Ulaşup birbirine muttaşıl oldı peyvest

Meclise bezm di, turma içe iç nüş-ā-nüş
Hem edebsizlik iden sarhoşa dirler bed-mest

Çalkdı ber-hāst, hemān pek 'acele itdi tirāht
İçerü geldi der-āmed dağı oturdu nişest

180 Çaçdı bigriht ü kurtulmadı ya'nī ne-rehīd
Gitdi şod, çekdi keşid, urdı bized, kırdı şikest

Dest-giriş hele ma'nāsı tutilmış kaçkın
Tutdı bigrift dağı bağladı bendid ü bibest

Dād-res irişen imdād için, irişdi resid
Ya'nī kırtardı rehānid ü halāş oldı birest

Çapılan oldı rubūde vü girifte tutilan
Telle vü dām tuzağdır, balık ağına di şest

Peşşedir sivri sinek, kehle süpüs, öldür küş
Piredir keyk, çekirge melaḥ u şıçradı cest

^{xxvii} Tā kıt'ası, felege ya'nī bu kıt'aya ziyā virici ay gibi tāt-ı muraşşadır. -k
Kıt'anın vezni: fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilün

185 Kūh tağ, yüce bülend ü yoğuşa dindi firāz
Deşt ü hāmūn ovadır, şīb iniş, alçaq pest

[s.21] Muğ u gebr oldı Mecūsī vü Naşārā Tersā
Tapılan şūret-i menhūsa di büt, tapdı perest
İn tek ü tāz u perestiş bu қоşuş bu tapınış
Cümlesi altun içündür hemegī behr-i zerest

Kit'a Ki Ū-Rā Kalem Ber-Ser-i Levheş Nüvişt^{xxviii}

Gil çamur, āhek kirec, kerpīc ü qum rīg ü hışt
Kārd bıçaqdır dağı nīze-i pūr-tāb hışt

Tab'a muvāfiq gelen her ne ise dil-pesend
Hüb güzeldir dağı çirkin olan nesne zışt

190 Mart ayı āzār, onuncı günü nevrüz imiş
Meh ay u nīsān ayı adıdır urdībehişt

Şāhib-i 'ilm olanıñ cümlesi dānişverān
Anladı fehmīd ü h'ānd oqudı, yazdı nüvişt

İşe güce 'ādete tarza di kirdār hem
Oldı tabī'at meniş dağı nihād u sirişt

Āmede gelmiş, tabīb adı bicişk ü bizişk
Güft didi, nīk-ter pek eyüdir, hoşca nişt

Aşqıya āvīze vü qubbeye künbed dinür
Şarkmış olan nesnedir hişte, şalıvirdi hişt

[s.22] 195 Argac arış tār u pūd hem toqımağ bāften
Riştendir iplik, sitād aldı, egirdi birişt

Arpa cev, erzen taru, buğdaya gendüm dinür
Hüşe başaq adıdır, bezr ekin dağı kişt

^{xxviii} Bu bir kıt'adır ki bu kıt'anıñ lügatlerin qalem ser-levhaya yazdı. -k

Etmege nān, nānuvān kim dinür etmekciye
Yufka imiş girde, un ārd, yoğurdı sirişt

Ṭuz nemek ü toḥm-ı murğ oldu yumurta adı
Ṭavuğa di mākiyān hem rafadan nīm-birişt

Hāça çelipā dinür daḥı berehmen papas
Çaḡına nākūs di ya'nī kelisā künişt

200 Müfte'ilün fā'ilün münserih evzānidır
Kesb-i kemāl eyle kim olmayasın bed-sirişt

Ḳıṭ'a Der-Nazm-ı Lüğathā-yi 'Arab^{xxix}

Ṣā vu ḥā vu zāl u ṣād ey nūr-ı 'ayn
Daḥı zād u ṭā vu zā vu ḥarf-ı 'ayn

Fārisīde kāfiye olmak muḥāl
Yazmasam şāyed ola naqş-ı kemāl

Bu sebebden ol sekiz ḥarfe temām
Başka üslüb ile kıldım ḥoş nızam

Ṣamm idüp Tāzī lüğatin āḥire
Ḳāfiyem oldu anıḡla fāḥire

[s.23] 205 Üç lisān üzre yazıldı ol ḥurūf
Hep maḥallinde mürettebdir şufūf

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilāt
Hep üçüncidir 'Arabca ol lüğāt

Ḳıṭ'a Der-Şā Be-Suḡan Kerde Leṭāfet Īrāş^{xxx}

Bezrger dindi ekinciye 'Arabca ḥarrāş
Teşnegī oldu şusızlık hem o ma'nāda lehāş

^{xxix} Bu ḳıṭ'a 'Arab lüğātleriniḡ nazmı beyānındadır. -k

^{xxx} Ḥarf-i şā'-i müşelleşe kāfiyesinde kelāma leṭāfet peydā eylemiş bir ḳıṭ'adır. -k

Ḳıṭ'anın vezni: fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilün

Cümle erkek dime mefhûmı nerân ile zükûr
Mâdegân oldu dîşi cem'î anıñ gibi inâş

Ƙız toğurmağa di zâyîden-i duht u ĩnâş
Di cimâ' itmege gâden dinilür hem irfâş

210 Döşeme adına mindiş didiler ya'nî bisâţ
Ev metâ'ına di kâçâl ü daħı dindi eşâş

Destiyâr ol ki i'ânet ide mefhûmı naşır
Yâverî oldu meded etmege ma'nâsı ğıyâş

Dindi Ƙarışmışa âmihte memzûc gibi
Di Ƙarışdırmağa şürîden daħı mişmâş

Ol ki tenbeldir anıñ adı kenîr ü 'afşel
Zûd-rev tiz yürüyici hem o ma'nâda dilâş

[s.24] Girevîden di inanmağa ki ĩmân gibidir
Oldı Ƙındırma fujûlîden ü hem istihsâş

215 Şatun almağa hırîden didiler ya'nî şirâ
Daħı gönderme firistâden imiş hem ib'âş

Her lisânıñ 'Arabî muntehabıdır çelebi
Fârisî gerçi ider řab'a leřâfet ĩrâş

Ƙıř'a Der-Cĕm ü Pür-Gevher Çü Genc^{xxxı}

Güşedir künc ü ģazîne oldu genc
Nev-civân şol kimsedir kim ola genc

Şayıda on beş olur gerçi se penç
'Āriyet daħı müsâfirdir sipenc

Üce ya'ni oturağ yiri sürĕn
Şağrı ģınc u şınc ü nâz u şĕve ģanc

^{xxxı} Cĕm Ƙâfiyesinde cevher tolu ģazîne gibi bir Ƙıř'adır. -k
Ƙıř'anın vezni: fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün

220 Çok kıvrıkcık saç adı mergül imiş
Büklüme çin ü şiken di hem şikenc

Ser-gelü oldı zükām, āmās şiş
Öksürükdür sürfe hem dirler sikenc

Derd-i ser baş ağrısı, düşvār güc
Derd miḥnet renc, incitme merenc

Yāre şol müshil ayārec ḥabıdır
Didiler rāvende hem rīvend ü menc

[s.25] Yağ rūḡan, cerb yağlu nesnedir
Dünbe kıyruq, iç yağı pīh ü zedenc

225 Küfte ya'nı döğülmüş güşt et
Ṭolu mumbāra di çerğend ü revenc

Oḡu vezn ile bu nazm-ı dil-keşi
Olasın sencide-ṭab' u nükte-senc

Kıt'a Der-Hā Be-Sipihrest Fūrūzān Çü Şabāḥ^{xxxii}

Açııcı oldı küşāyende, 'Arabca fettāḥ
Di anahtar diyecek yerde mejeng ü miftāḥ

Taḡrı adı ile bā-nām-ı Ḥudā, bi'smillāḥ
Sīb ḥordem yedim almayı, ekeltü't-tüffāḥ

Parlayan nesneye tābende vü lāmi' dinilür
Şem'-i İzān çerāḡıḡ adıdır hem mişbāḥ

230 Ṭasa ma'nāsı be-meng ü daḡı belbāl öyle
Şād kerden di sevindirmege ya'nı ifrāḥ

Şaḡlamaḡ oldı nühüften ki me'ālī ihfā
Āşikār eyleme vā kerden imiş hem İzāḥ

^{xxxii} Şabāḥ gibi göḡe dek müşte'il ve ziyā virici olan, hā harfinde kıt'adır. –k
Kıt'anın vezni: fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilün

Güſe-i çeſm di göz ucına hem ğamzü'l-‘ayn
Nigeriden dinilür baqmağa dağı ilmâh

[s.26] Kovciya dindi suhan-çin dağı nemmâm öyle
Köpeğin ürmesi lâyiden-i seg ya‘nî nübâh

Şâyigânî di ucuzluğa refâğa gibidir
Hüşk-sâl ol sene kim qaht u ğalâ ola külâh

235 Eyligin ile baña aç kapuyı ey açıcı
İftiha'l-bâbe bi-ikrâmike lî yâ Fettâh

Qıt'a Der-Hâ Cü Şeker-Hây u Bikon İstinsâh^{xxxiii}

Ağacıñ dalı nihâl oldu hem anıñ gibi şâh
Yaprağa berg dinür, dala budağa dağı fâh

Keçi büz, oğlağa büzgâle di kuzuya bere
Güsfend oldu qoyun hem dağı boynuzdur şâh

Añlamaq oldu şinâsiden ü hem fehmiden
Dindi zannitmege pindâr u gümân itmege râh

Qaşr-ı Nu‘mân'a havernaq dinilür kim meşhür
Zinet ü hüsne di revnaq dağı köşkün adı kâh

240 Jâjhâ halı-ı kelâm idici, geb-zen laffâf
Tarz u etvârı olan bî-edebâne küstâh

Yırtığa yırtmaca di çâk, yarıq oldu şikâf
Gedigi rañne dinür dağı delikdir sürâh

Hâsed idici bed-endîş, iki yüzlü du-rüy
Aqçeniñ kalpı, münâfıq kişiniñ adları mâh

[s.27] Tenginâ tar yere di, yufqa tünük, tardır teng
Bolluğa dindi ferâhî; açığa, bola ferâh

^{xxxiii} Harf-i hâ haqqında olan kıt'ayı şeker çeyneyici gibi istinsâh eyle ya'nî yazıñ sizler. -k
Kıt'anın vezni: fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilün

Nüşa-i nâdiredir fenn-i lügatde bu kitâb
Cümle erbâb-ı hüner itse sezâ istinsâh

Çi Dil-Cü Kıt'a Der-Harf-i Dâleṣ Kerdeem İnşâd^{xxxiv}

245 Mübârek ferruḥ u ferḥunde vü ma'mürdir âbâd
Sevinmiş ḥurrem ü dil-şâd hem maḥzündür nâ-şâd

Di peyker şürete, Erteng bir şüret kitâbıdır
İki meşhür naḳḳâş adıdır Mânî ile Behzâd

Siyeh-çerde di esmer çehrelüye ya'nî gendüm-gün
İki maḥbûbı çoḳ şehre dinürmüş Ḥalluḥ u Nevşâd

İçinde ay görünmüş bir kuyudur çâh-ı Naḥşeb hem
O aydır mâh-ı Naḥşeb İbn Muḳanna' eylemiş İcâd

Direfş-i Gâviyânî şol deri bayraḳ ki itmişdir
Demirci Gâve Ḍaḥḥâk'i anıḳla eyledi ber-bâd

250 Muḥâbâ iḥtirâz oldu daḥı pervâ o ma'nâda
Dimekdir her ne olur ise olsun her çi bâd-â-bâd

Keder olsa göñülde ḥâr ḥâr u sük mâtemdir
Çaḳırmaḳ, âh çekmekdir fiḡân u nâle vü feryâd

[s.28] Beşik gehvâre, mâm-ı nâf ebe ḳarı daḥı bâzâc
Çocuḳ küdek, yeñi toḡmış olan nev-zâde vü nev-zâd

Teraḥḥum miḥribânî vü nevâziş oḥşamaḳdır hem
Sitemger dindi zâlim kimseye zülme dinür bî-dâd

Cehâlet oldu nâ-dânî, ma'âza'llâh dimek berges
Bilici kimsedir dâneninde, dâniş 'ilm ü isti'dâd

255 Di taşlu yire sengistân u taşlıḳ senglâh olmuş
Daḥı dîvârıḳ adı lâd u dîvârıḳ dibi bün-lâd

^{xxxiv} Ne maḳbûl kıt'a dâl ḥarfinde ve ḳâfiyesinde inşâd ve İcâd eyledim. -k

Çi miġūyī ne söylersin, nemīdānend bilmezler
Kücāyī kaᅅġi yerdensin, tuyī bīġāne sensin yād

Mefā'īlün mefā'īlün hezecedir baħrının adı
İşitdim hāceden bir bir şinīdem yek yek ez-üstād

Kıt'a-i Mu'ciz-Edā Der-Nezd-i Her Müşkil-Pesend^{xxxv}

Kibr iden ħod-bīn, kendüsin begenmiş ħod-pesend
Hem uzun boyluya hem mümtāza dirler ser-bülend

Bī-nevā dindi naşībi olmayan bī-çāreye
Ķalbi maħzūn hem niyāz ehli dimekdir müstemend

260 Dil-sitān, dil-dār ta'bīr olunur dil-berlere
Dil göñüldür Ķalb ma'nāsında baġlama mebind

Açılış oldı küşāyiş, beste baġlanmış dimek
Hem düġüm adı girih, uçġurdur şalvār-bend

[s.29] Tatlu gülmekdir şeker-ħand u laṭife bizledir
Gülmek istihzā ile hem ħande-riş ü riş-ħand

Dāšten tutmaġ, şinūden işidüp tutmaġ dimek
Hem Ķabūl itmek peziṛeften, naşīħat oldı pend

Ser-keş oldur kim itā'atsiz ola bed-ħūy ola
Muşt yumruġ, silledir sīlī, ururlar mīzenend

265 Yorga at oldı tekāver, yaġıza şeb-dīz di
Esb at, eşkūnlü rehvar u Ķola atdır semend

Köylerin bilgic gibi söz şāħibi dihġān imiş
Rüstā vü dih dimek köydür hem ol ma'nāda kend

Ayaġın baş üzre Ķorlar öğrenürsen ma'rifet
Ger biyāmūzī hüner pāy-ı tu-rā ber-ser nihend

^{xxxv} Bir kıt'adır müşkil tutan kimseler 'inde reviş ve ifādesi 'ac virici bir kıt'a-i ġarrādır. -k
Kıt'anın vezni: fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilün

***Ƙıt'a Der-Zāl Biḥ'āneṣ Ki Konī İstilzāz*^{xxxvi}**

Dür kerden uzaḳ itmek ki 'Arabca işḳāz
Di ḳımıldanmaḡa cünbīden o ma'nāda nebāz

Zūd-reftār o ki pek yūriye ya'nī ḥazḥāz
Pūye kerden yūrimek sür'at ile hem ihvāz

270 Der ṣoden girmege dirler ki anıḡ gibi vuḳūb
Güzērānīden imiṣ ya'nī geçürmek infāz

[s.30] Pāre pāre dimedir let let u ṣuḳḳa ṣuḳḳa
Parça mefhūmı gürāre hem o ma'nāda cüzāz

Ƙavuḡa dindi kulūta ki 'amāre gibidir
Şarıḡıḡ adına destār dinür hem miṣvāz

Oldı ḳurtulma rehā yāften hem istiḥlāş
Daḡı ḳurtarma rehānīden ü öyle inḳāz

Didiler ḳorḳaḳ olan kimseye ḡar-dil ra'yüb
Di şıḡınmaḡa penāhīden o ma'nāda ma'āz

275 Başımaḡa dindi bihīden ki mürādifdir devs
Ġālib olmaḡa di firūz u daḡı istiḥvāz

Fārisī vü 'Arabī ile sözü m şır ü şeker
Oḳuyan küdek-i nev-sāle ider istilzāz

***Ƙıt'a-i Rā'ıyye-Rā Ez-Heme Rengin Şumār*^{xxxvii}**

Yek bir, iki du, se üç, dörde di çār u çihār
Penc beş u altı şeş, heft yedi, şay şumār

^{xxxvi} zāl ḳāfiyesinde olan Ƙıt'ayı oḳu ki telezzüz ḥāşıl idesin. –k

Ƙıt'anın vezni: fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilün

^{xxxvii} Rā ḳāfiyesine mensüb olan Ƙıt'ayı cümlesinden renglü ve zībā ve ma'nīdār şay. –k

Ƙıt'anın vezni: müfte'ilün / fā'ilün / müfte'ilün / fā'ilün

Heşt sekiz, nuh dođuz, deh dađı ondur temām
Bīst yigirmi, otuz sī vü çihil kırğa var

Elliyec pencāh di, şaşt dinür altmışa
Yetmiş heftād yaz deftere ey nām-dār

280 Seksene heştād di, tođsan olunca neved
Şad yüz olur şayıda biđe gelince hezār

[s.31] Üçde biri se yekī, dörtde biri çār yek
Hep bu kıyās üzre tā onda kılırsın qarār

Āhir-i āhāda bir mīm getürsen hemān
Cümle ikinci duvum gibi olur āşikār

Nīm yarım, yarısı nīme, bütündür dürüst
Şayısı kaçdır dimek çend, iki kerre du-bār

Pānzdeh on beş dimek, beş yüze pānşad dinür
On biđe biver dađı yüz biđe di şad-hezār

285 Böyle cefāsın felek şayısız itdi bađa
Çerğ çünin cevri-i ĥod kerd me-rā bī-şumār

Qıř'a Bā-Şan'at-ı İ'nāt-ı Leřāfet-Güster^{xxxviii}

Bār-keş yük çekicidir dađı ĥāhed ister
Ĥar u ālāğ eşege dindi, qatırdır ester

Meme pistān, biküşā aç, qapama ya'nī mepüş
Baqaram mīnigerem hem dađı binmā göster

Nāz-ı bāliş dime yüz yaşdıđı ma'nāsınadır
Cāme-ĥāb oldu yatağ hem döşe dirse güster

Dindi yorğana devāc u dađı yaşdığ bālīn
Çār-şeb çarşafa dirler ki döşekdir bister

^{xxxviii} Qāfiye şan'atıyla leřāfet döşeyici bir kıř'adır ya'ni qāfiyede diđerāndan muşanna' vāki'dir.-k
Kıt'anın vezni: fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilün

290 Heyzüm ü hıme odundur, kömür adı engişt
[s.32] Kora aḥker dinilür hem küline ḥākister

İskene burḡu dimekdir ki durüger dülger
Bıçkı erre daḡı el bıçkısı olmuş dester

Kunduzuḡ ḥāyasına kund-i be-deste dinilür
Kendü seglāb u segābī vü daḡı bī-deste

În Müşelleş Kıt'a Ez-Peymāne-i Hūrest H'ār^{xxxix}

Bār meyve, bīr yataḡdır, fıstıķı reng oldu būr
Pār bildir, ḡoca ādem pīr, oḡuldur daḡı pūr

Tāz tüysiz tāze, keskin tīz hem kesb eyle tüz
Tār zūlmet, ḡıḡşedir tīr ü dinür ma'sūḡa tūr

295 Ḥāk topraḡdır, ṡulum ḡık oldu, ḡunzīr adı ḡük
Hem dikendir ḡār, ḡaşmış ḡīr, ḡemsiḡ adı ḡūr

Dād virdi, dīd gördi, hem tütün ma'nāsı dūd
Dār ṡut, ḡic oldu dīr ü didiler uzaḡa dūr

Zeft ḡıḡşman, ḡara saḡız zift, hem aḡ gözlü züft
İḡleyici zār, aḡaḡa zīr, ḡüc ḡuvvet de zūr

Kān ma'den, kīn hem ḡizlü ḡāzabdır, dübr kūn
Kār iş, kīr ālet-i ma'hūde, a'mā oldu kūr

Merdümek māş u ḡoyundur mīş daḡı fāre mūş
Mār ḡaste hem yılandır, mīr beg, ḡarınca mūr

[s.33] 300 Bir neḡāt-āver müşelleşdir bu nazm-ı dil-keḡim
Nūş iden ma'nā-yı rengīnin ede kesb-i sūrūr

^{xxxix} Bu müşelleş kıt'a ḡūrīler ḡadeḡindendir iḡ. Ya'ni her bir mıḡra'da üç lūḡat ve üç ḡareke gibi biri fethā, biri kesra, biri zamme ve üç lūḡat üç ḡarf ile tezyīn olunmuşdur ve bu üç cihetle müşelleş buyurdular, fefhem ciddā. –k

Kıt'anın vezni: fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilün

Zehî İn Kıt'a-i Şāhāne Çün Efser Pür Ez-Gevher^{xi}

Ulu sultāna şāhīnşāh di, hük̄m idici dāver
Dağı evreng taht u tāk imiş dīhīm hem efser

Dinür hem pādīşāha şehriyār u husrev ü dārā
‘Adālet dād, iṭā‘at idicidir emre fermān-ber

Sitem zulm ü şikāyetçilere hem dād-ḥāhān di
Cihān gītī, re‘āyā zīr-i dest, iklīmdir kişver

Mekān cāy u zemīn yerdir, qalem-rev eldeki ülke
Budur meşhūrī mağrib bāhter, maşriq ola ḥāver

305 Sipāh u hem sipeh leşker, dinür başbuğa ser-gerde
Sipeh-bed dindi ser-dāra, sipeh-sālār ser-‘asker

Siper qalkān; zırh, cevşen, cebe zırh adıdır cümle
Kılıc şimşir ü tiğ ü nize mızrak deşnedir ḥancer

Demür āhen, qalay erziz, bakır mis, rüy tuçdur hem
Dimişler qurşuna üsrüb, gümüşdür sīm, altun zer

Deñiz deryā, gemi keştī, re‘īsi nāḥudā, yel bād
Açık yelken küşāde bādbān, bağı demür lenger

[s.34] Yaqın olma meşev nezdīk-i şāhān-rā selāṭīne
Uzaqdan gör bibīn ez-dür dağı baq dimek binger

Zi-Ḥiṣṣ Ağāh Bāşed Ān Ki Kerd İn Kıt'a-rā Ez-Ber^{xii}

310 Peder baba, piser ferzend oğuldur, hem ana māder
Qarındaşdır birāder, dāder ü hemşīredir ḥāher

^{xi} Ne güzel pādīşāhlara maḥşūş kıt'a tāk gibi mücevherāt ile töludur. –k
Kıt'anın vezni: mefā‘ilün / mefā‘ilün / mefā‘ilün / mefā‘ilün

^{xii} Aqribāsından ḥaberdār olur ol kimse ki bu kıt'ayı ez-ber itdi. –k
Kıt'anın vezni: mefā‘ilün / mefā‘ilün / mefā‘ilün / mefā‘ilün

Niyā oldı büyükbaba, nebīre oğlunuñ oğlu
Nebīse hem kız oğludur, birāder-zādedir efder

Dişidir māde, ‘avrat zen, dinür tül ‘avrata kâlem
Er oldı şüy u şevher ya‘nī zevc, erkek dimekdir ner

Dügün sūr u oyun bāzī, ziyāfet oldı mihmānī
Sevinmek şādımānī, bākire düşīze, kız duhter

Hışımlar cümle hıṣāvend ü nezdīkī yaqınlıqdır
Ügey oğul pusender hem ügey baba peder-ender

315 Kişi-zāde olan vālā-nijād u pāk-gevherdir
Tebār u ḥānedān kavm u ḳabile cümlesi yek-ser

Furū-māye di soysız şahşa, bed-ahter uğursızdır
Tülüngī ac u muhtāca dinür, cimri olan bī-zer

Sahī ādem civān-merd ü bağışlayıcı bahşende
Hasīs ü alçağa nākes dinür, isteklü ḥāhişger

‘Acem'den ben getürdüm böyle incü böyle cevher hem
Zi-İrān men biyāverdem çünīn dürr ü çünīn gevher

[s.35]

***Ḳıṭ‘a‘i Çün Mihr-i Raḥşān Der-Cihān Pertev-Niṣār*^{xlii}**

Raḥş at, parlayıcı raḥşende, parlaḳ tāb-dār
Pek leṭāfetlü ṭarāvetlü dimekdir āb-dār

320 ‘Āşıḳıñ ma‘nāsı olmuş dostār u dost-dār
Birbirine rāst gelmek du-çihār ile du-çār

Dādger ‘adl idicidir, cebr idici zūr-kār
Fırşat u ‘aşr u zamān daḥı hevādır rüzigār

Ḳoçmağa dindi der-āğüş u daḥı āğüşten
Hem ḳucaḳ oldı kenār, almaḳ ḳucağa der-kenār

^{xlii} Cihāna ziyā bezl idici parlayıcı güneş gibi maḳbūl bir ḳıṭ‘adır. –k

Ḳıṭ‘anın vezni: fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

Sāhten düzmek daḥı yol taḫımıdır berg ü sâz
Muntazamdır sâzmenđ ü pek muvâfiḫ sâz-kâr

Şol ki me'külâtdan mayhoş ola hoş-hor dinür
Hem güvârîden siñirmek, haźmı âsân hoş-güvâr

325 Oldı fikr itmek nehîden hem sigâliş öyledir
İşde te'ḥîr ü te'ennî eylemekdir burdubâr

Şulḥ ma'nâsındadır ya'nî barışmaq âştî
Ceng imiş perḥâş u rezm u ğîr ü dâr u kârzâr

Ṭasalu endühġin ü ṭasa olmuşdur fejem
Ḳalbi maḥzûn, ḥâṭırı mecrûḥa dirler dil-figâr

[s.36] Dâz mefhûmı binâ, dâzâr hem mi'mâr imiş
Yaz evi taḫgem daḥı muḥkem dimekdir üstüvâr

Rîze rîze pâre pâre, ṭartağandır tert-mert
Ḥurd-murd ufaḫ tefek ya'nî ṭaġılmış târumâr

330 İş feyâr, işleyiciye feyâr-âver dinür
İş ṭutıcı kâr-dâr, iş güc dimekdir kâr u bâr

Avlamak oldı şikerden hem demîden öyledir
Sürgün avı çerge vü av daḥı naḥcîr ü şikâr

Her ne ister iseñ iste dâ'imâ Allâh'dan
Her çi miḥ'ahî bicü hemvâre ez-Perverdigâr

În Kıṭ'a-i Şîrin Buved Dil-Teşnegân-râ Cüy-i Şîr^{xliii}

Dil-cü, dil-âvîz ol ki pek maḫbûl ola hem dil-pezîr
Daḥı dil-âver gibi her şâhib-şecâ'atdır dilîr

Oldı nişîmen oturaḫ, ber-ḥîz dinse ṭurma ḫalk
Şâbit-ḫademdir pâyidâr, yerleşmiş olan cây-ġîr

^{xliii} Bu ṭatlu ve şîrin kıṭ'a göñlü şusızlara süd ırmaġı olur ya'nî kemâle teşne olana süd ırmaġı gibi lezîzdir. -k

335 Kihter küçürekdir dahı mihter dimekdir pek büyük
Şehnây u hâlû zurnadır, tavul dühül, kösdür tebir

Yoldan haber ile gelüp giden imiş peyk ü berid
Müjde nevid ü müjde-ber mefhümü olmışdır beşir

Der-yâftem ben akladım, bişnâs tu sen ayla hem
Ğâyet zekidir tiz-dil, âgâh ma'nâsı habir

[s.37] Nevmid o kim me'yûs ola, hayf olmuş efsûs u dirig
Hem intikâm almağ dem-âverden hem oldı tut bigir

Tenzü tensûhuğ adı hoş-büy eyü koçulıdır
Ğâyet laîf işgerf imiş tensuğ dimekdir bi-nazir

340 Şubaşıya dârûğa di dahı kelanter muhtesib
Gerçi kelân ma'nâsıdır cümle lügatlerde kebir

Müstef'ilün müstef'ilün baħr-i recezdir bu güher
Cevher gibi hıfz eylese şâyeste maħdûm-ı vezir

Kit'a Der-Zâ Zi-Güherhâ Şode Gencine-i Râz^{xliv}

Çok resâ, çok yime bisyâr meħor, endek az
Oldı ħorsend kanâ'at idici, ħırşa di âz

Kendinadır pıraşa, sîr şarımşağ, koçu bûy
Dinilür koçmışa kendide şoğan ya'nî piyâz

Oldı pervend ħurumsağ ki dimekdir pûzeveng
İbne kânî vü gulâm-päreye dirler beçe-bâz

345 Mül oynaş dahı deyyûşa dinür kerdengil
Rûsbî câf celeb di, başı açığ ser-bâz

^{xliv} Zâ kâfiyesinde olan kit'a cevâhirâtdan esrâr ħazinesi olmuşdur ya'nî mücevherât gibi lügât ile mektûmdur. -k

Kıt'anın vezni: fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilün

Yaşşı pehn, ince de bārīk, sitebr oldı qalın
Enlü pehnā, kışa kūtāh u uzun dağı dırāz

[s.38] Quş yemi çīne vü yavrı beçe, lāne yuvadır
Murğ quş, bāl qanatdır dağı uçmaq pervāz

Fā'ide sūd u gezend oldı zarar, şatdı fūrūht
Rāyigān di ucuza müfte hem ortağ enbāz

Şapanıñ adı felāhun, çobana dindi şubān
Atmaq endāhten ü taş atıcı seng-endāz

350 Germ ü serdine baqılmaz bu fenā dünyānıñ
Eyleme vaqtıñi žāyi' dime kış yaz oqu yaz

În Kıt'a-i Ferhunde-Dem Çün Rüz-ı Rüşen Dil-Fürüz^{xlv}

Ser baş u pīşānī alın, ebrū di qaşa, çeşm göz
Kırpık müje, merdüm bebek, bīnī burundur, rüy yüz

Ruhsār, ruḥ, 'arız yañaq; dendān dişdir, leb tudağ
Ağız dihān u dil zebān, güftār imiş ma'nāda söz

Sīne gögüs, boğaz gelū, beşkenc mefhūmı bilek
Vāren dimişler dirsege, pūşt arqa olmış, düş omuz

Engüş parmaq, dest el, zānū diz oldı, pāy ayak
Hem ırnağa nāhun dinür, qaşı bihār u ger uyuz

355 Dükkānlu yollar küçe vü tüccārdır sūdāgerān
Dād u sited alış veriş, kālā qumaş, erzān ucuz

Germā vu tābīstān yaz, sāhil maḥaldır germ-sīr
Qışdır zimestān u dey u sermā dağı pāyiz güz

[s.39] Yağmur bārān, berf qar dağı bulutdur ebr ü mīg
Baḥnūne dirler şimşege, yaḥçe tolu, yaḥ oldı buz

^{xlv} Bu mübarek vezinlü kıt'a aydınlık gün gibi göñle ziyā viricidir ya'ni göñle surūr virir. –k
Kıt'anın vezni: müstef'ilün / müstef'ilün / müstef'ilün / müstef'ilün

Gerden boyundur, itmege kerden di, gerdân dönici
Oldı degirmi girde hem kerd itdi dağı gerd toz

Mekrây māl ü cāh-râ meyl itme māl u manşıba
‘İlm ü ma‘ārif kesb idüp cümle ḥasūduḡ bağrın üz

Ƙıt‘a Çün Āb-ı Güher Pās Meriz^{xlvı}

360 Ba‘zı berhı, şimdi eknün, dağı nız
Hest vardır, nıst yoğdur, nesne çiz

Pek tolu ser-şār, destıdir sebū
İç binüş u saç biyefşān, dök biriz

Ƙul rehı, bende köle, zengı ‘arab
Nağz dil-ber, cāriye oldı keniz

Di nebehre, nā-sere Ƙalp aƘçeye
Olmuş aldanmağ firib ü pul peşiz

Ƙorğudur bım ü hirās u ters ü bāk
Ƙaçacağ yerdir dağı cāy-ı giriz

365 Git birev hem ur bizen, bigriz Ƙaç
ƘarışıklıƘ şūriş ü gavğā sitiz

[s.40] Pūye yelmek, pekçe Ƙoşmağ türkitāz
Dağı pek çāpük gidendir germ-ħiz

Şūr tuzlu, jerf ü mağ ya‘nı deriğ
Ƙuyu çāh u Ƙuyucıdır çāh-viz

Tünd-bād oldı Ƙaşırğa, zūd tiz
Hem dağı ħışm u ġazabdır tünd-i tiz

Mağz içdir kim ‘Arabca lüb dinür
Piste fıstığdır, Ƙurı üzüm meviz

^{xlvı} Bu Ƙıt‘ayı gevher şuyı gibi ħıfz eyle, dökme ya‘ni bu Ƙıt‘anıñ Ƙadrin bil, ez-ber it, unutma! –k
Ƙıt‘anın vezni: fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

370 Bād-zen yelpāzedir daḥı dinür
Bād-ı bīzen, bād-bāz u bād-bīz

Sen hemān sa'y eyle ey nūr-ı başar
'İlm ü 'irfān şāḥibin eyler 'azīz

Kıt'a-i Sīniyye-Rā Der-Sīne Kon Bihter Heves^{xlvii}

Geldi āmed, güldi ḥandīd, an ki ol kim, kimse kes
Kuyruḡa dinbāle vü düm di, bibür ma'nāsı kes

Şolumaḡdır dem-zeden, hem-dem muşāḥib, rāz sır
Üflemek hem zāḥir olmaḡdır demīden, dem nefes

Söylemişim güftemī, bilmiş idim dānistemī
Bes ki ez-bes ki nice çoḡdan, yeter daḥı zi-bes

375 Önde giden pīş-rev girü ḡalan pes-māndedir
Şoḡrasıdır vāpesīn hem şoḡradır hem eḡse pes

[s.41] Sārbān şavran, deve üstür, yularıdır mihār
Bāḡ pek ses, çaḡ derā, bir adı da olmuş ceres

'Aḡrebe kej-düm daḥı şad-pāye dirler tırıtıla
Hem örümcekdir tenend, oldı sinek adı meges

Fışḡı sirḡın ü silip süpürmek olmuş rüft-rüb
Çörçöpe süpründiye ḡaşāk di hem ḡār u ḡes

Ābden ya'nī meşāne, bevl imiş şāşā çemīn
Zārḡa tīz ü Fārisī kāf ile ḡūh oldı neces

380 Ögrenürsiḡ ben gibi sen tu biyāmüzī çü men
Meyl ider iseḡ yürekden ger konī ez-dil heves

^{xlvii} Sīn'e mensüb olan kıt'ayı sīneḡde pek eyü meyl eyle. -k

Kıt'anın vezni: fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilün

Ƙıı'a Der-Œîn MeniŒîn Tâ NeƘonî Der-Dil-ĤîŒ^{xlviii}

PîŒ öñdür, ilerü ilerü di pîŒ-â-pîŒ
Eksige kem dinilür, oldı ziyâde daĥı bîŒ

Ĥurde-bîn ol ki baƘar diĥƘat ile her işde
Her Œey'ij 'âĥıbetin fikr idici dür-endîŒ

Ƙaymadır laĥziŒ ü ġaltîde yuvarlanmışdır
Ƙoyu balçık ki ayaġa yapıŒur dindi ĥılıŒ

Ekmeden kendü biten nesneye dirler ĥod-rû
Kendü ĥod hem ĥıŒıma kendüsine dirler ĥîŒ

[s.42] 385 Mîde mestûre olan ya'nî 'afîfe ĥatun
'Âĥıle mu'temede Ƙadına hem dindi ĥadıŒ

PîŒ-müzd ol ki muĥaddem virilür ücretden
Ĥâzır âmâde daĥı öñde dimekdir der-pîŒ

Ƙana ĥûn u ıamara reg di, iriñdir daĥı rîm
Yara riŒ ü acıyan Ƙalbi kederden dil-rîŒ

İñleyiŒ nâliŒ ü zârî daĥı ġülmek ĥanden
Dindi suĥriyye ile ġülmege hem ĥande-ĥariŒ

Mâde-gâv oldı inek, buzaġısı gev-sâle
Hem Œıġır gâv u Ƙoyunuñ diŒisi mâde-i miŒ

390 Di 'inâd üzre olan kâfire nâ-kerdîde
Pek cefâ-kâra da ta'bîr olunur kâfir-kiŒ

Zehr içmek gibidir acı söz âdem olana
Suĥan-ı telĥ be-merdest çü nûŒîden-i niŒ

^{xlviii} Bu Ƙıı'ayı ġöñlünġde itmedikçe oturma ya'nî ez-ber itmedikçe oturup râĥat olma ve ĥuzûr itme. -k

Ƙıı'anın vezni: fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilün

Güyemet Kıt'a-i Rengin Bikûş^{xlix}

Ṭavşanıñ adı egerçi ħargûş
Di yalan va'deye ħ'âb-ı ħargûş

Ḳaçdı bigrîht, girifte tutmuş
Kediye gürbe dinür, fâreye mûş

Şarılup қоçma der-âgûş dimek
Ber dinür gögse, kucaқdır âgûş

[s.43] 395 Hem қулақ тозі binâgûş oldu
Küpe mengûş, қулақdır dahı gûş

Şâĥib-i 'aқla ħıredmend dinür
'Aқla uş dir Çağatay ya'nı ħûş

'Aқlı noқşâna serâsıme dinür
Bayılup kendüyi bilmez medhûş

Mey ü mül bâde şarâbıñ adıdır
Bezendir cürm ü günâh, içme menûş

Söz suĥan, söz bilicidir güyâ
Ten-zede söylemeyen ya'nı ħamûş

400 Oldı yağmurlıқ adı bārānı
Öyle üste giyilen bālâ-pûş

Böyle sen kendi қumâşıñ şatma
Tu çünin kâle-i ħod-râ mefurûş

Zi-Şâd Kıt'a-i Şâfist Pâk ü Ĥâlîş ü Ĥâş

Negû vu mîne erik adıdır 'Arabca icâş
Dırâz dindi uzun nesneye hem öyle şenâş

^{xlix} Ma'nîdâr bir kıt'a söyleyim çalış, bu leţâfetlü kıt'a sa'y u ħayrete sezâvârdır. -k
Kıt'anın vezni: fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilün

^lŞad ħarfinde saf, pak, halis, has bir kıt'adır. -k

Gurûğ oldu yalan, zür ile müradifdir
Durûğ-zen di yalancıya hem dağı harrâş

[s.44] Tekû kıvrıcığ olan şaça dindi ca'd gibi
Di çize kıl yolacak nesneye dağı minmâş

405 Tuvângerî dime zenginlik oldu ya'nî ğinâ
Zügürde haşte dinür hem zügürtlük de haşâş

Şu nesne ki ola egri dinür kec ü mi'vec
Di toğrı itmege de râst kerden ü itrâş

Zil adı tâl dağı şanc imiş o ma'nâda
Köçek ki oynaya bâzîger oldu hem rağğâş

Mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fa'lât
Bu bahr içinde bulur gevher isteyen ğavvâş

Kıt'a Der-Žad Biĥân Sîne-Tehî Ez-Ağrâžⁱⁱ

Yağmağ efrûhten oldu, 'Arabîsi irmâz
Şimşegiñ çağması da rağşış imiş hem ĩmâz

410 Berze kırpındı dimekdir ki ħurâze gibidir
Kârdü dindi mağaş adına ya'nî miğrâş

İş gören aldığıdır sâre, me'âli rişvet
Ķarż bâşeng hem ödünc almağ imiş istiğrâz

Dîdebân gözci dimekdir hem o ma'nâda rağîb
Hem dağı göz ħapamağ oldu gulüc u iğmâz

Dinilür bâğcıya rezbân dağı nâtür öyle
Bâğçe pâlîz dimek, ravza gibi cem'i riyâz

[s.45] Şağlamağ oldu nigeğ dâşten ü ħavl dimek
Şiğınacağ yeriğ adı da penâğâh u izâz

ⁱⁱ Žad ħâfiyesinde olan kıt'ayı oğı sîne i'râzdan ħâlî olduğı ħâlde. -k
Kıt'anın vezni: fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilün

415 Emmege dindi mezîden daħı maşş öyle imiş
Di ışırmağa gezîden hem odur ‘azz u ‘izâz

Oldı indirme furû kerden ü ihbât öyle
Dindi kaldırmağa efrâşten ü hem inhâz

Bize yâ Rab iki dünyâda işi âsân it
Sehhilî'l-emre bi-dâreyni lenâ yâ Feyyâz

Kıt'a Der-Tâ Ki Zi-Hübîst Be-Hadd-i İfrâîⁱⁱⁱ

Yola hencâr dinürmiş ‘Arabîsinde şırâţ
Hem uzaqlık dime mefhûmı da dūrî vü şatâţ

Şaçalıñ pek kabası belme vü hillûfe imiş
Köseye dindi tünük-rîş o ma‘nâda sinâţ

420 K̄ara k̄ulağa ferânağ̄ dinilür daħı ‘anâğ̄
İri arslan dimedir şîr-i jeyân gibi ‘aţâţ

Ügü kuşuna dinür kûf daħı zuv‘ öyle
Yarasa adı şeb-engîz hem oldur vaţvâţ

Ṭasa ma‘nâsı fejem, kürbe mürâdifdir hem
Şâdgâmî di sevinmeklige mânend-i neşâţ

[s.46] Yâverende daħı yardımcı mu‘âvin gibidir
Dâd kerden dime ‘adl itmek imiş hem iğsâţ

Bâlivâse dinilür iplige bir adı da hayţ
İgneniñ yordısı sūfâr daħı semm ü hıyâţ

425 Di uruşmağa zediş ya‘nî tezârüb dimedir
Oldı gavğâ galebe lenber anıñ gibi hiyâţ

Dîdeden kaçre-i eşkim dökülür dil mecrûğ̄
İsmimi hûn-ı dilimden idesin istinbâţ^{*}

ⁱⁱⁱ Ṭâ kâfiyesinde olan kıţ'a güzellikten hadd-i ifrâţdadır ya‘ni nihâyet kemâldedir. –k
Kıt'anın vezni: fe‘ilâtün / fe‘ilâtün / fe‘ilâtün / fe‘ilün

Ƙıı' a Der-Zā Ki Be-Zāhir Heme Rengīn-Elfāz^{liii}

Dindi hıřm itmege argīden ü Tāzī' de nikāz
Bed-meniř oldu fenā huy lu hem öyle cen'āz

Cenge peykār dinürmiř, müterādifdir ĥarb
Dađı ceng itme sitizīden ü hem öyle temāz

Didiler uyđudan uyanmađa bīdār řoden
Göziđi ađ ki o ma'nāda imiř istiđkāz

430 Hem furūzende vü bāriđ dime dir parlayıcı
Āteřiř řu'lesine dindi tebiř ya'nī řivāz

Gizlenen oldu nühüfte dađı mektūm öyle
Dindi ĥıfz itmege pāsīden o ma'nāda liđāz

Dinmiř ivdirmege i'cāl u řitābānīden
Oldı ta'cīl anıđ gibi hem öyle inkāz

[s.47] Gūřvāre küpe ma'nāsınadır, řurta miřāl
Ŧut řulađıđ ki le'ālī gibidir bu elfāz

Ƙıı' a Der-'ayn u 'ayān Ćün Mihr Ez-Ĥayıu' ř-řu'ā^{div}

Ķola bāzū dindi ma'nāsı 'Arabca oldu bā'
Gez dađı arřun dimekdir kim mürādifdir zīrā'

435 İçmek āřāmīden ü hem iđtibā' u iđtimā'
Yutmađa dindi furū bürden, dinür hem ibtilā'

* Muammanın çözü mü: Dīde ki çeřm(چشم) dir, řatre-i eřk nođtalarıdır, dökülünce حسم řalır. Dil-i mecrūđı ki حسم lafzının göđlü sīn س dir. Cerđ olunca حم řalır -nāzım ismimi ĥūn-ı dilden idesin istinbāđ didi- ĥūn ki 'Arabīsi dem (دم)dir. حم lafzına دم zamm olunca محمد olur ki Sūnbül-zāde Mehmed Vehbī dimek ile meřhūrdur.

^{liii} Zā kāfiyesinde olan kıı' a cümlesi zāhirde rengīn elfāz ve ma'nīdār lügatli dimekdir. -k

Ƙıı'anın vezni: fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilün

^{liv} 'Ayn kāfiyesinde olan kıı' a güneř ĥayı-ı řu'ā'dan zāhir olduđı gibi bu dađı zāhirdir. Ĥayı-ı řu'ā', güneř tođmadan olan beyāz-ı mustađıldir. -k

Ƙıı'anın vezni: fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilün

Oldı nev-peydā o muħdeş yeñi ĩcād olunan
Daħı peydā kerden ĩcād eylemek hem iħtirā‘

Şĩd olmuşdır güneş daħı anıñ gibi zükā
Işığa aydınlığa pertev dinür ya‘nĩ şu‘ā‘

Şimşege dirler dirahş olmuş hem ol ma‘nāda berķ
Parlamak oldı dirahşĩden nazĩri iltimā‘

Dindi ķorķutmağa bākānĩden ü terħĩb hem
Ĥavf itmekdir hirāsĩden me‘ālĩ irtiyā‘

440 Aldamaķ oldı firĩbĩden ki ğabn anıñ gibi
Di firĩbānĩden aldanmağa ya‘nĩ inħidā‘

Oldı pūşānĩden örtmek ü tesettür gibidir
Hem açılmaķdır kūşānĩden mişālĩ incilā‘

[s.48] Ĥaķdır ancaķ ķā‘il olmağa hem uymağa sezā
İnneme‘l-ħaķķu ĥaķĩķun bi‘r-rızā ve‘l-ittibā‘

Ķı‘a Der-Ĝayn Be-‘ayn-ı Dil ü Ĥab‘est Füzūĝ^{lv}

Gösteriş oldı nümāyiş, yüce rütbe āmrūĝ
Hem uzun boyluya hem dindi vaķara āmūĝ

Eslemek yāze vü ĥamyāze, gegirmek ārūĝ
Oldı āmiĝ ķarışmış, dinür az nesneye şūĝ

445 Rūşināyi dinür aydınlığa, rüşen aydın
Daħı aydınlığa hem parlayışa dindi furūĝ

Şĩr sūt, māst yoĝurtdur, tereyaĝı meske
Fula dirler aĝıza, ķaymağa tu, ayrana dūĝ

Yıķamaķ şüsten ü yıķanmışa şüyĩde dinür
Ķirk di kire daħı kir ile pasa āzūĝ

^{lv} Ĝayn ķāfiyesinde olan kı‘a göñlūñ ĥab‘ıñ gözine ziyā virir. –k
Ķıt‘anın vezni: fe‘ilātün / fe‘ilātün / fe‘ilātün / fe‘ilün

Dirilüp devşirilen çide vü ber-çide imiş
Dindi pervend kumâş şarkısına boğçaya bûğ

Kalp-zen kimseye, deyyûşa dağal-zen dinilür
Dağı mechül olan nesneye dirler âşûğ

450 Tatlu dillüye dinür cerb-zebân, şîrîn-gû
Şâ'ire dindi suhan-sâz u yalan oldu durûğ

Câhile câh ile rif'at mi gelür 'âlemde
'Alem-efrâz-ı ma'ârifdir olan şâhib-i tûğ

[s.49]

Kit'a Çün Bûy-ı 'anber Kuvvet Âred Der-Dimâğ^{lv}

Serçe güncişk ü gügercindir kebüter, qarğa zâğ
Hunc baykuş, ügeyikdir fâhte, kuzgun kelâğ

Dağı kırlanğıç piristü, âşiyân oldu yuva
Kâğ âteş, qarğa vu kuzgun şadâsı kâğ kâğ

Zindegânî dirlik oldu, zindeğî sağlık dimek
Cân revân u merg ölümdür, mürde ölmüş, zinde sağ

455 Pek tolu leb-rîz o ma'nâda leb-â-leb öyledir
Hem dağı şâğar kadehdîr, pek büyük ola tûfâğ

Çâğ vaqt ammâ 'Acem hâtır su'âl itdikçe dir
Şâğ olası yerine bâşed dimâget kük çâğ

Cüy-ı şîr ol şu ki akmış bir zamân Şîrîn için
Küh-ken Ferhâd u küh-ı Bî-sütün deldiği tağ

Işfahân şehrindeki nehriñ adı Zâyende-rûd
Bir müzeyyen bâğçedir yanında anıñ Çâr-bâğ

^{lv} Bu kıt'a 'anber koşusu gibi dimâğa kuvvet virir içinde olan lügatler lüzümlü olduğundan kuvvet bulunur. -k

Kıt'anın vezni: fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün

Rāh yol, güm-rāh azğun, zāyi‘ olmuş güm-şode
Hem kılavuz reh-nümā vu bedrağa reh-ber sürāğ

460 Yağ biyefrüz u biyār ĩn cā getür bunda dimek
Şam‘dān oldı leken, yanmış fetīle di çerāğ

[s.50] Yağı içün şol demirden dağlağı dāğīne hem
Key kaçan dağı ‘Arabca yağıdır key ya‘nī dāğ

Bu kitābım bir gülistāndır oğu bülbül gibi
Seyr-i gülzāra ne hācet işte budur bāğ rāğ

Qıt‘a Der-Fā Zi-Güher Pür Çü Şadef^{ivii}

Rede vü reste, zede cümlesi şaf
Sū-be-sū her yağadır, sūy taraf

Zend ü āteş-zene çaçmaç adıdır
Gül kığılıcım dimedir қаvdir haf

465 Şāhib-i baht hünük dağı şovuk
Sengce di toluya, қara haşef

Oldı yanmaç, erimek sūz ü güdāz
Sūhte yanmışa di yalıña tef

Şaqsınığ adı sifāl ammā kim
Müşterekdir ‘Arabī ile hazef

Қurbağa gük di arğa kārız
Dindi қamlumbağaya dağı keşef

İncü ma‘nāsınadır murvārīd
Güş-māhī işidirsен di şadef

470 Hem sūtür oldı binek hayvānı
Dağı hayvān yiyecek nesne ‘alef

^{ivii} Fā kıāfiyesinde olan kıt‘a incülerden tolu şadef gibidir. –k
Kıt‘anın vezni: fe‘ilātün / fe‘ilātün / fe‘ilün

[s.51]

Müşterek cümle lisānda şābūn
Fārisīde köpüğe dirler kef

Eb ü ceddin gibi cidd üzre olup
Eyle kesb-i hüner ey hayr-ḥalef

Simurg-ı Küh-ı Kāfest İn Kıt'ae Be-Revna^{lviii}

Boşdır teḥī, ṭolu pür, şu āb u kūze bardaḡ
Tīre şoden bulanmaḡ hem cūybār ırmaḡ

İşmarlamaḡ siperden gönderdi hem firistād
Seçmek güzīden oldu daḡı sitāden almaḡ

475 Kıpmaḡa di rubūden, yelmek daḡı devīden
Kıçmaḡ giriḡten hem pūyīden oldu kıoşmaḡ

Bön kimseye di kevden, fertūt hem bunamış
Şeydā delü dimekdir, kālīve şaşkın aḡmaḡ

Pīrāye zīb ü zīver ārāyiş oldu zīnet
Ārāsten bezetmek, pīrāsten donatmaḡ

Ābisten ü seterven yüklü kışır dişiler
Ṭoḡmaḡa dindi zāden hem zāsten toḡurmaḡ

Urmaḡ zeden, leked-zen tepme urıcı ya'nī
Çekmek keşīden oldu, engiḡten kıoparmaḡ

[s.52]

480 Oynar iken yutulmaḡ ma'nāsı bāḡten hem
Bāzīden oynamaḡdır, bāzīçedir oyuncaḡ

Müstef'ilün fe'ülün müstef'ilün fe'ülün
Ḥaḡḡa tevekkül iden dā'im olur muvaffaḡ

^{lviii} Bu benim kıt'am Küh-ı Kāf'ın Simurgıdır revnaḡ ve leṭāfetde. -k

Kit'a-i Kāfi Ki Ma'nî-Râ Koned İksîr-Reng^{lix}

Şivegerdir cilveli, nâzik güzeldir şüh u şeng
İşve nâz u bûs öpüşdür, şerm utanmak, 'âr neng

Bive tül, germide kızmışdır, zıbıkcı sa'terî
Hem zıbık adı meçâçeng oldı dahı çiz-çeng

Kân cimâ' u âlet-i ma'hûde adı nerredir
Ferc kûs hem âb-ı püşt olmuş menî, ergen meleng

485 Kûr nâ-bînâ vu dağ-ser başı tazlak, kel keçel
Ker şağır, dirler çolağa çeng, di topala leng

Çırmızı sürh u siyâh kara, yeşil sebz, aq sefid
Gök kebûd u şarı zerd ü boya fâm u güne reng

Münc u zenbûr arıdır, gendü koğan, bâl engübîn
Tatlu nüşîn, acı telh u zehr niş u hem şereng

Hırs ayu, püzîne maymûn, seg köpekdir, gürg kırd
Şîr arslan, dilki rübâh u dahı kaplan peleng

Çurbağaya di vezağ, kaplumbağaya seng-püş
Yengece har-çeng ü kirpi har-püş ü pençe çeng

[s.53] 490 Kebg keklik, atmaca bâşe, toğan şeh-bâz hem
Çaylağın adı galivâj u zağan, turna keleng

Yay kemân u zih kiriş, peykân demren, nevg uç
Hem nişân âmâc, oğdur nâvek ü tîr ü hadeng

Düzd hırsız, ip resen, âver getür, âvîz aş
Yol kesici râh-zen, şöretlisi şeng ü meşeng

^{lix} Kâfa mensûb bir kıt'adır ki ma'nâyı iksîr rengli eyler. Kîmyâ tarh olunan bakır altun olduğu gibi ma'nâyı girân-bahâ eyler. -k

Kıt'anın vezni: fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün

Binmişe dirler süvâr u yol dürici reh-neverd
Hem yayan gitmek piyâde reften, eğlenmek dereng

Fehm ü dânişle olur akrân içinde ser-firâz
Kim oğursa bu kitâbı başına taşsun çeleng

Kıt'a Der-Lâm Hemâleş Be-Cihânest Muḥâl^{lx}

495 Ğâze gül-güne kızılca ki ider ruḥları al
Vesme қаşa çekilen rastığa dirler, beḡe ḡâl

Bir vilâyet adı Ferḡâr ki dil-berleri çok
Her taraḡdan şalınan şaça dinürmiş ferḡâl

Çeşm-zahm oldu nazâr degme ne'üzü bi'llâh
Düşmeniḡ daḡı fenâ yorması şanusı şikâl

Ḳayruvân gökleriḡ eḡrâfı, sitâre yıldız
Yeḡi ay mâh-ı nev oldu, 'Arabî adı hilâl

Çeşm-i süzen dime mefhûmıdır igne deliḡi
Hem o ma'nâda daḡı oḡ gezi olmuş sūfâl

[s.54] 500 Adı 'ankâ ḡuşınıḡ var ise sîmurḡ imiş
Ḳanadıḡ başları şeh-per daḡı öyle şeh-pâl

Dişi ayuya çaḡal gâhîce daḡlarda aşup
Ṭoḡurur ayu o ḡayvânı ki dirler gerşâl

Ḥâksâr ol ki toz u ṭopraḡa bulanmış ola
Ayaḡ altında sürünmüş tepelenmiş pâ-mâl

Dindi âmûḡten öğrenmeḡe, kesb eylemeḡe
Hem ḡarâm oldu şufûr u daḡı mesrâd ḡalâl

Şaçmaḡ eḡşânden u rîḡten olmuş dökmeḡ
Pür şode ṭolmuş olan, pek ṭoludur mâl-â-mâl

^{lx} Lâm kâfiyesinde olan kıt'anıḡ cihânda mişli ve nazîri muḡâldir.-k
Kıt'anın vezni: fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilün

- 505 Oldı qālîçe nihâl u keçeniñ adı nemed
Hegbe ħar-çîn u ħarâr imiş o kııl qara çuvâl
- Yaşda kim olsa berâber aña hem-zâd dinür
Daħı mânend gibi mişl ü nazîr oldı hemâl
- Ġuşşadan iñleme fikr eyleme şükr it Ĥaqq'a
Şükr-i İzid kon ez-endüh u meyendîş ü menâl

În Kıt'a-Râ Keşideem Ez-Mîm Der-Raħam^{lx}

- Kâtib debîr ü ħâme vü kilk oldı hem qalem
Mektubuñ adı nâme, yazılmış nüvişte hem
- [s.55] Gezlik qalemtrâşa vu 'aynek di gözlige
Peşm-i devât u girçe dimiş lîqaya 'Acem
- 510 Derhem odur ki burtışa qarış burış ola
Birbirine yanaşmış olana dinür be-hem
- Dîvân-ħâne adı da tâlâr imiş daħı
Şeb-ħâne pâdişâh sarâyındaki ħarem
- Olmış piriste besleme 'avrat maħûlesi
Çâker ħul oldı daħı perestâr imiş ħadem
- Pek ħutlu nesne oldı ħümâyün ħümâ gibi
Vaħt-i mübâreke dinilür hem ħuceste-dem
- Ĥum küp dimekdir, egri ħam u kej dinür daħı
Büklümlenüp tolaşmış olan nesne ħam-be-ħam
- 515 Pâpûşa pâydân u daħı keş ü sür dinür
Hem cizme müze vü çaruĝıñ adıdır şemem
- Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Râyet-keşân-ı 'ilm ü ma'ârif olur 'alem

^{lx} Bu kıt'ayı mîm ħarfinden raħama çekdim ya'ni mîm ħâfiyesinden inşâ ve nazm eyledim, buyurur.-k

Ƙıı'a ü Müŕg-i Ğıten Bŕy Dihed Der-Meŕŕm^{lxii}

Bŕm ŕeher, ƙuŕlıĝa aŕt di, aĝŕam ŕŕm
aŕte yimek imiŕ vaĝt-i duĝada ta'am

Sŕye dinŕ gŕlgeye, sŕye-zede cin tutan
oŕŕuya hem-sŕye di, taama daĝı dindi bŕm

[s.56] Bŕver inanmaĝ, yemŕn adı da ŕevgend imiŕ
Ŗŕhide dirler gŕvŕh, rehne girev, borca vŕm

520 Terkiye fitrŕk di, kesmeye bergŕstŕvŕn
Zŕn eyerdire; geme, dizgine dirler ligŕm

Kŕm dimŕĝa dinŕ daĝı murŕd u merŕm
Adıma hem Fŕrisŕ kŕf ile ad oldu gŕm

Nŕm dimek ad imiŕ, adı ıĝan nŕm-dŕr
Ŗŕhret ũ ŕŕmı olan kimseye dirler be-nŕm

Terbiyesiz ŕaŕŕa nŕ-puĝte dimek iŕtilŕh
Puĝte dinŕ piŕmiŕe, ig dime ma'nŕsŕ ĝŕm

Rem sŕri daĝı reme, ũrkmiŕe rem-kerde di
Diŕleniŕ ŕrŕm imiŕ, ya'nŕ muıı' oldu rŕm

525 Ŗh u fiĝŕn itmege mŕteme ŕŕven dinŕr
Daĝı murŕda iren kimseye dirler be-kŕm

Her i biĝ'ŕhŕ bicŕ her ne dilersen dile
Luıı ider iĝŕŕn ider ŕaĝa o Rabŕ'l-enŕm

^{lxii} Bu ƙıı'a Ğıten mŕŕgi gibi ƙoĝu virir dimŕĝa. -k

Ƙıı'anın vezni: mŕfte'ilŕn / fŕ'ilŕn / mŕfte'ilŕn / fŕ'ilŕn

Zi-Harf-i Nün Buved İn Kıt'aem Şâyân-ı Fehmiden^{lxiii}

Efendi aňla kim düşmenlik itmekdir efendiden
Cefâ vü cevri imiş âzâr u incinmek de renciden

[s.57] Dađı düşnâm söğmek, serzeniş tevbîh itmekdir
Melâmet eylemek, bed söylemek oldu nigühiden

Te'essüs itmedir efsüs kerden, ta'nedir nefrîn
Sütühiden ıtarılmağdır hem ol ma'nâda gürmiden

530 Temelluğ lâbe yalıtaklanmağ oldu câblüsiden
Dinür 'özü itmege püzis hem anıñ gibi püziden

Ferâmüşî unutmağ, yâd kerden ya'nı aňmağdır
Hediyye oldu dest-âvîz, iriřdirmek resâniden

Şeved hem mişeved olur dađı olmaz imiş nebved
Şoden bâşiden olmağdır dađı şaçmağ da pâşiden

Kemiden gibi kâhiden demek de eksik itmekdir
Şıgınmağ oldu guncâyis anıñ mefhümü gunciden

Bırakmağ oldu efgenden, yuvarlanıcıdır ğaltan
Dinür hem düşmege üftâden anıñ gibi üftiden

535 Şıkılmış nesnedir efşürde, toñmış nesne efsürde
Ferâhem âmeded cem'olma, yumşatmağ da ferhiden

Kaçan olur berâber dinmek imiş key buved yeksün
İřitmekdir şiniden, dide göz, görmek dađı diden

Dinür şâbâş taşsîn âferîn itmek mağallinde
Güzide muntehab nesne, begenmekdir pesendiden

Dögüşden kaçmağ imiş ğâl bozğunluğ dimekdir hem
Şuhûde yaralu, at kişnemek olmış şuhüliden

^{lxiii} Nün harfinden ve kâfiyesinden bu benim kıt'am aňlamağa lâyığ olur. -k
Kıt'anın vezni: mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

[s.58]

Çi düşse bâğa kaçre kaçre dirler jāle vü şeb-nem
Şüküften gibi ma'naða açılmaqdır şüküfiden

540 Şalınmaqdır hırāmiden, çemāniden, çemiden hem
Büyüme, uzamaq, neşv ü nemā bulmaq da bāliden

Nevā nağme, hezār-ı hoş-nevā şavtı eyü bülbül
Serāyiden kuş ötmek, nağme itmekdir serāyiden

Bu bâğ içinde oldum gül gibi gülmek için şolmuş
Der-İN gülşen şodem pejmürde çün gül behr-i handiden

În Kıt'a Şâyân Ez-Behr-i Yārân^{lxiv}

Hübān güzeller, gülici handān
Büsiden öpmek, 'ahd oldu peymān

Salıncıya dirler çemān hem
Öyle dimekdir dağı hırāmān

545 Bīnend mā-rā bizi görürler
Bağmaq nigāh u gözci nigezbān

Rāndīd ez-der sürdi kaçpudan
Bigşūd açdı, kaçpucu derbān

Rānden ne dirseğ sürmek dimekdir
Olmış sineklik adı meges-rān

Kerdem rufūşe itdim günāhı
Hem nādīm oldum geştem peşīmān

Gizlü nihān u bellü hüveydā
Görinici dir ya'nı nümāyān

550 Aldayıcıya dindi firībā
Dīv ü ehermen hem cinle şeytān

^{lxiv} Bu kıt'a ehibbā için lāyık ve sezāvārdır. -k

Şībā-zebān di sözi faşīhe
Söz bilen ādem merd-i suhan-dān

Āgāz evvel iş başlamaqdır
Şoḡına dirler encām u pāyān

Ağır girān u yeyni sebük hem
Anlardır anhā, bunlardır işān

[s.59] Yeksān nebāsed olmaz berāber
Pür-dil bahādır, qorqaq hirāsān

555 Gırāter ol kim pek tütüçüdür
Şol kim qaçıcı oldı girizān

Şāyed sezādır, bāyed gerekdir
Bāyeste lāzım, çoqdur firāvān

Müstef'ilātün baḡr-ı recezdir
Ögren biyāmüz, qolaydır āsān

Kıt'a Çün Cāme-i Çespīde Be-Bālā-yı Suhan^{lxv}

Cāme eşvāba di, tonlıq tene, ten daḡı beden
Tona şalvār dinür, gömlege hem pırāhen

Pöstün kürk, girībān yaqa, qaftān kabā
Āstīn yeḡ, yeḡi nev oldı, etekdir dāmen

560 Hıl'at-ı fāḡire eksün u perend aḡlasdır
Perneyān naqşı olan nev'e dinür aḡlasdan

Kış semmūra daḡı pek eyü kürke dinilür
Līk Şīrāz'da hıl'at deyü güş itdim ben

Çeşn bayrama, ziyāfet günine dirler hem
Çoq cevāhirli olan tāca dinürmiş gerzen

^{lxv} Bu kıt'a sözüḡ boyına biçilmiş eşvāb gibi bir kıt'adır. Zīrā münāsib şeyle müzeyyendir.-k
Kıt'anın vezni: fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilün

Hâtemiñ adı nigîn ü yüzügün engüşter
Derziniñ yüksügi engüştene, igne süzen

Derz yiv, baħye nigende, yamalıdır jende
Yamanıñ adı vejeng, engüle di dügmeye sen

565 [s.60] Pīne-düz eski dikici vü kürāde eski
Dūhten dikmek imiş daħı burīde kesilen

Ber-mağāz u daħı feğyāz dimek şerbetlik
Ya‘nī baħşış deyü şäkirdiñ eline virilen

Derħor an ki neyem oña ki lāyık degilem
Virdi Allāh baħa Bārħudā dād be-men

Ƙıt‘a-i Gevher Ki Ƙadreş Mişināsed Ƙadr-Dār^{lxvi}

Di müsāfir Ƙondıǵı ev şāhibine mīzbān
Hem müsāfir mīz ü miħmān oldı daħı mīħmān

Birbiri ardınca pey-der-pey; siğir, iz daħı pey
Hem seniğçün ez-pey-i tū, anıñ içün behr-i ān

570 Ez-berāy-ı ü daħı anıñ içün, ū-rā aħa
Buncılayın zīnsān u ancılayın ānçunān

Ānşān o anlarıñ hem İnşān bu anlarıñ
Pādişāhlardır keyān, kimler dimek oldı kiyān

Çetr çādır, oba ħargāh u otağdır bārgāh
Pek büyük çādır dimek hem gölgelikdir sāyebān

Gök sipihr oldı, Zuħal Keyvān, ‘Uṭārid Tīr imiş
Ülker’e Pervīn dirler, ‘arş-ı a‘lā gerzmān

Müşteri Bercīs ü Merriħ‘iñ adı Behrām hem
Zühre Nāhīd ü şaman uğrısı olmış Kehkeşān

^{lxvi} Bu Ƙıt‘a bir gevhler Ƙıt‘asıdır ki Ƙadr bilici bilür böyle leṭāfetli eş‘ārıñ Ƙadrini. –k
Ƙıt‘anın vezni: fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

- [s.61] 575 Merz-büm oldı vaṭan, ser-ḥad sınırıdır daḥı
Merz ser-ḥadd adıdır, ser-ḥadd ağası merzbān
- Pās hıfz itmek daḥı bir rub'ı imiş gicenin
Bu sebebden gice bekçisine dinmiş pāsban
- Rān uyлуk, çaқşıra şalvāra da rānīn dinür
Қula at yek-rān binilmişden kināye zīr-rān
- Dindi Zerdüşṭ aḡa kim yapmış Mecūs için kitāb
Hem Mecūs'uy oқumuşlarına dirler mübedān
- Bilegü ṭaşı fesāne, sihr efsūn u füsūn
Daḥı efsāne ḥikāyet hem dinürmiş dāsitan
- 580 Bīhte olmuş elenmiş nesne, pervīzen elek
Döğmedir kúpīden ü mihrās ma'nāsı havān
- Aқıcı cüyān, çekīden ṭamlamaқ, bāred yaғar
Hem oluқ mīzāb imiş, altun oluқ zer-nāvdān
- Oldı şancılmış ḥalīde, sīḥ şış, biryān kebāb
Mıçekīd ṭamlar dimek, қan ṭamlayıcı ḥūn-çekān
- Bismil olmuşdır boғazlanmış, burīden kesmedir
Muḥ ilik ma'nāsına gelmiş, kemikdir üstüḥyān
- Yara zaḥm u yaralu zaḥmīn u daḥı zaḥmnāk
Di teşennüc olmuşa nāsūr u pür-ḥūn ṭolu қan
- [s.62] 585 Bel miyān olmuş vasaṭ ma'nāsına daḥı gelür
Қушаға dirler kemer hem ince bellü mū-miyān
- Fārīsī öğrendim oldum böyle ṭatlu dillü ben
Pārīsī āmūḥtem geştem cūnīn şīrīn-zebān

Ḳıṭ'a-i Ḥüb Be-Ma'nîst Çünîn 'işve-Nümün^{lxvii}

Ṭaşra bîrûn u birûn, iĉerüye dindi derûn
Çevre pîrâmen o ma'nâda imiş pîrâmûn

Oldı mefhûm-ı Ḥudâvend hemân Şâhib ü Rab
Yoĉ nazîri vü mişâli dimek olmuş bî-çûn

Dinilür Mâni-i naĉĉâş kitâbına daĉı
Gerçi İncîl-i şerifiñ adıdır Engelyun

590 Gilemend oldı şikâyet ide aĉvâlinden
Zaĉmet ü derdi olandır daĉı rencür u be-ĉûn

Didiler tenbel olan kimseye niĉş ü hõşâ
İşini görmege pek sa'y iden âdem beşĉûn

Etlü cânluya tenûmend di, ferbih semize
Daĉı lâĉer arıĉa dindi nizâr oldı zebûn

Tersine dönmiş ma'kûs olana menĉûse
Bâz-güne dinilür hem daĉı vârun u nigûn

Ĝayrı dürlü dime ma'nâsı diĉer-gün olmuş
Dürlü dürlü diyecek yerde dinür gün-â-gün

[s.63] 595 Maĉfeniñ adı kecâve, 'araba gerdüne
Döndiĉiçün didiler göklere çerĉ-i gerdün

Kâst noĉşân daĉı pek eksige kemter dinilür
Hem kemîne dimek eksüklü, ziyâde efzûn

Reng-i nîrengine aldanma bu çerĉ-i dünüñ
Naĉş-ı elvân deyü gösterdiĉidir buĉalemûn

^{lxvii} Böyle bir kıṭ'adır ki leṭâfetde güzel ve ma'nîde böyle cilve ve nâz ve leṭâfet göstericidir. –k
Kıṭ'anın vezni: fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilün

Ḳıṭ'a Der-Vāv Çü Nev-Bāve-i Bāğ-ı Münir^{lxviii}

Şermgīn utanicı oldı, ƣadındır bānū
Pīre-zen ƣoca ƣarı, sihr idicidir cādū

Biri birine ƣolaşmış dimerdir pīç-ā-pīç
Mūy ƣıl, şāne ƣaraƣ, şaç bölügidir geysū

600 Ƙaşığın adı zihār oldı, bağal ƣoltuƣdur
Hem tırāş itme sitürden, eyegüdüür pehlū

Pehluvāna yel ü alp u güreşe küştī di
Güçlü ƣuvvetlü tuvānā dağı ƣuvvet nīrū

Cāvidānī ile cāvīd ebedī vū dā'im
Rāhat āsāyiş ü cennet gibi hem çün mīnū

Sīb almadır, eyü bih dağı bih ayvādır
Nār enār u erik envā'ına dirler ālū

[s.64] Aşma tāk ü üzüm engür, ƣoruƣdur güre
Oldı gül-nār kirāz, vişnedir ālū-bālū

605 Enberūd u ligel enberd dinür emrūda
Şeftereng ile hülū ikisi de şeftālū

Dindi bāreng turınca, büyügidir nāreng
Dağı līmōn ağacı oldı dıraht-ı līmū

Bār u ber meyve vū turfanda yemiş nev-bāve
Bihterīn en eyüsidir, eyü nīk ü nīgū

Hīndivāne dinilür ƣarpuza, ƣavun girmek
Hārbüze ikisiniñ adı, ƣabaƣ oldı kedū

Zīre kemmūn u yüzerlik tohumı dağı sipend
Çörek otına di buğanc u maruldur kāhū

^{lxviii} Vāv ƣāfiyesinde olan ƣıṭ'a cennet bāğının turfanda yemişi gibidir mergūbiyetde. –k
Ḳıṭ'anın vezni: fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilātün / fe'ilün

610 İn suhan-rā bu sözi nīk şinev diñle eyü
Fārisī bilmeyen ādem olamaz nādire-gū

***Hem Çü Güherhāst İn Kıt'a Bedihim Şāh*^{lxix}**

Hüşk kıurı, yaş ter, otlıga dirler giyāh
Kıorı çerāgāh imiş oldı şaman adı kāh

Giceyi ihyā iden şahşa di şeb-zinde-dār
Hem dañı şeb-ñız odur, vaqt-i seher bāmgāh

Eyle tevekkül dimek oldı penāve bikon
Şaklanacaq yer kemīn ya'nī şıñınmaç penāh

[s.65] Külbe küçük hücredir muhtaşarı-hāne-veş
Haç yolına yapılan tekye gibi hānñāh

615 Kāğıd-ı zer di berāt ismine, tuğrā nişān
Pādişehiñ virdiği dirlik imiş nān-ı şāh

Şarpa girīve di, yol gösterici reh-nümün
İşlek olan ulu yol adı imiş şāh-rāh

Virme medih, çek bikeş, kıoma dimekdir meniñ
Al bisitān, iste cūy, isteme dirse meññāh

Ansız olan nā-gehān hem dañı nā-gāh imiş
Vaçte di hengām u gāh, gāhice dimek de gāh

İster iseñ ma'rifet yanıma gel de dile
Ger tu biññāhī hüner nezd-i men ā vu biññāh

^{lxix} Bu kıt'a pādişāhiñ tācındaki gevherler gibidir revnaç ve leñāfetde. -k
Kıt'anın vezni: müfte'ilün / fā'ilün / müfte'ilün / fā'ilün

Buved İn Kıt'aem Ruhsâr-ı Dâniş-Râ Çü Âyîne^{lxx}

620 Di resm ü 'âdete âyîn, elbette herâyîne
Kadîmî oldı dîrîn ü hem ol ma'nâda dîrîne

Bulunmış bir hazîne Husrev-i Pervîz vaktinde
Ki genc-i şâygân dirler, hazîne dağı gencîne

Bucağ peygüle, kâşâne dimekdir muhtaşar hâne
Döşer miğüstered, yünđen tođınmış nesne peşmîne

[s.66] Huşümet düşmenî vü döstî ma'nâsı hulletdir
Göñülde olmasa gizlü 'adâvet dindi bî-kîne

Ŧudağ Ŧudağa olsa leb-be-leb, emmek mekîden hem
Gögüs gelse göğüs üstine dirler sîne-ber-sîne

625 Dinürmiş zengele çık çık iden halhâla ayağda
Bilezik kim Ŧakar mağbübeler Ŧolına destîne

Se-şenbih şalı gündür, çâr-şenbih erba'adır hem
Hamîse penç-şenbih dindi, yevm-i cum'a âzîne

Di şenbih yevm-i sebte hem ahad yek-şenbih olmışdır
Mübârek yevm-i işneyniğ du-şenbih dindi adına

Şeker-güftâr olur mı ŦüŦî-i Ŧab'ım gibi her kes
Muşaffâ itmeyince sînesin mânend-i âyîne

Kıt'a'i Hem Çü Güli Der-Şîşe^{lxxi}

Kâr-ı pinhân dağı gizlü işe
Bildi cäsüs bidânist işe

^{lxx} Bu benim kıt'am 'ilm ü kemâliğ rüy-ı cemâline âyîne gibidir ya'ni bunda münderic olan lügatler şahid-i ma'nâyı rû-nümâ ve âşikâr idicidir. -k

Kıt'anın vezni: mefâ'ilün / mefâ'ilün / mefâ'ilün / mefâ'ilün

^{lxxi} Bu kıt'a bir gül gibidir ki şişededir.-k

Kıt'anın vezni: fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilün

630 Kār-dān iş bilici, merd ādem
Fikr ider ya'ni koned endiše

Maķaşa gāz u bıyıġa di burūt
Hem şaķal riş ü şaķaķdır rişe

Meşiken kıırma, hāzer kııl zinhār
Ābgīne daġı minā şişe

[s.67] Ücret ile iş idendir müzdver
Müzd ücret daġı san'at pişe

Biġ kök oldı, kıoparmaķ kenden
Ney kıamişdır, mişelikdir bişe

635 Direge dindi sūtün, balta teber
Dörpü sūhān u keserdir tişe

Gice gündüz de şebān-rüz hemān
Oķu meyl eyleme zevķ u işe

Hoşā Īn Kıı'a-i Ra'nā Be-Mışra'hā-yı Nev-Ceste^{lxxii}

Kırarsın bişkeni, yab yab dimek āheste āheste
Kadeh tōlsa piyāle di, kıırılmış daġı işkeste

Nemāsi olmayan ya'ni cemādāta di ber-beste
Anıġ zıddı daġı yire dōşenmiş sebze ber-reste

Ekābir kıapısı işigine dergāh dirler kim
İşikdir āsitān u āsitāne daġı āheste

640 Tabibiġ baķdıġı kıārüre adı piş-yār olmuş
İlāciġ adına dārū dinür, bīmār imiş haste

^{lxxii} Ne güzel bu kıı'a nev-ceste mışra'lar ile ya'ni merġüb, mişli nā-yāb mışra'larla pek güzel kıı'adır.-k

Kıt'anın vezni: mefā'ılün / mefā'ılün / mefā'ılün / mefā'ılün

Egerçi şıçramak, kaçmak, halâş olmak imiş cesten
Eyü mısırâ‘a vaşf-ı işlâhî oldı ber-ceste

[s.67] Me‘âl-i şüy-ı dîde er görüp seyyib olan ‘avrat
Nikâhıñ adıdır kâbîn, ayağı bağılu pâ-beste

Bu dest-âvîz-i Sünbül-zâde'dir erbâb-ı ‘ırfâna
Gülistân-ı ma‘ârifden getürmiş tâze gül-deste

***Kıt‘a Ez-Dür-i Suhan Çün Güher-i Nâ-Süfte*^{lxxiii}**

‘Aklı tağılmışa, hayrâna dinür âşüfte
Hem o ma‘nâda hem alışmış olan âlüfte

645 Dil-küşâ kalb açıcı oldı mesîre gül-geşt
Hem şükûfe çiçek, açılmış olan üşkûfte

Ṭatlu uyquya şeker-h‘âb di huften uyumağ
Uyumuş yatmışa husbîde dinür hem hüfte

Pîlever çerçi dimek, pîle harîre dinilür
Polîçe sefte imiş dağı delinmiş süfte

Fehe vü feh kürege dindi, süpürge çârüb
Hâk-rüye süpüründi, süpürülmüş rüfte

Tu mepindâr ki sen şanma ki dânem bilürem
Söylemek güften ü söylenmişe dirler güfte

650 Diğle cevher gibi bil kıadrini itme zâyî‘
Güşvâr olsa sezâ böyle dür-i nâ-süfte

^{lxxiii} Bu kıt‘a söz hoşkasından delinmemiş incü gibi bir kıt‘adır.-k
Kıt‘anın vezni: fe‘ilâtün / fe‘ilâtün / fe‘ilâtün / fe‘ilün

Çi Rengin Kıt'a Her Harfeş Be-Şad Rengest Endüdi^{lxxiv}

[s.69]

Ezilmiş hem süzülmüş nesne sâyide dağı süde
Üzülmüşdür güsiste aşınup yıpransa fersüde

Sütüde medh olunmuş, âzmüde hem şınanmışdır
Emîn ü sâlim eymen ya'nî râhat olmuş âsüde

Hıdîv ü key dimekdir pâdişâhıñ emridir fermân
Buyurmak oldu fermüden, buyurulmuş da fermüde

Eyülik sağlık olmuş ten-dürüstî gibi bih-büdî
İdi büd, olmağa bûden dinür, olmuş dağı bûde

655

Çarışmak oldu âmüziş dağı âmîhten öyle
Bulaşık oldu âlüden, bulaşmış nesne âlüde

Di süzgi adına pâlüne, pâlüden dağı süzmek
Süzülmüşden kinâye pelteniñ adı da pâlüde

Büyük olsa kadeh peymâne di, ölçek dimekdir hem
Cihân-peymâ gezen dünyâyı, ölçülmüş de peymüde

Çabîle düdmân u düde ol ma'nâdadır ancak
Tütünden mûmdan hâşıl olan isdir dağı düde

Nigârîden dinür naqş itmege, naqşa nigâr ammâ
Dağı maḥbûba dirler hem şıvanmış oldu endüde

660

Süpürz olmuş talak, öd zehre dağı aqçigerdir şüş
Dinür hem böğrege gürde, bağırsağ adıdır rüde

[s.70]

Dinür kuhsâr tağa, tığ-i küh üstünde sivrisi
Depe ma'nâsıdır püşte, yığın mefhûmıdır tüde

Tevâ maḥv u telef olmaq, tebâh anıñ gibi olmuş
Dağı hiç oldu pûç u hem 'abeş şoldur ki biñhüde

^{lxxiv} Ne ma'nidâr kıt'a ki her harfi yüz rengle şıvanmışdır.-k
Kıt'anın vezni: mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

Hemân âşâr-ı feyz-â-feyz-i Vehbî-i İllâhîdir
Degildir kesb ile hüsni-edâ tab'-ı suhan-güda

Kıt'a-i Gevher Zi-Deryâ-yı Dilem Diğer Bicü^{lxv}

Hâlişe sârâ dinürmiş ya'nî 'anber şâh-büy
Pek eyüsi 'üd-ı mendel, 'üd ağacı dâr-büy

665 Nâfe-i müşg ol göbekdir kim düşer ceyrandan
Çîn iklîmindedir ammâ o âhû başka şoy

Haç-ber-âverde henüz tüyi belürmiş tâzedir
Di tekil tüysiz olan maḥbûba ya'nî sâde-rüy

Cân-fezâ cân artıran, merdüm-küş âdem öldiren
Didiler ma'sûka cânân u maḥalle adı küy

Encümen meclis, kıızıştıkça di germ-â-germ aḡa
Oldı germ-ülfet eyü görışme, terdir daḡı ḡöy

Rüstem'îḡ babasıdır Zâl ü daḡı pek iḡtiyâr
Kır şaḡalluya dinür âmîze-müy u hem du-müy

670 Cündîler içinde pek a'lâ binici şeh-süvâr
Tevsen ol atdır ki pek sert ola ya'nî tünd-ḡüy

[s.71] Ucı egrilmiş cirid çevgân daḡı hem şavlecân
Cündîler atup anıḡla tutdıḡı topa di ḡüy

Oldı egrilmiş ḡamîde, bükilen piçide hem
İki ḡat nesne du-tâ vu ḡat ḡat olmış tûy tûy

Şūḡ açık meşreblü nâzik-ḡab' hem ḡâzır-cevâb
Kirlü paslu şūḡḡın ü yıḡamaḡdır şüst ü şüy

Güm yitiktir zâyi' olmuş nesnedir güm-geşte hem
Yâften bulmaḡ dimek hem aramaḡdır cüst-cüy

^{lxv} Bu gevher kıt'ayı daḡı benim deryâ gibi olan tab'-ı vasî'imden taleb eyle. -k
Kıt'anın vezni: fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün

675 Karıŝık ğavgā ile ŝit u ŝadā ŝūr u ŝeĝab
Fitne aŝūb u ziyān āsīb, söz ŝav ğüft-ğüy

Ger tu dānī sen bilürsen bih ez-īn bundan eyü
Mīŝināsem anlarım, fermā buyur, söyle bigüy

Meŝnevī der-İŝtilāhāt-ı ‘Acem^{lxvi}

Kātib-i cān Bārī-i raĥmet-me’āb
Fahr-i ‘ālem ŝaĥne-i cārum-kitāb

Āb-ı Hızır olmuş daĥı ‘ilm-i ledün
Eyleyüp ez-ber unutma yād kün

Pādiŝāhdır sāye-i Yezdān dimek
Bār dāde eylemiş dīvān demek

[s.72] 680 Rüz-ı nev-rüzī-i tu dinse me’āl
Rızķını iĥsān ider ol Lā-yezāl

Didiler Aŝĥāb-ı Kehf’e heft-ten
Hem güneŝdir Yūsuf-ı zerrīn-resen

Āb-ı Meryem di ŝalāĥ u ‘iffete
Daĥı ser-sebzī dinürmiş devlete

‘İsī-i ŝeŝ-māhe olmuş meyveler
Pīŝ-res turfandadır evvel biter

Didiler A‘cām-ı bī-ŝerm ü edeb
Ka‘be-i ‘ulyāya ĥātūn-ı ‘Arab

685 Çerĥ-ı zerrīn-kāse ya’nī āsumān
Hem güneŝdir zemzem-i āteŝ-feŝān

Zulmet oldı reng-i ŝāh-ı Zengibār
ŝu kenārına dinürmiş rüd-bār

^{lxvi} Bu mesnevi ‘Acem iŝtilāhının isti‘mālî beyânında.-k
Mesnevinin vezni: fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

Gice ma'nāsındadır zülf-i zemīn
İstedığı yerde tūran hoş-nişīn

Rāhat ile hoş geçen yıl şāh-sāl
Şīr-i murğ ol nesne kim ola muhāl

Yel şedīd esdikde dirler dīv-bād
Merkeb-i Cem bu havāya olmuş ad

690 Nuh şadef oldu toköz kat āsumān
Çār-bāğ ise 'anāşırdir hemān

[s.73] Söz büyüklerde suhan der-āfitāb
Keştī-i zer māh-ı nev ey kām-yāb

Āhşicān hem 'anāşır adıdır
Çünkü biri biriniñ ezdādıdır

Dīn-furūşān olmuş aşhāb-ı riyā
Geçmez aqçe dahı naqd-i nā-revā

Pek kadīmī nesnedir pāy-ı çenār
Sāl-ħurde oldu gāyet ihtiyār

695 Dindi ta'zīm itmege zānū-zeden
Nāvek-endāz oldu halka ta'n iden

Devlet ü iqbāl āb-ı bī-licām
Āb der-cüy-ı tu devlet sende tām

Lutf ile ihyā ider ber-pā koned
Āşikār eyler dimek peydā koned

Fā'ide gördi dimekdir tarfa-best
Hem dahı yār-ı muvāfiķ yek-nişest

Fikri pek yanlış olan kūtāh-bīn
Meşveret yirine dirler gül-zemīn

700 Genclik gitdi dimek şeb der-güzeşt
Hem iş işden geçdi āb ez-ser güzeşt

[s.74] Gül şüküfte gizlü olmışdır ‘ayān
Üstülhān best aşlını itdi beyān

Aşlı yoqdur teh nedāred īn suhan
Ara ağızın ber-lebeş engüşt-zen

Gelmedi eglendi reft ü seng best
Bitmese bir iş dinür şüret nebest

Bulsa iş şüret di āb āmed be-kār
Aş puhten işe virmekdir qarār

705 Pek kolay işe dinür mūy u hamīr
Mūze vü gil oldı ma‘nāda ‘asīr

Hāk-i rengīn dinse altundur murād
Fırşat el virdi dimekdir dest dād

Geçdi fırşat demleri āhū güzeşt
Yıqılup gitsün dimekdir seg be-deşt

Baht-ı dendān-hāy pek menhūs baht
Hem dinürmiş müşkil işe kār-ı saht

Manşıba irdi raqam ber-ser girift
Hem qabül itdi dimekdir ber-girift

710 Kibr u ‘unvān eyleyendir ser-girān
Dağı ma‘züle dinür Qur’ān-hān

Hem eyü gün dostı yār-ı nev-bahār
Dem mehōr aldanma sen ey kām-kār

[s.75] ‘Uzlet itdi rüy ber-dīvār kerd
Aşikāre eyledi dīdār kerd

Yalımı alçağ olan dīvār pest
Ya'nı bu üslüb üzre zīn dest

Hāne-ken şoldur kim ola nā-ḥalef
Bī-muḥābā buldıgın yer hoş-‘alef

715 Oldı ma'nāda zi-desteş şod 'inān
İhtiyārı qalmadı elde hemān

Dil-numūde iltifāt itmiş dimek
Dāmen efşānden hem i'rāz eylemek

Hātem-i güyā dihān-ı dil-berān
Hem daḥı minḳār-ı gül olmuş zebān

Kaçdı ma'nāsına gelmiş püşt dād
'Uzlet itdi der-pes-i zānū nihād

Kerd ez-ü pehlū teḥī dinse hemān
Anı terk itdi dimek olur 'ayān

720 Hāzır olmuş pāyiçe bālā-zede
Dest ber-efşānde ol kim terk ide

Mār-ḥorden derd ü zaḥmet çekmedir
Dem furū reften meşakḳat çekmedir

[s.76] Gürg-i bārān-dīde görmüş rüzgār
Ya'nı çok şeylerden almış i'tibār

Sırrını ifşā iden kūtāh-bām
Mağz-pūsīde degilmiş 'aḳlı tām

Hem daḥı bīdār-mağz oldı reşīd
Nev ḥaber aldı dimek çeşmeş cehīd

725 Yüriyenler nāz ile dāmen-keşān
Pek uzun boylu güzel serv-i revān

Yüz görümligi dimekdir rû-nümâ
Hem muşavvir adıdır çehre-küşâ

Pâ-fuşurd oldı dimekdir ber-çarâr
Bâz âverd itdi ya'nî i'tizâr

İ'tizâr-ı nâ-mülâyim 'özü-i leng
Pek tırıldıķda dinür âmed be-teng

Șarılursa dinilür âmed behem
Di be-cây-ı ü anıĘ haķķında hem

730 Pek ĘaĘablandı dimekdir tîre şod
'Aķlımı şaşırsa dirler Ęîre şod

Sert idi pek yumşadı âmed furûd
Devleti artarsa dî âbeş fuzûd

Mużtarib olsa kişi şod deste dî
Hem minâre adına gül-deste dî

[s.77] Ęâlib oldıķda dinürmiş sikke-zed
Müntehab nesne daĘı rüy-ı siped

Dindi Ęod-ser aĘa kim bî-bâk ola
Sîne ber-tâķ ol ki baĘrı çâk ola

735 Çok yelüp gezdi dimekdir kaĘre-zed
Hîç-kâre boş sürinen şahş-ı bed

Pek mu'ânid kimse kâfir mâ-cerâ
Hem daĘı nâ-dâşt bî-şerm ü Ęayâ

Ęaddini bildirdi dimekdir murâd
Dinilürse ber-Ęareş kâle nihâd

Ęâlib oldıķda dinürmiş dest-burd
Bozulup maĘlûb oldı bâz-Ęurd

Uştulum kerd eyledi ğavgā nizā‘
Hem daħı ŧeb-ħoŧ kerd itdi vedā‘

740 Oldı rüsvā ber-sereŧ beyza ŧikest
Geldi o ħāle be-rüz-ı ü niŧest

Bī-ser ü pādır perīŧān ħāl olan
Cev nemānde ŧoŋradan bī-māl olan

Çeŧm dārende ŧu kim ümmīd ider
Gözlige çeŧm-i Firengī didiler

[s.78] Altuna ğarķ eyledi der-zer girift
Daħı ŧutdı ŧu‘lelendi der-girift

Dimek olmuŧ āteŧ āyed ez-çenār
Ummadıĝıŋ yerden olur āŧikār

745 Hem kedüyī vü çenārī diseler
Birbirine uymaz iki nesneler

Birbirine küfv olanlar nīk ü kem
Hem-ser-i ŧāvüs ŧāvüsest hem

Pīŧ-keŧ ma‘nāsı olmuŧ tercemān
Sünbül-i ter daħı zülf-i dil-berān

Ƙuvveti var zūr dāred der-ciger
Ya‘nī afv eyle dimekdir der-güzer

Terk-i nāmūs itme āb-ı rü merīz
Merħamet eyle dimek rīzī birīz

750 Bir eyü nesne telef olsa eger
Dinilür diĝer nemībended kemer

Ger dinürse ŧaŧt ez-bāmeŧ futād
Sırrı fāŧ oldı dimek olur murād

İşdilse sırrı kim mektûm idi
Baħyeeş ber-rüy-ı kâr uftâde di

Gördiren yolsız işin halka hemân
Mâr miğired be-dest-i dîgerân

[s.79]

Gizlü müfsid oldı küteh âstîn
‘Ayb-ı fâhiş bâz-güne pöstîn

755

Gice gündüz cübbe-i ħurşîd ü mâh
Şaħş-ı meş’ûma dinür râğ-ı siyâh

Gizlü ma’nâya dinürmiş der-libâs
Hem müneccim adıdır aħter-şinâs

Ĥavz-ı mâhî âsumânda burc-ı ħût
Hem daħı dem der-keşîd itdi sükût

Nâ-tuvân-bîn düşmen u daħı ħasûd
Pek faķire didiler kîse-kebûd

Hem nişân-ı faķr imiş engüşt-i nîl
Şol girân-cân u girân-sâye şaķîl

760

Oldı ħas-püşî nifâķ ile riyâ
Âb-ı zîr-i kâh mekr-i nâ-sezâ

‘Ahdini bozan kişi zinhâr-ĥâr
Hem siyâh-kâse le’îm-i nâbe-kâr

Dest ü pâ zed itdi sa’y ü ihtimâm
Pür şode peymâneeş ‘ömri temâm

Ĥisset oldı kürbe der-zindân-serâ
Yüze gülici imiş gendüm-nümâ

[s.80]

Gizlü ĥîle gürbe der-enbân imiş
Ĥvâbgâh-ı gül bu devrân imiş

- 765 Pek fenā ile sürüldükde eyü
Ṭa'n idüp dirlər şütür-gürbe deyü
- Ḥāk şod ḥōr u ḥaḳīr oldı dimek
Mār-ı şeydāyı ne dirsən engerek
- Dest-kārī eylemekdir kesb ü kār
Şağ eliḡ adına dirlər dest-i kār
- Yan virüp şavmağa çep dāden dinür
Ḳovcıya ġammāza nāḥun-zen dinür
- Hem çep-endāz ol ki işi ters ola
Rāh-ı ḥābīde dinür işlek yola
- 770 Raḥt-beste eylemiş 'azm-i sefer
Ḥayme-zed dirlər muḳīm olsa eger
- Açdı sırrın 'ūd der-micmer nihād
Āşikār oldı dimekdir rüy-dād
- Gizlü söz mefhūmı olmuş zīr-i leb
Bir dilim etmek lebī, çekme te'ab
- Di sumāṭıḡ adına ḥān-ı dırāz
Pek mülevveş ekl iden şaṭranc-bāz
- Ebleh ü aḥmaḳ olandır ḥīre-ser
Her işin ḥoş fehm idendir dīdever
- [s.81] 775 Di tevāzu' idiciye ser-figen
Ādemi tekdīr idendir dil-şiken
- Müdde'ī vü ḥaşm dāmen-gīr imiş
Ḥāṭırı ḳalmış olan dil-gīr imiş
- Dāred ü der-zīr-i dāmāneş çerāġ
Şāhid-i ḥāzırdir eyle sen ferāġ

Şaḥş-ı maşrū‘a dinürmiş sāye-dār
Na‘l der-āteş olandır bî-ķarār

Olmış ebrū-zen işāret idici
Germ-rān atın sürüp pek gidici

780 Terk-i dünyā eyleyen ḥāne-furūş
Bî-‘iyāl u ser-serī ḥāne be-dūş

Bî-sebeb mağrūr olandır bād-ı ser
Pek rezīl ādem kūs-i zen kün-i ḥar

Destḥarger sögici bed sözlüdür
Sirke ebrū ol ki ekşi yüzlüdür

Ebleh ü aḥmaķ olandır gāv-rīş
Bî-sebeb ‘özl ü bahāne ḥüşk-rīş

Sebz-pāy u şūm-pey mezmūm olan
Nā-mübārek maķdemi meş‘ūm olan

[s.82] 785 Dindi bed pertev aḡa kim baḥt-ı zīşt
Hem tekebbūr eyleyen gerdūn-sirişt

Şol ki mażḥak ola rüsvāy u melūm
Dir ‘Acem bāzīçe-i Zengī vü Rūm

Ķāḏī-i Gīreng o kim ḥoş-gūy ola
Ḥ‘āce Naşruddīn gibi dil-cūy ola

‘Ārsız cerrāra dīrler ceste-gīr
Hem meyān-gīr öyle bî-‘ār u ḥaķīr

Şūḥ-çeşm ol yüzi açķ bî-ḥayā
Zūr ile alan dilenci ḥar-gedā

790 Çavuşuḡ adı siyāh-pūş oldı hem
Muḥzır-ı ķāḏīye de olmuş ‘alem

Ꞑul dimek mefhūmı da halka be-gūş
Hem köle ma'nası olmış süfte-gūş

Ꞑapu yoldaşıyla aꞑrān hem-konān
Cümlesiniñ sözi birdir yek-zebān

Oldı hıdmet-kārıñ adı piş-kār
Hem kemer-beste dañı hıdmet-güzār

Hāzır olmış da tırur cān ber-miyān
Uşanup bızār olan āmed be-cān

795 İlerü çekdi dimekdir ber-keşid
Añladı mefhūmı olmış ber-resid

[s.83] Hāzır olur āstīn ber-mizened
Hem aña lāyık dimek ū-rā resed

İnce fikr idici üstür-bīn imiş
Dañı üstür-hüy şāhib-kīn imiş

Ꞑapucılar kethudāsı mır-bār
Eskidir çoğ iş bilür köhne-süvār

Ꞑabl pinhān mizened dinse me'al
Şol işi şağlar ki setr itmek muhāl

800 Hāşmet ü dārāt ile bā-reng ü büy
Sözi bī-ma'nā olandır mürde-güy

Didiler hāzır-cevāba ter-zebān
Fikri diğkatlü olandır hurde-dān

Zir ü bālā-güy şol kim halı çoğ
Zir ü bālā nist şekk ü şübhe yoğ

Gizlü ser-beste, mu'ayyen ser-zede
Muntazırdır emre dāmān ber-zede

Aña dirler kim zebān-ı zergerī
Ola ma'hūda işāret sözleri

805 Müfsid ü alçaq münāfıq zerde-güş
Kendüyi medḥ eyleyendir ḥod-furüş

[s.84] Fāsıq u fācir dimek sāye-perest
Şīr-gīr oldır kim ola nīm-mest

Şīşe āb-ı ḥüşk, revnaq āb u tāb
Āteş-i ter oldı ma'nāda şarāb

Dest-şüst oldı dimekdir nā-ümīd
Dil-berıñ mümtāzı āhū-yı sefīd

Ya'nī da'vet eyledi āvāze dād
Daḥı rām oldı dimekdir ten-nihād

810 Perniyān-ḥüy ol kim ola ḥulqı ḥoş
Oldı bed-āğāz ḥuysız sözi boş

Şol ki pek aḥmaq ola dāmen-dırāz
Sāde-levḥ olmış o ma'nāda mecāz

Şan'atında māhire pür-kār di
Çīre-dest olmış daḥı anıñ gibi

Sa'y idüp çoq iş görendir dīv-dest
Yapdı müşkil işleri ber-bād best

Pek gönülsiz iş tıtcı kār-düzd
Didiler ayaq terine pāy-müzd

815 Dindi mağlūb u zebūna süst-güş
Ten-zened ma'nāsıdır olur ḥamüş

Ḳuvvet ü ḳudret dimekdir destgāh
Gürg-i Yūsuf mütthemindir bī-günāh

[s.85]

Sen çekersin mekrin itme kâr-ı bed
Her ki seg-râ mîküşed ü mîkeşed

Tîşe süy-ı ħod zened dinse eger
Oldı maqşad kendüsi nef'in arar

Rüy-ı ü bîned dimek mefhümü hem
Ya'nî anıħ cānibidir mültezem

820

Şöyledir ma'nāda kec-dār u merîz
Qarda gez ammā belürsüz olsun iz

Diseler der-āstīn ĩnest ü bes
Bulunan bu, ħayırdan ümmīdi kes

Der ħi tīrī dinse mefhüm u me'āl
Rütbe vü ħālinden itmekdir su'āl

Dinilürse nān der-rūħan futād
Bī-meşakḳat devlete irdi murād

Riş-i nāḫūrī koned yalḫaklanur
Bāzī-i ħāye 'abeş işe dinür

825

Seng der-ḳandīl pür fikr ü telāş
Ġāfil olma ħāzır u ḳandīl bāş

Īn be-ü pehlü zened dinse temām
Bu aḡa beḡzer dimek olur merām

[s.86]

Ḥāne tebrīk itse ferzend-i 'Acem
Dir imiş kim būriyāyī mīkonem

Rind ü ferzend oldı ħāyetde zarīf
Meyve-i dil şī'r ü inşā-yı laḫīf

Ḥ'āce olmuş nāvek-endāz-ı edeb
Pīç uşāġa didiler māder celeb

830 H̄arf-i s̄akindir zede ey p̄ür-h̄üner
Esre üstün adıdır z̄ir ü zeber

Pek per̄iṣ̄ān yazıdır p̄āy-ı kelāğ
Pusuya girse di kerde p̄āy-ı zāğ

Cāme-i m̄üyī daḡı m̄üyīne kürk
Dir ‘Acem ṣ̄ā’irleri maḡbūba türk

Bī-edeblik itse hem bir ṣ̄aḡṣ-ı bed
Ṭa’n idüp dirler ki türkī m̄ikoned

Pek beyāz olsa eyü olsa şeker
Adına anıḡ teberzed didiler

835 Pençere ma’nāsı olmuş tābdān
Baca m̄urī kim çıkar andan duḡān

Pākī vü m̄usī dimekdir ustura
Oldı ebrū-ken daḡı cınbıstıra

Di bulut adına p̄il-i āb-keş
Hem daḡı ṣ̄ir-i s̄uvār olmuş güneş

[s.87] İmtizācı bed olandır bed-ḡumār
Keyk der-ṣ̄alvār bī-ṣ̄abr u ḡarār

Nesne z̄āyi’ olsa di s̄im-āb şod
Pek ḡacıl oldı dimekdir āb şod

840 Sözde yaḡlıṣ ṡutıcıdır ḡarf-ḡir
ḡurde-ḡir ol ‘ayb arayıcı ḡaḡir

Sözime daḡl itdi dimekdir murād
Dir isem engüşt ber-ḡarfem nihād

Bigzer ez-men ḡo beni ḡalime sen
Ya’nī incitme beni meşken be-men

Pek ğazabnāke dinürmüş ħīre-şīr
Zulm dest-endāz, unutma yād-ġīr

Çeşm-i dil-ber āhū-yı dūnbāle-dār
Pek küçük maḥbūba dīrler ney-süvār

845 Aşlı nesli pāk olandır gevherī
Nazlı beslenmek de sāye-perverī

Oldı nev-kīse yeñi devlet bulan
Daḥı hindū-zādedir bed-aşlı olan

Bād-ı herze va'dedir kim aşlı yok
Hem siyeh-kār ol ki kızb ü fısqı çoķ

[s.88] Bī-vefā mefhūmıdır yārān-furūş
Murġ-ı dil ma'nāsı olmış 'aql u hūş

Şaḥş-ı me'nūsa dinür kim germ-ḥūn
Ülfeti ola şafā-baḥş-ı derūn

850 Gice gündüz adı olmuş ḥüşk ü ter
Pek delidir ḥüşk-maġz u ḥüşk-ser

Gerçi şāhid ola ma'nāda güzel
Şāhid-i bāzār ammā mübtezel

Bir maḥalde dinse şehri vü gülī
Beldenīḡ mümtāzı budur ḥāşılı

Bülbül olmuş zend-bāf u zend-ḥ'ān
İşfahān'da bāġçedir Naḥş-ı Cihān

Dil-küşā Şīrāz'da bir bāġçe hem
Şeyḥ Sa'dī anda medfūn-ı İrem

855 Daḥı Gül-geşt-i Muşallā hoş mekān
Ḥ'āce Ḥāfız anda firdevs-āşiyān

Āb-ı Rükñî hem anıñ ırmağıdır
Menba‘ı Allāhu Ekber tağıdır

Karışık söz şav dimek güft ü şinîd
Terk ü iğrâz eyledi dâmen-keşîd

Perde-efgen oldı şahş-ı bî-hayâ
Her kimi görse seven zūd-âşinâ

[s.89] Ten-furū-dâde şu kim gâyet muñî‘
Dest-merdî dinse mefhûmı şefî‘

860 Di enâyî aña kim cehli ‘ayân
Olmış ahmaqlar da şîşe-gerdenân

Saht-pîşânî olandır yüzi pek
Çâr-hâye ‘avratı çoğdur dimek

Di şehîdî aña kim zenpâredir
‘Avret içün cân viren bî-çâredir

Hem tabağ-zen didiler sahhâkaya
Kendü gibi ‘avrata müştâkaya

Pâ-girift itdi cimâ‘ u ihtilâţ
Oldı ma‘nâda menî âb-ı neşâţ

865 Def-keş olmışdır dahı şol nâbe-kâr
Kim ider zenpâreye ‘avrat şikâr

Zen bemüzd ol kaħbe kim rüsvâ-yı ‘âm
Kalye-ħîâr oldı gidi beyne‘l-‘avâm

Muğlim olan şahşa dirler tâz-bâz
Aralıqda iş düzici kâr-sâz

Tâz-ħîr ü çâr-mîħ ol fı‘l-i ħâm
Güh-ı dellâl oldı pâzeng-i ğulâm

[s.90] Ğarķ-ı perrān birden idhāl eylemek
Hem meyān-pāça süriřdirmek dimek

870 Ser-girifte dindi yef'allenmiře
Dađı huft u ħız tetrici iře

Dindi mücrim kimseye nāme-siyāh
Hem dađı zülf-i ħaĥā cürm ü günāh

Tevbe eyle cām-rā ber-seng zen
'Ahdini bozma meřev peymān řiken

Fāriğ olmađdır varaķ gerdānden
Öyledir hem āstīn efřānden

Ma'ni-i cān-ı men ü cān-ı řumā
Bir siziņle řağ olalım dā'imā

875 Dest ü pāy-ı ĥod zedem çekdim emek
Hem vedā' itdim du'ā güftem dimek

Bü ki olsaydı deyü itmek ricā
Cān girev cāme girev bař cān fedā

Di ser-āmed olsa bir nesne temām
Tuĥfe-i VEHBĪ de bitdi ve's-selām

Bu tāriĥ ile zeyl-i Tuĥfe miskiyyü'l-ĥitām oldı^{lxvii}

Zehī manzūme kim peyveste-i ĥüsn-i niżām oldı
Vezīr-i a'zamıņ nām-ı řerīfiyle be-nām oldı

[s.91] Getürdim sünbülīstān-ı hünerden berg-i sebzemdir
Gül ü sünbül gibi pīrāye-i fark-ı enām oldı

^{lxvii} Bu tāriĥ ile Tuĥfe'niņ zeyli ya'ni āhiri ve "ĥitāmuhü misk" oldı ki temāmında misk ķoķusu virir.-k

Vezni: mefā'ılün / mefā'ılün / mefā'ılün / mefā'ılün

880 ariham kuvvetinden bilmem aqla iftihar itmem
Mücerred lutf-ı Hakık ile peziray-ı hitam oldı

Ođundukca du'a-yı hayra mazhar olmadır maqsud
Bu maqlab bende-i na-kama akssa-yı meram oldı

Hezarán Őukr idüp Hakık'a didim tarihi-i itmamin
Bi-hamdi'llah bu ziba TUHFEE-İ VEHBİ temam oldı^{lxxviii}

*Bab-ı 'Ali litografya me'muri Es-Seyyid MuŐafá Efendi'niñ destgahında tab'
ve temsil kılınmıŐdır. Sene-i Hicri 1275.*

^{lxxviii} Ebced hesabıyla 1197/1782 te'lif tarihidir.

V. DİZİN*

* Kelimeler günümüz alfabe düzenine göre sıralanmıştır. Kullanılan nüshanın kenarından alınan ilaveler köşeli parantez [], kendi ilavelerimiz ise yay parantez () içine alınmıştır. Kelimenin geçtiği beyitlerin numaraları madde başlarının sonunda verilmiştir.

-A-

âb: şu 473
âb-gîr: şu cem' olduğu yer 149
âb-ı bî-licâm: devlet ü iqbâl 696
âb-ı Hızır: 'ilm-i ledün 678
âb-ı hüşk: şîşe 807
âb-ı Meryem: şalâh u 'iffet 682
âb-ı neşât: menî 864
âb-ı püşt: menî 484
âb-ı revân: aķar şu 135
âb-ı rû merîz: terk-i nâmûs itme! 749
Âb-ı Rükni: [Gül-geşt-i Muşallâ'nın
içinden aķan bir ırmağın ismidir
ki] Menba'ı Allâhu Ekber tağîdır.
856
âb-ı zîr-i kâh: mekr-i nâ-sezâ [lâyıksız
hîle] 760
âb âmed be-kâr: iş şüret bulsa 704
âb der-cüy-ı tu: devlet sende tām 696
âb ez-ser güzest: İş işden geçdi. 700
âb şod: Pek hacîl oldu. 839
âb u tâb: revnaķ 807
âbâd: ma'mûr 245
âb-dâr: pek leţâfetlü ţarâvetlü 319
âbden: meşâne 379
âbeş fuzûd: Devleti arttı. 731
'abeş: [şey'-i bîhûde ve fâ'idesiz] 34
âbgîne: şîşe 632
âbisten: yüklü kışır dişiler 478
âb-yâr: şıvarıcı [ya 'ni şulayıcı] 151
âferînende: yaradıcı 94
âfitâb: güneş 142
'afşel: (Ar.) tenbel 213
âgâh: habîr [aņlayıcı, haberdâr] 37,
337

âgâz: evvel, iş başlamak 552
âgûş: ķucaķ 394
âgûšten: : ķoçmak 322
âhek: kirec 188
âhen: demür 39, 307
âheste: eşik 639
âheste âheste: yab yab (yavaş yavaş)
637
aķker: ķor: 290
âhşicân: 'Anâşır adıdır çünkü biri
biriniņ ezdâdıdır. 692
aķter: yıldız 142
aķter-şinâs: müneccim 756
âhû güzest: Geçdi fırsat demleri. 707
âhû-yı dñnbâle-dâr: çeşm-i dil-ber
844
âhû-yı seffd: dil-berin mümtâzı 808
a'lâ: [yüce] 117
âlâg: eşek 286
âlâyış: bulaşık 147
'alef: hayvân yiyecek(i) nesne 470
alp: pehluvân 601
âlû: erik envâ'ı 603
âlû-bâlû: vişne 604
âlûde: bulaşmış nesne 655
âlûden: bulaşık, bulaşmak 147, 655
âlûfte: hem mütehayyir hem alışmış
olan 644
âmâc: nişân 491
'amâre: (Ar.) ķavuk 272
âmâs: şiş 221
âmed: geldi 372
âmed be-cân: uşanup bîzâr olan 794
âmed behem: ţarıldı 729
âmed be-teng: pek ţarıldı 728

āmed furūd: Sert idi pek yumşadı.
731
āmede: gelmiş 193
Āmirzigār: [Allāh vaşflarındandır.]
95
ām rūğ: yüce rütbe 443
ām ūğ: uzun boylu ve vaqar 443
ām ūhtem: öğrendim 586
ām ūhten: öğrenmek, kesb eylemek
503
ām ūziş: qarışmaq 655
ām ĩğ: qarışmış 444
ām ĩhte: qarışmış 212
ām ĩhten: qarışmaq 655
ām ĩze-mūy: kır şağallu 669
an ki neyem: oña ki degilem 567
an ki: ol kim 372
ān: o 120
‘anāk: kara kulaq 420
ānçunān: ancılayın 570
anhā: onlar 553
ānşān: o anlarıq 571
‘ār: neng 482
ārām: diqleniş 524
ārāsten: bezetmek 477
ārāyiş: zĭnet 477
ārd: un 197
āremĭden: diqlenŭp eglenme 148
argĭden: hışm itmek, Tāzĭde nikāz
427
ār ūğ: geğirmek 444
ārĭ: belĭ 112
āşaf: [vezĭr-i şāhib-tedbĭr] 48
āsān: qolay 557
āsāyiş: rāhat 602

aşhāb: [Peyğamberi görŭp ĩmān iden
kimsene] 17
āsĭtān: eşik 639
āsĭtāne: eşik 639
āsĭyāb: degirmen 149
āsĭyāger: degirmenci 149
āsmān: gŭk 142
āstĭn ber-mĭzened: Hāzĭr olur 796
āstĭn efsānden: fāriğ olmaq 873
āstĭn: yeŭ 559
āsŭde: rāhat olmuş 652
āsĭb: ziyān 675
aşĭl: [Pāk ve mŭstaĭĭmŭ’z-zihn ve’ṭ-
ṭabĭ’at] 75
āşāmĭden: içmek 435
āşĭyān: yuva 453
āş puhten: işe qarār virmek 704
aş-pŭz: aşcı 127
āşĭ: şulh, barışmaq 326
āşŭb: fitne 675
āşŭğ: mechŭl olan nesne [ya’ni
bilinmeyen] 449
āşŭfte: ‘aqlı tağĭlmış, hayrān 644
‘aṭāṭ: (Ar.) iri arslan 420
āteş āyed ez-çenār: ummadıqıq
yerden āşĭkār olur 744
āteş-i ter: şarāb 807
āteş-zene: çakmaq 464
āvāze dād: da’vet eyledi 809
āver: getŭr 492
āvĭz: aş 492
āvĭze: aşkı 194
āyā: ‘acebā 112
ayāzĭ: peçe, niqāb 160
āyed: gelŭr 116
āyende: gelici 116

‘aynek: gözlik 509
āyīn: resm ü ‘âdet 620
âz: hırş 342
âzâr: cefâ vü cevri 527
âzâr: mart ayı 190
âzmûde: şinanmış 652
âzûğ: kir ile pas 447
‘azż: (Ar.) ışırmaq 415
âzīne: (Ar.) yevm-i cum‘a 626

-B-

bā‘: (Ar.) kol 434
bāb: (Ar.) kapı 235
bād: olsun 112
bād: yel 308
bād-bāz: yelpāze 370
bād be-dest: eli boş 176
bād-bīz: yelpāze 370
bād-ı bīzen: yelpāze 370
bād-ı herze: aşlı yok va‘de 847
bād-ı ser: bī-sebeb mağrūr olan 781
bāde: şarāb 398
bād-zen: yelpāze 370
bāften: toqımaq 195
bağal: kıoltuğ 600
bāğ rāğ: [sebzezār ve laţif bāğ demek]
462
baĥnūne: şimşek 357
baĥşende: bağışlayıcı 317
bāhten: oynar iken yutulmaq 480
bāhter: mağrib 304
baht-ı dendān-hāy: pek menhūs baht
708
baĥye: nigende (dikiş) 564
baĥyeeş ber-rūy-ı kār uftāde: [Gizli
sırri işildi.] 752

bāk: : kıorķu 364
bākānīden: kıorķutmaq 439
bāl: kıanat 347
bālā: yüce 107
bālā-püş: üste giyilen 400
bālīden: büyümek, uzamağ, neşv ü
nemā bulmaq 540
bālīn: yaşdığ 289
bālīvāse: iplik 424
bām: seher 517
bām: tām 518
bāmgāh: vağt-i seher 612
bā-nām-ı Hūdā: Tağrı adı ile 228
bāng: pek ses 376
bang-i namāz: ezān 103
bānū: kıadın 598
bār dāde: dīvān eylemiş [‘umūmī
ĥalka] 679
bār: meyve 293, 607
bārān: yağmur 357
bārānī: yağmurlığ 400
bāred: yağar 581
bāreng: turunc 606
bā-reng ü būy: ĥaşmet ü dārāt ile
[debdebeli] 800
bārgāh: otağ 572
Bārĥudā: Allah 567
bārīğ: (Ar.) parlayıcı 430
bārīk: ince 346
bār-keş: yük çekici 286
başt-ı mağāl: [sözi döşemeklik] 22
bāşe: atmaca 490
bāşed: ola 112
bāşed dimāğet kūk çāğ: ‘Acem ĥāţır
su‘āl itdikçe “Şağ olasın.” yerine
dir. 456

- bāşeng: qarz, ödünç almaq 411
bāşīden: olmaq 532
baţ: şu quşundan qaz 137
bāver: inanmaq 519
bāverīden: inanmaq 101
bāyed: gerek 556
bāyeste: lāzım 556
bāz āverd: i'tizār itdi 727
bāzāc: ebe qarı 252
bāz-güne: : tersine dönmüş olan,
ma'kūs 593
bāz-güne pōstīn: 'ayb-ı fāhiş 754
bāz-ħurd: Bozulup mağlūb oldu. 738
bāzī: oyun 313
bāzīçe: oyuncaq 480
bāzīçe-i Zengī vü Rūm: mazħak,
rūsvāy u melūm 786
bāzīden: oynamaq 480
bāzīger: oynayan köçek 407
bāzī-i ħāye: 'abeş iş 824
bāzū: qol 434
be-cā: maħallinde 100
be-cāy-ı ū: anıq ħaqqında 729
beçe: yavrı 347
beçe-bāz: ğulām-pāre 344
bed pertev: baht-ı zışt [çirkin bahtlu]
785
bed-āġāz: ħuysız, sözi boş 810
bed-aħter: uġursız 316
bed-endīş: ħased idici 242
bed-ķumār: imtizācı bed olan 838
bed-meniş: fenā ħuylu 427
bed-mest: edebsizlik iden sarħoş 178
bedr: [ayıq on dördi] 66
bedraqa: qulavuz 459
be-hem: birbirine yanaşmış olan 510
behişt: cennet 105
Behrām: Merriħ 574
behre: naşīb 125
behr-i ān: anıq için 569
behr-i ħandīden: ğülmek için 542
behr-i zerest: altun içündür 187
be-ħūn: zaħmet ü derdi olan 590
Behzād: meşhūr naqķaş 246
be-kām: murāda iren kimse 46, 525
belbāl: (Ar.) řasa 230
belme: şaķalıq pek qabası 419
beliġ: [mübālaġalı] 35
be-meng: řasa 230
be-merdest: ādem olana 391
be-nām: şöhret ü şānı olan kimse 522
bende: köle 362
bendīd: baġladı 181
ber: göġüs 394
ber: meyve 607
ber-āb: [şu üzerinde] 141
ber-bād best: müşkil işleri yaptı 813
ber-beste: nemāsı olmayan cemādāt
638
ber-cestē: eyü mısrā'a vaşf-ı iştīlāħī
641
Bercīs: Müşteri 574
ber-çide: dirilüp devşirilen 448
bere: quzu 237
berehmen: papas 199
berf: qar 357
berg: yapraq 236
berg ü sāz: yol taķımı 323
berges: ma'āza'llāh [ħaşā, ne'üzü
billāh] 254
ber-girift: qabūl itdi 709

bergüstüvân: kesme [at öğine qorlar]
520
ber-güzîde: Muştafâ 98
ber-hareş kâle nihâd: Haddini
bildirdi. 737
ber-hâst: kalkdı 179
berhî: ba'zı 360
ber-hîz: turma kalk 334
berîd: yoldan haber ile gelüp giden
336
berq: (Ar.) şimşek 438
ber-keşîd: ilerü çekdi 795
ber-lebeş engüş-zen: Ara ağzın. 702

ber-mağâz: : şerbetlik ya'nî bahşış
deyü şäkirdiñ eline virilen 566
ber-pâ koned: Luţf ile ihyâ ider. 697
ber-reste: neması olup yire döşenmiş
sebze 638
ber-resîd: aıladı 795
ber-ser: baş üzre 267
ber-sereş beyza şikest: rüsvâ oldı 740
be-rüz-ı ü nişest: o hâle geldi 740
berze: kırpındı 410
bes ki: nice 374
bes: yetişür 122
besâ: nice 122
besân: mişli 122
beste: bağlanmış 261
besî: nice 122
beşkenc: bilek 353
beşkûn: işini görmege pek sa'y iden
âdem 591
beze: cürm ü günâh 398
bezm: meclis 178
bezr: ekin 196

bezrger: ikinci 207
bî-âb: şusuz 151
bibest: bağladı 181
bibür: kes 372
bibîn: gör 309
bicişk: tabîb 193
bicü: dile, iste 332, 526
bî-cün: nazîri vü mişâli yok 588
bî-dâd: zulm 253
bîdâr: uyanık 143
bîdâr şoden: uyqudan uyanmaq 429
bîdâr-mağz: reşîd 724
bidân: bil 122
bidânist işe: cäsüs bildi 629
bi-dâreyni: (Ar.) iki dünyâda 417
bî-deste: qunduz 292
bidih: vir 100
bî-enbâz: [ortak ve şerîksiz] 6
bî-gâye: [nihâyetsiz] 1
bigîr: tüt 338
bigrift: tütü 181
bigrîht: qaçdı 180, 393
bigrîz: qaç 365
bigşüd: açdı 546
bigüy: buyur 676
bigüyemet: saña söylerim 165
bigzer ez-men: qo beni hâlime sen
842
bîh: kök 634
bih: ayvâ 603
bih: eyü 603
biĥâh: dile 619
biĥâhî: dilersen 526
biĥâhî hüner: ister iseñ ma'rifet 619
biĥân: oqu 99
bihâr: qaşı 354

- bih-būdī: eyülik sağlık 654
 bī-hemtā: bir eşi yok 109
 bih ez-īn: bundan eyü 676
 bihīden: başmak 275
 bihterīn: en eyüsi 607
 bīhte: elenmiş nesne 580
 bīhūde: ‘abeş 662
 bi-ikrāmike: (Ar.) eyiliğin ile 235
 bikeş: çek 617
 bī-kīne: gönülde gizlü ‘adāvet
 olmama 623
 bikūş: çalış 99
 bikūşā: aç 287
 bīm: korku 364
 bīmār: haste 640
 bī-māye: cāhil ü müflis olan 163
 bī-mecāl: [kudretsiz] 44
 bīnā: görücü 96
 bināgūş: kulağ tozu 395
 bīnend: görürler 545
 bī-nevā: naşibi olmayan bī-çāre 259
 binger: baş 309
 bīnī: burun 351
 binmā: göster 287
 binşīn: otur 119
 binūş: iç 361
 bīr: yatağ 293
 birāder: karındaş 310
 birst: hālāş oldu 182
 birev: git 365
 birişt: eğirdi 195
 bīrīz: dök 361
 bī’r-rızā: kâ’il olmağa 442
 birūn: taşra 587
 bīrūn: taşra 587
 biryān: kebāb 582
 bisāt: (Ar.) döşeme 210
 bī-ser ü pā: perīşān hāl olan 741
 bisītān: al 617
 bismil: boğazlanmış 583
 bi’smillāh: (Ar.) Tanrı adı ile 228
 bīst: yigirmi 278
 bister: döşek 289
 bisyār mehor: çok yime 342
 bīş: ziyāde 381
 bīşe: mişelik 634
 bişkenī: kırarsın 637
 bişnās: ağla 337
 bişnev: diğle 99
 bī-şumār: sayısız 285
 bī-tāb: kuvveti kalmayan 162
 bīve: tül 483
 bīver: on biğ 284
 biyā: gel 119
 biyāmūz: öğren 557
 biyāmūzī: öğrenürsün 267, 380
 biyār: getür 460
 biyāverdem: getürdüm 318
 biyefrūz: yağ 460
 biyefşān: saç 361
 bized: (v)urdu 180
 bizen: (v)ur 365
 bī-zer: cimri 316
 bizişk: tabīb 193
 bizle: laṭife 262
 bū ki: olsaydı deyü ricā itmek 876
 būd: idi 654
 būde: olmuş 654
 būden: olmağ 654
 būğ: boğça 448
 buğanc: çörek otu 609

buķalemün: [Ol ĥayvāndır ki güneş
ķarşu ŗurur her bir renge girer
ĥareket itdikce] 597
būr: fıstıķı reng 293
burdubār: İşde te'ĥır ü te'enni
eylemekdir. 325
būriyāyī mīkonem: Ĥāne tebrīk itse
ferzend-i 'Acem, dir imiş: 827
burūt: bıyık 631
burīde: kesilen 565
burīden: kesme 583
būs: öpüş 482
būsīden: öpmek 543
būy: ķoķu 343
bülegā: [cem'-i belīġ, ĥāle muṭābık
mütekellim] 15
bülend: ['ālī ve yüce ve memdūĥ] 70,
185
bün-lād: dīvāriġ dibi 255
būt: ŗapılan şüret-i menĥūs 186
büz: keçi 237
büzġāle: oġlaķ 237
büzürg: ulu 96
büzürgī: kibriyā [ki ululuk ma'nāsına]
94

-C-

cāblūsīden: yalṭaķlanmaķ 530
ca'd: (Ar.) kıvrıcık olan ŗaĥ 404
cādū: sıĥr idici 598
cāf: rūsбі 345
cāĥ: manşıb 144
cāme: eşvāb 558
cāme-i mūyī: kürk 832
cāme-ĥ'āb: yataķ 288
cām-rā ber-seng zen: Tevbe eyle! 872

cān ber-miyān: ĥāzır olmuş da ŗurur
794
cān girev cāme girev: baş cān fedā
876
cānān: ma'sūķ 667
cān-fezā: cān artıran 667
cān-ı men ü cān-ı şumā: Siziġle bir
dā'imā ŗaġ olalım. 874
cāvidānī: ebedī vü dā'im 602
cāvīd: ebedī vü dā'im 602
cāy: meķān 304
cāy-gīr: yerleşmiş olan 334
cāy-ı giriz: ķaçacaķ yer 364
cebe: zırĥ 306
celeb: rūsбі 345
Cem: [Cemşīd] 48
cen'āz: (Ar.) fenā ĥuyulu 427
cerb: yaġlu nesne 224
cerb-zebān: ŗatlu dillü 450
ceres: ĥaġ 376
cest: ŗıĥradı 184
ceste-gīr: 'ārsız cerrār 788
cesten: ŗıĥramaķ, ķaçmaķ, ĥalāş
olmaķ 641
cev: arpa 196
cev nemānde: ŗoġradan bī-māl olan
kimse 741
cevr-i ĥod: cefāsını 285
cevşen: zırĥ 306
ciĥān-ārā: [dünyā zīnetleyici] 66
ciĥān-peymā: dünyāyı gezen 657
civān-merd: saĥī ādem 317
civān-merdī: seĥāvet [cömerdlik] 100
cūy: ırmaķ 135
cūy: iste 617
cūyān: aķıcı 581

cüybār: ırmağ 473
cüy-ı şîr: Ol şu ki bir zamān Şîrîn için
akmış. 457
cübbe-i hürşîd ü mäh: gice gündüz
755
cünbiş: hareket 108
cünbîden: kımıldanmağ 268
cüst-cüy: aramağ 674
cüzāz: (Ar.) parça 271

-Ç-

çāğ: vağt 456
çāh: kuyu 367
çāh-ı Nahşeb: İçinde ay görünmüş bir
kuyudur. 248
çāh-vîz: kuyucu 367
çāk: yırtık, yırtmac 241
çāker: kul 512
çār: dört 277
çār-bāğ: ‘anāşır[-ı erba’a] 690
Çār-bāğ: İsfahān şehrindeki
Zāyende-rūd adlı nehriñ yanında
bir müzeyyen bāğçedir. 458
çār-hāye: ‘avratı çok 861
çār-mîh: ol fi’l-i hām [ki livāta] 868
çār-şeb: çarşaf 289
çār-şenbih: (Ar.) erba’a (çarşamba)
626
çārüb: süpürge 648
çār yek: dörtde biri 281
çāşt: kuşlık 517
çāšte: vağt-i duhāda ta‘ām yimek 517
çehre-küşā: muşavvir 726
çekîden: tamlamağ 581
celebi: [‘İlm ile muttaşif olana dirler.]
216

çelîpā: hāç 199
çemān: salıncı 544
çemānîden: şalınmağ 540
çemîden: şalınmağ 540
çemîn: bevl 379
çend: şayısı kaçdır 283
çeng: çolağ 485
çeng: pençe 489
çep dāden: yan virüp şavmağ 768
çep-endāz: ol ki işi ters ola 769
çerāğ: yanmış fetil 460
çerāğāh: qori 611
çerge: sürgün avı 331
çerğend: tolu mumbār 225
çerh: felek 285, 597
çerh-ı gerdün: gökler 595
çerh-ı zerrîn-kāse: āsumān 685
çesān: nice 122
çesbān: münāsib, yaraşıklı 168
çeşm: göz 351
çeşm-āvîz: peçe 160
çeşm-bend: peçe 160
çeşm dārende: ümmîd iden kimse
742
çeşmeş cehîd: Nev haber aldı. 724
çeşm-i Firengî: gözlik 742
çeşm-i süzen: igne deliği 499
çeşm-zağm: nazār degme 497
çeşn: bayram, ziyāfet günü 562
çetr: çadır 572
çevgān: ucu egrilmiş cirid 671
çi: ne 256
çîde: dirilüp devşirilen 448
çihār: dört 277
çihil: kırık 278
çîn: büküm 220

çīne: kuş yemi 347
çirā: niçün 120
çire-dest: şan‘atında māhir 812
çirk: kir 447
çīst: nedir 120
çīz: nesne 360
çīz-çeng: zıbıķ 483
çīze: kıl yolacaķ nesne 404
çü: gibi 380, 391
çün: gibi 120
çün gül: gül gibi 542
çünān: öyle 120
çünīn: böyle 120, 285, 318, 401, 586

-D-

dād: ‘adālet 302
dād: viridi 296
dād be-men: baņa verdi 567
dāder: qarındaş 310
dādger: ‘adl idici 321
dād-ḥ‘āhān: şikāyetçiler 303
dād kerden: ‘adl itmek 423
dād-res: imdād için irişen 182
dād u sited: alış veriş 355
dağal-zen: kalp-zen kimse, deyyūs 449
dāğīne: yaķı için şol demirden dağlađı 461
dağ-ser: başı tazlaķ 485
dām: tuzlaķ 183
dāmān ber-zede: emre muntazır 803
dāmen: etek 559
dāmen efsānden: i‘rāz eylemek 71
dāmen-dırāz: pek aḥmaķ 811
dāmen-gīr: müdde‘ī vü ḥaşm 776
dāmen-keşān: nāz ile yürüyenler 725

dāmen-keşīd: Terk ü iğrāz eyledi. 857
dānā: bilici 96
dānem: bilürem 649
dānende: bilici 254
dānistemī: bilmiş idim 374
dāniş: ‘ilm ü isti‘dād 254, 494
dānişverān: şāḥib-i ‘ilm olanıñ cümlesi 191
dār: tüt 296
dārā: pādīşāh 302
dār-büy: ‘ud ağacı 664
dārişkene: Süleymānī [ki süleyman dinilen zehir] 139
dārū: ‘ilāc 640
dārūga: şubaşı 340
dāştēn: tütmaķ 263
dāver: ḥukm idici 301
dāz: binā 328
dāzār: mi‘mār 328
debistān: mekteb 174
debīr: kātib 508
def-keş: Şol nābe-kār ki zenpāreye ‘avrat şikār ider. [pūzevang] 865
deh: on 278
dem: nefes 373
dem-āverden: intiķām almaķ 338
dem der-keşīd: sūkūt itdi 757
dem furū reften: meşakķat çekme 721
demīden: avlamaķ 331
demīden: üflemeķ, zāhir olmaķ 373
dem meḥōr: aldanma 711
dem-zeden: şolumaķ 373
dendān: diş 352
derā: çañ 376
der-āğūs: şarıluv çoçma 322, 394

der-âmed: ierü geldi 179
der-âstîn ĩnest ü bes: Bulunan bu,
ğayrıdan ümmîdi kes. 821
derbân: apucu 546
der i tirî: rütbe vü ĥâlinden su'âl
itmek 822
derd-i ser: baş ağrısı 222
dereng: (yolda) eglenmek 493
dergâh: ekâbir apusu işigi 639
der-girift: tıtdı, şu'lelendi 743
der-güzêr: afv eyle 748
der şoden: girmek 270
derhem: burtısmıř, arıř burıř olmuř
510
derhor: lâyıķ 567
Derî: [Fârisîniğ fařîhi dimekdir.] 32
der-ĭn gülşen: bu bāğ içinde 542
der-kenâr: ucağa almaķ 322
der-libâs: gizlû ma'nâ 756
der-pes-i zânû nihâd: 'Uzlet itdi. 718
der-pîř: ĥâzır, âmâde, öñde 386
derûn: ierü 587
deryâ: deñiz 308
der-yâb: añla 99, 165
der-yâftem: ben añladım 337
derz: yiv [ki taĥtaya řařa olur] 564
der-zer girift: Altuna ġarķ eyledi. 743
der-zĭr-i dâmâneř řerâğ dâred: řâhid-
i ĥâzır 777
dest: el 354
destâr: řarıķ 272
dest-âvĭz: hedĭyye 531, 643
dest ber-eřşânde: terk iden 720
dest-burd: Ėâlib oldı. 738
dest dâd: Fırřat el virdi. 706
deste řod: Muřtarib oldı. 732

dest-endâz: zılm 843
dester: el bıçķısı 291
destgâh: uvvet ü udret 816
dest-gĭr: tıtulmıř açķın 181
destĥarger: sөгici, bed sözlü 782
dest-ĥoř: [hedĭyye dimekdir] 150
dest-i kâr: řağ el 767
destiyâr: i'ânet iden 211
dest-kârĭ: kesb ü kâreylemek 767
dest-merdĭ: řefĭ' 859
dest-řüst: nâ-ümĭd oldı 808
destĭne: Bilezik ki maĥbûbeler olına
taĥar. 625
dest ü pâ zed: sa'y ü ihtimâm itdi 762
dest ü pây-y ĥod zedem: emek ekdim
875
deřne: ĥancer 306
deřt: ova 185
devâc: yorğın 289
devs: başmaķ 275
devĭden: yelmek 475
dey: ķıř 356
dıraĥř: řimřek 438
dıraĥřĭden: parlamak 438
dıraĥt-ı lĭmû: lĭmön ağacı 606
dĭrâz: uzun nesne 346, 402
dĭd: gördi 296
dĭdâr kerd: Âřikâre eyledi. 712
dĭde: göz 536
dĭdebân: gözci 412
dĭden: görmek 536
dĭdever: her işin ĥoř fehmi iden 774
diger-gün: ġayrı dürlü 594
diger nemĭbended kemer: Bir eyü
nesne eger telef olsa 750
dih: köy 266

dihān: ağız 352
dīhīm: t̄ac 301
dihk̄ān: köyleriñ bilgic gibi söz şahibi
266
dil: göñül, kalb 260
dil-ārā: [göñül eglendirici] 86
dil-ārām: Göñül eglencesi maħbūba
dinür. 109
dilāş: (Ar.) tiz yürüyici 213
dil-āver: şahib-şecā‘at 333
dil-āvīz: pek maħbūl 333
dil-ber: dil-sitān, dil-dār 260
dil-cū: pek maħbūl 333
dil-figār: kalbi maħzūn, h̄atırı mecrūh
327
dil-gīr: h̄atırı kalmış olan 776
dilīr: şahib-şecā‘at 333
dil-keş: [göñül çekici maħbūl ve
mergūb] 226, 300
dil-küşā: kalb açıcı 645
Dil-küşā: Şīrāz‘da bir bāğce ki Şeyh
Sa‘dī anda medfūndur. 854
dil-numūde: iltifāt itmiş 716
dil-pesend: tab‘a muvāfiķ gelen şey
189
dil-pezīr: pek maħbūl 333
dil-rubā: göñül k̄apucı 123
dil-rīş: kederden kalbi acıyan 387
dil-şād: sevinmiş 245
dil-şiken: ādemi tekdīr iden 775
dīnbāle: kuyruk 372
dīn-furūşān: aşhāb-ı riya 693
dīr: gic oldı 296
dīreş-i Gāviyānī: Şol deri bayrak ki
Demirci Gāve Đahhāk‘i anıñla
ber-bād eyledi. 249

dirīğ: hayf [yazık] 338
dīrīn: k̄adīmī 620
dīrīne: k̄adīmī 620
dīrüz: geçen gün 113
dīv: cin, şeytān 550
dīvār pest: yalımı alçaķ olan 713
dīv-bād: Yel şedīd esdikde dirler. 689
dīv-dest: sa‘y idüp çok iş gören 813
dostār: ‘aşık 320
dost-dār: ‘aşık 320
dōstī: h̄ullet 623
du: iki 277
du‘ā güftem: vedā‘ itdim 875
du-bār: iki kerre 283
du-çār: birbirine rāst gelmek 320
du-çihār: birbirine rāst gelmek 320
dūd: tütün 296
dūde: k̄abīle, tütünden mūmdan h̄aşıl
olan is 658
dūdmān: k̄abīle 658
du-esbe: ulaķ 154
dūğ: ayran 446
duht: kız 124
dūhten: dikmek 565
duhter: kız 313
duhter-i rez: bāde, ‘Arabī tercemesi
binti ‘ineb 172
duht-ı rez: bāde, ‘Arabī tercemesi
binti ‘ineb 172
du-mūy: kır şaķallu 669
dūn: [alçaķ] 597
dūr: uzaķ 296
dūr-endīş: her şey‘iñ ‘ākıbetin fikr
idici 382
dūrī: uzaķlık 418
dūr kerdem: uzaķ itmek 268

durūġ: yalan 450
durūger: dülger 291
durūġ-zen: yalancı 403
du-rūy: iki yüzlü 242
düş: dünki gice 143
düş: omuz 353
düş-âb: bekmez 132
du-şenbih: (Ar.) yevm-i işneyn
(pazartesi) 627
düşîze: bâkire 313
du-tâ: iki kat nesne 672
duvum: ikinci 282
dūzah: cehennem 105
dühül: tavul 335
düm: kıuyruk 372
dünbe: kıuyruk 224
dür-i hoş-âb: eyü incü 134
dür-i nâ-süfte: [delinmemiş incü] 650
dürr: incü 38, 318
dürüd: du'â 102
dürüst: bütün 283
düşmenî: huşümet 623
düşnâm: sögmek 528
düşvâr: güc 222
düzd: hırsız 492

-E-

ebkem: [dilsiz cem'i bukmün] 44
ebr: bulut 357
ebrü: kaç 351
ebrü-ken: cınbıstıra [ki cımbız dirler]
836
ebrü-zen: işâret idici 779
efd: 'aceb 167
efder: birâder-zâde 311
efendiden: düşmenlik itmek 527

efgenden: bırakmak 534
efrâšten: kaldırmaç 416
efrûhten: yakmak 409
efrûşe: pek eyü halvâ 128
efşah: [ziyâde faşîh açık sözlü] 9
efsâne: hikâyet, dâsitân 579
efser: tâc 301
efsün: sihr 579
efsüs: hayf[yazık] 338
efsüs kerden: te'essüs itmek 529
efsürde: toğmuş nesne 535
efşânden: saçmaç 504
efşürde: şıkılmış nesne 535
efzün: ziyâde 596
ehermen: cin, şeytân 550
ehl-i dil: [kemâl ehli ve haķâyık-ı
eş'âra âşinâ] 57, 79
ehl-i hadîs: [rivâyet iden şahâbî] 20
ehl-i raşad: ['ilm-i nücüm ve 'ilm-i
cifir erbâbı ve şâhibi] 54
ehl-i tefsîr: [müfessirler] 20
ekeltü: (Ar.) yedim 228
eknün: şimdi 360
eksün: hil'at-ı fâhire 560
el-emre: (Ar.) işi 417
elfâz: (Ar.) [lafzın cem'i] 433
el-ħaķķu: Ĥaķķır 442
elsine: [lisânlar] 7
emcâd-ı selef: [geçmişlerin büyükleri]
50
enâr: nâr 603
enâyî: cehli 'ayân 860
enbâz: ortaķ 348
enberd: emrüd (armut) 605
enberüd: emrüd (armut) 605
encâm: şoņ 552

encümen: meclis 668
endâhten: atmak 349
endek: az 342
endüde: şıvanmış 659
endühgîn: taşalu 327
endîşe koned: fikr ider 630
Engelyun: Gerçi İncîl-i şerifiñ adıdır,
Mâni-i naqqâş kitâbına dañı
dinilür. 589
engîşt: kömür 290
engür: üzüm 604
engübîn: bâl 487
engüle: düğme 564
engüşt: parmak 354
engüşt ber-ğarfem nihâd: Sözime
dañl itdi. 841
engüştene: derziniñ yüksügi 563
engüşter: yüzük 563
engüşti-nîl: nişân-ı faqr 759
engîhten: qoparmak 479
er birevî: gider iseğ 119
erre: bıçkı 291
Erteng: Bir şüret kitâbıdır. 246
erzân: ucuz 355
erzen: taru 196
erzîz: qalay 307
esb: at 265
esmâ ta'lim: [ve 'alleme âdeme'l-
esmä' âyeti (Kur'ân-ı Kerîm,
Bakara (2)/ 31.) 2
ester: qatır 286
eşk: gözyaşı 140
evreng: taht 301
eymen: emîn ü sâlim 652
ez-berây-ı ü: anıñ içün 570
ez-bes ki: çoqdan 374

eždâd: [Bedî'de hayât memât, cennet
cehennem, rüz şeb (gibi zıtlar)] 73
ez-der: qapudan 546
ez-dil: yürekden 380
ez-dür: uzaqdan 309
ez-endüh: guşşadan 507
ez-Perverdigâr: Allâh'dan 332
ez-pey-i tü: seniñcün 569
ez-üstâd: hâceden 257
eşâş: ev metâ'ı 210

-F-

fâh: dal budaq 236
fâhte: ügeyik 452
fâm: boya 486
Fâris: [Fârisî tekellüm olunan
şehirler] 31
fâş: zâhir 146
feğyâz: şerbetlik ya'nî bahşış deyü
şäkirdiñ eline virilen 566
feh: kürek 648
fehe: kürek 648
fehm: [aqlamak] 494
fehmîd: aqladı 191
fehmîden: aqlamak 238
fejem: taşa 327, 422
felâhun: şapan 349
felek-pîrâ: [gök donadıcı] 66
ferâh: açık, bol 243
ferâhem âmeded: cem'olma 535
ferâhî: bolluq 243
ferâmüşî: unutmak 531
ferânaq: qara qulaq 420
ferbih: semiz 592
ferdâ: yarın 113
fergend: siliñ yardığı yer 131

ferhāl: her tarafından şalınan saç 496
Ferhār: dil-berleri çok bir vilāyet adı
496
ferheng: [Fārisī lügat kitābının ismi]
88
ferhunde: mübārek 245
ferhīden: yumşatmak 535
fermā: buyur 676
fermān: pādīşāhın emri 653
fermān-ber: emre itā‘at idici 302
fermūde: buyurulmuş 653
fermūden: buyurmak 653
ferruḥ: mübārek 245
fersūde: aşınup yıpranmak 651
fertūt: bunamış 476
feryād: çağırma, āh çekmek 251
ferzend: oğul 310
fesāne: bilegü şaşı 579
fettāḥ: (Ar.) açıcı 227
feyār: iş 330
feyār-āver: işleyici 330
fiġān: çağırma, āh çekmek 251
firāvān: çok 556
firāz: yokuş 185
firistād: gönderdi 474
firistāden: gönderme 215
firīb: aldanmak 363
firībā: aldayıcı 550
firībānīden: aldanmak 440
firībīden: aldama 440
fitrāk: terki [at içündür] 520
fujūlīden: kıdırma (tahrik, teşvik
etmek) 214
fula: [Fānın fetḥi ve zammı ve kesri
cā’izdir.] ağız [ki ibtidā ḥayvāndan
şağılan sūd] 446

furū bürden: yutma 435
furū kerden: indirme 416
furūġ: aydınlık, parlayış 445
furū-māye: soysız şahş 316
furūzende: parlayıcı 430
fuşāḥā: [cem‘-i faşīḥ ki feşāḥatlū] 15
fürūḥt: şatdı 348
fūsūn: sihr 579
fīrūz: ġālib olmak 275

-G-

ġabġab: ‘Arabīde çeçe altı Fārisīde
daḥı müsta‘meldir. 169
ġabn: (Ar.) aldama 440
ġāden: cimā‘ itmek 209
ġāh: vaḫt 618
ġāhīce: ġāh 618
ġāl: döġüşden kaçma, bozgunluk 538
ġalaḫāt: [yaḫış itmek] 28
ġaltān: yuvarlanıcı 534
ġaltīde: yuvarlanmış 383
ġalīvāj: çaylak 490
ġām: Fārisī kāf ile adım 521
ġamzū’l-‘ayn: (Ar.) göz ucu 232
ġanc: nāz u şīve 219
ġarār: kıl kara çuvāl 505
ġar-dil: korkak olan kimse 274
ġarḫ-ı perrān: birden idḫāl eylemek
869
ġāv: şıġır 389
ġāv-rīş: ebleh ü aḫma 783
ġavvāş: (Ar.) [talġıç] 408
ġāz: maḫaş 631
ġāze: ruḫları al iden kızılca 495
gebr: Mecūsī 186
geb-zen: laffāf 240

gedā: dilenci 125
gehvāre: beşik 252
gelū: boğaz 353
genc: hāzīne 217
genc-i nihān: [gizli hāzīne] 8
genc-i šāygān: Hüsrev-i Pervīz
vaqtinde bulunmuş bir hāzīne 621
gencīne: hāzīne 621
gendū: çoğan 487
gendüm: buğday 196
gendüm-gün: esmer 247
gendüm-nümā: yüze gülici 763
ger šinevī pend konem men tu-rā:
Diñler iseñ nuş iderim ben saña
129
ger tu dānī: sen bilürsen 676
ger tu: eger sen 619
ger: eger 267, 380
ger: uyuz 354
gerd: toz 358
gerdān: dönici 358
gerden: boyun 358
gerdüne: ‘araba 595
gerdün-sirişt: tekebür eyleyen 785
germ: [şıcağ] 350
germā: yaz 356
germābe: hāmmām 114
germ-ā-germ: Meclis kızişdıqça
denir. 668
germek: kavun 608
germ-hūn: Şaḥş-ı me’nūs ki ülfeti
şafā-baḥş-ı derūn ola. 849
germ-hīz: pek çāpük giden 366
germ-rān: atın sürüp pek gidici 779
germ-sīr: sāḥil maḥal 356
germ-ülfet: eyü görışme 668

germīde: kızmış 483
gerşāl: Çaçal gāhīce dağlarda dişi
ayuya aşup ayu o ḥayvānı toğurur
ki ona dirler. 501
gerzen: çok cevāhirli olan tāt 562
Gerzmān: ‘arş-ı a’lā 573
geştem: oldum 586
gešten: dönmek 136
gevher: cevher, [incü] 318, 408
gevherī: aşlı nesli pāk olan 845
gev-sāle: buzağı 389
geysū: şaç bölügi 599
gez: arşun 434
gezend: zarar 348
gezīden: ışırmak 415
gezlik: kalemtrāş 509
ḡinā: (Ar.) zenginlik 405
ḡinc: şaḡrı (bazı hayvanların bel ve
kuyruk arasında kalan dolgun ve
yuvarlakça kısmı ve bu kısmın
derisi) 219
ḡiyās: (Ar.) meded 211
gil: çamur 188
gilemend: aḥvālinden şikāyet iden
590
girān: ağır 553
girān-cān: şaḡl 759
girān-māye: [Ağır bahālī şeydir.] 62
girān-sāye: şaḡl 759
gīrāter: pek ūtıcı 555
girçe: līka 509
gird-āb: deryāda şuyuñ dönmesi
çevrindisi 136
girde: degirmi, yufka 197, 358
girev: rehin 519
gireviden: inanmak 214

girībān: yağa 559
girifte: tütmuş, tütülen 183, 393
giriş: düğüm 261
girişten: kaçmak 475
girişme: Dil-berin cilvesidir. 108
girive: şarp 616
girivend: uçuk 173
girizān: kaçıcı 555
girizende: ferrār 139
giryān: ağlayıcı 140
girye: ağlama 140
gītī: cihān 303
giyāh: otlık 611
göl-āb: şu aşıp tıdıldığı yer 151
gūh -Fārisī kāf ile-: neces 379
gūh-ı dellāl: pāzeng-i gūlām [ki oğlan
pezevengi] 868
gūk: kurbāğa 467
gulūc: göz kapamak 412
gūn-ā-gūn: dürlü dürlü 594
guncāyış: şıgınmak 533
gunciden: şıgınmak 533
gūne: reng 486
gūnūde: imızgānmış [uyuklamış] 143
gūrāb: kubbeye yapılmış olan türbe 156
gūre: koruk 604
gūristān: mezār 156
gūrmiden: tārılmak 529
gurūg: yalan 403
gūsfend: koyun 237
gūş: kulağ 395
gūş kon: dinle 157
gūşāb: giceniğ hayālātı 161
gūşāsb: iħtilām olma 161
gūşe-i çeşm: göz ucu 232
gūş-māhī: şadef 469

gūşt: et 225
gūşvār: [küpe] 650
gūşvāre: küpe 433
gūta: şuya dalmağ 138
gūy: cündiler çevgān ile atup tıtdığı
top 671
gūyā: meşelā 111
gūyā: söz bilici 399
gūdāz: erimek 466
gūft: didi 193
gūft ü şinid: kārışık söz şav 857
gūftār: söz 352
gūfte: söylenmiş 649
gūftemī: söylemişim 374
gūften: söylemek 649
gūft-gūy: söz şav [kıl ükāl, dediğodı]
675
gūher: [cevhirāt cümlesi] 38
gūher: [hüner ve kemāl] 42
gūher: [pāk ve tāhirü'l-aşl] 10
gūl şükfte: Gizlü 'ayān olmuştır. 701
gūl: kışılçım 464
gūl-deste: mināre 732
gūl-geşt: meşire 645
Gūl-geşt-i Muşallā: (Bir) hoş mekān
ki H^vāce Hāfız anda [medfündür.]
855
gūl-gūne: ruħları al iden kızılca 495
gūlistān: güli çok yer 133
gūl-nār: kirāz 604
gūlşen: güli çok yer 133
gūlzār: güli çok yer 133
gūl-zemīn: meşveret yeri 699
gūlī: beldenin mümtāzı 852
gūm: yitik 674
gūm-geşte: zāyi' olmuş nesne 674

güm-râh: azgın 459
güm-şode: zâyi' olmuş 459
güncişk: serçe 452
gürâre: parça 271
gürbe: kedi 393
gürbe der-enbân: gizlü hîle 764
gürde: böğrek 660
gürg: kurd 488
gürg-i bārān-dīde: rüzgār görmüş
ya'nī çok şeylerden i'tibār almış
722
gürg-i Yūsuf: bī-günāh müttehim
(suçlanan) 816
gürsine: aç 127
güsiste: üzölmüş 651
güster: döşe 288
güvāh: şahid 519
güvārīden: siğirmek 324
güzāf: lāf 171
güzērānīden: geçürmek 270
güzīde: müntehab nesne 537
güzīden: seçmek 474

-H-

h̄'āb: uyku, düş 143
h̄'ābgāh-ı gül: bu devrān [dünyādan
kināye] 764
h̄'āb-ı hargüş: yalan va'de 392
h̄'ābīde: uyumuş 143
h̄'āce: üstād 174
h̄'āce-serā: hādīm ağa 124
hadeng: oğ 491
hadīş: 'āqīle, mu'temedede kadın 385
haf: kav 464
h̄'āhed: ister 286
hāher: hemşire (kız kardeş) 310

h̄'āhişger: isteklü 317
hāk: toprak 295
hāk-i rengin: altun 706
hākīkun: sezā 442
hākister: kül 290
hāk-rüye: süpüründi 648
hāksār: toz u toprağa bulanmış olan
502
hāk şod: h̄'ör u hākīr oldı 766
hāl: beğ 495
hālka be-güş: kul 791
Halluh: [Türkistan'da] maḥbūbı çok
iki şehirden biri 247
hālū: zurna 335
hālīde: şancılmış (takılmış,
saplanmış) 582
ham: egri 514
hām: ham 523
ham-be-ham: bükümlenüp tolaşmış
olan nesne 514
hāme: kalem 508
hāmūn: ova 185
hamüş: söylemeyen 399
hamyāze: esnemek 444
hamīde: egrilmiş 672
h̄'ān-ı dırāz: sumāt [uzun sofra ki
yemek yerler]: 773
h̄'ānd: oğudı 191
handān: gülici 543
hande-hariş: suhriyye (alay) ile
gülmek 388
h̄'ānden: oğumağ 174
handen: gülmek 388
hande-rīş: istihzā ile gülmek 262
handīd: güldi 372
hāne be-düş: bī-'iyāl u ser-serī 780

- hānedān: kavm u kabīle 315
hāne-furūş: terk-i dünyā eyleyen 780
hāne-harāb: cāhil ü müflis olan 163
hāne-i dervīş: faķīriñ evi 126
hāne-ken: nā-halef [pedriniñ yerin tutmayan] 714
hānķāh: Hāķ yolına yapılan tekye 614
hār hār: gönülde keder olsa 251
hār: eşek 286
hār: diken 295
hār u hes: çörçöp, süpründi 378
hārā: mermer 115
hārb: (Ar.) ceng 428
hārbüze: kavun, karpuz her ikisiniñ adı 608
hār-çeng: yengec 489
hār-çin: heğbe 505
hār-f-ğir: sözde yanlış tutıcı 840
hār-f-i hecā: [Hūrūf-ı teheccī ki elifden yāya kadar] 85
hārgāh: oba 572
hār-gedā: zūr ile alan dilenci 789
hārgūş: tavşan 392
hār-pūşt: kirpi 489
hārrāş: (Ar.) yalancı 403
hārrāş: (Ar.) ikinci 207
hās u hār: [süpründi] 40
hāşāş: (Ar.) zügürtlük 405
hāşıl-ı ma'nā: [Meşelā kıt'a-i sінде cāme-h'āb oldı yataķ] 87
hās-pūşī: nifāķ ile riyā 760
hāsūd: (Ar.) [hasedciler] 359
hāşāk: çörçöp, süpründi 378
hāşef: kar 465
hāşem: [hedem (maiyetindeki uşak ve hizmetkārlar)] 48
hāşte: zügürd 405
hāţ-ber-āverde: henüz tüyi belürmiş tāze 666
hātem-i gūyā: dihān-ı dil-berān [güzellerin ağızı mührü gibi leţāfetli söyleyen] 717
hāţır: [ķalb] 35
hātūn-ı 'Arab: A'cām-ı bī-şerm ü edeb Ka'be-i 'ulyāya [böyle didiler]. 684
hāver: maşrıķ 304
hāvernaķ: Kāşr-ı Nu'mān 239
hāvl: şaķlamaķ 414
hāvz-ı māhī: āsumānda burc-ı hūt 757
hāyme-zed: muķīm 770
hāyr-halef: [Hāyırılı evlādlar dimekdir.] 63
hāyţ: (Ar.) iplik 424
hāzef: (Ar.) şaķsı 467
hāzħāz: (Ar.) pek yūriyen 269
hāzır u ķandīl bāş: Ğāfil olma! 825
hāzın: [maħzūn] 43
hedhede: [ses ve āvāz ve şöhret] 14
heft: yedi 277
heftād: yetmiş 279
heft-ten: Aşħāb-ı Kehf 681
hem çün mīnū: cennet gibi 602
hemāl: nazır 506
hemāre: dā'im 177
hem-dem: muşāhib 373
heme: Etrāk (Türkler) dükeli (hepsi), Çağatay asıru dir. 170
hemegī: cümlesi 157, 187
hem-konān: kapu yoldaşı, aķrān 792
hem-nām-ı Hālīlū'rrahmān: [adaşı Hālīl Hāmīd Paşa] 52

- hem-pā: ayakdaş 116
hem-sāye: konuşu 518
hem-ser-i řāvūs řāvūsest: nīk ü kem
[eyü ve kötü] birbirine küfv [çift,
eş] olanlar 746
hemvāre: dā'im, dā'imā 177, 332
hem-zād: yaşda berāber olan 506
hemīše: dā'imā 95
hencār: yol 418
hengām: vakt 618
her ç: her ne 332, 526
her ç bād-ā-bād: her ne olur ise
olsun 250
Her ki seg-rā mīküşed ü mīkeşed:
Sen çekersin mekrin itme kār-ı bed
(İti kim öldürürse ona sürütürler.)
817
herāyīne: elbette 620
herze-gū: sözi saçma olan 171
hest: vardır 360
heşt: sekiz 278
heştād: seksan 280
heves konī: meyl idersin 380
heyzüm: odun 290
hezār: [bülbül] 41
hezār: biş 280
hezār-ı hoş-nevā: şavtı eyü bülbül 541
hıdīv: pādīşāh 653
hılış: Koyu balçık ki ayağa yapışur.
383
hınyā: nağme ile ırlamak 110
hırām: şalınup gezme 107
hırāmān: salıncı 544
hırāmīden: şalınmak 540
hıredmend: şāhib-i 'aql 396
hırs: ayu 488
hırīden: şatun almak 215
hışt: kerpic 188
hıttā-i İrān: ['Acem memleketi] 150
hıyāt: (Ar.) igneniş yordısı [gözi] 424
hıç-kāre: boş sürinen şahş-ı bed [iş
olamayan kötüler] 735
hık: tulum 295
hilāl: (Ar.) yeni ay 498
hillūfe: (Ar.) şakalış pek kabası 419
hıme: odun 290
hindivāne: şarpuza 608
hindü-zāde: bed-aşl olan 846
hır: şaşmış 295
hırās: korku 364
hırāsān: korkak 554
hırāsīden: havf itmek 439
hıre şod: 'Aqlımı şaşırđı. 730
hıre-ser: ebleh ü ahmaş 774
hıre-şır: pek gāzabnāk 843
hıř: hıřım, kendüsi 384
hıřāvend: cümle hıřımlar 314
hişt: şalıvirdi 194
hişte: şarkmış olan nesne 194
hiyāt: (Ar.) gāvġā, ġalebe 425
hız-āb: şularıñ talgası 138
hod: kendü 384
hod-bın: kibr iden 258
hod-furüş: kendüyi medh eyleyen 805
hod-pesend: kendüsin begenmiş 2
hod-rü: Ekmeden kendü biten
nesneye dirler. 384
hod-ser: bī-bāk, [pervāsız] 734
hordem: yedim 228
hordenī: yemek 127
horsend: şanā'at idici 342
hōşā: tenbel olan kimse 591

hoş-âb: lezzetli şü 134
hoş-‘alef: Bî-muḥābā [şaḫınmaz,
boğazına] buldığın yer 714
hoş-büy: eyü ḳoḳulu 339
hoş-güvār: hażmı āsān 324
hoş-ḥor: me’kūlātdan mayhoş olan
324
hoş-niṣān: istediği yerde ṫuran 687
ḥöy: ter 668
ḥoy-kerde: derlemiş 114
ḥüb: güzel 189
ḥübān: güzeller 543
ḥuceste-dem: vaḳt-i mübārek 513
Ḥudā: Tanrı adı 94
Ḥudāvend: şāḫib ve Rab 588
Ḥudāvend-i Celīl: [Ulu Allāh] 45
huft u ḥız: tedricī iş [ki yavaş görülür]
870
huften: uyumaḳ 646
ḥük: ḥınzır 295
ḥulḳı ḥamid: [ṫabī‘ati maḳbūl ve
maḥmūd] 51
ḥum: küp 514
ḥün: ḳan 387
ḥün-âb: ḳanlı şü 140
ḥunc: bayḳuş 452
ḥün-çekān: ḳan ṫamlayıcı 582
ḥür: şems 295
ḥurde-bīn: her işde diḳḳat ile baḳan
382
ḥurde-dān: fikri diḳḳatlı olan 801
ḥurde-gır: ‘ayb arayıcı ḥaḳır 840
ḥurd-murd: ufaḳ tefek 329
ḥurrem: sevinmiş 245
ḥürşid: güneş 142
ḥusbīde: uyumış yatmış 646

ḥusrev: pādīşāh 302
hūş: ‘aḳıl, Çağatay uş dir. 396
ḥūşe: başaḳ 196
ḥuṫūr: [duḫūl ve girmeklik] 35
ḥüfte: uyumış yatmış 646
hülū: şeftālū 605
ḥümā: pek ḳutlu nesne 513
ḥümāyūn: pek ḳutlu nesne 513
ḥüner: ma‘rifet 117, 267
ḥünük: şāḫib-i baḫt, şovuḳ 465
ḥüsn-i niṣām: [güzel düzeltmek] 46
ḥüşḳ ü ter: gice gündüz 850
ḥüşḳ: ḳurı 611
ḥüşḳ-mağz: pek deli 850
ḥüşḳ-rīş: bī-sebeb ‘özü ü bahāne 783
ḥüşḳ-sāl: ol sene kim ḳaḫṫ u ḡalā ola
(kıtlık senesi) 234
ḥüşḳ-ser: pek deli 850
ḥüveydā: bellü 549

-I-

‘Irāḳ: [‘Irāḳ-ı ‘Arab, Bağdād; ‘Irāḳ-ı
‘Acem, İşfahān’dır.] 25
işṫilāḫāt: [Bir ḳavmiḡ bir lüḡat
ma‘nāsımı sā’irde isti‘mālī] 29

-İ-

ib‘āş: (Ar.) gönderme 215
ibtılā‘: yutmaḳ 435
i‘cāl: (Ar.) ivdirmek 432
icāş: (Ar.) erik 402
i‘cāz: [Ḥāriḳ-ı ‘ādet] 14
ifrāḫ: (Ar.) sevindirmek 230
iftiḫ: (Ar.) aç 235
iḡmāz: (Ar.) göz ḳapamaḳ 412

ihām: [Bedī‘de lafzıñ iki ma‘nāsı ola
birisi murād olmaya. Meşelâ incü
ma‘nâsınadır, murvârîd gibi.] 74
ihbât: (Ar.) indirme 416
ihdâ: [hediye eylemek]: 59
ihfâ: (Ar.) şaklamak 231
ihtirâ‘: (Ar.) İcâd eylemek 436
ihvâz: (Ar.) sür‘at ile yürimek 269
ikşât: (Ar.) ‘adl itmek 423
iktibâ‘: (Ar.) içmek 435
iktimâ‘: (Ar.) içmek 435
ilmâh: (Ar.) bakmak 232
iltimâ‘: (Ar.) parlamak 438
îmân: (Ar.) inanmak 214
îmâz: (Ar.) şimşegin çakması 409
imrüz: bugün 113
imşeb: bu gice 113
în: bu, budur 121, 165, 610
în be-û pehlû zened: Bu aña beñzer.
826
in cā: bunda 460
inâş: (Ar.) dişi cem‘i 208
incilâ‘: açılmak 441
infâz: (Ar.) geçürmek 270
inhâz: (Ar.) kaldırmak 416
inhidâ‘: (Ar.) aldanmak 440
inkâz: (Ar.) ivdirmek 432
inķâz: (Ar.) kırtarma 273
innemâ: ancaķ 442
inşâ: [‘indinden kelâm İcâdı]: 59
inşâ: [Muştalâh (deyimli, ağdalı) ve
ķâfiyeli kelâmdir.] 27
îñşân: bu anlarıñ 571
îrâ: zîrâ 114
irfâş: (Ar.) cimâ‘ itmek 209
irmâz: (Ar.) yakmak 409

irtiyâ‘: (Ar.) ĥavf itmek 439
iskene: burġu 291
istiĥlâş: (Ar.) kırtulma 273
istiĥvâz: (Ar.) ġâlib olmaķ 275
istiĥsâş: (Ar.) kıdırma (tahrik,
teşvik etmek) 214
istiķrâz: (Ar.) ödünc almaķ 411
istilzâz: [lezzet-yâb olmaķ ve
fâ‘idelenmek] 276
isti‘mâl: [Bir şeyi bir yerde
ķullanmaķdır.] 30
istinsâh: (Ar.) [nüşhalenmek ya‘ni
yazinmek] 244
istiĥâz: (Ar.) uyķudan uyanmaķ 429
‘İsi-i şeş-mâhe: meyveler 683
İşân: bunlar 553
işgerf: ġâyet laĥîf 339
işķâz: (Ar.) uzak itmek 268
işkeste: kıırılmış 637
‘işve: nâz 482
itrâş: (Ar.) toġrı itmek 406
izâfetle Kelîm: [Kelîmu’llâh
buyurmuşdur.] 3
îzâh: (Ar.) âşikâr eyleme 231
‘izâz: (Ar.) ışırmaķ 415
izâz: (Ar.) şıgınacaķ yer 414
İzidî: Ĥaķ yoluna virgi 100

-J-

jâjhâ: ĥalĥ-ı kelâm idici 240
jâle vü şeb-nem: Bâġa ķaĥre ķaĥre ħi
düşse, dirler. 539
jende: yamalı 564
jerf: deriñ 367
jîve: cîva 139

-K-

Ka'b: [şu'arâ-yı aşhâbdan] 19

kabâ: kaftân 559

kâbîn: nikâh 642

kâcâl: ev metâ'ı 210

kad: boy 106

Ķâđı-i Ķireng: o kim hoş-güy ola,

Ķ'ace Naşruddîn gibi dil-cüy ola
787

kâfir mâ-cerâ: pek mu'ânid kimse
736

kâfir-kiş: pek cefâ-kâr 390

kâğ kâğ: karğa vu kuzgun şadâsı 453

kâğ: âteş 453

kâğıd-ı zer: berât 615

kâh: köşk 239

kâh: şaman 611

kâhû: marul 609

kâhîden: eksik itmek 533

kâlâ: kumaş 355

kâlâ-yı hüner: [ma'rifet kumaş] 47

kâle-i hod-râ: kendi kumâşın 401

kâlem: tül 'avrat 312

kâlem-rev: eldeki ülke 304

kâlye-Ķ'âr: beyne'l-'avâm gidi [ki
'ayâline âdem getirür.] 866

kâlîve: şaşkın ahmağ 476

kâm: dimâğ, murâd, merâm 521

kâm-yâb: murâdına iren 144

kân: cimâ' 484

kân: ma'den 298

kânî: ibne 344

kâr u bâr: iş güc 330

kâr: iş 298

kârd: bıçağ 188

kâr-dân: iş bilici 630

kâr-dâr: iş tutucu 330

kârdû: mağaş 410

kâr-düzd: pek gönülsiz iş tutucu 814

kâr-ı pinhân: gizli iş 629

kâr-ı saht: müşkil iş 708

kâr-sâz: aralığda iş düzici 867

kârîz: (su) arğ(ı) 467

kâse-lîs: ol çanak yalayıcı kim
tağkavuklıkda şöhret-yâb ola 164

kâst: noğşân 596

kâşâne: muhtaşar hâne 622

Kâtib-i cân: Bârî-i rahmet-me'âb 677

kaşre-zed: Çok yelüp gezdi. 735

kaşruvân: köklerin etrafı 498

keb: lâf 171

kebg: keklik 490

kebûd: gök 486

kebûter: gügercin 452

kec: egri nesne 406

kecâve: mağfe 595

kec-dâr merîz: Ķarda gez ammâ iz
belürsüz olsun. 820

keçel: kel 485

kedû: kağak 608

kedüyî vü çenârî: birbirine uymaz iki
nesne 745

kef: köpük 471

keş: pâpüş 515

Kehkeşân: şaman uğrısı 574

kej: : egri 514

kej-düm: 'ağreb 377

kelâğ: kuzgun 452

kelân: kebîr 340

kelânter: muhtesib 340

keleng: tırna 490

kem: eksik 381

kemān: yay 491
kemer: kuşak 585
kemer-beste: hizmet-güzār 793
kemter: pek eksik 596
kemīden: eksik itmek 533
kemīn: şaklanacak yer 613
kemīne: eksüklü 596
kenār: kucağ 322
kend: köy 266
kenden: koparmak 634
kendina: pıraşa 343
kendīde: koğmuş 343
kenīr: tenbel 213
kenīz: cāriye 362
ker: şağır 485
kerd ez-ū pehlū tehī: Anı terk itdi.
719
kerd: itdi 285, 358
kerden: etmek 358
kerdengil: deyyūs 345
kerem-fermā: [ihsān idici] 1
kes: kimse 372
kesb: (Ar.) [kazanmak] 359
keşef: kamlumbağa 467
keştī: gemi 308
keştī-i zer: māh-ı nev 691
keşīd: çekdi 180
keşīden: çekmek 479
kevden: bön kimse 476
key buved yeksūn: Kaçan (ne zaman)
berāber olur? 536
key: (Ar.) yakı, dağ 461
key: kaçan [ya'ni ne vakit] 461
key: pādīşāh 653
Keyān: pādīşāhlar 571
keyk: pire 184

keyk der-şalvār: bī-şabr u qarār 838
Keyvān: Zuhal 573
kihter: küçürek 335
kilk: kalem 508
kīn: gizlü gāzab 298
kīr: ālet-i ma'hūde (erkeklik organı)
298
kirdār: iş, güc, 'ādet, tarz 192
Kirdigār: [Allāh vaşflarındandır.] 95
kīse-kebūd: pek faķīr 758
kīst: kimdir o 121
kīş: millet 102
kīş: semmūr, pek eyü kürk, līk
Şīrāz'da hil'at deyü gūş itdim. 561
kişt: ekin 196
kişver: iklīm 303
Kiyān: kimler 571
köhne-süvār: eskidir çok iş bilir 798
kūçe: dükkānlu yollar 355
kūdek: çocuğ 252
kūdek-i nev-sāle: [yeñi irişmiş çocuğ]
276
kūf: ügü kuşu (baykuş türünden olan
puhu kuşunun bir türü) 421
kūfte: döğülmüş et 225
kūh: tağ 185
kūh-ı Bī-sütūn: Ferhād'ın deldiği tağ
457
Kūh-ken: Ferhād 457
kuhsār: tağ 661
kulūta: kavuğ 272
kūn: dübür 298
kund-i be-deste: kunduзуñ hūyası
292
kūpīden: (havanda) döğme 580
kūr: a'mā 298

kür-âb: çölde şu gibi görünen 158
Kur'an-h'ân: ma'zül 710
kurâze: (Ar.) kırındı 410
kurre-i a'yün: [Gözler nürüdür.] 64
kurta: (Ar.) küpe 433
kurumsak: püzeveng 344
küşiş: sa'y (çalışma) 174
kütâh: kışa 346
kütâh-bâm: sırrını ifşâ iden 723
kütâh-bîn: fikri pek yanlış olan 699
kûteh âstîn: gizli müfsid 754
küy: maḥalle 667
küze: bardak 473
küca: ḳanda (nerede) 121
kücaiy: ḳanḡı yerdensin 256
küdam: ḳanḡı (hangisi) 121
kühen büriyâ: eski ḳaşır 126
külâh: (Ar.) ol sene kim ḳaḫt u ḡalâ
ola (kıtlık senesi) 234
külbe: küçük hücre 614
künbed: ḳubbe 194
künc: ḡuşe 217
künc-i miḫnet: [miḫnet köşesi] 43
künişt: kelîsâ 199
kürâde: eski 565
kürbe der-zindân-serâ: ḫisset [ve
imsâk] 763
kürbe: (Ar.) ḫasa 422
küs: ferc 484
küs-i zen kün-i ḫar: pek rezîl âdem
781
küstâh: ḫarz u eṭvârı bî-edebâne olan
240
küş: öldür 184
küşâde bâdbân: açık yelken 308
küşâniden: açılmaḳ 441

küşâyende: açıcı 227
küşâyış: açılış 261
küştî: güreş 601

-L-

lâbe: temellük 530
lâd: dîvâr 255
lâger: arık 592
laḡziş: ḳayma 383
lâmi': (Ar.) parlayan nesne 229
lâne: yuva 347
lâyiden-i seg: köpeḡiḡ ürmesi 233
le'âlî: (Ar.) [incüler] 433
leb: ṫudaḳ 352
leb-â-leb: pek ṫolu 455
leb-be-leb: ṫudaḳ ṫudaḡa 624
leb-rîz: pek ṫolu 455
lebî: bir dilim etmek 772
lehâş: (Ar.) şusuzluk 207
leked-zen: tepme urıcı 479
leken: şam'dân 460
lenâ: (Ar.) bize 417
lenber: ḡavḡâ, ḡalebe 425
leng: ṫopal 485
lenger: (gemide) baḡlu demür 308
lerze: ditremek 173
let let: pâre pâre 271
ligâm: gem, dizgin 520
lî: (Ar.) baḡa 235
ligel: emrüd (armut) 605
lihâz: (Ar.) ḫıfz itmek 431
Luṫfu'llâh: [Vehbî'niḡ oḡlı ismi] 37
lûb: (Ar.) iç 369
lüḡât: [lüḡatiḡ cem'idir] 28

-M-

mā: biz 118
ma‘ārif: [ma‘rifetler] 359
ma‘āz: şığınmağ 274
mācid: [yüce ve ‘ālī] 68
māde: dişi 312
mādegān: dişi cem‘i 208
māde-gāv: inek 389
māde-i miş: koyunun dişisi 389
māder: ana 310
māder celeb: piç uşak 829
ma‘din-i dāniş: [‘ilm ü kemāl maḥall-i
zuhūri] 56
mağ: deriñ 367
mağbūn: [aldanmış] 78
mağz: iç 369
mağz-pūsīde: ‘aklı tām olmayan 723
māh: akçeniñ kalpı, münāfiķ kişi 242
māh: ay 142
māh-ı Nahşeb: (İbn Muḫanna‘)[o
kuyudan göstermiş bir ay ki iki
fersaḥ eṭrāf-ı maḥalle ziyā virir
imiş şan‘at ile] 248
māh-ı nev: yeñi ay 498
māh-tāb: ay aydınlığı 142
māhī: balığın adı 138
mākiyān: tavuğ 198
māl ü cāh-rā: māl u mañşıba 359
māl-ā-māl: pek tolu 504
mām-ı nāf: ebe qarı 252
mānden: beñzemek, ḫalmağ 111
mānend: mişl 111, 506
mantıķu’t-ṭayr: [kuşlar lisānı] 4
Mānī: meşhūr naḫḫāş 246
mār: ḫaste, yılan 299
mā-rā: bizi 545

mār-ḫorden: derd ü zaḫmet 721
mār miğīred be-dest-i diğērān: Ḥalkā
yolsız işini gördürür. 753
mār-ı şeydā: engerek 766
maşş: (Ar.) emmek 415
māst: yoğurt 446
maşūn: [belālardan maḫfūz] 69
māş: merdümek 299
mebend: bağlama 260
meçāçeng: zıbıķ 483
medhūş: bayılıp kendüyi bilmez 397
medih: virme 617
mefurūş: şatma 401
meges: sinek 377
meges-rān: sineklik 547
meh: ay 190
meḫādīm: [cem‘-i maḫdūm] 60
meḫāh: isteme 617
mejeng: anaḫtar 227
mekārim-perver: [aḫlāķ-ı ḫamīde
şāḫibi] 62
mekīden: emmek 624
mekrāy: meyl itme 359
mektūm: (Ar.) gizlenen 431
melaḫ: çekirge 184
meleng: ergen 484
memzūc: (Ar.) ḫarışmış 212
men: ben 118, 318, 380
menāl: iñleme 507
mengūş: küpe 395
menḫūse: tersine dönmiş olan,
ma‘kūs 593
menih: ḫoma 617
meniş: ṭabī‘at 192
menūş: içme 398
mepindār: şanma 649

- mepūs: kapama 287
me-rā: başa 118, 285
merd: âdem 630
merd-i suhan-dân: söz bilen âdem 551
merdüm: bebek, âdem 100, 351
merdümek: [Göz bebegi dimekdir.] 64
merdüm-küş: âdem öldiren 667
merenc: incitme 222
merev: gitme 119
merğ: çayır 133
merg: ölüm 454
mergezen: mezâr 156
mergöl: çok kıvırcık saç 220
merhün: [Beyt-i evvel beyt-i şânîsiz temâm olmaz.] 78
merkeb-i Cem: Yel şedîd esdikde bu havâya dirler. 689
merverâ: aña 118
merz: ser-ḥadd 575
merzbân: ser-ḥadd ağası 575
merz-büm: vaṭan 575
meske: tereyağı 446
mesned-ârâ: [maḥal bezeyici] 49
mesrâd: ḥalâl 503
meşeng: şöhretli yol kesici 492
meşev nezdik: yakın olma 309
meşev peymân şiken: ‘Ahdiñi bozma!’ 872
meşiken: kırma 632
meşken be-men: incitme beni 842
metâb: çevirme 157
mevfür: [çok ve keşir] 35
mevîz: kurı üzüm 369
mey: şarâb 398
meyân-gîr: bî-‘âr u ḥaḳîr cerrâr 788
meyân-pâça: sürişdirmek 869
meyendîş: fikr eyleme 507
meyve-i dil: şî‘r ü inşâ-yı laṭîf 828
mezgid: mescid [ve câmi‘] 103
mezîden: emmek 415
miçekîd: tamlar 582
mîde: mestüre olan ya‘nî ‘afffe ḥatun 385
miftâḥ: (Ar.) anahtar 227
mîğ: bulut 357
mîğüyî: söylersin 256
mîğüstered: döşer 622
miḥ‘ahî: ister isen 332
mihâr: deve yuları 376
miḥmân: müsâfir 568
mihmân: müsâfir 568
mihmânî: ziyâfet 313
mihr: güneş 142
mihrâs: havân 580
mihribân: merḥametlü 96
mihribânî: teraḥḥum 253
mihter: pek büyük 335
miḳrâş: (Ar.) maḳaş 410
mînâ: şîşe 632
mindîş: döşeme 210
mîne: erik 402
mînigerem: baḳaram 287
miñkâr-ı gül: zebân [maḥbûbların lisânından kinâye] 717
minmâş: (Ar.) kıl yolacak nesne 404
mîr: beg 299
mîr-bâr: kapucılar ketḥudâsı 798
mis: baḳır 307
mişbâḥ: (Ar.) çerâğ 229
mişmâş: (Ar.) ḳarışdıрмаḳ 212

mīṣ: koyun 299
mīṣved: olur 532
mīṣināsem: aḡlarım 676
miṣvāz: (Ar.) sarık 272
mi'vec: (Ar.) egri nesne 406
miyān: bel, vasaṭ 585
mīz: müsāfir 568
mīzāb: oluḡ 581
mīzbān: müsāfir ḡondıḡı ev ṣāhibi
568
mīzenend: ururlar 264
mu'allā gevher: [ʿālī aṣl ve ṣānı yüce]
62
mu'āvin: (Ar.) yardımcı 423
Mübedān: Mecūs'uḡ oḡumuṣları 578
muḡ: Mecūsī 186
muḡ: ilik 583
muḡābā: iḡtirāz 250
muḡdeṣ: (Ar.) yeḡi İcād olunan 436
muḡtaṣarī-hāne: külbe, küçük ḡücre
614
mül: oynas 345
mū-miyān: ince bellü 585
mūr: ḡarınca 299
murḡ: ḡuṣ 347
murḡ-āb: ördek 137
murḡ-ı dil: 'aḡl u hūs 848
murḡ-ı ṣeb-āvīz: Ḥaḡ ḡuṣı ki
ayaḡından aṣılır. 152
mūrī: baca ki andan duḡān ḡıḡar 835
murvārīd: incü 469
muṣaffā: (Ar.) [pāk] 628
mūsī: ustura 836
mūṣ: fāre 299, 393
muṣt: yumruḡ 264
mūy: ḡıl 599

mūyīne: kürk 832
mūy u ḡamīr: pek ḡolay iṣ 705
mūze: cizme 515
mūze vü ḡil: 'asīr [ḡüç] 705
müdde'ī: [da'vā idici] 16
müfḡam: [süküt itmiş olan kimsene]
16
müjde-ber: beṣīr 336
müje: kirpik 351
mül: ṣarāb 398
münc: arı 487
müntehāb: (Ar.) [maḡbül ve mergüb
ve ḡüzīde] 216
mürā'at-ı naḡīr: [İlm-i bedī'de
münāsib-i elfāz; meṣelā ṣems,
ḡamer, necm] 73
mürde: ölmüş 454
mürde-ḡüy: sözi bī-ma'nā olan 800
müstemend: Ḳalbi maḡzūn hem
niyāz ehli dimekdir. 259
müzd: ücret 633
müzdver: ücret ile iṣ iden 633

-N-

nāb: ḡālīṣ, ṣāfī, ḡāṣ 147
nā-bedīd: belürsüz 155
nā-bīnā: kūr (kör) 485
nā-būd: yoḡ olan 38, 155
nādān: cāhil 104
nā-dānī: cehālet 254
nā-dāṣt: bī-ṣerm ü ḡayā 736
nādire: (Ar.) [Az bulunan şeydir
ammā bu maḡalde miṣli yoḡ
dimekdir.] 244
nādire-ḡü: [emṣālsüz söyleyici] 610

nāfe-i müşg: Ol göbektir ki
ceyrandan düşer. ÇİN iklimindedir
ammā o āhū başka soy. 665
nā-gāh: ansız olan 618
nā-gehān: ansız olan 618
nağz: dil-ber 362
naḥcīr: av 331
nāḥudā: gemi re'isi 308
nāḥun: ırnağ 354
nāḥun-zen: kovcu, ğammāz 768
Nāhīd: Zühre 574
nağd: [ḥāzır aqçe] 39
nağd-i nā-revā: geçmez aqçe 693
nā-kerdīde: 'inād üzre olan kāfir 390
nākes: ḥasīs ü alçaq 317
naḳḳād: [ṣarrāf ya'ni ḳadr-dān] 42, 47
Naḳş-ı Cihān: İsfahān'da bir bāğçe
853
nākūs: çağ 199
na'l der-āteş: bī-ḳarārolan 778
nāle: çağırmaq, āh çekmek 251
nāliš ü zārī: iḳleyiş 388
nām: ad 522
nām-dār: adı çıқан 522
nāme: mektüb 508
nāme-siyāh: mücrim kimse 871
nā-mübārek: maḳdemi meş'üm olan
784
nān der-rūğan futād: Bī-meşāḳḳat
devlete irdi. 823
nān: etmek (ekmek) 197
nān-ı şāh: Pādişehiñ virdiği dirlik 615
nānuvān: etmekci 197
nā-puḥte: terbiyesiz şaḥş 523
nāreng: turıncıñ büyüği 606
nā-sere: ḳalp aqçe 39, 363

naşīr: (Ar.) i'ānet iden 211
nāsūr: teşennüc olmuş [yara] 584
nā-şād: maḥzūn 245
nāşitā: aq 127
nāṭūr: (Ar.) bāğcı 413
nā-tuvān: za'if olan 162
nā-tuvān-bīn: düşmen u ḥasūd 758
nāvek: oq 491
nāvek-endāz: ḥalka ta'n iden 695
nāvek-endāz-ı edeb: ḥ'āce [ve üstād]
829
nā-yāb: bulunur ise de pek az
bulunandır 155
nāz: Dil-berin cilvesidir. 108
nāz-ı bālīs: yüz yaşdığı 288
nebāşed: olmaz 554
nebāz: ḳımıldanmaq 268
nebehre: ḳalp aqçe 363
nebved: olmaz 532
nebīre: oğlunuğ oğlu 311
nebīse: (bir kimsenin) ḳız(ının) oğlu
311
nefrīn: ta'ne 529
neğū: erik 402
nehīden: fikr itmek 325
nemed; keçe 505
nemek: tuz 198
nemmām: (Ar.) ḳovcu 233
nemīdānend: bilmezler 256
ner: erkek 312
nerān: cümle erkek 208
ne-rehīd: ḳurtulmadı 180
nerm: yumşaq 115
nerre: ālet-i ma'hūde (erkeklik
organı) 484
neşāt: (Ar.) sevinmeklik 422

- neşât-âver: [zevķ getürici] 300
 ne-şevved: olmaz 112
 nev: yeņi 559
 nevâ: nağme 541
 nevâziş: oğşamak 253
 nev-bâve: turfanda yemiş 607
 nev-civân: genc 217
 neved: toķsan 280
 nevg: uç 491
 nev-kîse: yeņi devlet bulan 846
 nevmîd: me'yûs 338
 nev-peydâ: yeņi icâd olunan 436
 nevrûz: (mart ayının) onuncu günü
 190
 Nevşâd: [Türkistan'da] maħbûbı çok
 iki şehirden biri 247
 nev-zâd: yeņi toğmuş olan 252
 nev-zâde: yeņi toğmuş olan 252
 nevîd: müjde 336
 ney: kamış 634
 ney-süvâr: pek küçük maħbûb 844
 neyyireyn: [tağlîb (bir ilgiden dolayı
 bir kelimeyi başka bir manayı da
 içine alacak şekilde kullanma)
 tarîķiyle şems ü kamer]: 63
 nezd-i men â: yanıma gel 619
 nezdîkî: yakınlık 314
 niğâh: bakmak 546
 niğâr: nakş, maħbûb 659
 niğârîden: nakş itmek 659
 nigeħ dâšten: şaklamak 414
 nigeħbân: gözci 546
 nigerîden: bakmak 232
 niğîn: hâtem 563
 niğû: eyü 607
 niğûhîden: melâmet eylemek, bed
 söylemek 528
 niğûn: tersine dönmüş olan, ma'kûs
 593
 nihâd: tabî'at 192
 nihâl: ağacıñ dalı 236
 nihâl: kâlîçe [ki halı] 505
 nihân: gizlü 549
 nihend: korlar 267
 nîk: eyü 607, 610
 nîk suħan: eyü söz 157
 nîk-ter: pek eyü 193
 nikâz: (Ar.) hışm itmek 427
 nikş: tenbel olan kimse 591
 nîm: yarım 283
 nîm-biriş: rafadan 198
 nîme: yarısı 283
 nîreng: [hîle] 597
 nîrû: kuvvet 601
 nîst: yokdur 360
 niş: zehir 487
 nişest: oturdu 179
 nişt: hoşca 193
 nişîmen: oturak 334
 niyâ: büyükbaba 311
 nizâr: zebûn [za'îf] 592
 nîz: daħı 360
 nîze: mızrak 306
 nîze-i pür-tâb: hışt [Kısa ħarbedir ki
 elde götürürler Fâriside Türkide
 hışt dirler.] 188
 nuħ: doķuz 278
 nuħ şadef: toķuz kat âsumân 690
 nuķûş: [nakşın cem'i] 141
 nûş-â-nûş: turma iç 178
 nûşîden-i niş: zehr içmek 391

nūṣīn: tatlu 487
nuvī: Qur'ān 99
nübāḥ: (Ar.) köpeğin ürmesi 233
nühüfte: gizlenen 431
nühüften: şaklamak 231
nükte: [Lügatde bir çöp ile zemini
kazmak sonra diğkatli ma'nāsına]
75
nükte-senc: [ma'nāsı dağīka] 226
nükte-verān: [ma'nī-i dāğīka (ince
manaları) aḡlayıcı zātlar]: 57
nümāyān: görinici 549
nümāyiş: gösteriş 443
nümāyiş-i āb: çölde şu gibi görünen
158
nüvişt: yazdı 191
nüvişte: yazılmış 508
nūvīs: yaz 99

-Ö-

'özi-i leng: i'tizār-ı nā-mülāyim 728

-P-

pā be-rikāb: ayağı üzengide [hāzır ve
müheyyā dimekdir.] 154
pā-beste: ayağı bağı 642
pādāş: hayr ile cezā [cezā-yı hayr] 96
pā-fuşurd: ber-ķarār oldı 727
pā-girift: cimā' u ihtilāḡ itdi 864
pāk-dāmen: 'iffet ehli 104
pāk-gevher: kişi-zāde 315
pākī: ustura 836
pālūde: süzülmişden kināye pelte 656
pālūden: süzmek 656
pālūne: süzgi 656
pālīz: bağçe 413

pā-māl: ayak altında sürünmiş
tepelenmiş 502
pānşad: beş yüz 284
pānzdeh: on beş 284
pār: bildir (geçen yıl) 293
pārisā: ehl-i taķvā 104
Pārisī: Fārisī 586
pās: hıfz itmek, giceniğ bir rub'ı 576
pāsbān: gice bekçisi 576
pāsuḡ: cevāb 146
pāsīden: hıfz itmek 431
pāşīden: şaçmak 532
pāy: ayak 354
pāy-āb: hāvzıñ dibi 135
pāyān: şoñ 552
pāydān: pāpūş 515
pāyende: bākī 95
pāy-ı çenār: pek ķadīmī nesne 694
pāy-ı kelāğ: pek perişān yazı 831
pāy-ı tu-rā: ayağıñ 267
pāy-ı zāğ kerde: pusuya girmiş 831
pāyiçe bālā-zede: hāzır olmış 720
pāyidār: şābit-ķadem 334
pāyiz: güz 356
pāy-müzd: ayak teri 814
peder: baba 310
peder-ender: ügey baba 314
Pehlevī: [ki zebān-ı Fārisīniğ faşīḡi
dimekdir.] 32
pehlū: eyegü 600
pehn: yaşşı 346
pehnā: enlü 346
pejmürde: şolmuş 542
peleng: ķaplan 488
penāğāh: şıgıncak yer 414
penāh: şıgıncak 613

- penāhīden: şığınmak 274
penāve bikon: tevekkül eyle 613
penbe: pamuk 115
penc: beş 277
pencāh: elli 279
penç-şenbih: (Ar.) hamise
(perşembe) 626
pend: naşihat 263
perde-efgen: şahş-ı bī-ḥayā 858
perdegī: ehl-i ḥicāb 159
perend: atlas 560
perest: tapdı 186
perestār: ḥadem 512
perestiş: tapınış 187
perhāş: ceng, rezm, gīr ü dār, kārzār
326
perneyān: atlasdan naqşı olan nev'
560
perniyān-ḥüy: ḥulķı ḥoş 810
perrende: uçıcı 101
pertev: ışık, aydınlık 437
pervā: ihtirāz 250
pervāk: bekci 124
pervāz: uçmak 347
pervend: kumāş şarkısı 448
pervend: pūzeveng 344
Perverdigār: [Allāh vaşıflarındandır.]
95
Pervīn: Ülker 573
pervīzen: elek 580
pes: sonra, eñşe 375
pesā-dest: viresi 176
pesendīden: begenmek 537
pes-mānde: girü ḫalan 375
pest: alçaq 185
peşm: yün 115
peşm-i devāt: līķa 509
peşmīne: yünden tokınmış nesne 622
peşşe: sivri sinek 184
peşīmān geştem: nādım oldum 548
peşiz: pul 363
pey: siñir, iz 569
peyām: ḥaber 146
peydā kerden: İcād eylemek 436
peydā koned: āşikār eyler 697
pey-der-pey: birbiri ardınca 569
peygām: ḥaber 146
peygamber: resül 98
peygüle: bucaq 622
peyk: yoldan ḥaber ile gelüp giden
336
peykān: demren 491
peykār: ceng 428
peyker: şüret 246
peymān: 'ahd 543
peymāne: büyük ḫadeḫ, ölçek 657
peymüde: ölçülmüş 657
pey-rev: [tābī'dir] 41
peyvest: Ulaşup birbirine muttaşıl
oldı. 177
peyveste: dā'im 177
pezīreften: ḫabül itmek 263
pīç: büküm, tolaşık 145
pīç-ā-pīç: biri birine tolaşmış 599
pīçīde: bükilen 672
pīç-tāb: fikr ü telāş 145
pīh: iç yağı 224
pīle: ḫarīr 647
pīlever: çerçi 647
pīl-i āb-keş: bulut 837
pindār: zannitmek 238
pīne-düz: eski dikici 565

piriste: besleme 'avrat 512
piristü: kırlanğıç 453
pīr: koca adem 293
pīrāhen: gömlek 558
pīrāmen: çevre 587
pīrāmūn: çevre 587
pīrāsten: donatmaç 477
pīrāye: zīb ü zīver 477
pīre-zen: koca karı 598
piser: oğul 310
pistān: meme 287
piste: fıstık 369
pīş: öj 381
pīşā-dest: peşin 176
pīşānī: alın 351
pīş-ā-pīş: ilerü ilerü 381
pīşe: san'at 633
pīş-kār: hizmet-kār 793
pīş-keş: tercemān 747
pīş-müzd: ücretden muqaddem
virilen şey 386
pīş-namāz: imām 103
pīş-res: turfandadır evvel biter 683
pīş-rev: öjde giden 375
pīşuvā: uyulmuş 103
pīş-yār: tabībīñ [beve] baqdığı
kārüre [şişe] 640
piyāde refthen: yayan gitmek 493
piyāle: tolu qadeh 637
piyāz: şoğan 343
pōstīn: kürk 559
pūç: hīç 662
pūd: arış (dokumalarda tezgaha
uzunlamasına gerilen iplik) 195
puhte: pişmiş 523
pūr: oğul 293

pusender: ügey oğul 314
pūşānīden: örtmek 441
pūye kerdēn: sür'at ile yürimek 269
pūye: yelmek 366
pūyīden: qoşmaq 475
pūziş: 'özr itmek 530
pūzīden: : 'özr itmek 530
pūzīne: maymūn 488
pūr: tolu 473
pūr-dil: bahadır 554
pūr-hūn: tolu qan 584
pūr-kār: şan'atında māhir 812
pūr şode: tolmuş olan 504
pūr şode peymāneeş: 'ömri temām
762
pürsīden: su'al itmek 146
pūşt dād: qaçdı 718
pūşt: arqa 353
pūşte: depe 661

-R-

rāğ-ı siyāh: şahş-ı meş'um 755
rāh: gümān itmek 238
rāh: yol 459
rāh-ı dīn: şeri'at 102
rāh-ı h'ābīde: işlek yol 769
rahne: gedik 241
rahş: at 319
rahşende: parlayıcı 319
rahşiş: şimşegiñ qaçması 409
raht-beste: 'azm-i sefer eylemiş 770
rāh-zen: yol kesici 492
raqam ber-ser girift: Manşiba irdi.
709
raqqāş: (Ar.) oynayan köçek 407
raqīb: (Ar.) gözci 412

rām: muṭī' 524
rāmişger: sâzende 110
rân: uyluĝ 577
rânden: sürmek 547
rândîd: sürdi 546
rânîn: çaĝşır, şalvâr 577
râsitâ: medĝ ü şenâ 97
râst kerden: toĝrı itmek 406
râst-gû: toĝru sözlü 98
râvende: rîvend (ışgın) ve menc
(acıbadem ağacı) [didikleri şeydir.]
223
ravza: (Ar.) cem'î riyâz, bâĝçe 413
râyiĝân: ucuz, müft 348
ra'yüb: ĝorĝaĝ olan kimse 274
râz: sır 373
rede: şaf 463
refâĝa: (Ar.) ucuzluĝ 234
reft ü seng best: Gelmedi eĝlendi.
703
reft: gitdi 116
reftâr: şalınmaĝ yürimek 108
reg: tamar 387
rehâ yâften: ĝurtulma 273
rehâ: ĝurtulmuş 105
rehânîd: ĝurtardı 182
rehânîden: ĝurtarma 273
reh-ber: ĝulavuz 459
reh-neverd: yol dürici 493
reh-nümâ: ĝulavuz 459
reh-nümün: yol gösterici 616
reh-revân: yolcular 154
rehvâr: eşkûnlü (açık adımlarla hızlı
yürüyen) at 265
rehî: ĝul 362

rekîk: [za'îf dimekdir, lisâna şıĝlet
virir.] 72
rem: süri 524
reme: süri 524
rem-kerde: ürkmiş 524
renc: derd, mişnet 222
rencür: zaĝmet ü derdi olan 590
renciden: incinmek 527
reng: [resm] 597
reng-i şâh-ı Zengibâr: zûlmet 686
rengîn: [ma'nîdâr ya'ni ma'nâsı
leĝâfetli] 83
resâ: ĝoĝ 342
resânîden: irişdirmek 531
resen: ip 492
reste: şaf 463
resül: [Taraf-ı Hudâ'dan kitâb ile
gelen peyĝamber] 9
resîd: imdâd için irişdi 182
revâ: lâyiĝ u câ'iz 101
Revân: [İĝlîm-i İrân] 24
revân: cân 454
revenc: tolu mumbâra 225
revende: gidici 116
revnaĝ: zînet ü ĝüsn 239
rezbân: bâĝcı 413
riĝ: ĝum 188
riĝten: dökme 504
rîm: iriş 387
rind ü ferzend: ĝâyetde zârîf 828
riş: şaĝal 631
riş: yara 387
rişe: şaĝaĝ 631
riş-ĝand: istihzâ ile ĝülmek 262
riş-i nâĝürî koned: yalĝaĝlanur 824
rişte: iplik 195

rişvet: (Ar.) İş gören aldığıdır. 411
rīze rīze: pāre pāre 329
rīzī birīz: Merhāmet eyle! 749
rübāh: dilki 488
rubūde: kapılan 183
rubūden: kapmak 475
rūd-bār: şu kenārı 686
rūde: bağırsağ 660
rufūşe kerdem: günāh itdim 548
rūgan: yağ 224
ruḥ: ‘arız, yağağ 352
ruḥsār: ‘arız, yağağ 352
rū-nümā: yüz görümlüğü 726
rūstā: köy 266
rūşen: aydın 445
rūşināyī: aydınlık 445
rūy ber-dīvār kerd: ‘Uzlet itdi. 712
rūy: tuc 307
rūy: yüz 157, 351
rūy-dād: Āşikār oldu. 771
rūy-ı siped: munteḥab nesne 733
rūy-ı ū bīned: anıḡ cānibidir
mültezem 819
rūz: gündüz 113
rūze: oruc 102
rūz-efzūn: [günü artsun, ‘ömri ziyāde
olsun] 69
rūz-ı nev-rūzī-i tu: rızķıḡı iḥsān ider
ol Lā-yezāl 680
rūzigār: fırsat u ‘aşr u zamān, hevā
321
rūzī: rızķ 97
rūzī-resān: rızķ iridirici 97
rūfte: süpürülmüş 648
rūft-rūb: silip süpürmek 378
rūsteḥīz: kıyāmet 105

-S-

şābūn: cümle lisān(Ar.,Fa.,T.)da
müşterek (kullanılmakta).471
şad: yüz 280
şad-der-şad: [Bir vaķıfdır ki Ḥazret-i
‘Alī İcād itdi.] 54
sāde-levḥ: [mecāzen] pek aḡmak 811
şad-hezār: yüz biḡ 284
şad-pāye: tırḡıla 377
şaf-der: [bahādir] 48
şāḡar: ḡadeḡ 455
saḡt: ḡatı 115
sāḡten: düzmek 323
saḡt-pīşānī: yüzi pek 861
sāl-ḡurde: ḡāyet iḡtiyār 694
sālūs: mūrāyī şūfi 104
şanc: (Ar.) zil 407
sārā: ḡālīş 664
sārbān: şavran 376
sāre: İş gören aldığıdır, rişvet 411
sa‘terī: zıbıķcı 483
şavlecān: ucı egrilmiş cirid 671
sāye: gölge 518
sāyebān: pek büyük çadır, gölgelik
572
sāye-dār: şaḡş-ı maşrū‘ [şar‘a tutan
kimse] 778
sāye-i Yezdān: pādīşāh 679
sāye-perest: fāsīķ u fācir 806
sāye-perveri: nazlı beslenmek 845
sāye-zede: cin tutan 518
sāyīde: ezilmiş hem süzölmüş nesne
651
sāz-kār: pek muvāfiķ 323
sāzmend: muntaḡam 323

se penç: on beş 218
se yekî: üçde biri 281
se: üç 277
sebû: destî 361
sebük: yeyni 553
sebz: yeşil 486
sebz-pây: mezmûm 784
sefte: poliçe 647
sefîd: aq 486
seg: köpek 488
segâbî: kûnduz 292
seg be-deşt: Yıkılıp gitsün! 707
seglâb: kûnduz 292
sehhlil: (Ar.) âsân it 417
sehî: tođrı 107
selâset: [Ta'bîr ve taqrîre serbestiyet] 76
semend: qola at 265
semender: âteşte gezer hayvân 137
semm: (Ar.) igneniş yordısı [gözi] 424
sencîde-tab': [tab'ı mevzûn] 226
seng: taş 115
seng der-қandîl: pür fikr ü telâş 825
sengce: tolu 465
seng-endâz: taş atıcı 349
sengistân: taşlu yir 255
senglâh: taşlık 255
seng-püşt: қaplumbağa 489
ser: baş 351
serâb: çölde şu gibi görinen 158
ser-âmed: bir nesne temâm oldı 877
serâsîme: 'aklı noқşân 397
serâyiden: nağme itmek, қuş ötmek 541
ser-bâz: başı açık 345

ser-beste: gizlü 803
ser-bülend: Hem uzun boyluya hem mümtâza dirler. 258
serd: [şovuқ] 350
ser-figen: tevâzu' idici 775
ser-firâz: ['âlî қadır] 494
ser-gelû: zükâm [illeti] 221
ser-gerde: başbuđ 305
ser-geşte: başı dönmüş 136
ser-girân: kibr u 'unvân eyleyen 710
ser-girifte: yef'allenmiş [kimse] 870
ser-қad: vaţan sınuru 575
ser-i h'âb: uyқunuş evveli 153
ser-keş: itâ'atsiz, bed-hüy 264
sermâ: қış 356
ser-sebzî: devlet 682
ser-şâr: pek tolu 361
serv-i revân: pek uzun boylu güzel 725
ser-zede: mu'ayyen 803
serzeniş: tevbiş itmek [başa қaçmaq] 528
se-şenbih: şalı 626
setâ: ţanbûr 110
seterven: yüklü қışır dişiler 478
sevgend: yemîn 519
sezâ: lâyıқ 99
Şifahân: [ki İşfahân'dır] 24
şirât: (Ar.) yol 418
sî: otuz 278
sîb: elma 228, 603
sifâl: şaқsı 467
sifâret: [Sîn'iş kesriyle, fethiyle ğalaţdır.] 23
sigâliş: fikr itmek 325
sîş: şiş 582

- sikenc: öksürük 221
sikke-zed: Gâlib oldu 733
sîl-âb: sil şuyı 131
sîlî: sille 264
sîm: gümüş 307
sîm-âb: cîva 139
sîm-âb şod: nesne zâyî' oldu [bir şey zâyî' olduğu vaqt, dirler] 839
sîmurğ: var ise adı 'anķā kuşu 500
sinâṭ: (Ar.) köse 419
sîne: göğüs 353
sîne-ber-sîne: göğüs gelse göğüs üstine 624
sîne ber-ṭâḳ: bağı çäk 734
sipâh: leşker 305
sipâs: şükr ü ḥamd 97
sipeh: leşker 305
sipeh-bed: ser-dâr 305
sipeh-sâlâr: ser-'asker 305
sipenc: 'âriyet [ireti], müsâfir 218
sipend: yüzerlik tohumı 609
siper: kalķan 306
siperden: ışmarlamak 474
sipih: gök 573
sîr: tok, [ṭoyurma, (doyma, doymuş)] 53, 127
sîr: şarımşak 343
sîr-âb: (suya) kanmış olan 131
sirġin: fişķı (süprüntü) 378
sirişķ: gözyaşu 140
sirişt: ṭabî'at 192
sirişt: yoğurdı 197
sirke ebrû: ekşi yüzlü 782
sitâd: aldı 195
sitâden: almak 474
sitâhr: şu aķup ṭoldıġı yer 151
sitâre: yıldız 498
sitebr: kalın 346
sitem: zulm 303
sitemger: zâlim kimse 253
sitürden: tırâş itme 600
sitîz: ġavġâ 365
sitîziden: ceng itme 428
siyâh: kara 486
siyâh-kâse: le'im-i nâbe-kâr [ḥâ'in] 761
siyâh-pûş: çavuş [dimek ammâ kâḏî muḥzırına daġı dirler.] 790
siyeh-çerde: esmer çehrelü 247
siyeh-kâr: kizb ü fişķı çok 847
sû-be-sû: her yaņa 463
sûd: fâ'ide 348
sûdâgerân: tüccâr 355
sûde: : ezilmiş hem süzölmüş nesne 651
sûfâl: igne deligi, oķ gezi 499
sûfâr: igneniġ yordısı [gözi] 424
suḥan der-âfitâb: söz büyüklerde 691
sûhân: dörpü 635
suḥan: söz 399
suḥan-çîn: kovcu 233
suḥan-ı telḥ: acı söz 391
suḥan-râ: sözi 165, 610
suḥan-sâz: şâ'ir 450
sûḥte: yanmış 466
sûk: mâtem 251
sûr: düġün 313
sûrâḥ: delik 241
şüret nebest: Bir iş bitmese dinür. 703
şuver: [şüretiġ cem'i] 7
sûy: taraf 463
sûz: yanmak 466

sūzen: igne 563
sūfte: delinmiş 647
sūfte-gūş: köle 791
sūnbül: [Kendüye telmīh ki Sūnbül-
zāde] 40
sūnbül-i ter: zūlf-i dil-berān 747
sūpürz: ıtalak (dalak) 660
sūpūs: kehle (bit) 184
sūr: pāpūş 515
sūrāğ: kulavuz 459
sūrfe: öksürük 221
sūrḥ: kırmızı 486
sūrīn: üçe ya 'ni oturağ yiri 219
sūrme-i Şıfāhān: [Sūrme Şıfāhān'dan
çıkār.] 90
sūrūd: nağme ile ırlamağ 110
sūrūş: melek 101
sūst-gūş: mağlūb u zebūn 815
sūtūde: medḥ olunmuş, Muḥammed
98, 652
sūtūhiden: ıarıлмаğ 529
sūtūn: direk 635
sūtūr: binek ḥayvānı 470
sūvār: binmiş 493

-Ş-

şābāş: taḥsīn, āferīn itmek 537
şād-āb: ter ü tāze 133
şādġāmī: sevinmeklik 422
şādımānī: sevinmek 313
şād kerden: sevindirmek 230
şāḥ: ağacıḡ dalı 236
şāḥ: boynuz 237
şāhān-rā: selāḥīne 309
şāh-būy: 'anber 664
şāhid: güzel 851

şāhid-i bāzār: mübtezel [maḥbūb ki
müte'ayyin dirler] 851
şāhinşāh: ulu sulṭān 301
şāḥne-i cārūm-kitāb: Faḥr-i 'ālem 677
şāh-rāh: işlek olan ulu yol 616
şāh-sāl: rāḥat ile ḥoş geçen yıl 688
şalvār: ıon 558
şalvār-bend: uçğur 261
şām: aḥşam 517
şāne: ıarağ 599
şaş: altmış 279
şāşā: bevl 379
şatāt: (Ar.) uzağlık 418
şatranc-bāz: pek mülevveş ekl iden
773
şāyān: enseb 167
şāyed: sezā 556
şāyeste: enseb 167
şāyigānī: ucuzluk 234
şeb: gice 113
şebān-rūz: gice gündüz 636
şeb der-gūzeşt: Genclik gitdi. 700
şeb-dīz: yağız at 265
şeb-engīz: yarasa 421
şeb-ḥāne: pādīşāh sarāyındaki ḥarem
511
şeb-ḥīz: : giceyi iḥyā iden şaḥş 612
şeb-ḥoş kerd: vedā' itdi 739
şebi: gicelik 153
şebīne: giceden ıalma 153
şeb-pere: yarasa 152
şeb-tāb: yıldız böcegi 152
şeb-zinde-dār: giceyi iḥyā iden şaḥş
612
Şebzīr: Taḡrı adı 94
şeftereḡ: şeftālū 605

- şeh-bâz: toğan 490
 şehd: bâl 132
 şehd-âb: şerbet 132
 şehd-âbe: şerbet 132
 şehîdî: Ol zenpâredir ki 'avret için
 cân viren bî-çâredir. 862
 şehnây: zurna 335
 şeh-pâl: şanadıñ başları 500
 şeh-per: şanadıñ başları 500
 şehri: beldenin mümtâzı 852
 şehriyâr: pâdişâh 302
 şeh-süvâr: cündîler içinde pek a'lâ
 binici 670
 şehvâr: pâdişehe lâyiğ olan 134
 şeker-güftâr: [tatlu sözlü] 628
 şeker-ıyâb: tatlu uyku 646
 şeker-ğand: tatlu gülmek 262
 şemem: çaruk 515
 şem'-i îzân: çerâğ 229
 şenâş: (Ar.) uzun nesne 402
 şenbih: (Ar.) yevm-i sebt (cumartesi)
 627
 şeng: şöretli yol kesici 492
 şereng: zehir 487
 şerm: utanmak 482
 şermgîn: utanıcı 598
 şermisâr: utanan, hacil 159
 şest: balığ ağı 183
 şeş: altı 277
 şeved: olur 532
 şevher: zevc 312
 şeydâ: delü 476
 şîb: iniş 185
 şîbâ-zebân: sözi faşîh 551
 şîd: güneş 437
 şikâf: yarığ 241
 şikâl: düşmeniñ fenâ yorması şanusı
 497
 şikâr: av 331
 şiken: büklüm 220
 şikenc: büklüm 220
 şikerden: avlamak 331
 şikest: kırdı 180
 şikîb: şabr 148
 şimşîr: kılıç 306
 şinâsîden: aqlamak 238
 şinâver: yüzgeç 138
 şinc: şağrı (bazı hayvanların bel ve
 kuyruk arasında kalan dolgun ve
 yuvarlakça kısmı ve bu kısmın
 derisi) 219
 şinev: diğle 610
 şinîdem: işitdim 257
 şinîden: işitmek 536
 şinüden: işidüp tutmak 263
 şî'r: [Kaşden vezinli ve kâfiyeli
 kelâmdır.] 13, 27
 şîr: [süd] 276
 şîr: arslan 488
 şîr: süt 446
 şîrâ: (Ar.) şatun almak 215
 Şîrâz: [Evvel pây-taht idi şimdi
 Tahrân'dır.] 26
 şîre: üzüm şuyı 132
 şîr-gîr: nîm-mest [yarım serhoş] 806
 şîr-i jeyân: iri arslan 420
 şîr-i murğ: muhâl 688
 şîr-i süvâr: güneş 837
 şîrîn-gü: tatlu dillü 450
 şîrîn-zebân: tatlu dillü 586
 şîşe-gerdenân: ahmaqlar 860
 şitâb: ivmek 148

şitābānīden: ivdirmek 432
şivāz: (Ar.) āteşin şu'lesi 430
şiveger: cilveli 482
şiven: āh u fiġān itmek, mātem 525
Şīzer: Tañrı adı 94
şod: oldu, gitdi 99, 180
şodem: oldum 542
şoden: olmak 532
şolle: lapa 128
şöhret-gır: [meşhūr ve müte'arif] 81
şu'ā': (Ar.) ışık, aydınlık 437
şu'arā: [şā'iriñ cem'i] 8
şubān: çoban 349
şufūr: ħarām 503
şūġ: az nesne 444
şūĥ: açık meşreblü, nāzik-ṭab', ħāzır-
cevāb 673
şūĥ u şeng: nāzik güzel 482
şūĥ-çeşm: yüzi açık, bī-ĥayā 789
şūĥġin: kirlü paslu 673
şūĥūde: yaralu 538
şūĥūliden: at kişnemek 538
şuĥka şuĥka: (Ar.) pāre pāre 271
şumā: siz 118
şumār: şay 277
şūm-pey: mezmūm 784
şūr u şeġab: ġavġā ile ħarışık şīt u
şadā [gürültü] 675
şūr: tuzlu 367
şūrīden: ħarışdıрмаĥ 212
şūrīş: ħarışıklık 365
şūy: er ya'nī zevc 312
şūy-ı dīde: er görüp şeyyib olan 'avrat
642
şūyīde: yıĥanmış 447

şūfe'ā: [şefī'ler ya'ni Allāh'dan
dileyciler] 21
şūkr-i İzid kon: Ĥaĥĥ'a şūkr it 507
şūkūfe: çiçek 645
şūkūffiden: açılmaĥ 539
şūkūh: heybet ü ĥaşmet 144
şūkūften: açılmaĥ 539
şüst ü şūy: yıĥamaĥ 673
şūste: yıĥanmış 114
şūsten: yıĥamaĥ 447
şüş: açciger 660
şütür-gürbe: Eyü [şey] pek fenā ile
sürüldükde ṭa'n idüp dirler. 765

-T-

tāb: ṭākat 145
ṭabaĥ-zen: saĥĥāka ki kendü gibi
'avrata müştāk [sürişdirici sevice
maĥūlelerine dirler ki kendüsi gibi
'avrat-ı menĥüseye 'aşık ve üftāde
geçinür ve 'afife ĥātūnları
aĥmaĥlardan 'add idüp istihzā
iden zurefā-nümālardır.] 863
tābdān: pençere 835
tāb-dār: parlaĥ 319
tābende: parlayan nesne 229
tābistān: yaz 356
ṭabl pinĥān mīzened: Şol işi şaĥlar ki
setr itmek muĥāl. 799
ta'cīl: (Ar.) ivdirmek 432
taĥgem: yaz evi 328
taĥvīl: [dönmek ve döndürmek] 45
tāk: aşma 604
tāl: zil 407
tālāb: şu cem' oldığı yer 149
tālār: dīvān-ĥāne 511

tār: argac (dokumacılıkta bezin enine atılan iplik, atkı) 195
tār: zulmet 294
tarfa-best: fā'ide gördi 698
tārūmār: tağılmış 329
taşt ez-bāmeş futād: Sırrı fāş oldu. 751
tāz: tüysiz tāze 294
tāz-bāz: muğlim olan şahş, [ğulāmpāre] 867
tāz-ħīr: ol fi'l-i ħām [ki livāta] 868
teb: sıtma 173
tebāh: maħv u telef olmak 662
tebār: kavm u qabile 315
tebcil: [ta'zīm ma'nāsına] 12
teber: balta 635
teberzed: pek beyāz, eyü şeker 834
tebhāle: uçuk 173
tebiş: āteşin şu'lesi 430
tebīr: kös 335
tecnīs: [Bedī'de meşelā, dime kış yaz oğu yaz gibi] 74
tef: yalıq [ki şu'le] 466
teşere: baqlavā 128
teh nedāred in suħan: Aşlı yoğdur. 702
tehzīb: [Pāk ve a'lā ve diqqatli nazm itmek] 77
tehi: boş 473
tek ü tāz: koşuş 187
tekāpū: pek yelüp gezmek 148
tekāver: yorga (rahvan) at 265
tekil: tüysiz olan maħbūb, sāde-rüy 666
tekrīm: [ta'zīm itmek] 3
tekū: kıvırcık olan şaç 404
telh: acı 487

telle: tuzak 183
telmiħ: [Bedī'de bir āyete bir ħadişe yā bir qaşideye yā bir şire yā bir meşel-i meşhūra yā bir kelām-ı kībāra işaretdir.] 74
temāz: (Ar.) ceng itme 428
ten: beden 558
ten-dürüstī: eyülik sağık 654
tene: tonlık 558
tenend: örümcek 377
ten-furū-dāde: gāyet muṭī' 859
teng: tar 243
teng-destān: zügürdler 176
tenginā: tar yer 243
ten-nihād: rām oldu 809
tensuħ: bī-nazir 339
tensūh: eyü koqulu 339
tenūmend: etlü, cānu 592
ten-zede: söylemeyen ya'nī ħamūş 399
ten-zened: ħamūş 815
tenzūy: eyü koqulu 339
ter: yaş 611
terceme: [Cimiñ fetħiyle bir lügati sā'ir dile çevirmek] 79
terhib: (Ar.) qorqutmaq 439
terkīb: [ya'nī lügatleri cem' idüp meşelā şinidem yek yek ez-üstād gibi] 77
ters: qorqu 364
Tersā: Naşārā 186
tert-mert: tartagan (darmadağın, perişan) 329
ter-zebān: ħāzır-cevāb 801
tesettür: (Ar.) örtmek 441
teşne: şuşamış 131

teşnegî: şusuzluk 207
 tevâ: mahv u telef olmak 662
 tevânger: zengin olan şahş 125
 tevsen: ol atdır ki pek sert ola ya'nî
 tünd-hüy 670
 tezârüb: (Ar.) uruşmak 425
 tıfl-ı edîb: [Ya'ni edebiyât okuyan
 çocuk] 85
 tırâht: pek 'acele itdi 179
 tîbâ: Dil-berîñ cilvesidir. 108
 tîğ: kılıç 306
 tîğ-i küh: tağ üstünde sivrisi 661
 tîr: hışşe, oğ 294, 491
 Tîr: 'Uṭarid 573
 tîre: bulanık 135
 tîre şod: Pek gâzablandı. 730
 tîre şoden: bulanmak 473
 tîşe: keser 635
 tîşe sūy-ı ḥod zened: kendüsi nef'in
 (menfa'atini) arar 818
 tîz: keskin 294
 tîz: zarṭa 379
 tîz-dil: gâyet zekî 337
 toḥm-ı murğ: yumurṭa 198
 tu: kaymak 446
 tu: sen 119, 337, 380, 401
 tûde: yığın 661
 tuğrâ: nişân [ve 'alâmet] 615
 Tuḥfe-i Vehbî: [Vehbî'niñ hediyyesi
 dimekdir ammâ bu kitâbıñ
 ismidir.] 91
 tûr: ma'sûḫa 294
 tu-râ: saḡa 118
 tûṭî-i ṭab': [söyleyici ṭabî'at] 628
 tuvânâ: güçlü kuvvetlü 601
 tuvângerî: zenginlik 405

tûy tûy: kat kat olmuş 672
 tuyî bîgâne: sensin yâd [yabancı] 256
 tûz: kesb eyle 294
 tûfâğ: pek büyük kadeḥ 455
 tuffâḥ: (Ar.) elma 228
 tülüngî: ac u muḥtâc 316
 tünd-bâd: kaşırğa 368
 tünd-hüy: pek sert 670
 tünd-i tîz: ḥışm u gâzab 368
 tünük: yufka 243
 tünük-rîş: köse 419
 türk: 'Acem şâ'irleri maḥbûba dir.
 832
 türkitâz: pekçe қоşmak 366
 türkî mîkoned: Bir şahş-ı bed bî-
 edeblik itse ṭa'n idüp dirler: 833

-U-

'ûd der-micmer nihâd: Sırrın açdı.
 771
 'ûd-ı mendel: pek eyü 'anber 664
 û-râ: aḡa 570
 û-râ resed: aḡa lâyıḫ 796
 urdîbeḥîş: nişân ayı 190
 üst: odur 121
 uştulum kerd: gâvgâ nizâ' eyledi 739

-Ü-

üftâde: düşkün olan 'aşık 123
 üftâden: düşmek 534
 üftîden: düşmek 534
 üsrüb: ḫurşun 307
 üstüḥṫân: kemik 583
 üstüḥṫân best: Aşlını beyân itdi. 701
 üstüvâr: muḥkem 328
 üşküfte: açılmış olan 645

üştür: deve 376
üştür-bîn: ince fikr idici 797
üştür-hüy: şāhib-kîn 797

-V-

vā kerden: āşikār eylemek 231
vaḥşūr: resül 98
vaḥy: [Cibrîl vāsıtasıyla emir] 10
vālā: a'lā, [maḳbül] 91, 144
vālā-nijād: kişi-zāde 315
vālid: [peder] 68
vām: borc 519
vāpesîn: şoḡrası 375
varaḳ gerdānden: fāriḡ olmak 873
vārūn: tersine dönmüş olan, ma'kūs
593
vaṭvāt: yarasa 421
vāz'-ı raḳam: [Ya'ni Şāhidî'niḡ raḳam
ḳodıḡına telmiḡdir.] 80
vejeng: yama 564
ve'l-ittibā': hem uymaḡa 442
verne: yoḡsa 112
vesme: ḳaşa çekilen rastıḳ 495
veş: gibi 614
vezaḡ: ḳurbaḡa 489
vuḳūb: (Ar.) girmek 270

-Y-

yā Fettāḡ: (Ar.) ey açıcı 235
yā Feyyāz: (Ar.) yā Rab 417
yād-gir: Unutma! 843
yād kerden: aḡmak 531
yād kūn: ez-ber eyleyüp unutma 678
yāften: bulmaḳ 674
yaḡ: buz 357

yaḡçe: ṭolu 357
yārān-furūş: bî-vefā 848
yāre: müshil ayārec ḡabı 223
yār-ı nev-bahār: eyü gün dostı 711
yāverende: yardımcı 423
yāverî: meded 211
yāze: esnemek 444
yegāne-güy: mü'min 102
yek: bir 277
yek yek: bir bir 257
yek-nişest: yār-ı muvāfiḳ 698
yek-rān: ḳula at 577
yeksān: berāber 554
yek-ser: cümlesi 315
yek-şenbih: (Ar.) aḡad (pazar) 627
yektā: yalıḡız 109
yek-zebān: sözi bir 792
yel: pehluvān 601
Yezdān: Taḡrı adı 94
Yūsuf-ı zerrîn-resen: güneş 681

-Z-

zāden: ṭoḡmaḳ 478
zāḡ: ḳarḡa 452
zāḡ-ı siyeh: [ḳara ḳarḡa] 41
zaḡan: çaylaḳ 490
zaḡm: yara 584
zaḡmnāk: : yaralu 584
zaḡmîn: yaralu 584
Zāl: Rüstem'iḡ babası, pek iḡtiyār
669
zānū: diz 354
zānū-zeden: ta'zīm itmek 695
zār: iḡleyici 297
zāsten: ṭoḡurmaḳ 478

Zāyende-rūd: İřfahān Őehirindeki
nehriŕ adı. 458
zāyiden-i duĖt u ĩnāř: kızı toęurmak
209
zebān: dil 352
zebān-ı zergeri: sōzleri ma'hūda
iřāret ola [beynlerinde ma'lūm
olan iřāretli sōzler] 804
zeber: ũstūn 830
zede: Ėarf-i sākın 830
zede: řaf 463
zeden: urmaĖ 479
zedenc: iĖ yaęı 224
zediř: uruřmak 425
zeft: řiřman 297
zehre: ōd 660
zehī: ne gũzel 167
zemīn: yer 304
zemzem-i āteř-feřān: gũneř 685
zen: 'avrat 312
zen bemũzd: Ol ĖaĖbe ki rũsvā-yı 'ām
[rusbī-i meřhūr] 866
zenbũr: arı 487
zend: ĖaĖmak 464
zend-bāf: bũlbũl 853
zend-Ėān: bũlbũl 853
zengele: ayaĖda ĖıĖ ĖıĖ iden ĖalĖal
625
zengi: 'arab 362
zer: altun 39, 307
zerd: řarı 486
zerde-gũř: mũfsid ũ alĖaĖ mũnāfiĖ
805
Zerdũřt: Mecũs iĖũn kitāb yapan 578
zer-nāvdān: altun oluĖ 581
zırıĖ: zırĖ 306

zībā: pek yaĖıřıĖlı 107
zi-bes: yeter 374
zi-desteř řod 'inān: İĖtiyārı elde
Ėalmadı. 715
zift: Ėara saĖız 297
zih: kiriř 491
zihār: ĖařıĖ 600
zi-Īrān: 'Acem'den 318
zimistān: Ėıř 356
zīn: eyer 520
zinde: řaę 454
zindegānī: dirlik 454
zindeęī: řaęlıĖ 454
zīn dest: bu ũslũb ũzre 713
zinhār: Ėazer Ėıl 632
zinhār-Ėār: 'ahdini bozan 761
zīnsān: buncılayın 570
zīr: ařaęa 297
zīr: esre 830
zīr ũ bālā-gũy: řol kim Ėaltı ĖoĖ [sōzi
ĖarıřıĖ, maĖlũtu'l-kełām] 802
zīr ũ bālā nīst: řekk ũ řũbhe yoĖ 802
zīrā': (Ar.) arřun 434
zīre: kemmũn 609
zīr-i dest: re'āyā 303
zīr-i leb: gizlũ sōz 772
zīr-rān: binilmiřden kināye 577
ziřt: Ėirkin olan nesne 189
zīver: [zīnet] 49
zũd: tīz 368
zũd-āřinā: her kimi gōrse seven 858
zũd-reftār: pek yũriyen 269
zũd-rev: tiz yũriyici 213
zũr: (Ar.) yalan 403
zũr: gũc Ėuvvet 297
zũr dāred der-ciger: Ėuvveti var 748

zūr-kār: cebr idici 321

zuv': (Ar.) ügü kuşu (baykuş
türünden olan puhu kuşunun bir
türü) 421

züft: aç gözlü 297

zūkā: (Ar.) güneş 437

zūkūr: (Ar.) cümle erkek 208

zūlf-i ḥaṭā: cürm ü günāh 871

zūlf-i zemīn: gice 687

KAYNAKLAR

- AHMED RÂŞİD (Yayaköylü), (1259), Nuhbe Şerhi, İstanbul.
- AHMED SEDAD, (1325), Rusça-Türkçe Lugat, İstanbul.
- AHMED VEFİK PAŞA, (1306), Lehçe-i Osmanî, İstanbul.
- AHTERÎ Mustafa bin Şemseddin, (1292), Ahterî-i Kebîr, Ali Bey Matbaası, İstanbul.
- AKÜN, Ö. F. (1993), “Sünbül-zâde Vehbî”, İA, C.XI, s.238-242.
- ALİ SEYDÎ, (1330), Resimli Kâmûs-ı Osmanî, İstanbul.
- ALPARSLAN, A., (1947), “Manzum Lügatler ve Tuhfe-i Vehbî'nin Alfabetik Tertibi”, (Yayımlanmamış Lisans Tezi), Türkiyat Enstitüsü, Tez no:242, İstanbul.
- BAHAEDDİN, M., (1920), Yeni Türkçe Lugat, Evkâf-ı İslamiyye Matbaası, İstanbul.
- DEVELİOĞLU, F., (2008), Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Aydın Kitabevi Yay., Ankara.
- DİLÇİN, C., (1982), Yeni Tarama Sözlüğü, TDK Yay., Ankara.
- EBUZZİYA TEVFİK, (1306), Lugat-i Ebuzziya, Matbaa-i Ebuzziya, İstanbul.
- HAYÂTÎ, (1251), Tuhfe Şerhi, İstanbul.
- KARABEY, T.-KÜLEKÇİ, N. (1990), Sünbülzâde Vehbî, Tuhfe (Farsça-Türkçe Manzum Sözlük), Erzurum.
- KANAR, (1993), Büyük Farsça-Türkçe Sözlük, Birim Yay., İstanbul.
- KILIÇ, A., (2007), "Türkçe-Farsça Manzum Sözlüklerden Tuhfe-i Vehbî (Metin)", Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları Volume 2/2 Spring 2007, s.410-476.

- LEBÎB, (1262), Tuhfe Şerhi, İstanbul.
- MEHMED SALAHÎ, (1313), Kâmûs-ı Osmânî, C.1-2, İstanbul.
- MUALLİM NÂCÎ, (1995), Lugat-i Nâcî, Çağrı Yay., İstanbul.
- MÜTERCİM ÂSİM, (2000), Burhân-ı Katı (hzl.: Mürsel Öztürk, Derya Örs), TDK Yay., Ankara.
- ONAY, A. T., (1993), Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar ve İzahı, (Haz.: Cemal Kurnaz), Türkiye Diyanet Vakfı Yay., Ankara.
- ÖZ, Y. (1997), "Tuhfe-i Vehbî Şerhleri", İlmî Araştırmalar, S.5, s.219-232.
- ÖZEĞE, M.S., (1997), Eski Harflerle Basılmış Türkçe Eserler Kataloğu IV. Cilt, İstanbul, s. 1877-78.
- PAKALIN, M. Z., (1983), Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C.1-3, MEB Yay., İstanbul.
- PALA, İ.,(1989), Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü, Akçağ Yay., Ankara.
- REDHOUSE, Sir James W., (1992), A Turkish and English Lexicon, 2. basım, Çağrı Yay., İstanbul.
- REMZÎ, Doktor Hüseyin, (1305), Lugat-i Remzî, C.I-II, İstanbul
- STEINGASS, F, (1998), A Comprehensive Persian-English Dictionary, Beirut.
- ŞEMSEDDİN SÂMÎ, (2007), Kâmûs-ı Türkî, Çağrı Yay., İstanbul.
- _____, (1300), Kâmûs-ı Fransevî, İstanbul.
- _____, (1316), Kâmûsü'l-a'lâm, C.VI, İstanbul, s.4707.
- ŞUÛRÎ (Hasan Çelebi), (1314), Ferheng-i Şuurî, C.1-3, İstanbul.
- YILMAZ, M., (1992), Edebiyatımızda İslamî Kaynaklı Sözler, Enderun Yay., İstanbul.
- YILMAZ, F., (2010), Osmanlı Tarih Sözlüğü, Gökkuşbu Yay., İstanbul.
- YÖNTEM, A. C., (1946), "Sünbül-zâde Vehbî", TDED, S.2, s.81-104.
- YURTSEVEN, N., (2003), "Türk Edebiyatında Arapça-Türkçe Lûgatler ve Sünbülzâde Vehbî'nin Nuhbe'si", (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

UKDE KİTAPLIĞI:

YAŞAR ALPARSLAN – SERDAR YAKAR’IN EDİTÖRLÜĞÜNDE ÇIKAN YAYINLARIMIZ

MARAŞ TARİHİ SERİSİ:

1. Dulkadir Beyliği Araştırmaları I (2008) / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN, Mehmet KARATAŞ, Serdar YAKAR*
2. Dulkadir Beyliği Araştırmaları II (2008) / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN, Mehmet KARATAŞ, Serdar YAKAR*
3. İstiklâl Savaşında Maraş (2008) / *Yaşar ALPARSLAN – Serdar YAKAR*
4. Maraş Tarihi ve Coğrafyası (2008) / *Besim ATALAY*
5. Maraş Yollarında (2008) / *Hasan Reşit TANKUT*
6. Aşiretlerin İskanları (2008) / *Bekir Sami BAYAZIT*
7. Maraş Emîrleri (2008) / *Editörler: İlyas GÖKHAN / Selim KAYA*
8. Maraş'ta Misyoner Faâliyetleri ve Misyoner Okulları (2008) / *Mustafa ÇABUK*
9. Zeytun ve Çevresindeki Ermeni İsyancıları (2008) / *A. Latif DİNÇASLAN*
10. İlkçağdan Dulkadirli'lere Kadar Maraş (2008) / *Yrd. Doç. Dr. İlyas GÖKHAN, Yrd. Doç. Dr. Selim KAYA*
11. Dulkadir Eyâletinin Kuruluşu ve Gelişmesi (2009) / *Dr. İsmail ALTINÖZ*
12. İlâveli Esmârü't-tevârih Maa Zeyl (2009) / *Mehmed Şemî Efendi, Hazırlayan: Dr. Mehmet KARATAŞ*
13. 100. Yılında 1909 Maraş'ta Ermeni Olayları (2009) / *Yrd. Doç. Dr. Nejla GÜNAY*
14. Seyâhatnâme, Şehir Târîhi ve Coğrafya Kitaplarına Göre Maraş (2009) / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR*
15. Maraş'ta Saçaklızâdeler ve Eski Maraş Âlimleri (2009) / *Osman SANDALOĞLU, Hazırlayan: Yaşar ALPARSLAN*
16. Yakın Çağda Kahramanmaraş (2009) / *Prof. Dr. Ahmet EYİCİL*

17. Eshab-ı Kehf Vukûu Şuyûu (2010) / *Hazırlayan: Yaşar ALPARSLAN*
18. Elbistan ve Maraş'ta Dulkadir Oğulları Hükûmeti (2011) / *Arifi Paşa, Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR*
19. Başlangıçtan Kurtuluş Harbine Kadar Maraş Tarihi (2011) / *Doç. Dr. İlyas GÖKHAN*
20. Maraş Milli Mücadelesinde Bayrak Olayı ve Aşıkloğlu Hüseyin (2012) / *Serdar YAKAR*
21. Maraş-Fransız Harbi (Belgeler-Hatıralar (2012) / *Yaşar ALPARSLAN-Serdar YAKAR*

MARAŞ KÜLTÜR VE EDEBİYATI SERİSİ:

1. Âşık Durdu Mehmet Yoksul (Âşık Mahfuzi) Hayatı ve Şiirleri (2008) / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR*
2. Âşık Mustafa Zülkadiroğlu Hayatı ve Şiirleri (2008) / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR*
3. Muhammet Kâmil Ağdaş (Bahçeci Hoca) Hayatı ve Şiirleri (2009) / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR*
4. Maraş Merkez Ağzı (2008) / *Mine KILIÇ*
5. Mevlid / *Mar'aşî Kurâ-zâde Nâdiri* (2009) / *Hazırlayan Gülcan Tanıdır ALICI*
6. Maraş'ta Divanından Parça Kalmış Halk Şairleri (2009) / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR*
7. Türk Edebiyatında Maraşlılar (2009) / *Yaşar ALPARSLAN, Yard. Doç. Dr. Lütfi ALICI, Serdar YAKAR*
8. Maraş Bibliyografyası (2009) / *Cavit POLAT*
9. Büyük Hiciv Şâiri Âşık Mısdılı (Mustafa Hartlap'ın) Hayatı ve Şiirleri (2009) / *Hazırlayan: Yaşar ALPARSLAN*
10. Maraş Ağzı Köroğlu (2009) / *Hacı Ali ÖZTURAN*
11. Maraş Merkez Ağzı Kelimeler Deyimler (2009) / *Hacı Ali ÖZTURAN*
12. Muhtelif Cönklerden Maraş Halk Şairlerine Âit Şiirler (2009) / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR*
13. Tertîbü'l-Ulûm (2009) / *Saçaklızâde (Eş-Şeyh Muhammed B. Ebî Bekr El Mer'aşî) - Çeviri: Doç. Dr. Zekeriya PAK - Yrd. Doç. Dr. M. Akif ÖZDOĞAN*
14. Divan-ı Hâfız-ı Mar'aşî (2010) / *Hazırlayan: Yrd. Doç. Dr. Lütfi ALICI*
15. Kahramanmaraş'ta Çocuk Oyunları (2010) / *Hacı Ali ÖZTURAN*
16. Halîl-i Mar'aşî Divançe ve Etvâr-ı Seb'a (2010) / *Hazırlayan: Yrd. Doç. Dr. Lütfi ALICI*
17. Kahramanmaraş'ta Sosyal Hayatın Fiziki Yapıya Etkisi (2010) / *Kemalettin KOÇ*

18. Eski Maraş'ta Örf'ler, Âdet'ler ve İctimâî Hayat (2010) / Hazırlayan: Yaşar ALPARSLAN - Hacı Ali ÖZTURAN
19. Mîzânüşşerîat ve Bürhânüttarîkat (2010) / Muhammet Hilmi Efendi, Hazırlayan: Yaşar ALPARSLAN
20. Lutfiyye-i Vehbî (2011) / Sünbülzâde Vehbî, Hazırlayan: Gülcan Tanıdır ALICI
21. Nazmü'l-Fünûn (2011) / Yemli hazâde Mustafa Kâmil, Çeviri: Doç. Dr. M.Akif ÖZDOĞAN – Uzm. Ahmet TEMİZKAN – Abdullah DİNÇ
22. Nasihatnâme-i Vehbî (2011) / Sünbülzâde Vehbî, Hazırlayan: Yrd. Doç. Dr. Lütfi ALICI
23. Eski Maraş'ta Alim Çıkarmış Aileler (2011) / Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR
24. Dîvân (2011) / Sünbül-zâde Vehbî, Hazırlayan: Ahmet YENİKALE
25. Şevk-engîz (2011) / Sünbül-zâde Vehbî, Hazırlayan: Ahmet YENİKALE
26. Neylü'l-Ereb fî Ma'rifeti'l-Edeb (2011) Mahmûd Hamdî b. Davûd el-Merâşî ed-Dimeşkî, Çevirenler: Uzm. Mehmet BALCIOĞLU-Doç.Dr. M.Akif ÖZDOĞAN
27. Ahmed Kuddûsî İbnülmeraşî (2011) Dr. Ali TENİK
28. Îrâdu'l-Makâle bi-Tarîki'l-Ecvibe 'alâ-Mîzânî's-Şerî'a ve Bürhânü'l-Hakîka (2011) Hacı Nuhzâde Ahmed Efendi Hazırlayan: Ömer Hakan ÖZALP
29. Ravzatü'l-Îmân Tenkitli Metin - Sözlük – Tıpkıbasım (2012) / Halîlî-i Mar'aşî Hazırlayanlar Yrd. Doç. Dr. Lütfi ALICI - Arş. Gör. Gülcan Tanıdır ALICI
30. Eski Maraş'ta Âile Ev Ekonomisi ve Zahra (2012) / Hazırlayan: Yaşar ALPARSLAN - Hacı Ali ÖZTURAN
31. Risâle-i Ahlâk I-II Çeviri Yazı – Tıpkıbasım (2012)/ Halîlî-i Mar'aşî Hazırlayan Yrd. Doç. Dr. Lütfi ALICI
32. Âşık Selâmi (Ramazan Mengilli) Hayatı ve Şiirleri (2012) / Editör: Yaşar ALPARSLAN – Serdar YAKAR
33. Zübdetü'l-Âsâr Fî Mevlîdî'n-Nebîyyî'l-Muhtâr Çeviri Yazı – Sözlük – Tıpkıbasım (2012) / Elbistanlı-Zâde Hâfız Veliddîn Nef'î Efendi Hazırlayanlar Yaşar Alparslan - Gülcan Tanıdır Alıcı

KAHRAMANMARAŞ VALİLİĞİNCE YAYINLANAN ESERİMİZ

1. Maraş Meşhurları (2009) / Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR

TIPKIBASIM

هز سنستانان کنوریک مخفم و هدیه مدد
 کل و سنبل کجی خلقک باشنه زینت اولد
 زهنن قوتندن بلدیکن اصلا افتخار
 محضاً حقلک لطیفله نهایت بولدی
 اوفوندیجه خیردهایه مظهر اولمقد مرد
 بومرام نامراد اولدنا قوله نهایت مرام اولد
 خدایه بنجه بیک شکر ایوبیام اولدنی ایوبی
 محمد الله بوزیا مخفم و هجی نام اولدی
 بومسرع حسابه بیک بوزنقشاید اولد
 و هجوتک نظری زماندر بوفقدیر که بختانه علی
 حویکه بنشیر سنه صکره سنکسته و
 بسنه مخفمی بلشندر الله جل جبه مبرور

کنوریدر سنستان	هزردن بر	کست بزمید
کل و سنبل	کجی پیرا	بیر قوف
فرجه تم قوف	وتندن بلدیکن	اصلا افتخار
بجز دلطف	حقیقله	بذرای
اوفوندیجه	دعای خیره	مظهر اولمه
بومطلب بندو	ناکا	مه اقصه
مرام اولدی	مرام اولدی	مرام اولدی
مرازان شکر	ایوبی حقه	دیدیم تار
بمحمد الله	بوزیا مخفم	وهجی تمام اولدی

باب عالی اتوغرافیا موری السید
 میضطی فدیکن دستکانهک
 طبع و سنبل قلمشدر
 ۱۲۷۵ سنه

مَلِكٌ دِيمَكٌ	هَمَّ مَيَانَ بَا	چَه سَوْرَشِدَر	مَلِكٌ دِيمَكٌ
سَر كَرِفَتَه	دِيمَكَا يَفْعَلُ لَمِشَه	چَه سَوْرَشِدَر	مَلِكٌ دِيمَكٌ
دَا بِنِي خَفَكُ	حَيْر لَدَرِ بِي جَايشَه	چَه سَوْرَشِدَر	مَلِكٌ دِيمَكٌ
نَوْبَه اَيْلَه	دَبِنْدِي بَجْرِ بِي كَمِشَه نَا	مَه سِي سِيَاه	مَلِكٌ دِيمَكٌ
عَهْدِي كِي بُوَر	هَمَّ دَخِي زَكُ وَا خَطَا بَرُ	مَرُو كَا ذَه	مَلِكٌ دِيمَكٌ
فَارِغِ اَوْلَقِد زَوَرُو كُو	دَا نَدَت	دَا نَدَت	مَلِكٌ دِيمَكٌ
اَوْبَلَه دَرَهَمِ	اَسْتَبِيْن اَفْسَا نَدَت	اَسْتَبِيْن اَفْسَا نَدَت	مَلِكٌ دِيمَكٌ
مَعْنِيء جَا	ن مَن رُو جَا	ن مَن رُو جَا	مَلِكٌ دِيمَكٌ
بِر سِر كَلَه	صَاغِ اَوْلَا مِ	صَاغِ اَوْلَا مِ	مَلِكٌ دِيمَكٌ
دَسْت وَا بِنَا	خُو دَرَهَمِ بِي كَمِدَرَا مَك	خُو دَرَهَمِ بِي كَمِدَرَا مَك	مَلِكٌ دِيمَكٌ
هَمَّ وَا عِ اَيْسِدَه	دَعَا كَفَسْتَم دَرِ مَك	دَعَا كَفَسْتَم دَرِ مَك	مَلِكٌ دِيمَكٌ
بُو كِه اَو سِي	بُو كِه اَو سِي	بُو كِه اَو سِي	مَلِكٌ دِيمَكٌ
جَا ن كَرُو جَا	مَد كَرُو بَا نَر	جَا ن قَدَا	مَلِكٌ دِيمَكٌ
دِي سَرَا مَد	اَو لَسَه بَر لَسَه مَتَا م	اَو لَسَه بَر لَسَه مَتَا م	مَلِكٌ دِيمَكٌ
نُحْفَه وَهَبِي	هَبِي هَبِي بِي لَسَه	وَا لَسَا م	مَلِكٌ دِيمَكٌ
بُو تَا رِي جِي	لَه دِيلِ مَحِي	فَه مَشِي اَلِ	خَسَا م اَوْلَا
زَهْر مَنظُو	مَد كِم بِيُو سَتَه حَسِن	نَظَا م اَوْلَا	نَظَا م اَوْلَا
وَزِي رَا غ	فَطْمَك تَا م	شَر بِي فِكِه	بَسَا م اَوْلَا

میان پاچه سور شد در مک
 سر گرفته بفعالش کسه
 خفا حیر قدر بجایش که بواس کور بود
 نامه سیاه محرر و کهن کار
 زلف خطا جر و گواه
 جا مر بار سندان نوبه ایله
 مشو میان شکن بوزم عقده ایله
 ورق کوران دن فارغ اولقدر
 استین افشاندن مشله
 جان من و جان شما داتا برابر جامع اولکه

دست و پای خود زدم امل چکه
 دعا کفتم و دعا ایتم
 بوکه اولسیدد بورجا ایتم
 جان کورجا کور باش و جاندا اولشو
 سر آمد نماز اولدی و السلام خفته
 وجهی علیه الرحمه نهایت بولدی

تا ریج خفته
 بونا ریخله خفته نك
 نیلی ایتمی و خفته مسك اولدی که نمازده
 مسك قونوقی و بورد نه کوزل منظور کیم حسن
 نظا م اوشدی
 وزیر اعظم که حیل حیل باشا دینا ایله شهر
 بولدی

	دِه شُوکِمَنَّا يَت مُطْمَع	تَنْ فَرُوْدَا دَسْتِ مَرْدَا
	اَوَّلُشْ لِحْفُ لَرْدَه شَيْشَه اَکَاکِمَ حَمَلِ عِيَان	
	بُوْرِي بِلَکْ عَوْرِي جُوْفِ دَرْدِمَکْ	سَخِي بِيْشَا جَا رَحَايَه
	اَکَاکِمَ زَبَا رَه دُرْ	
	جَانِ وَيْزِي بِي جَا رَه دُرْ دِيْدِي سَخِي حَا قَه يَه	هَر طَبَقِ زَنْ کَسُوْرِي کِي
	بَا کَرَفْتِ اَبْتِي دِي جَمَاعُو اَوْلَدِي مَعْنَا دَه مَعْنِي آ	
	نَا بَکَاژ رَتِ شِيکَاژ	دَه کَمَنَّا وِلْشِد رَدِجِي شُوکْ کِي مَا يَلَر زَبَا رَه يَه عَوُو
	فَجْدِي کِمَ رَسُوَايِ عَامُو قَلِيَه خُوْرَاوُو سَدَکِي کَتَا بِيْسِنِ الْعَوَامُو	
	تَا زَبَاژ کَا رَسَاژ	مُغْلِمِ اَوْلَانِ اَرَه لَفْدَه اَبْتِي دُوْرِي جِي
	جَا رِمِخِ اَوَّلِ فِعْلِ خَا مَر لُوْلُوکْ بَا زَنْکِ غَلَامُو	
	لَا يَلَدُکْ بَرْدَنْ رَدَخَا	عَرَقِ بَرَانِ بَرْدَنْ رَدَخَا

تَنْ فَرُوْدَا غَايَبِ مَطِيح
دَسْتِ مَرْدَا شَفِيْعِ دَر
اَنَارِي جَمَلِ شَاکَا رَاوَلَانِ
شَيْشَه کَرَفْتَانِ اَحْمَقْدَر
سَخِي بِيْشَانِ بُوْرِي بِلَکْ
جَا رَحَايَه عَوْرِي جُوْفِ
شَبِيکِ اَوَّلِ زَبَا رَه يَه دَر کِمَ عَوُو
کَسُوْرِي کِي اَبْتِي دُوْرِي جِي
طَبَقِ زَنْ سُوْرِي دَر جِي سُوْبِي مَقُوْلَه اَرِيْشَه
دِر لَر کِه کَتَا وِي کِي عَوْرِي مَعْنُو سَه يَه تَا شَقِ
وَا فَا تَا دَه کِي نُوْرُو عَقِيْبَه تَا قُوْنُو کِي اَحْمَقْدَر
عَدَا يَدُوْبِ اسْتِهْنَا اِيْدَنْ طَرَفَا نَا لُوْرُو
بَا کَرَفْتِ جَمَاعِ وَا خِلَاطِ وَا نَسِيْتِ اَبْتِي دِي کِي
اَبْتِي شَا حَا مَعْنِي کَسِيْبِ وِجُوْدِ وِلَدَر
دَه کَمَنَّا شُوْطَانِ کَسِيْبَه دِر لَر کِه زَبَا رَه يَه
کَسُوْرِي کِه بُوْرُو نُوکِ دِي مَکْ
زَنْ بَمَز دَر شِي شِي مَشْهُوْر
قَلِيَه خُوْرَاوُو کِي کِه عِيَالِنَه اَدَمِ کَتُوْرُو
تَا زَبَاژ غَلَا مِهَارَه دِي مَکْ
کَا رَسَاژ اَبْتِي دُوْرِي جِي
تَا رَحِي جَا رِمِخِ اَوَّلِ فِعْلِ حَا مَکْ لُوَا طَه
کُوَه دَلَالِ بَا زَنْکِ غَلَامِ کِه اَوْعَلَا بُوْرُو کِي
عَرَقِ بَرَانِ بَرْدَنْ بَرْدَنْ قُوْمِي مَکْ

عقل و هوش	مرغ در معناسی اولش	
	سه دبوریم کره خون	شخص مانو
	شردرون	الفی او
خشک و تر	ادبی اولش	
خشک سر	خشک مغز	یکه کوندر
	ده کوزل	کرجه شاهد
مبتدلک	زارا متا	شاهد با
و کولی	دینسه شهر	
حاجلی	بلده تک مزاری بودر	بیل دیکدر
	زند خوان	بیل اولش
بانجه هه	دکنشایب رازده بر	اصمها نده
اون ازه	شیخ سعید	
	خوش مکا	دلجو ککشت مصله
ماغیدر	هر انک از	خواجه فطا
	طایغیدر	اب رکنی
	منبعی الله اکبر	منبعی الله اکبر
	اولد کشتید	قاریشوسور
بی حیا	اولد کشتید	ترک و اعرا
داشنا	سه سوزند	
	هر کچی کور	برده افکن حیا
		زود آشنا گوردین سوز کور

مرغ دل عقل و ادراک
 کر خون نسبته شبان کسه الفی کور
 صفا و بر

خشک و تر کجه کوندر دیمک
 خشک مغز و خشک سر دیوانه
 شاهد فارسیده کوزل معناسه در
 شاهد با ر مبتلجوب ک معین دیوانه
 شهر کرا و مکنده نماز و مستشاکوزلده

زند باق زند خوان بیل دیکدر
 نقش جا اصفهانده بر رضا بچرا سیدر
 دلکشا شیرازده بر باغ اسی کبخت مگانغ
 سعدی صد فونشدر
 ککشت مصله بر نرفیکاه که خجسته فظ
 قد فوندر

اب رکنی اول ککشت مصله ککشتیدن افلان
 ارماتله اسیدر که امار معانک منبعی محل طهور
 الله اکبر طایغی دید کور بجلد راندن اشاعی لیز
 کف و شینید فارسی سوز و جیل قال در
 دامن کینید ترک و اعراض ایلدی
 برده افکن حیا
 زود آشنا گوردین سوز کور

بدقار کنوشن اجل اولان کسه در
 بک در شلوار صبرسن و قارسن بک
 سبب باشد برشی ضایع اولدی و قد میر
 آب شد زیاد او نچیل اولدی دیکدر
 حرفیکر سوزک بکلشنی طوتان کسه در
 خرده کبر خافک عیك ارایجی الحق کسه
 انکشت بر حرف نهاد سوزی بدایتی و نچیل

بکدرلر من بی حاله قو
 مشکین بمن بنی بجنه دیمک
 خیره شیر زیاده غضلی
 دست انداز ظلم یاد کبر اونته
 آهوی دنیا له دار محبوبک کوزدن کایر
 قن سوار کوچک مجوب در لکه فاشه
 بنور زینور
 کوهری اصل پاک
 سایه پردی نازل
 فوکسه یکی دولت بولان
 هندزاده اصل کونودر
 باد هرزه اصل بیوق و سله
 سیهگار کذر و فتنی جوق
 یاران هوش بی وفاد بک

	بَد اَوْلَا نَدِرْ	بَد قُصَارْ	اُمْتِرَا جِی
	اَوَّلَسْتَه سَبَبْ حَابْ شُدْ	رُوقُفَرَارْ	بَک دَر شَلْوَارْ
	اَبْ سَنْدْ	حَرْفِکِرْ	سُوزَه بَکَلَشْ
	عَبَّارْ بَی جِ حَقِیْقَرْ	طُوبِجِیْدَرْ	خُرْدَه کَبْرَاوُلْ
	سُوزِیْمَه دَخَلْ اَبْتَلَا دِیْکِرْ مَرَا دْ	فَرْدِیْنَهَا دْ	بَک دَر اَزْمَنْ
	دِیْر اَبِیْمْ اَسْ کَشْتْ بَرَعُوْ	اَبْمَه سَنْ	بَعْنِیْ نَیْجِیْ
	فَیْر اَبِیْمْ اَسْ کَشْتْ بَرَعُوْ	اَبْمَه سَنْ	بَک دَر اَزْمَنْ
	اَبْمَه سَنْ	اَبْمَه سَنْ	بَک دَر اَزْمَنْ
	اَبْمَه سَنْ	اَبْمَه سَنْ	بَک دَر اَزْمَنْ
	اَبْمَه سَنْ	اَبْمَه سَنْ	بَک دَر اَزْمَنْ
	اَبْمَه سَنْ	اَبْمَه سَنْ	بَک دَر اَزْمَنْ

میکند	بوریان	در بامشیکم	
	زنده و فرزندان	د اولدی عایدده	ظریف
زادب	زادب	شعرو انشا	ی لطیف
	حاجه اولش	تاوگ اندا	زادب
در جلب	پیچ و ساقه	دیدلرهما	
	حرف ساکن	د زرده آئی	بزهتر
اسره اوستون	ادیدر رب	دوزبر	
	بک بریشان	بازیدر با	ی کلاغ
یو صوبه کبرسه	د کرد	باری زاغ	
	جامه مو	و دخی مو	پینه کورک
دیرجم سقا	عزلی محسوبه	ترک	
	باد بلیک	ایسه هم بر	شخص پیدا
طعن ایدوب	ترکه ترک	میکند	
	بک بیاض اولسه	ایوا اولسه	شکر
آدینه آ	نک طبرزد	دیدلر	
	بچه معنی	سای اولش	تابدان
باجه مور	کیم چقا	زاندن دکان	
	پاک و مو	سی دیکدر	استره
اولدی برو	کن دخی	جیستره	
	دی بولسا	دینه پیل	ایکنز
هم دخی	شیر سوز اولش	کوشش	

نور باور میکنم اگر عجم خانیه بک اولش
 در ایسه بوز کین سوز
 رند و فزوند ظریف میوه دل لطیف شو
 انشا بیدینور
 ناوله اندا زادب خواجه واستاد
 مادر جلب بیچ اوشا فک اناسی اوله اندا
 کایه در
 زده ساکن حرف دیک زتر اسره
 زبر اوستون
 پای کلاغ بریشان یازی
 کسره پای زاغ بوسوبه کرمش
 جامه مو و مو پینه کورک دیک
 نرک عجم شاعر لری محبوبه ترک دیرلر
 نرک میکند ادب سولک بدن کشفه طعن
 مقامنه دیرلر
 طبرزد بک بیاض بونکره دیرلر
 تابدان بچره
 موری باجه که نونون جقار
 پاک و موسی استره دیک
 ابروکن جنبستره که جبر دیرلر
 بیل ایکنز بولت معناسنه
 شبر سوار کنش

	کار بند میکنند او	مگون آینه میکنند او	سن چکرین هر کسینا
	خود زنده نسته اگر کند و سیف عن آرز	بیشه سوز اولدی مقصد	
	مندیگ هومی م ملتره	مندیگ هومی م ملتره	روی اویند یعنی ناک طرف التزام اولور
	رؤمریز اؤسون ایز	شؤبله زئمنا ده کجا قارده کراما بلوریز	کجا دار مریز قارده کرا برین بلور اقیبه سن
	ایستین ایستت و لبر عیدین ام عیدی کمر	ایستین ایستت و لبر عیدین ام عیدی کمر	در آستان اینست و بس ایمیدی کس بولونان بود
	دینسه مقفوم رئسه و حاکم	دینسه مقفوم رئسه و حاکم	درجه تیری سؤالدر
	عقنا دی ماله	نار درو دولنه این	نان درروض قناد مشقت سزد و تیاره
	رپی کند با یر عیفا بشه دینور	ریش تا طو بازی خا	ریش نا طوری کند بازی خایه عیفا ایش دیکدر
	رؤنلاش دیل باش	سنگ درقندیل حاضروفندیل باش	سنگ درقندیل حاضروفندیل باش
	لورند دینسه نماه لور مرام	ابن باق پشور بواکا بک زردیمک او	این یا و پهلوزند بواکا بکوردیمک
	لورند دینسه نماه لور مرام	ابن باق پشور بواکا بک زردیمک او	این یا و پهلوزند بواکا بکوردیمک

هر کسک را می کنند او می کنند البت کون
چکرین جمله آینه
نیشده سومی خود زند یعنی کند و منضمی
از رویک

روی اویند
یعنی ناک طرف التزام اولور

کجا دار
مریز قارده کرا برین بلور اقیبه سن

در آستان اینست و بس
ایمیدی کس

درجه تیری
سؤالدر

نان درروض قناد
مشقت سزد و تیاره

ریش نا طوری کند
بازی خایه عیفا ایش دیکدر

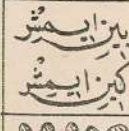

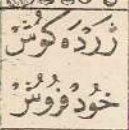

سنگ درقندیل
حاضروفندیل باش

این یا و پهلوزند
بواکا بکوردیمک

بِسْمِ	بِسْمِ كِرَاوُلِدِ رِكِيمِ اَوْلَه	
	خُشَلِدُو قُو اَب و تَاب	شیشه آب
نَا اَمِیْد	اَوْلَادِ مَعَنَا دَه شَرَاب	اَنْشَر
ی سِفِیْدَه	دَسْتِ شَسْتِ اَوْلَادِ دِیْ کِدِر	
	دَلْبَرَك مُمْتَازِی اَهُو	بِعِی دَعَوَتِ
خَلْقِ خُوش	وَا زَه دَا دَ اَیْلِدِی آ	دَاخِرِ اَمْرِ اَوْلَادِ دِیْ کِدِر
سُو زِی تُو ش	نَنْ نَهَاد	بَرِیَانِ خُو اَوْلِیْ بَدَا
	مَنْ دَرَا زَ شُو لَکَه بَلَا حَمَقِ اَوْلَه دَا	سَادَه لَوْ اَوْلُ مِشْرِ اَوْ مَعَنَا دَه مَجَاز
کَا رْدِی	صَنْعَتِنِ سَدَه مَاهِرَه بَر	
نِکِ کِی	چِیْرَه و سَنَ اَوْلُ مِشْرِ دِجِی	بِسْعِ اَبِ و جُوقِ اِیْشِرِ کُو رِنِیْد
	دِیُو دَسْتِ بَا رِ دِ بَسْتِ	بَا پِلَا مُشْکِلِ اِیْشِرِی بَر
کَا رْدِ زُد	اِیْشِرِ طُو بُو کَا رْدِ زُد	
پَا یْمَزَه	یَا قِ قَرِیْبَه دِیْدِ بِلِیْرَ آ	بَلْکِ کُو کَلِیْسِرِ اِیْشِرِ طُو بُو
	سَسْتِ کُو شَرِ دِیْنِدَا مَعْلُو بُو و زَبُو نَه	نَنْ زَنْدَه مَعَنَا سَیْ دِرَا و لُو زِ هُو شَرِ
دَسْتِ کَا ه	رَتِ دِیْ کِدِر دَسْتِ کَا ه	
بِکَا ه	کُو رِکِ یُو سَفِ کُو رِکِ یُو سَفِ	

شیر کبر یار در سرخوش
 آب خشک شیشه آب بار رونق
 انشتر شراب دیمک و لطافت
 دست شست امید کسد
 آهوی سهند اوانته فاشی چون مطبوخ
 آواز داد دعوت یابدی
 تن نهاد بطبع اولدی
 برینان خوی خلقی کوزل
 بد آغاز بوش سوز لوگونو
 دامن دراز بک احسوق
 ساده لوح بجا احسوق دیمک
 بر کار صنعتده ماهر
 چیره دست صنعتده ماهر
 دیو دست سعی ایدو بیچوق ایش کوزانم
 بر باد بست مشکال اینلرین با بد مقام
 کار دزد کول سز ایش طوبی
 با یزد ایا قهری دیمک
 سست گوش مغلوب
 تن زند سکوت ایدر دیمک
 دستگاه قدرت و قوت
 کولک یوسف کلا همز نه تلنددر

آستین برمیفتد حاضر اولود
 او درسد آکا لایق
 آشتربین اینجه فکر ایدیجی
 آشترخوی کین صاحبی
 میر بار قوجیلر کتخداسی
 کهنه سوار چوق ایش بیلور
 طبل بنهان میزند معنا
 صافتر که ممکن دکلدر
 بارنک و بوی دیدبه صاحبی کسده در
 مرده کوی بی معنا سوز صاحبی کسده
 تر زبان حاضر جواب
 خرده دان فکری دقلی کسده
 زبر بالا کوی سوزی قارشو مخلوط الکلا
 زبر بالا نیست شک و شبهه بوق دیک
 سر بسته کیزلو سر زده اشکار
 دامان بز زده منظر فرمان
 زبان زر کوی بین زده معلوم اولان اشارت
 سوزر
 زرده کوش مفسد و منافق
 خود فروش کندوی ثنا ایدک
 سایه پرست فاسق فاجر

	آستین بر می زند	حاضر اولور هم آکا لایق
	اینجه فکر ایدیجی داخراشتر کین ایشتر	
	میر بار سوار	کهنه سوار چوق ایش بیلور
	طبل بنهان میزند	صافتر که ممکن دکلدر
	بارنک و بوی دیدبه	صاحبی کسده در
	مرده کوی بی معنا	سوز صاحبی کسده
	تر زبان حاضر جواب	
	خرده دان فکری دقلی	کسده
	زبر بالا کوی سوزی قارشو	مخلوط الکلا
	زبر بالا نیست شک و شبهه	بوق دیک
	سر بسته کیزلو	سر زده اشکار
	دامان بز زر زده	منظر فرمان
	زبان زر کوی بین	زر زده معلوم اولان اشارت
	سوزر	
	زرده کوش مفسد و منافق	
	خود فروش کندوی ثنا	ایدک
	سایه پرست فاسق فاجر	

دُون سِرِشْت	هَم تَكْبُرُ	اَيْلِيَان كَوَه	
	اَوَلَه رُسَوَا	ي وَ مَلُوم	شَوَلِكَه مَخَلَد
فَا حَي كَبْرَتِك	زَبِيحَه زَن كِي وَرُوم	كُوي اَوَلَه	دِر عَجَبَا
	خَوَاجَه نَصْرَه	دِين كِي دَل جُوي اَوَلَه	فَا حَي كَبْرَتِك
	رَا ه دِر زَن	جَسْتَه كَبْر	عَا رَسَز جَبْر
هَم يَا نِكِي	رَا اَوَلَه دِيَا	رُوح حَقِير	مِيَا نِكِي اَوِيلَه جَرَا كِه حَقِير عَا رَسَز اَوْلَان
	زُورَا يَلَه آ	لَان دَل بِي	شُوخ چَشْم اَوْل
چَا وَ شَك آ	دِي سِيَاه بُو	ش اَوْل دِي م	بِي كَا
مُحَضَّر فَا	حَي بَرَه اَوْل مِش عَكَم		زُر كَا
	قَوْل دِي مَه هُو مِدَه مَل	قَه بَكُوش	سُوخ چَشْم
هَم كَوَلَه مَعْنَا سِي اَوْلِش	سَقْتَه كُوش		نَز كَمَا
قَابُوتُ لَدَا	شِي كِه اَمْرَان	هَم جَا ن	سَبِيَه پُوش چَاوش دِي مَكَا مَا قَا حَي حَضْرِيَه
جُملَه سِينِك	سُو زِي دِي زَر	ي كَر بِيَان	حَلَقَه بَكُوش قَوْل وَ خَادِم
	اَوْل دِي حَمَلَه كَار كِ آ دِي	پِي ش كَار	سَقْتَه كُوش كَوَلَه دِي كَر
كَا حَضْرَا اَوْلِش دَه طُور دِيَا	هَم كَر بِي سَتَه دِي حِي خَد	مَتَكُنَا ز	هَم كَان قَا بُو بُولَا شِي وَ اقْرَان
اَوْ صَا نُو بِي سَرَا رَا اَوْلَان	بَر مِيَان		سُو زِي كَر بَر دَر
	اَبَر وُجَك دِي بَكِي دَر	بَر كَشِي د	پِي ش كَار خِي د مَتَكَار
اَكَلَا دَه مَق هُو جِي اَوْلِش	بَر رَسِي د		كَمَر بِي سَتَه خِد مَتَا بِي جِي دِي مَك

کردون سرشت متکبر کسه
 بازجه زنگی درم مضمک و رسوا خلق اولان
 قاضی کبرنگ اول کسه در که کوزل سوز و حوی
 نصرالدین بی

جسته کبر عا رسز و جزار کسه به دیرز
 میا نیکر اویله جزار که حقیق عا رسز اولان
 شوخ چشم یوزی آچی چاسن
 نر کما زور ابله الان دلیجی
 سبیه پوش چاوش دیمک اما قاضی حَضْرِيَه
 دخی دیرز

حلقه بکوش قول و خادم
 سقته کوش کوله دیکر
 همگان قاپو بولاشی واقران
 سوزلی کزبان
 پیش کار خد متکار
 کمر بسته خدمت ایدی دیمک
 جان بر میان حاضر طور
 آمد بجان اوصا ندی
 بر کشید ایلر و چکدی
 بر رسید اکلادی

تواضع اید بجه سرفکر در بر
 دلشکن آدمی نگه بر ایدن
 دانگبر مدعی و خصم
 دلگیر حاطری قالمش
 در زبرد اما نش چراغ دارد شاهک حاطر
 سایه دار صرصره طوفان کسه
 غله در آتش قدر است
 ابروزن اشارت اید بجه
 گرمان آتن سورب کیدن
 خانه فروش دنیا بترک ایدن
 خانه بدوش عیال ستر سر سری
 یاد سرب ستر کبر ایدن
 کسرت کون خر زویل انسان
 دست خر کمر سول بجه سوکیمی
 سرکه ابرو اکشی بولوک کسه
 کار ریش اجتی کسه
 خشک ریش سبب سر بهانه و عذر
 سبز پای خوشی مذهب کسه
 نامبارک شود قدر در
 بد برفو چرکین بخلو

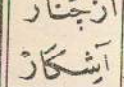

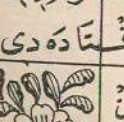

	سرفکر دلشکن	اید بجه دیر ایدن	دی تواضع آدمی نگ
	خضم دامن کبر ایش مش اولان دلی کبر ایش	مدعی و خاطری قال	
	نش چراغ سن فراغ	زیرد اما ضردر آنکه	دارد او در شاهد حا
	عمد بیورش تس اولاندر بی و سراز	شخص صر نعل در آ	
	اید بجه کبیدی	ند اشارت ترسون پک	اولش ابرو گرمان آ
	نرفروش نه بدوش	ایتیان خا سرسر خا	
	باد سز کون خر	رود اولاندر دم کسرن	ب سبب مغ پک زیدل آ
	سو کیمی بد اولیکه اکشی	دستر کر سرکه ابرو	
	کار ریش خشک ریش	موا اولاندر رویهانه	آبله و اخ بی سبب عذ
	شور بید موم اولان	سبز پای و نامبارک	
	مقدی مشوم اولان بخت زشت	نوا کاکیم بخت زشت	دیندی بدیز نوا کاکیم

غول بُودُو رَانِ اِمِش	خوابگاه
بَك فَنَا اِسْ لَه سُوْر لَكْ دَه اِسُو	بک فنا ایله سور لکه ده ايسو
طَعْن اَيِدُو دِر زَر شُرُورُ يَه دَيُو	طعن ايديو ديز زرشورور يه ديو
رُو حَقِير اُو لَدِي دِي بَمَكْ	خاك شد حوقيرا اولدي ديمك
مَارِ شَيْدَا يِي نَه دِر سِن اَنَكْرَكْ	مار شيديا يي نه ديزين انكرك
دَسْتِ كَارُ اَيْلَكْ دِرُزْ كَسْبُو كَارُ	مار شيديا انكرك كبي دست كاري كار ايلك
صَاغِ اَلَكْ دِي نَه دِرُورُ دَسْتِ كَارُ	دست كاري كار ايلك صاغ اله دبر لر دست كار
يَا نِ وِرُورُ صَا مَاعَ جَبْدَا دَنْ دِي نُوْرُ	چبادنه ياي ووروب صا ماع جبدان دن ديزور
مَوْجِيَه غَمَّ مَارَه نَاغْنُ زَنْ دِي نُوْرُ	چبادنه موجيه غم ماره ناغن زن ديزور
هَمَّ جَبَانْدَا زَاوْلِكْ اِي شِي تَرَسْ اَوْلَه	چباندا هم جباندا زاولكه ايشي ترس اوله
رَا هِ خَوَابِي دَه دِي نُو اِي شِي لَكْ يُوْلَه	راه خوابيه ده ديزو ايشي لك يوله
رَحْتِ بَسْتَه اَيْلِشِ عَزْ وِر سَفَرُ	راحت بسته ايشي عز ورسفر
خِيْمَه زَر دِي رُ مَقِيْمِ اَوْلَسَه اَكْرُ	خيمه زرديزر مقيم اولسه اكر
اَيْتِكْ سَرْتِيْنِ عُوْدُ دِرِجِيْمَنْ مَرِ نَادُ	ايتك سرتين عود دريچيمن مر ناده
اَشْكَار اُو لَدِي بَمَكْ دِرُ رُوِي دَادُ	اشكار اولدي بكمك ديزر روي داد
كِيْرُ لُو سُوْرُ مَقِ يُو مِجِ اَوْلِشِ زِيْرِبْ	كيزر لوسور مق يوميچ اولش زيرب
بِرْدِيْمِ اَسْ مَدِ لِي چَكْ مَه تَعَبُ	برديم اس مد لي چك مه تعب
دِي سَمَاطِكْ اِدِي نَه خَوَا زِدِرِازُ	دي سماطك ادينه خوا زديراز
بَكْ مَلُوْتُ اَكْلِ اَيْدِنِ سَطْرِجِ بَا زُ	بك ملوت اكل ايدن سطرخ باز
اَيْتْلَه اُو اَحْمَقُ اَوْلَانْدُرُ خِيْرَه سَرُ	ايتله او احمق اولاندر خيره سر
هَر اَيْشِرُ خُو شِي وَهْمِ اَيْدِنْدُرُ دِي دَه وَرُ	هر ايشير خوشي وهم ايدندر ديه ور

خوابگاه غول دنيان گلایه
 شتر کوبه ابوشی فاشیله سور لسه
 وکده رله دیر
 خاک شد حوقیر اولدی دیمک
 مار شیدای انکرک کبی
 دست کاری کار ایلک
 دست کار صاغ اله دبر لر
 چبادنه یای ووروب صا ماق
 ناخن زن غماز
 چباندا ز نسایشلی
 راه خوابیده ایشک بول
 رخت بسته سفره عز ایش
 نیمه زد مقید که ضد مسافر
 عود در چيمن ناده سرتين آچدی
 روي داد اشکار اولدی
 زيرب کوز سوز
 بی بردل تمک دیمک
 خوان دراز سها که اوزون سفره که بک
 سطرخ باز ملوت تک بیان کشته دیر
 خیره سر احمق کسه
 ديه ور هرايشن بيلن

کوزه آستین کز لومفسد
 باز کوزه پوستین عیب فاحش
 جبهه شورشیدروماه کججه و کوندر یکدر
 زاغ سیاه شور کسه
 در لباس کز لومفنا دیکدر
 اختر شناس منجه
 حوض ماهی حوت برچی
 در در کشید سکون ابتدی
 نا توان بین دشمن وحسود
 بکسه بکود فقیار
 انگشت نیل فخر نشانه سی
 کرا بجان کرا انشایه ثقیل اور دیکدر
 خسبوشی تقاق وریا
 آب زیر گاه لایق سز جیله
 زینهار خوار عهد بخوزان
 سیاه کاسه لیم و خاش
 دست و پا زد سعی و اهما اولدی
 پر شده پیمانته اش عمری تمام اولدی
 کرمه در زندان سرا خست و امشاد بک
 کندر نما یوزه کولچی و مانفت بیک
 کرمه در تیان جیله نهانی

	آستین	اولد کوزه	کیر لومفسد
	پوستین	باز کوزه	عیب فاحش
	شید و ماه	کججه کوندر	
	غ سیاه	مه دنوزا	شخص مشو
	در لباس	یه دیوریش	کیر لومفنا
	اختر شناس	در زیناس	هم منجه
	حوض ماهی	اسمانده	حوض ماهی
	در در کشید	در کشید ابتدی	هم دخی دم
	نا توان بین	دشمن وحسود	دوشمن ودا
	بکسه بکود	فقیار	دیدی کیر کسه بکود
	انگشت نیل	فخر نشانه سی	هم نشان
	کرا بجان	کرا انشایه ثقیل اور دیکدر	سؤلر کرجان و کرا انشایه ثقیل
	خسبوشی	تقاق وریا	شی تقاق کله ریا
	آب زیر گاه	لایق سز جیله	آب زیر گاه میکز سا سزا
	زینهار خوار	عهد بخوزان	عهد بی بو زند کیش زینهار خوار
	سیاه کاسه	لیم و خاش	هم سیاه کاسه لیم
	دست و پا زد	سعی و اهما اولدی	دست و پا زد ابتدی سعی اهتنامه
	پر شده	پیمانته اش عمری تمام اولدی	پر شده پیمانته اش عمری تمام اولدی
	کرمه در زندان	سرا خست و امشاد بک	خست اوللا کرمه در زندان سزا
	کندر نما	یوزه کولچی و مانفت بیک	یوزه کولچی و مانفت بیک
	کرمه در تیان	جیله نهانی	کرمه در تیان کرمه در تیان

	دَر كَرِفَت	شَعْلَه لَنَدِي	دَلِي طَوْنَدِي
	اَز چَنَار	دِيمَك اَوْنَش	
	اَشكَار	اَوْنَه دِيغَك	هَم كَدُوِي
	دِيسَه كَر	يَرْدَن اَو لَوُر	بَر بَرِيئَه
	سَنَنَه لَز	كَهْو اَو لَنَز	
	بَنَك وَكَمَه	هَم سَر حَا	هَم سَر حَا
	سَر سَتِ هَم	رَحْمَان	پِيَش كَش مَسَا سِي اَمْنَش
	دَر چَكِر	دَلْبَرَان	سَنَبِل زَر
	دَر كَذَر	زَوْر دَار دَر	فَوِي وَار
	دَر كَذَر	بَعْنِ عَقْوَابِلَه	دِي كَذَر
	دَر كَذَر	رُو مَرِي زَر	تَرَك نَامُو
	دَر كَذَر	رِي سَزِي بَرِي زَر	مَر حَمَت اِي سَلَه
	دَر كَذَر	بَر اِيوَلَسَنَه	بَر اِيوَلَسَنَه
	دَر كَذَر	لَقَا اَو لَسَه	دِي نِي لَوُر دِي
	دَر كَذَر	كَر مِي بِنَدِي	كَر دِي نُوْر سَه
	دَر كَذَر	مَش فَنَاد	طَشْتَا زَبَا
	دَر كَذَر	لَوُر مَرَا د	سَر فَا شَر اَو لَد
	دَر كَذَر	اِي شِي لَسَه	اِي شِي لَسَه
	دَر كَذَر	بَجِيَه اَش بَر	بَجِيَه اَش بَر
	دَر كَذَر	رُوِي كَار فَا تَادَه	رُوِي كَار فَا تَادَه
	دَر كَذَر	كُوْر دِي بَرِن	كُوْر دِي بَرِن
	دَر كَذَر	بُولَسِي اِي شَر خَلَقَه	بُولَسِي اِي شَر خَلَقَه
	دَر كَذَر	هَمَان	هَمَان
	دَر كَذَر	مَار مِي كَر دِي	مَار مِي كَر دِي
	دَر كَذَر	بَد سَت	بَد سَت
	دَر كَذَر	دِي كَرَان	دِي كَرَان

بر گرفت طوقدی وشعله لندی
اشناید از چنار امیدیدین بخاند پیا
اولور و ظهوریدر

کدوی و چناری ایکنشنه که بر برینه
او همز دیمک

همسرها و سطا و است بر برینه اش
وجفت کجولین

پیشکش ترجمان
سنبل زلف دلبران عنبر بوی

زور دارد در چکر قوتلی
در کذر عفو ابله دیمک

آب رومرین ناموس ترک ایتمه
ریزی بریز مرجمت ابله

دیگر نمی بنده کمر بر اعلاشی اگر تلف او
دیروز

طشت از با مش فناد ستری فاشرا ولده بکدر

بجیه اش بر روی کار افناده
کیز لوستری ایشد لندی

مار میگرد بدست دیگران
ایشنی کورد بر

سیک زرد غالب اولدی
 روی سپید مقبول اولش
 خود سر کشته برهاسی بوق
 سینه برطاق بغری یاره
 قطره زرد جوق کزدی
 هیچکاره ابشی ولبیان کوتیلر
 کافر ما جترک عنادجی
 ناداشت ادبسنر وچاسنر کسه
 برنحرش کاله نهاده حلدینی بلدی کدی کدی

دست برد غالب اولدی
 باز خورد بوزلدی و مغلوب اولدی
 اشتهم کرد غوغا نزاع ایلدی
 شب خوش کرد وداع ایلدی
 بر سرش بیضه شکست رسوا اولدی
 بروز او نشست او حاله کلدی
 پی سروپا بریشان حال اولان
 جو نمونده صکره دن و مال اولان کسه
 چشمه وارنده امیدین کسه
 چشمه فونکی کوزلک دید کلری شی
 در ز کرفن الثونه غرق ایلده

	غایب اولدغه دیوروش سکه زده		دیندی خورش اگایم بی	بالک اوله
	سینه برطاق واولکه بغری	چانک اوله	دی پکدر قطره زده	
	بک معاند یکسه کافر	ماجرا	بوش سورین شخص بند	
	همدخی نا دشیت و نتر	هوجا	در زدی کدی در مراد	
	برنحرش کاله نهاده حلدینی	بلدی کدی	دینورسه برنحرش کاله	
	دست برد غایب اولدغه	دیوروش سکه زده	بوزلدی مغلوب اولدغه	
	اشتهم کرد غوغا نزاع	ایلدی داع ایلدی	شب خوش کرد رسوا اولدی	
	بروز او نشست او حاله کلدی	پی سروپا بریشان حال	اولان جو نمونده	
	چشمه وارنده امیدین کسه	چشمه دار کوزلک دید	کلری شی در ز کرفن	
	دست برد غایب اولدغه	دیوروش سکه زده	بوزلدی مغلوب اولدغه	

	اِعْتَبَارُ	يَعْنِي جَوْشَنَ كَرْدَنَ الْمَشْرِ
تَاه بَاه	سِرِّي فِي سَنَائِدِن كُو	
عَقْلِي تَاه	مَغْرِبُ بُوَسِيدَه دَر كَلِمَتِ	هَمْ دَخِي بِي دَار مَغْرَاوَلْدِي رَشِيد
		تَوْخِيْرَا كُ دِي دِيكْ جَشْمَشَن جَحِيد
مَنكشَان	بُورِي نِكْر نَارَا بِلَه دَا	
وَرَوَاك	بِكْ وَرَقَبُو نِسُو كُو زَلَمَر	بُوز كُو زَمَلِي كِي دِيكْدَر رُوْمَا
		هَمْ مَصُوْر اَدِي دَر بَجَسْرَه كَشَا
بَرْقَدَا	پَا فَشْرُوْلُو دِي دِيكْدَر	
اِعْتِدَا	بَارَا وَر دَا اِيْتِدَا بَعْنِي	اِعْتِدَا ر تَا مَلَايِم
	عُدْرَلَنَك	بِكْ طَارَلْدِي قَدَه دِي تُوْرَا
مَدْبَهَمْ	طَا رِي لُوْرَه دِي تُوْرَا	
هَمْ	اَوَانِكْ حَضْفِيْنْدَه هَمْ	بِكْ حَضْبَلَنَك دِي دِيكْدَر
	بِيْرَه شُدْ	عَقْلِي شَا شِيْرَسَه دِي رُوْر
مَدْفَرُوْد	خِيْرَه شُدْ	سِرْت اِيْلِكْ يَوْمُ شُدَا
بَشْرُ فَرُوْد	مَدْفَرُوْد	دَوْلَتِي اَز تَارَسَه دَا
	دَسْتَه دِي	مُضْطَرِبُوْلُو سَه كَشِيْنْد
	دَسْتَه دَا	هَمْ مِتَارَه اَدِيْنَه كَل دَسْتَه دَا

کوتاه بام سرتی افشا ایدن
 مغربو سیده عقلی تاه اولیان
 بیدار مغز عاقل
 جشمش جصید یکی خبرالدی
 تاه منکشان ناز ایله بورین کشته دیکدر
 سروان بک اوزون بولوب کوزلدر
 رونما یوز کورملکی
 چسره کشا تصویر با بچی کسه
 پافشرد برقرار اولدی
 بازورد عذرا بلدی دیمک
 عذرلنک ملا بیت سر عذر
 آمدنک طارلدی زیاده
 آمدنک طارلدی
 بچای اوانک حفته دیکدر
 تیره شد غضبلندی
 خیره شد عقلی شاشردی
 آمد فرود سرتا بکن بک بومشدی
 آبش فرود دولتی اتدی
 شد دسته مضطربا ولدی
 کلدسته سناره دیک

	رُوی بر دیوار کرد	عزّت آیتدی
	ایلدی دیدار کرد	اشکاره
	یا لیلی ایلی جفا اولان سوار بیست	
	یعنی یواسلو ب او زره زین دست	خانه کن شو بد زینک برین طویته
	تا خلف خوش علف	بی محابا بولدین بر
	ده ز دستش شد عیان	اولدی معنا
	قاندی آله ده همان	اختیاری
	الشفان ایت حسدیمک	دل نموده
	صرا بلك	دامن افشاندن هم ابر
	خاتم گو واد همان دلبران	
	همدخی مشقار کلا اول مشر زبان	فاجده معنا
	بشت داد	سنه گلش بشت داد
	در پسر زان نهاد عزت آیتدی و اعراض ایلدی	دز پسر زان نونهاد
	کرد از و پهلوی ای اونی ترک آیتدی	کرد از و پهلوی ای
	یا بیجه با لازده حاضر اولش	
	دست بر افشاندن ترک آیده	حاضر اولش
	ما رخوردن زجت چکمک	دست بر اف سنا ده اوکم ترک آیده
	دور فزون مشقت چکمه در	ما رخوردن در دورخت چکمه در
		دور فزون مشقت چکمه در
		کوک باران دیده کوروش روزگار

روی بر دیوار کرد عزت آیتدی
 دیدار کرد اشکاره ایلدی
 دیوار بیست یا لیلی ایلی
 زین دست یوا و سلوب او زره
 خانه کن شو بد زینک برین طویته
 خوش علف صافتمز هر بولورسه بر بونجه
 ز دستش نشان اندن اختیاری کندی

دل نموده الشفات و رغبت ایش
 دامن افشاندن اعراض ایلک در
 خاتم کویا کوز لرین مهر کوی لاطا قلی سولطان
 منقار کل محبوب برین لساندن کتابه
 بشت داد فاجده می دیکدر
 در پسر زان نهاد عزت آیتدی و اعراض ایلدی
 کرد از و پهلوی ای اونی ترک آیتدی

یا بیجه با لازده حاضر اولش
 دست بر افشاندن ترک آیده
 ما رخوردن زجت چکمک
 دور فزون مشقت چکمه در

اَسْتَوَانِ بَسْتِ اَصْلِي اَيْشِ دِي بِيَانِ	
اَصْلِي نُوْفِدَرُ تَه نَدَا رَدِ اَيْنِ شِيخَرِ	
اَرَه اَعَزِينِ بَرَلِيش اَن كَسْتِ زَن	
كَلْدِي اَك لَنْدِي نَفُو سَنِك بَسْتِ	
بُونَسَه اَيْشُو رَت دَا اِيَا مَد بَكَارِ	
اَيْشِ بِيخَرِ اَيْشَه وَيَرَمَك دَر قَرَارِ	
بَك فُولَا اَيْسَه دِي نُوْرِي وَجَمِيَرِ	
مُوْرَه وَكَل اَوْلَا مَعْنَا دَه عَسِيَرِ	
خَاك رَنَكِيَن دِي شَه اَلنُوْنِ دَر مَرَا دِ	
فَرِيصَتَا اَعِيَرِ دِي دِي بِيَكِيَرِ	
بَجْدِي فَرِيصَتَا دَمَلِي آ هُو كَدَشْتِ	
بِيَقَلُو بَك سُونِ دِي بِيَكِيَرِ سَك بَلِي شَتِ	
بِيخَتِ دَنْدَانِ خَايِ بَك مَن خُوْسِ بِيخَتِ	
هَم دِي نُوْرِي مَشْكَلِ اَيْشَه كَارِ سَتِ	
مَنْصِبَه اِيَزِ دِي رَقَرِ بَرِ سَرِ كَرِفْتِ	
هَم فَيُولَا اَيْشِ دِي دِي بِيَكِيَرِ بَرِ كَرِفْتِ	
كِيَرُو عُنُوَا ن اَيْلِيَا نَدَرِ سَرِ كَرَانِ	
دَا اَيْشِي مَعَزُو لَه دِي نُوْرِي اَنْ خَوَانِ	
هَم اَكُو كُوْنِ دُو سِي يَارِ نُوْبِهَارِ	
دَه مَحْخُوْرَا اَلسَلَامَه سَرَايِ كَا مَكَا رِ	

استخوان بست اصل بلوردی
 نه ندارد این سخن اصلی بوق
 بر لبش انگشت زن اغزن آره
 رفت و سناک بست کله آکلنه
 صورت بست تمام اولدی
 آب آمد بکار ایش صورت بولدی
 ایش بختن ایشه قرار ویرمک
 موی و خمیر قولای ایش
 موزه و کل کوچ ایش
 خالک رنگین النون
 دست داد فرصت در
 آهو کدشت فرصت بجدی
 سناک بدشت بیقلو کلسون
 بخت دندان خای بخت مخوس
 کار بخت مشکل ایش
 رقم بر سر گرفت منصب بولدی
 بر گرفت قبول ایتدی
 سر کران کبر و عنوان ایلین
 قرآن خوان معزول
 یار بویهار ایکی کون دوستی
 در محخور الغامه

سوز بیو کارده
مغن ذرا قناب
کشتی زر بکآئی
آخشیجان عنا صاخشج اخداد بیک

دین فروغان اصحاب ریا
نقد ناروا کجمن ایجه
بای چنار بک قدیمی شی
سالمورده اختیار رعایت
زانوزدن تعظیم اینک
ناولک انناز طمن ایدن خلقه
آب بی لجام دولت واقبال
آب درجوی نو دولت سنده نام
بر پاکند لطفیله احبا ایدر
بپاکند اشکارا ایلردیمک
طهره بیست فائده کورد بیک
بک نشست موافق یار
کوتاه بین فکری پاکلش
کلزمین مشورت پیری
شعب درکند شت کجک کندی
آب از سرگذشت اید ایشک کجک
کل شکفته کیزلواشکارا اولدی

	آفتاب کامیاب	ده سخن دَر ماه توانی	سوز بیو کار کشتی دَر
	هر عنایر بر نیک اضر	آخشیجان چونکه بیا	
	بی ریا ناروا	دین فروشا داخی نقد	کجمن ایجه
	نسنده دریا اولدک عایت	بک قدیمی سالمورده	
	نوزدن طعم ایدن	دینک تعظیم زانولک خلقه	بیک
	دولت و ایصال ی تودولت	سندده نام	
	پاکند داکند	لطفیله ایشکارا	بیک
	طرفه بست بک نشست	فائده کورد همدخیل	
	ناره بین کلزمین	فکری پاک مشورت پیر	بیک
	درگذشت سرگذشت	کجک کندی هم ایشک	
	سرگذشت کیزلواشکارا	کل شکفته	بیک

رُزُقِكَا حَسْبَا يَدْرُ أَوْلَا لَا يَزَالُ	دِيدِلِرَا صَحَابِ كَهْفَه هَفْتَنَنْ	هَفْتَنَنْ اصحاب كهف يوسف زین رس کوش
هَمَّ كَوْنَشِدْ يَوْسُفُ زَرْ رِبْنِ رَسَنْ	أَبِ مَرْيَمَ دَا صِلَاحُ وَعِفْتَه	آب مریم صلاح وعفت سرسبز می دولت
دَاخِ سِرِّ سَبَبِ زَرْ دَبُورِ مِزَرْ دَوْلَتَه	عَدِيسِي شَشْ مَا هَهْ وَشِرْ مِوَهْ لَرْ	عیس شش ماهه میوه لدر پیش رس
پیش رس زَرْ قَدَهْ دِرَاوْ وَ لَبِ تَرْ	دِيدِلِرَا عَجَا مِ بِشَرْ مُوَادَبْ	دیده لرا عجا می پیشر مُوَادَبْ
كَعْبَهْ عَلَا يَا يَهْ خَاوْ زِ عَرَبِ	جَرِيحُ زَيْنِ كَا سَهْ بَعْنِي اَسْمَانْ	چرخ زین کاسه یعنی اسمان کشر
هَمَّ كَوْنَشِدْ زَمْزَمَا لَشْرِ فِشَانْ	ظِلَّتْ أَوْلَادَا رَنْكِ شَاهْ	زَمْزَمَا آتش فشان رنک شاه
صُوكَا رِبَنَهْ دَبُورِ مِزَرْ رُودِبَارْ	رُودِبَارْ صُوكَا رِي ظِلَّتْ	رودبار صوکار ری ظلت
كَيْجَهْ مَعْنَا سِنْدَهْ دَرِزَلْ فِ زَمِينْ	زَلْفِ زَمِينْ كَيْجَهْ	زلف زمین کیچه
اِسْتَدِيكِي بَرْدَهْ حُورَا خُوشِ نَشِينْ	خُوشِ نَشِينِ اِسْتَدِيكِي بَرْدَهْ حُورَا	خوش نشین استدیکی برده حور
رَا حَبِيْبَكِهْ شُحُوْجِنِ بِيْلِ شَاهِ سَاذْ	شَاهِ سَاذْ رَا حَبِيْبَكِهْ	شاه ساذ راحبيله خوش کن بیل
بَشِيْرِ مَرْغِ اَوْلِ اَسْنَهْ كِيْمِ اَوْ لَهْ حَاكْ	بَشِيْرِ مَرْغِ اَوْلِ اَسْنَهْ كِيْمِ اَوْ لَهْ حَاكْ	بشیر مرغ اول اسنه کیم او له حاک
بِلْ سَدِيْدَا سِدْ كَهْ دَرِزَلْ دَبُوبَادْ	دَبُوبَادْ بِلْ سَدِيْدَا سِدْ كَهْ دَرِزَلْ	دوباد بلسدیده سید که درزل
مَرْكَبِ جَمْرِ بُو هَوَا يَهْ اَوْلِشْ اَدْ	مَرْكَبِ جَمْرِ بُو هَوَا يَهْ اَوْلِشْ اَدْ	مركب جمربوهوایه اولش اد
نُزْضَهْ اَوْلَا كَهْ طُفُوْرَقَا اَشَانْ	نُزْضَهْ اَوْلَا كَهْ طُفُوْرَقَا اَشَانْ	نزدده اول که طفورقا اشان
چَارِ دَاغِ اِبِ سَهْ عَنَّا مِزَرْ دِرْ هَمَانْ	چَارِ دَاغِ اِبِ سَهْ عَنَّا مِزَرْ دِرْ هَمَانْ	چار داغ اب سه عننا مزر درهمان

هفت تن اصحاب كهف يوسف زین رس کوش

آب مریم صلاح وعفت سرسبز می دولت

عیس شش ماهه میوه لدر پیش رس

دیده لرا عجا می پیشر مُوَادَبْ

چرخ زین کاسه یعنی اسمان کشر

زَمْزَمَا آتش فشان رنک شاه

رودبار صوکار ری ظلت

زلف زمین کیچه

خوش نشین استدیکی برده حور

شاه ساذ راحبيله خوش کن بیل

بشیر مرغ اول اسنه کیم او له حاک

دوباد بلسدیده سید که درزل

مركب جمربوهوایه اولش اد

نزدده اول که طفورقا اشان

چار داغ اب سه عننا مزر درهمان

چوکان صولجان اوچا برایش جریه
 کوی چندیلر چوکان ایله طونلرینو طولیدر
 نیمده اکرلش بیجیده بوکلش دیک
 دونای یکی قات نسنه نومی نومی قنقا
 شوخ ایچ مشربونازک طیفلو طانجیو
 شوخین کیرلو یاسلو نیشیت شوی
 کم نیش مکشته ضایع اولش
 یاقین بولق جسنجوی اره مق
 شوروشغب غوغا قارشق کورلشو
 اشوب فتنه آسب زبان وفتنه
 کفتکوی سوزها و قیل و قال دیک قود
 کرفردان سن بیورسن به ازین یوزدن
 می شناسم اکلار مروما بیور بکوی ایو
 سولیه
 دینو ایکی مصرع ایلخیزی موافق اولق
 بو مننوی عجم اصطلا حینک استعانی اینند
 اولجیدر
 کاتب لجا رحمتاب اولان باری نقال
 شغنه جارر کتاب حضرت غفر عالمدر
 ابیضر علم لدن
 یادکن از برات اونمه
 سایه بزدان پادشاه عدالت شععار
 بار داده دیوان ایلش عمومی خلقه
 روز نوروزک تو روزکی احسا ایدر الله

اوجی کرلش	مشر حریبجو	گان دخیم	صولجان
چندیلر آ	توب نکله	طونلرینو	به دی کوی
اولدی کرلش	مشر نیمده	بوکلان	ببجیده هم
ایکی قاتسنه	دوناو	قنقا اولش	نومی نومی
شوخی بچو	مشر بلونازک	طبع هم	حاضر جواب
کیرلو یاسلو	شوخیکنو	بیمقدار	شست وشو
کم نیشکدر	ضایع اولش	کمشته هم	گمشته هم
یاقین بولق	شوخیکنو	اره مقدر	جسنجوی
قاریشق غوغا	ایله جیدت	وصدشو	ریشعب
فتنه آشو	بفریان آ	سبب سوزها	کفتکوی
مکز تو دا	سن بیورسن	بزارین بون	دن آریو
می شناسم	اکلار مروما	مایوسوبله	بکوی
مننوی در	اصطلاحا	یتیمه	
کارتب جان	باری رحمتاب	شغنه چا	
غفر عالم	شغنه چا	رر کتاب	
ابن خضراول	مشر بخی علم	و لدن	
الیسوب از	بر اونمه	یاد کن	
پادشاهید	سایه بزر	دان دیک	
بار داده	ایلش دیوان	دیومک	
روز نوروزو	زی تو دین	سه ماک	

دَبَّ مَعَنَا	سَبَدْرُ بَشْتَه	بِغْنِ مَقْهُو	مَبْدَرُ نَوْدَه
نَوَاحِوُ	تَلَقَّ اَوْلَق	بِنَاهِ اَنْك	كِبِي اَوْلَشَر
دَخِي هَبْجِ اَوْلَدَا	بُؤِجْ وَهَمْ	عَبْتْ شَوْلِدْ	كِمِبِي هَوْدَه
هَمَانِ اَنَا	فِضَا فِضْ	وَهَبِي	الْهَبْدِر
دَكَلْدِرْ كَسْبِلَه	حُسَيْنِ	اَدَا طَبِيع	سَخْنُ كَوْدَه
وَضَعْمَا كَوُ	هَرَزْدِرْبَا	يَرَلْمِ دَب	كِرْبِيوِي
خَالِصَه سَا	زَادِ بِنُومِش	بِعْنِي عَمْبَر	شَاهِبُوِي
بَكْ اَبُو سَه	عُودِ مَتَلْد	عُودِ اَخْجِي	دَارِ بُوِي
نَا فِهْ مَشْكْ	اَوْلَكُو كَبْدِرْ	كِمِ دُوسَرِ جَر	اَنْدَرِ كَبْت
چِينِ اَقْلِي	مِنْدَه دَر اَمَا	اَو اَهُو	بَشَقَه صَوِي
خَطْ بَرَاوَر	دَه هَنُوزُو	بِي بَلُوزْمِش	تَا زَه دِر
دِي نِكَلِ بُوِي	سِرْزَاوَلَانِ	مَحْبُوبِه بَعْنِي	سَا دَه رُوِي
جَانْفَرَا جَان	اَر تَرَنْ مَر	دُمُكْسْ اَدَم	اَوْلَدِ بَرَنْ
دِي دِلْمِه	مَع شُوقِ جَانَا	دُو مَحَلَه	اَرِي كُوِي
اَبَجْمَنْ مَجْمَع	لِسَرِ فَرْشِدَف	جَه دَا كَرْمَا	كِرْمَا كَا
اَوْلَا كَرْمِ	اَلْفَنْ بُو كُو	رِشْمَه تَرْدِر	دَا خِي خُوِي
رُشْتِكْ بَا	بَا سَبْدِرْزَا	لُ دَخِي بَكْ	اَخْبِيَار
قِرْصَقَالُو	بِرْدِي نُوِي	مِرْزَه مُوِي	هَمْ دُو مُوِي
بَجْدِ بِلْمَا	بِسَبْدِه بَكْ	بَلَنْغِ لَانِي	شَه سُوِي
نُوسَنْ اَوْلَا	تَدِرْ كِه بَكْ	بَرْتْ اَوْلَدِ بِنِي	نُدِ خُوِي

شاه خوی بک سرت وطار غین

بشسته دبه نوده بغن دیکدر
 فاحو تلف اولق بناه کی ومله
 بهج بهج بهج بهج بهج بهج بهج
 و همه ای احشا خا او کند و بهج

برگه مرتعد سیدنی بنم دریا کی اولان
 طبع و سعیدن طلبا بله
 سارا خالص شاهجو عنبر دیک
 عور مندول یک ابو عنبر دار بو عود
 نافر منک اهورن دوشن کونک ملک
 چین اقلینده در اول اهور موی بشقه

خط بر آورده هنوز نوی ظهور ایش نازه
 نکل نویسنار اولان محبوب که ساده رو
 جان فراتجا ارتجی مردم گشو ادر اولان
 جانان معشوق کوی جمله دیکدر
 ایتجن مجلس کرما کر فرمش
 کر مالف ابر کور شک خوی تردیک
 زاک دستیک با باه اسمیدر
 زاک دستیک با باه اسمیدر
 زاک دستیک با باه اسمیدر
 زاک دستیک با باه اسمیدر

سايده سوده از ليش و سوزش
 كسسته اولش در قوش اشش پيش
 سوده مدح اولش از موده ضامنش
 امين امين وسالم اسوده راحت
 خديوگه پادشاه فرمان امر شاه
 فرمودن بوردق فرموده بيولش
 ندرستی بهسود ايولك صاخلق
 بود ايك بودن اولق بوده اولش
 اميرش اميختن قارشق ديمك
 الودن بولاشق آوده بولاشش
 پالونه سوزك پالودن سوزمك
 پالوده سوزش و پلته ديكر
 پيمانه بيوك قلع و اوپك ديمك
 چها بجا دنياي كرن پيموده اوچولش
 دودما دوده قبله ديمك
 دوده تنودن مومدن اولان ايس
 نكار ليك نقش اتيك نكار نقش
 نكار مجويه دخي نر نر اندوده صومش
 شپرز طلق زهره اورنشن آق بگر
 كرده بركه روده باغرض ديمك
 كسنا طاع بئغ كوه طاع اوستنده
 سورسي

سوزش نشنه سايده	دخي سوده
كسسته ششون يزلنه	سه فرسوده
ح اولش	زموده هم صفا ميشد
لزامين يعنى اجنا اولش	مش اسوده
ديكر ديا	دشاهك امير ديز فرمان
بيور مقاوله فرمودن	بيور نشنه فرموده
ايولك صاخلق اولش	ندرستی كسي بهي بودي
بود اول مغه بودن	ديور اولش دخي بوده
قار شق اولك اميرش	دخي امير خين اولك
بولاشق اولدي الودن	بولاشش نشنه آوده
دي سوزك	دينه پالو تبا لودن دخي سوزمك
سوزشند	يكايه يك سنايك اديده پالوده
بيوك اولسه	فدح پينا نرك اوليك ديكر زهم
جسان پيما	كرن دنيا ي اوچولشده پيموده
قبيله دو	ديمان دودو ده اول معا ده در ابجخي
تنودن مو	مدا حاصل اولان ايسيد دخي دوده
نكار ريكن	ديور نشنه نكار نقشه نكار اما
دخي مجبو	به در كرم صولش اولك اندوده
سپرنافش	طلق و در زهره داخاق جگر در نشن
ديور هم بگر	كره كرده باغرضق ديكر روده
ديور كسنا	رطاغه پيسغ كوه اولشده سورسي

نِكَاحُ آ	دبدر گاپین ایاغنی	لو یا بستنه
بُودَسْتَاوِ بِرَسَنْبَلَزَا	ده دراز با	بو عرفانه
کَلِسْتَانِ	معارفان	کنوز مشرکانه
۵۶	قطعه آرزو	حج سخن چون گهرت سفته
عَقْلُ طَاغَلِ حِشَّةِ حَبْرَا	نه دینورا	سفته
هَرَاوَمَعْنَا	ده هم الش حشر اولان	لفته
دَلِکْسَا فَلَ بِلَاجِجِی	اولدی مسیره	گلگشت
هَمَّ شُکُوفَه	چچکانا چل حشر اولان	کوفته
طَا تَلُواوُ یَقُو	پر شکرخوا	بدخفتن او یومون
اَوُ یُوشِرَانِ	هسته خسته	دیوریم خفته
پیلور چَر	چی دیمک پیله	حریره دیلور
بُولِجَه سَفْتَه	امشدا	خی دلیمش سفته
قَهَه وَفَه	کور که دیندی	سبوره چاروب
خَا کَرُو بَه	سبورند	سبوریش رفته
تُو مِیْنَبَا	ر که سن صا سعه	که داتم پیلور
سُو یَلِک کَفَن	سولک حشه	دیر لر کفته
دِکَلَه جُو هَر	کی بیل فد	رینایمه ضایع
کُوشُو آر اُولَسَه	سرایوبله	درنا سفته
۵۷	چه زبکین قطعه	هر حرفت بصد نکست
اَدُو دَه		

کابین نکاح دیمک پابسته ایاغنی باغلی
 دستاویز هدیه سنبلزاده وهیدر
 کلک نامما ایران مرا کور تازه کلاسته که
 تحفه کابیدر

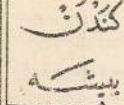
بو قطعه سوز حقه سندن دلنا مشر اینجو
 کی بر قطعه در
 عقل طاغلی حشر حبران کسه
 اشفته هر منجر و هر الششر
 الفته هر منجر و هر الششر
 دلکشا قلب ایاغی گلگشت مسیره
 اشکفته اچلمش
 شکوفه چچیک
 طانلواو یقو خفتن او یومون
 سکر خواب طانلواو یقو خفته مثله
 خسته او بو مشر ایش خفته مثله
 چچی دیمک پیله حریره دیمک
 سفته بولجه سفته دلیمش دیمک
 قهه کورت چاروب سبوره
 خاکروب سبوزندی رفته سبورش
 نومیندازر صانه که داتم بیلور
 کفتن سولیک کفته سولیمش دیمک
 کوشوار کوب
 درنا سفته دلیمش اینجو

نه معنی دار قطعه که هر حرفی بیوزر نکلده اشفته

مزدور اجرتله اشپی
 مزد اجرت پیشه صنعت
 پنج کونک کندن قوبار مق
 قی قامش پیشه مشهک
 ستون دیرک تبدالنه
 سوهان دویور تیشه کسر
 سبازوز کچه کوندز

نه کوزل بوقطلمونجسته مصرعلااله بیی
 مرغوب منق نایاب مصرعلااله کوز اظهور

بسنکی قارس آهسته آهسته بی بی
 بیاله طولوقاج اشکسته قلمش دیمک
 بر بنسته اول جادله که سوم زبونی قلوب قد
 بر بنسته فاسه اولوب برده دوشتمش بونه
 درگاه کار را ایشکینه دیزل
 استان استان آهسته قابوایشکو
 پیشیار اول شیشه که طیبیا قبولسته
 دارو علاج بیمار خسته دیمک در
 بستن چهارم قاجوق خلاص اولوق
 بر بنسته ابو مصر طردیمک
 شوئی دیده ار کورب نیت اولان عوز

	مزدور	ایشاپندز	اجرتله
	پیشه ۶	دخی صنعت	مزد اجرت
	کندن	پنج کونک اول	
	پیشه	قن قوشدز	قی قامش
		پیشه لکندز	پیشه مشهک
		پیشه	ستون دیرک
	زهمان	کچه کوندز	سوهان
	علیشه	اوقومیل ایلمه دوقو	دویور تیشه کسر
			سبازوز کچه کوندز
خوشا این قیظ عیر زتنا بصرعها ی نوحسته			
	دیمک آهسته	کچی بیب	قار سنیش
	دخی اشکسته	قلمش دا	قدح طولسه
	دی بر بنسته	جماداته	تأسی اول
	دوشتمش سزه بر بنسته	دخی پیره	آنک ضدی
	دیر لوز کیم	کینه درگا	اکا برقا
	دخی آهسته	ستان وا	ایشکدرا
	شیار اولیش	ره آدی پی	طیبیک باوق
	رایش خسته	دینوز پیمان	علاجک آ
	ایش خسته	خلاص اولوق	اگر چه چی
	دیر خسته	طلاچی اول	ایومصرا
	اولان عوز	کورب نیت	مال شو

کوکله اولماسه کزلو	عداوت بئدي بئکينه		
طوداق طودا غه اولته لب	تلب اتمک مېکدن هر		
کوکن کسه کوکن اوستنه	دور اوستنه برسینه		
دینور مشرف کله چو چي	ایدن خلفا له آفده		
یلارک کیم طاقونچو	به لر قولنه دستینه		
سه شنبه صا لی کوندر چا	رشنیه از بعا درهم		
خمسه بئ چشنیه دین	دی یو چمه آدینه		
دی شنبه نو رسته هر	احد کشت به اولشدر		
مبارک یو ورا شینک	دوشنبه دیندی آدینه		
شکر کفتا راولوزو طوطی	طی طبعیم کی هر کسر		
مصفا ایشجه سینه سن	ماتند ایشنه		
قِطْعَةُ هَمَّ جُوکُلُ دَر شنبه			
کارینهان دخی کزلو ایشه			
بیلکه آجاسو سیدانست ایشه			
کاردان ایشر بیلچی مز	دادم		
فکر ایدر یعنی کند ایشه			
مقصه کا زویغه دی برون			
هر صقال بئش و صقالد	ریشه		
مشکن قیر مشکن قیر	مه حد بقیل زهار		
آبکینه دخی مینا شیشه			

یکینه کوکلنده عداوت اولیان
 لب بلب طوداق طودا غه اولسه
 میگردن اتمک سینه برسینه کوکوکوکه
 زنگه اول خطا که آفده چو چو اوش
 دستینه اولانکه کیم چو برفونیه طاق
 سه شنبه صا لی کون عربسی بلا نادر
 چهارشنبه و حاررشنیه کون کو بئسار اوما
 پیشینه که برشنیه عربسی خمسه آدینه که
 شنبه که چمه ایشی عربسی شنبه عربسی
 دوشنبه که بازار ایشی عربسی ایشی در
 شکر کفتا طلوسوزلو طوطی طبعیم
 مصفا پاک اولش

بو قطع بر کل کبیر که شیشه در
 کارینهان کزلو ایش
 بنا نیست ایشه جاسوس بیلدی
 کاردان ایشر بیلچی مرزاد مکن ایشی
 فکر ایدر
 کار مقص برون بیدر
 ریشه صقال ریشه صقالدر
 مشکن قیرمه زهار حد بقیلدیک
 آبکینه مینا شیشه

کلبه کوچک	خجره در	مخضری	خانه وش
حق بولنه	یا بلان	نیکه کی	خانقاه
کا غدر زر	دی برکا	یت اسمنه طغر	کرا نشان
پادشاهک	ویندیکی	دیر لک ایمیش	نان شاه
صاپه کیر سوه	کول بول	کوستریچی	رهمنون
ایشلک اولان	اولونوک	آدی ایمیش	شکاهراه
ویرمه مینه	چک بکش	قومه دیک	در مینه
آل بیستان	ین استه جو	ی استه دیر	سه نخوآه
اشیر اولان	تاکهان	هم دخی تا	گاه ایمن
وفله گاه	گاموگاه	کا هجه دیر	مکده گاه
اشتر ایسک	معرفت	یایمه گلده	دیکه
کز نو میخو	هی هزر	زرد من ا	و میخوآه

بود بر قضا	عمام رضا	ردانش را	جوا بدینه
دی رسمو	عاده آیس	البته	هرا بینه
قدیمی اولدی	دیرین	هم اولوغنا	ده دیرینه
بولمش بیز	خرینه خست	رو بروی	رو قینیک
که کج سقا	بیگان دیر	خرینه دا	خوجکجه
بو جا و پیغو	له کاشانه	دیکدر مخ	مخصر خانه
دوسر میسک	تردی بولگدن	طوق قیش	سنه بشینه
خسرو دشت	چی و دو	سیتی معنا	سی خلتدز

علمیه مخصر خانه کویک نخچه و فن کی
 خانقاه حق بولنه یا بلان نیکه به دیر زر
 کا غدر زر برات طرف شاهانه دن ویریلور
 طغرا نشان و علامت دیکدر
 نان سقا پادشاهک ویردیکی معیشت
 صاپ و رهمنون بول کوستریچی
 کربوه سقا اولوبول دیکدر
 سقا راه ایشلک اولوبول دیکدر
 مده ویرمه بکش چک مینه قومه
 بیستان آل جوی آسته میخوآه آسته
 تاکهان ناکاه آشر بیدن دیمک
 هتکام گاه وف گاه کا هجه دیک
 زرد من ا یانه کل میخوآه دیله دیکدر
 کزنو آرسک میخو هزر معرفت استیک
 بویم قطعه طوکال ویرکماله آینه
 کبدر بو پیغوله کندرج اولان لغدر شاهید
 معنای چور ونا و اشکارا ییدیدر
 آیین رسم و عادت هرا بینه البته
 دیرین قدیمی دیرینه منله
 کیمیشا بکان بنخرینه کنسورین برورین
 و قینده بولمشاید کچینه خزینه
 بیغوله بوقا کاشانه مخصر خانه کویک
 میسکتر دوشر بشینه بولگدن طوق قیش
 دشمنی خصومت دوشمنی خلت

اُولدِي كَلْنَا	يُرِكَا زُوشَنَه دَرَاوُو	بَا لُو
اَنبَرُ وُدُو	لِكَل اَنبَرُ	دِدِينُورَا مَرُو دَه
شَفَتَرَنَك اِبَلَه	هَلُو اِب	كَيْسَدَه شَفَتَا لُو
دِيندِي بَارَنَك	نُورَنَجَه	بِيُو كِيدَر
دَجِي لِيْمُون	اَقَا جِي اُولدِي	دِرَخِن لِيْمُون
بَارُو زَمِي سُو	وَرَفَنَدَه	بِمَش لُو بَا وَه
بِهَسَرِن بَك	اِيُو سِيدَر	اِيُو نِكُو
هِنْدِ وَا تَه	دِينلُورَا قَا ز	بُورَه قَاوُو
نَرِيْزَه اِيُو	كَيْسِنَكَا	دِي قُو اُولدِي كَدُو
زِيْرَه كَمُون	نُ وِيُو زَلَك	شَخِي دَا جِي سِبَنَد
چُوْرَك اُو تِسَنَه	دَا بُو غَنَجُ	وَمَا رُو زَلَكَا هُو
اِيْن شَخِي رَا	بُو سُو زِي نِي	كَيْ سَنُو دَكَلَه اَبُو
قَارِي سِي سِي	مِيْن اَدَمَه	اُولَه مَرْنَا دِرَه كُو
هَجُو كَهَر	هَاسْتَا يِن	قِطْعَه دِي سِي هِي شَا
خَشَك فُور	بَا يَش سَر	اُو تَلْغَه دِي زِي كِيَا
فُورِي جَرَا	نَكَا اِيْمِي ش	اُولدِي سَمَا اَدِي كَا
كِي جَه اَحْيَا	اِيْدَا	شَخِي شَب زِنْدَه دَا ز
هَمَر دَجِي شَب	خِيْرَا وُور	وَعِيْن سَخَر بَا عِي كَا
اَيْلَه نُو ك	كَل دِي مَك	اُولدِي بِنَا وَه بِي كُر
صَا قَلَنَه جِي	بِر كَمِيْر	بِعْنِي صِفَتَا مَقِي بِنَا

كَل

كَلَنَا كَرَا اَلُو بَا لُو وِشْتَه سَمْتَا
 اِنْبَر وُدُو لِكَل اِنْبَرَه اَمْرُو دَك اَبُو
 شَفَتَرَنَك هَلُو شَفَتَا لُو دِي مَك دَر
 بَارَنَك نُوْرَجَه نَارَنَك بِيُو ك تُوْرَج
 دِرَخِن لِيْمُون اَبُو ن اَخَا بُو دِي مَك
 يَار زَبَر مِيُو نُو بَا وَه تَرَفَنَدَه عِي ش
 تَه سَرِن بَك اَبُو دِي مَك نِي ك نِي كُو اَبُو
 هِنْدَا وَ تَه قَار بُو ز اِي كَيْ سِنَك اَدِي
 خَرِيْزَه قَاوُون وَا قَار بُو ز اِي كَيْ سِنَك اَدِي
 كَدُو قَا بُو دِي مَك زِيْرَه كَمُون كَمِيُون
 سِبَنَد بُو ز لَك شَخِي كَه اُو ز لَك
 بُو غَنَجُ چُوْرَا وِي كَا هِي مَار وُلْد
 اِيْن بُو مَخِن رَا سُو ز نِي ك شَتُو اَبُو دَكَلَه
 نَا دِرَه كُو اَمَا لِي سُو بَا جِي دِي مَك
 بُو قِطْعَه بَا دِي شَا هَك تَا جَدَه كِي كُو هَر كِي دِي رُو فَا
 وِلْطَا فَنَدَه
 خَشَك فُور سِي تَرَا يَش نِي كَا اُو تَلْغ
 جَرَا كَا فُورِي كَه فُور دِي كَا هَا
 شَب زِنْدَه دَا ز كِي جَا اِيْدَا عِبَاد تَه
 شَخِي بُو دُو خَا اِيْلِي لِي اِيْدَا نَهَادَه
 بَا مَكَا هَمَر دَجِي شَب نِي كُو بِي كُن نُو كَل اَبُو
 كَمِيْن صَا قَلَنَه جِي رِي بِنَا صَغَفِي

کجاوه سفده گردونه عربيه
 چرخ گردون کولر دیکدر روز انجمن
 گاست نقضا کنتز پک اکسک
 کبینه اکسک و دیک افزون زیاده
 رنگ رسم پیرنگ حبله چرخ فلک دون
 بوقلمون اول حیواند که گوشه قارشو
 طور هران برنگه کبر و حرکت ابتدا کجه
 واو قافه سنده اولان قطعه جنبه باغندک
 ترغله بمنی کبیر مرغوشیده
 شتر کبکین او تایی دیک با تو قافه دین در
 پیره زن فوجه قار جادو سحر ایدیدیر
 بیجا بیج بری رینه طولاشتر دیک
 موی قیظله کینو صاحب بویکیدر
 زهار قاصی بقول نقدر
 ستردن تراش تیک پهلو اکیومعنا
 بلالت بهلوان کشتی کورش دیک
 تو آنا کوچلو فونلو تیر قوت دیک
 جا و دانی جاوید ابدی ودانم
 آسایش راحت هچو مینو جنت کبی
 سبب الما معنانه بیه آتویه آیوا
 آتار نار آواریک انواعنه دیرلر
 ناک اصه انکور اوزر غوره قورق

مخفه نك آ	دی جگاوہ	عربہ کتر	دُونہ
دُوندیکچون	دبدیلز کون	لرہ چرخ	گردون
کاست نقضا	دخیک اکسک	کنتز	دینلور
هم کبینه	ذیمانکسک	لور زیاده	افزون
رنگ پیرنگ	کنه الدانمه	بوجرخ	دُونک
نقش اولان	دیو کوستر	دیکدربو	فلون
۴۹	قطعه دروا	ریجوتبا	وق باغ
شتر میکناو	تایی اول	کافا دندر	کانو
پیره زن فو	جده قار	سحر ایدیدیر	جادو
بری بری	سنه طولاشتر	دیمه در	چاپیچ
موی قیظله	نہ طرف	صیچ	بویکیدر
قاصیغک آ	د زهار اول	بقول نقدر	شتر
هم تراش	ایستردن	ایکو در	پهلو
پهلوانه	یلدوانبو	کورسته کشتی	دی
کوجلو فونلو	توانا	دخی قوت	نبرو
جا و دانی	ایله جاوید	ابدی	دارم
راحت آسا	یش جنت	کبی هچو	مینو
سبب الما	د زایونه	دخی بیه	ایسوا در
تارا تارو	اریک آتوا	عنه دیرلر	آسوه
اصمه تالو	اوزم انکو	رفورقیدر	غوره

موميا ت	اينجه بللو	زكمر هم	هوشا غدير
ديلوون	توبله طانلو	زندم اولدم	فارسى اوک
موميا ت	چين شيرين زبان	مومختم کشتم	پارسي آ
مومون	چين عيشه	بن عيس	۴۸ قطعه خي
ديرون	چرونه ديندي درون	ن ورون	طشره بيرو
مومون	ده ايشه	من او معنا	چوره پيرا
ج و رب	ج و رب	مخداوند دهان صا	اولدي مقمو
پيچون	ديك اولش	ومثال	يوق نظيري
دخي	ش كاپ	في نقا	ديتلوز ما
كلبون	اديدران	ايد شريفك	كزچه انجيل
لندك	ايده آخوا	ايد شكايت	كله متدا اول
رؤنجون	دخي رنجو	دخي اولان	زخت و در
هوشا	سه يه نكش	بل اولان	ديد بيلر
بشكون	بشكون	مكه بك سعي ايدن آدم	ايشيني كوز
سمزه	ديدي فرجه	يه تنومند	اتلوجانلو
زبون	زبون	اريفه ديند	دخي لاعتر
هوشا	ش اولان	هشه معكو	ترينه دون
ونگون	ونگون	دخي وارو	بازگونته
اولش	ونگون	سي دگر كو	غيري درلو
ناگون	ناگون	ده ديوز كو	دزلودرلو

گمر جوشاق موميا اينجه بللو گمس

پارسي فارسه امومختم اوگندم کشتم اولدم

بويله رفته در كه لفظه كوزل و معينه
بويله جلوه و ناز و لطافت كوستر جبار

پير و قى برون طشره درون ايجره يه
پيرامن پيرامون چوره و اطرف ديمك

خداوند معناسى هلب و مري ديمك
پيچون مثلى نظيري يوق ديمك

انجيل شريفك اسمي دره نطق
انگليون نقاشماي گندورسم اينديك كاك اديسه دخي

كله متدا احوالده شكايت ايدن كسه در
رئنجون بخت و در در اولاندر

نكش هوشا تنلا اولان كسه در
بشكون ايشيني كوزمك باي سعي ايدن آدم

تنومند اتلوجانلو فرجه سحر
لاغر ارق نزار ضعيف و زيون

بازگونه وارون نگون ترينه دوغوش
وعكسه اولش و بخوست كمش اولاندر لولو

دگر كوئي نكوز رگون بلكه دگر كوئا دخي بويله
كوئا كوئي در لودر لود ديمك كدر

مَرز بومر اولد و وطن سر	حد سئور بدردخی
مَرز سرحد آبدرسر	حد آغاسی مَرزبان
پایس حفظ ایتمک دخی	ربغی پیش کججه نیک
کججه بکجه سیننه دیش	پایسبان
چاقهیره شلواره ده را	نین دینور
مَرزبان نینلشدن کجایه	زیربان
زردشت کیم با پیش جواب چون کجایه	
اوهوشلا رینه دیرک	موبدان
بشی فسانه سحر افسون	ن وفسون
نه حکایت	هم دینورتر داستان
میشل کمیش	لنسته بزوزن الک
پیدن و مهر راس معنا	سی هوکان
یان چکدن	طملا مق با رد یا غز
مَرزبان پیش آسون اولوند	ناودان
صانجل مس خلیک	سیج نشینر
طملا مَرزبان	خونچکان
بوسلد بوغازلش میشن بریدن	کشمه در
ایلیک معناسنه گلش کیکدر	استخوان
یاره زخمو یاره لوز خمین وداخی	زخمناک
اولمشه تا سوز و بزخون	حلولوقان
مشر وسط معناسنه دا	خی کلور

مَرز بومر وطن سرحد سئوریدر
 مَرز سرحد دیلمک مَرزبان سرحد اغات
 پایس حفظ ایتمک دخی ربغی پیش
 باشبا بوسلد کججه بکجه سیننه دیرک ربغی محافظه
 ایندی کی ایچون
 ران اولوق رانین چاقهیره وشلواره دیر
 بکمان قولات زیربان بشلش دیلمک
 زردشت اولکشمه و سحر ایلیک کجایه
 موبدان بوسلد اوهوشلا
 فشا بیلکوما افسون وفسون
 افشا داستا حکایه و مثل و شهرت
 بیجینه انمشعی هموزن الکدر
 کوپیدن دوکمک مهر اش هوکان در
 چویا ایچی چکیدن طملا مق با رد یا غز
 میربان اولوق زردان المون اولوق
 تلمک سانش و طملا مق سیج نشینر
 میچکدن طلاردیمک خونچکان قان طلیجو
 بوسلد بوغازلش میشن بریدن کشمه در
 ریح ایلیک استخوان کشمه دیلمک
 زخم یاره زخمین زخمناک یاره لو
 تا سوز تشیح اولش یاره بزخون قانطلو
 بیلمه وسط واورطه دیلمک

دُوخَن دِيگَ مَلِكِ بِيشَرَا	بِخِي بَرِيدَه	كَسِين
بُر مَعَارُو دَخِي قَنِيَا	زِدِيك مَنزُ	بَنِيك
بِعْنِي بَجِيشِير دَرِيوشَا كَر	دِك آيِنَه	وِيرِيكِي
دَر خُورَانِ كِنِيمِ اَو	كَكَد لَاقُو	دِكَلَمَه
وَبَرِيءِ اَللّٰهِ بَكَا بَا	رِخْدَا دَا	دِي مَن
قَطْعِي كَو	هَر كِي قَدَرِي	مِي شَا سَد
دِي مُسَا فَرُو	فُونْدِي بِي اَو	صَاحِبِي نَه
هَم مُسَا فَرُو	مِي زُو مَهْمَا	نَا وُلْدِي بِي
بِرَبْرِي آرُو	دَر نَجَه پِنْدَرُو	بِنِي سِي كَر اَبُو
هَم سِنِي كِي	آز بِي نُو	اَبِي كِي چُون
آز بَرَا كِي	اَو دَخِي آ	نِي كِي چُون اَو
بُو بَجَلَا يِن	زِنِي سَانُو	اَبَجَلَا يِن
اَشَان اَو	اَن لَرَكَه هَم	اَبِنَا نُو
بَادِشَا هَانُو	دَرِي كَان كِي	لَر دِي مَلِك اَو
بَشَر چَا دَرُو	اَو بِنِي خَر كَا	ه اَو نَا قَدَرُو
بَك بِيكُو كِي	دَر دِي كِي هَم	كُو لَكِي كِي دَرُو
كُو كِي سِي هَر اَو	دَر حَل كِي	وَا ن عَطَا رَدُو
اَو لَكَرَه بَرُو	وِي ن دِي رَلُو	عَرِش اَعْلِي
مُشْتَرِي بَرُو	جِي سُو مَرِي خِي كِي	اَدِي هَم
زَهْرَه نَاهِي دِي	مَكَان اَو غَرِي سِي	اَو لَشُو

دُوخَن دِيگَ مَلِكِ بِيشَرَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِعْنِي بَجِيشِير دَرِيوشَا كَر
دَر خُورَانِ كِنِيمِ اَو
وَبَرِيءِ اَللّٰهِ بَكَا بَا

بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا

بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا

بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا

بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا

بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا

بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا
بِر مَعَارُو قَنِيَا

بگشتن باشد برابر اولی برآید نهاد هر شایسته
بگزارد بملو تغییر کریران قاجایی

مستغلاتن مستغلا بیاموز او کرن اشافولا
بوقطه مسوزک بویته بجلش افواب کی بر فطصدر
زیرا مناسب شیشه مزیندر

حاکم افواب تنه طونلق تن بدن دیک
شکلور طون پیراهن کوملک دیمک
یوستین کورک کریران بقه قبا ففتان

اسنین یک تو یکی زامن انگدر
آکسون خلعت فخره بزند اطلسر یک
پرتیان اطلسه بر نوع نقشلسی

کیش سمور و پلایان کورک دیکدر
ایکن شبرازده خلعت دیواشیدم
چشمن بیرا مه و خیف کومه دیرل

گوزن چوق جواهری اولان ناجه دیرل
یکین خاتم آکشنر بوزک در
انگشتنه درزیک بوسکی سوزن ایکنه
دور بوزک تخنه - طاشه اولور بخیه نکله
زنده بهل دزیک مده که یارلر آنکله دوکه
دیک
بینه دور اسکی دیکچی کزاده اسکی دیک

بگشتن باشد	اولان برابر	بریدل بهاید	فور قور هر اسن
بگزارد تراولکم	بک طو بچید	شولکم قاجو	اولدی کریران
شاید سرادر	باید کرگدر	بایسته لازم	جو قدر اووا
مستغلاتن	بجز رجزور	او کرن اموز	قولا یدر اسان
فطص جوجا	مه چسپیده	بیکالای	سی سخن
جامه انوا	بیدی طونلو	تنه تن دا	خی بدن
طونه شلوا	ریدینوز کوم	لکه هر پیراهن	
یوستین کور	یک کریران	بقه قفتان	ن قبا
اسنین یک	بکی نو اولد	انگدر	دامن
خلعت فا	خره آکسو	ن و بزندا	اطلسدر
پرتیان نق	بشی اولانوز	عه دینوا	اطلسدن
کیش سمور	ره دخی بک	ایو کورکه	دینیلور
لیک شیرا	زده خلعت	دیو کوش	اشیدم
چشمن بیرا	مه ضیفا	کوشته دیر	لرهم
چوق جواهر	لی اولان نا	جه دینور	گوزن
خاتمک آ	در بکوز	بوز کلان	کشنر
درزیک بوزک	سکا انکشنر	تنه ایکنه	سوزن
درزیک بخیه	بکنده	یمه لیدر	زنده
یمه یک	دک درزیکان	کله دی دوک	مه به سن
بینه دور اسکی	دیکچی	و کزاده	اسکی

چه دوشسته	غنه قَطَرَه قَطَرَه	ره دِرِزَرِزَا	له لِه لِه
شکفتن یک	بِه مَعَنَادَه	اَجَلَفِدِر	شکوفندن
صا لِمَقَدِر	خِرَامِدَن	چِه اَمِدَن	هم
بِیُومِکْ اُو	زَامِقْ شُشُو	نَمَا بُولَقْ	ده بایلدن
نَوَا نَعْمَه	هَرَارِ شُشُو	نَوَا اَصَوْنِ	اَبُو بَلْبِکْ
سَرَا بیدَن	فُوشِ اَوْتَمِکْ	نَه اِنکَدِر	سَرَا بیدَن
بُوبَاغ اَبِجِنْدَه	اَوْلَدِمْ کَل	کَبِی کُولَمْکْ	اَبِجُونْ صُولَمْسِر
دِرین کَلَسَن	سُدْمَر بَرْمَز	دَه جُون کَلَسَن	دِر خَد بیدَن
۴۰			
اَبِنْ قَطْعَه مَنَانِ اَز بَهْرِ یَارَانِ			
خوبان کوزلار	کولچی خندان	بوسید اولمک	عهد اولد بیمان
صاریخی به	دیرز جهانم	اوله دیکد	داخی خرامان
بیسند سارا	بیر کوزلر	باقون نگاه	کوزچی کهبان
رانیدلر دَر	سور دیودن	بکشود اچک	قابوچی دربان
راندن ندرسک	سورملک دیکد	اولس سیکک	اَه مکران
کددم رفوشه	ایتد فرکاهی	هم نادم اولدم	کنتم بپیمان
کیزلونهارو	بللو هوندا	کورنجیدر	یعنی نمایان
الدایچی به	دیند فریسا	دیوا هرمن	هم جخله شیطان
شیشاربان د	سوزی فصیح	سوز سیزادم	مرد سندان
اغاز اولک	ایش باسلفند	صوکینه دیرز	انجام موبایان
اغز کران و	یلنی سبک هم	انلر درانها	بونلر درایشان

زَالَه شَبَبِمُ باغ دوشن چه که قطره قطره دوش
 شکفتن شکوفندن اچلوا نواع چچیک
 خراما میدن چها میدن چهدن هم
 بایلدن بیومک وزامق شوشوما بولوق
 نوا نغمه هزار خوشنوا سسی علامیلد

دِرین کَلَسَن بوباغ اَبِجِنْدَه
 کولکچ بَهْرَمَز بیدَن کولمک اَبِجُون
 چون کل کولکچ بَهْرَمَز بیدَن کولمک اَبِجُون
 بوقطعه اچا اَبِجُون لایق وسرا وارد
 خوبان کوزلر خندان کولچی بولبد اولک بپان
 خراما جهان صاریخی به دیرلر
 بیسند سارا بیری کوزلر نگاه باحق تکاهان
 رانیدلر دَر سوز دیودن بکشود اچک
 راندن ندرسک سوزملک دیکد اولس سیکک
 کددم رفوشه راندن سورمک تکدن سیکک
 کیزلونهارو بللو هوندا کورنجیدر
 الدایچی به دیند فریسا دیوا هرمن
 شیشاربان د سوزی فصیح آدم سوز سندان
 اغاز اولک ایش باسلفند صوکینه دیرز
 اغز کران و یلنی سبک هم انلر درانها

مکرمات ایست	بدرسون	لمکان اولدی	نکو هیبدن
تاسف ایتمه	درافسو	سر کردن طغنه	در تقوین
ستوهیدن	طایر بقید	هم اولمغا	ده غرمیدن
تملق لا	بریا نطقن	حق اولدجا	بلوسیدن
دینور عذر ایتمک	مکد بوریش	هم زک کی	بی بوزیدن
فراموشی	اوشموق	با	در کردن یعنی
هدیه اولدی	ستایوسن	ایرشد رملک	رسانیدن
شود هم	پیشود اولور	دخ اولما	زایش بود
شدن	باشیدن	اولقدن	دخ صاحبده
کپیدن	کیسی	گایدن	دیمکده
صغنیق اولدی	کچایش	انک مفهو	مکچیدن
براقمق اولدی	فکندن	یواز لاین	چیدر غلطان
دینور هم	دوشمک	افنا	دن انک کیسی
صغیش لسنه	درافسره	ده طوکیش	سنه افسرده
فرام آ	مدن جمع	اولمه	بومشاقده
چرا اولور	برابر دین	مک بوش	بود یکسون
ایشتمکدر	بشند	دیده	کوز کور
دینور سبابا	یش تحسین	ایتمک	مخاشده
کزیده	منجبت	لشنه	پسندیدن
دو کندن	قاجمق	یش کما	ل بوز غویلق
شخوده یا	ره لوان	یشتمک	اولش

نکو هیبدن ملاقات ایلی کونوسولیک
افسو کردن راستغایتک تقوین طعناتیک
ستوهیدن غرمیدن تملق وبالطفلیق
لا بجا بلوسیدن عذباتیک و بهانه ایتمک
بوش بوبیدن عذباتیک و بهانه ایتمک
فراموشی اوشموق یاد کردن املق
دستایوسن هدیه رشتا ایرشدرملک
شود پیشود اولور دینک یوز اولماز
شدن باشیدن اولوق باشیدن صاحب
کپیدن کایدن اکسک ایتمک
کچایش کچیدن صغنیق
افکندن براضق عطا یواز لاینچیدر
افنادن افندن دوشمک
افسره صغیش لسنه در افسره طوغش
قاهره آمدن جمع املق فرچیدن یومشاق
کی بود یکسون چن برابر اولور
شیدن اشتمک دیده کوز دینک کور
شباباش برده افرین و تحسین ایتمک
کزیده مقبولشی پسندیدن کچایمک
کال دو کندن قاجمق و بوز لملق
شخوده باره لوان دینر کشتیم

بَاوَرِ اِيْتَانَفِ مَقِّ بِهِي	ن اَدِي دِه سَو	كَنُو اِيْمِيش
شَاهِدِه دِير لَرَكُوَاة	رَهْنَه كَرُو	بُوْرَجِه وَا
تَرَكِيَه فَشَرَاك دِي	كَنْسَه يَه بَر	كَنْسُوَان
زِين اِيَز دَرَكَمَه	دِر زَكْنَه دِير	لَرِكَا مَر
كَا مَر دِمَا	عَه دِي نُور	دُو مَرَا مَر
اَدِي مَه هَم	فَا رِسِي	كَا فَكِه آ
نَا مَر دِي مَك	اَدَا اِيْمِيش	اَدَا جَقَان
شَهْرَت وُشَا	ن اَوْلَان	كَنْسَه يَه دِير
تَرِيَه سِر	شَخْصَه نَا	بُخْنَه دِي مَك
بُخْنَه دِي نُور	بِي شِي شَه	چِي ك دِي مَعْنَا شِي خَام
رَم سُوْر دَا	خِي رَمَه	اَوْر كِي شَه رَم كَرْدَه دِي
دِي كَلِي شَرَا	رَا مَر اِيْمِيش	بَعْنِي مَطِي ع اَوْلِي دِي مَام
آه وُفِنَا	ن اِيْتِي كِه	مَامَه شِي وُن دِي نُور
دَا خِي مَرَا	دِه اِيْرَت	كَنْسَه يَه دِير
هَرَجِه بِي جُوَا	هِي بِي جُو	هَرْنَه دِي بِلَر
لُطْف اِي دَر اِحْسَان اِي دَر	سَا كِه اَوْر بِي سَب اَلَا نَا مَر	سَنْ دِي بِلَكِه
زِي حَرْفِي نُور	بُوْد اِيْن فِطْر	عَمَام شَا يَا كِي ن فِه حِي دِي ك
اَفندي اَكَلِه	كِي م دِي شَمْسِي لَك اِيْتِي كَرْدَر	اَفندي ك
جَقَا وُجُو	رَا اِيْمِيش اَزَا	رُو اِيْتِي كَرْدَه دِي رُجِي دِي ك
دِي خِي دِي شَنَا	مِر سُو كِي اِيْمِيش	رُنِيش تُو بِي سَخ اِيْتِي كَرْدَر

بَاوَرِ اِيْتَانَفِ سُو كَنْدُه بِي ن اَسِي
 كُوَاة شَاهِد كَرُو رَه ن وَا مَر بُو ج
 فُشَرَاك تَرَكَات اِي جِي نِد رَك سُوَان كِي اِيْت اَو كِه
 زِين اِتَا كَرِي لِي كَات مَكُو دِي رَكْن مَعَا سِنَه
 كَا مَر دِمَا مَر اَد و مَر اَم مَعَا سِنَه اَوْلُو د
 نَا مَر كَا ف فَا رِسِي لَه اَد مَر دِي مَك
 نَا مَر اَد دِي مَك نَا مَر اَتَا اَدِي جَا ن كِه سَه
 نَا مَر شَهْر تِل و مَشَا طِل كِه سَه
 نَا بُخْنَه تَرِيَه سِر كَنْسَه ا مَطْلَا ح د ر
 بُخْنَه بِي شَمِي ش خَا مَر چِي ك
 رَم وُ رَمَه سُو رِي جُوَان رَم كَرْدَه اَوْر كِي ش
 اَرَا فَر د كَلِي ش رَا مَر مَطِي ع اَوْلَان
 شِي وُن آه وُفِنَا ن و مَام اِي تِي ك
 بِي كَا مَر مَر اَد نِه اِيْر ن كِه سَه دِي مَك
 هَر چِه هَر نِه بِي جُو اِهِي دِي لَر سِن بِي جُو دِي لَه
 رِي تِي تَكُرِي اَنَا مَر جَمِي ع خَلَق دِي مَك
 نُور حَرْفِي دِي ك وَا فَا ه سِن دِي بُو بِي م قِطْعَه
 اَكَلِه مَعَه لَابِي ق اَوْلُو ر اَوْلِي كِي حَضْر تِي رِي شَمْسِي ك
 اَدِي دِي لَر زِي رَا اَفندي مَعْنِي قَنْدَر قَنْدَر مَضَارِع
 اَفندي دِي مَصْدَر دَر
 اَر كَر جَقَا وُ جُو اِي تِي ك رُجِي دِي ك اِي تِي ك
 دِي شَنَا مَر سُو مَك سِر زِي ش تُو بِي ج وَا فَا فُو

پشم دوات و کجی لبقه دید کلی شسته
 دَر زَم اول شیدر که پور شده قارش پور اول
 پشم بر برینه یا شمش اولان شیدر
 مالار دیوانخانه دیکدر
 مشخانه پادشاه سرانیده اولان حرد دیرلر
 پرشته بسله عورت دیرلر
 چاکر قول که کول پرستار خدمت که خدمت کا
 هاکر یون هاکر قول که مبارک دیک
 نجسته دم مبارک وقت دیک
 نغم کوی نغم و کز اگر اولان شیدر
 نغم نغم بو کولوب طولان نشان نشسته
 پابدان کفش سر پاپوش که بندل با بوج دیوز
 موزه جزه شتم چارق دینان اباق قاب
 علم و معقلرها خاغنی چکلر یعنی علم و مرفله
 سر فزان اولان مشهور اولور

پشم د	وان کز چه	دیمش لبقه	یر عجمه
دنه ماو	در که پور تیشه	قارن بوز	ریش اوله
بزر برینه	پنکاش	شیر اولان	سوز بهمه
دیوانخانه	آدی رده	تالار	پیش دخی
مشخانه	پادشاه	سرانیده	کجی
اولمش بر	پرشته	عورت	مقوله سی
چاکر قول	اؤلدی کجی	پرستار	پیش خدمت
پک قوللو	کشته اولدی	هاکرون	هما کجی
وقت مبارک	دیر	یلوزم	خجسته دم
نغم کب	دیر	مکیزا کجی	نغم و کز
بو کولومل	نوب طولان	شیر اولان	نشسته
پا پور شده	پابدان و	دخی کفش	سوز دینوز
هم جرمه	موزه و جا	رؤغک	دیر شتم
مفعول	قاعلات	مقاعیل	قاعلن
رایتک	شکان علمو	معارف او	لوز علمو
			منهور
قطعه چو شکر ختن	بوی رهد	درم شام	
با هر سخن	فوسلغنه	چاشت تکلیف	هر شام
چاشته	پیمک	پیش	ده طعام
سایه دینوز	کولکه به	سایه زده	جر طوتان
فوکشویه	هم	سایه دی	طامه دخی
			دیندی باق

بو قطعه نمن مشک کجی بو قور برده مانه
 باقر صحوقی چاشت فوسلوق شاد انشا
 چاشته و قنخاده بنان طعار
 سایه کولکه سایه زده جن طوتان کسه
 همنایه فوکشو باقر طامه دیک

غ ایش	ر ا یسه بیتر	آدی عنقا فوشنیک و ا
شپال	دخی اوله	فنادک باشری شپیر
ده آشوب	هیجه داغلا	دیشی آ یو بچقال کا
گرشاک	بن کدیرلز	طوغوروزا یواوجوا
مش اوله	راغه نولاشمش اوله	خاکسار اوله که نوز و طو
پامانک	بته لیش	ایاق آلتشده سوریش
دو کک	سک کتبا	دیشدی آمو ختن اوکرت
د حلال	دخی مسرا	همه حرام اولدی شفور
دو کک	اوشن	صاحبزادانندن و ریختن
لامانک	طلو درما	برشده طول مسرا اولانک
دی تمد	کجه نلک آ	اولدی قایلر چه نهال
ره جوال	میش او قیل قا	هکیمه خرچین و غر ارب
دینوز	اکا همرا	باشده کیم اولسه برابز
هکال	و نظیر اولدی هکال	دخی مانند کی و
حقه	شکرات	غصه دن ایکنه فکر ایسه
مندانک	ه میندیش	شکرا بیزد کون ازانلر

سپهر غفا که اسمی وار جسمی معلوم دکلو اراسه
 شپیر و شپال قناد باشدی دیمک
 کرشال اول حیوانه دیر لکه طالعوره دیشی اون
 چلاشده بر نوع حیوان طوغور ا یواکا دیرلر
 خاکسار طوز و طوراغه بولاشمش پامانک
 ایا قالشک سوریش بته لیش دیمک
 اموتن اوکرتک و کسبایلک
 شفور حرام مسرا حلال
 آهقانلنک صاحبی ریختن دوکک
 برشده طولش مالامال پک طلو
 نهال قالیجیکمالی مند کجه
 خرچین هکیمه غرار قیلنن تاربه جوال
 همزاد باشده بر ا بر اولان مانند مثل
 هان نظیر

شکرا بیزدکن شکرات حقه ازانده
 میندیش فکر ایله بیال غصه دن
 اکلنه
 بوقطصیفیم حرفدن رفته چکه در بعضی جا فیه سنند
 انشا و نظیر ایله در بیورد
 خامه کلک قلم نامه مکتوب
 دیر کاتب نوشته ایش کونک قوتراش
 عینک کوزلک

علیوا توغوز چایلی کلنک طورنا
 کلان یای زه کوش پیکان دهر نوک
 آماج نشان ناقه ویر و خندانک اوج
 دزد خرمیز رسن ایب اور کور اوز باص
 راهزن بول کیسی ه شنک و مشنک
 سوزار بنش شهرلو بول کیسی
 پیاده رفعت پیا کلک درنک اکلنک
 فهمه اکله مق دانش علم سرفراز عالی
 قایر

دی غلبوا	زور غلوز	نا کلنک
زه کوش پیکان	کان دهرن	نوک اوج
ماچ اوقد	ناوک ویت	دو خندانک
ایب رسن	وز کوزا	ویر اص
راهزن شهر	رلو سی شنک	و مشنک
کر سوزار و	بول دورچی	ره سوزار
مک پیاده	رفعت اکلنک	مک درنک
اولوز افرا	ران ایچند	سرفراز
بوکاب	باشنه طاق	سوز چلنک

لائم قایه سنده ولان قطعنک جهانده
 مثل ونظیری حالدر
 غازه کلکونه یکا طرکال الابدن دورکون
 وشه فاشه چکلان راستق خاکه بک
 فتخا بروایت اسمیر که دلبری چوق
 فرخال هورفدن صالنان حاج
 چشمه زیم نظر دک
 شگال دشنک فنا بورسی و کونوطنی
 قیدوان کولرک اطراف ستره بلدز
 ماه نو یکای هلال عربی دور
 چشم سوزن ایکنه دلیکی
 سوزال ایکنه دکنه اوق کوبنه

قطعه درله	هره لاش	بیجه استنیت محال
غازه کلکو	نرغلیه	که ایدر
وشه فاشه	چکلان راستغه	دیر کر
بروایت	ادی فرخا	رکه دلبر
هر طرفدن	صالیان صا	چه دینور
چشم زیم اولدی	نظر دک	مه نغوز
دشمنک دا	خچقنا بوز	مه سی صانو
قیروان کورک	اطرا	فستاره
یکی امی ما	ه نوا اولدی	عربی آ
چشم سوز	دیمه مقصو	میدر ایکنه
هر او معنا	ده دخیلوق	کر ی اولش
		سوزال

بَارِزِدْنَ اَوْرِنَا مَقْدِرْ	بَارِزِجِه دَر	اَوْرُو بُو بُو بُو
مُسْتَفْعَلْنَ فَعُولْنَ	مُسْتَفْعَلْنَ فَعُولْنَ	مُسْتَفْعَلْنَ فَعُولْنَ
حَقَه تَوَكُّ كَل اِبْدَنْ	دَائِم اَو لَوْر	مَوْفُو
قَطْعَه كَا فِي كِه مَعْنَى	سَرَا كُنْدَا كِ سَبِيْرَه نَك	
شَبُوَه كَرْدَرْ	جَلُوَه لِ نَا	زِك كُو وَا كَرْدَرْ
عَشْوَه نَا زُو	بُوس وُ بُو شُدْ	شَرْم اَو اَنَمُو
بِسُوَه طُوْل كَر	مِيْدَه وَ مَشْدَر	دَر زِيْقِي سَعْدِي
هَمَزِيْقِي آ	دِي مَجْلِسَك اَوْلَا دَانُو	چِيْرِي چَك
كَان جَمَاع	اَلْت مَع هُوْدَه آدَه	زَرَه دَر
فَرِيْح كَسْ هَم	اَي بِيْشْت اَوْلُ مَشْرَحِي آر	كِر مَلَك
كُوْر نَا بِي	نَا وُدَعَمَرْ	بَا مَعِي طَا زُو
كِر صَاغِر دِرْ	زُجُوْلَا نَه	جِنَك كَطُو
فِرْمَزِي سُرْ	خُ وِسِيَاة فَا	رَه بِيْشَل سِيْز اَق سِيْفِيْد
كُوَك كَبُوْدُو	صَاوَر زَرْدُو	بُويِه فَا مَو
مَنْجُ وُزْنِيُو	رَا رِيْزِيْكَنْ	دُو هُو غَا نَا
طَا تَلُو نُو سِيْن اَجِيْلَخُ	زَهْر نِيْشُرْ	هَم شَرْنَك
خِرْس اَبُو بُو	زِيْنَه مِيْمُو	سَك كُو بَكْدَرْ
شِيْرَا رِسْلَان	دِلِكِي رُو بَا	هُ وُدْ خِي قِي لَان بِلْنَك
فُوْر بَعَا يَه	دِي وَرَع قِي لُو مَبْعَا يَه	سِيْنَك بِيْشْت
نِيْنَجَه خَر	جِنَك وُ كِرِي	خَا رِيْشْت وُ
كَلِك كَكَلِك	اَجَبَه بَا	شَه طُو تَا شَه بَارِزَه

بَارِزِدْنَ اَوْرِنَا مَقْدِرْ بَارِزِجِه اَو بِيْجِي

كَانَ مَسْنُوْب بِرَقَطْمَه دَر كِه مَعْنَى فِي اَكْسِيْر نَكَل اَلْبَر كِيَا طَرَح اَوْلَا نَز اَقْر اَلنَوْن اَو اَلْبَر كِي مَعْنَى كِيَا نَه اَبَا اَلْبَر

شَبُوَه كَر جَلُوَه لِ شَفِيْح وَ شَنَك نَا زَك كُو زِل

عَشْوَه نَا زُو بُوْس اَو بُوْش شَرْم اَو اَنَمُو

بِسُوَه طُوْل كَر مِيْدَه وَ مَشْدَر دَر زِيْقِي سَعْدِي

كَا ن جَمَاع زَرَه اَلْت مَع هُوْدَه كِه زَكْرِيْنُو

فَرِيْح كَسْ هَم اَي بِيْشْت اَوْلُ مَشْرَحِي آر

كُوْر نَا بِي نَا وُدَعَمَرْ بَا مَعِي طَا زُو

كِر صَاغِر دِرْ زُجُوْلَا نَه جِنَك كَطُو

فِرْمَزِي سُرْ خُ وِسِيَاة فَا رَه بِيْشَل سِيْز اَق سِيْفِيْد

كُوَك كَبُوْدُو صَاوَر زَرْدُو بُويِه فَا مَو

مَنْجُ وُزْنِيُو رَا رِيْزِيْكَنْ دُو هُو غَا نَا

طَا تَلُو نُو سِيْن اَجِيْلَخُ زَهْر نِيْشُرْ هَم شَرْنَك

خِرْس اَبُو بُو زِيْنَه مِيْمُو سَك كُو بَكْدَرْ

شِيْرَا رِسْلَان دِلِكِي رُو بَا هُو وُدْ خِي قِي لَان بِلْنَك

فُوْر بَعَا يَه دِي وَرَع قِي لُو مَبْعَا يَه سِيْنَك بِيْشْت

نِيْنَجَه خَر جِنَك وُ كِرِي خَا رِيْشْت وُ

كَلِك كَكَلِك اَجَبَه بَا شَه طُو تَا شَه بَارِزَه

صا بون مشترک در هر سلسله
گفت کو بک دیمک فارسیده

	صا بون لَرَكَفَ	مُشْتَرِكٌ لَه لِسَانُهُ كُو بُو كِه دِيرُ	فَارَسِيْدَه
	بِكِي جِدَاوَزْ رَه اُولُوْبِ هَنْزَايِ خَيْرِ خَلْفَ	اَبِ جِدَكْ اَبِلَه كَسِيْبِ	
	بِرُو نَفَقِ	سِتَابِيْنِ فِطْرَتَاهُ بِرُو نَفَقِ	سِيْمَرُغِ كُو وَ فَاغَسَتْ
	زَه بَرْدَقِ رَبَا رَمُو فِرِسْتَاذِ دَرِ الْمَوْ دَوِيْدَكْ بُو بِيْدَكْ وَلَدِي فَوْشَمُو فَرْتُوْتِ هَمْ بُو نَا مِشْرِ لَه وَ شَا شَقِيْبِيْنِ اَهْمُو اَرَايْشِ اَوْلَدِي زِيْنَتِ دَوْنَا مَمُو بُو كُو فِضْرِ دِي شَلْرُ هَمْ زَايْسَتِ طُو غَرْمُو بِهْ اُوْرِي سِيْجِيْ فُو بَا رَمُو مَعْنَا سِيْ بَا خِيْنِ هَمْ	طَلُو بِيْرُ بُو لَامَمُو سِيْبَرْدَنْ دَاخِي سِتَا بِلَكْ دَخِي بُو بِيْدَكْ وَلَدِي فَوْشَمُو فَرْتُوْتِ هَمْ بُو نَا مِشْرِ دِي كَلْدِي كَا اَرَايْشِ اَوْلَدِي زِيْنَتِ بِرَايْسَتِ بُو كُو فِضْرِ دِي شَلْرُ هَمْ زَايْسَتِ طُو غَرْمُو بِهْ اُوْرِي سِيْجِيْ فُو بَا رَمُو مَعْنَا سِيْ بَا خِيْنِ هَمْ	بُو شُدْ رَتِي بِيْرَه شُدَنْ اَصْرَلَقِ سِيْمَكْ كَرِيْبِدَنْ اَوْلَدِي فَا بَمْعَه دَا فَا بَحْمَقِ كَرِيْبِ خِيْنِ هَمْ بُوْنِ كِيْسْتَه شِيْدَا دَلُو بِيْرَايَه زِيْبِ وِزِيُوْرُ اَرَايْسَتِ اَبِيْسَتِ طُو غَمَا عَدُوْسِيْ زَا دَنْ اُوْرِي مَقِي رَدَنْ بِكَمَكْ كَشِيْدَنْ اَوْلَدِي اُوْيَا رَايَكَنْ

بونم فطصم مروه خافك سپهر بخيدر
رونق ولطافتده
تهی بوش بُو طلو آب هو کوزه برده
بیره شدن بولانغی جویبار ابرمق
سپیدن اصمغی فرستاد کوندردی
کریدن سچک سستاده المق
زبونن فایمق دویدن بیلک سکونک
کرختن فایمق بوییدن فوشمی
گفدن بون کسه فرتوت بونا مش
شیدا دلو کالیوه شاشقین واجق
پیرایه وریب و زیور واریش زیننه بکه
اراستن بزنگ که یاراشقین درموش سینه
پراستن دونا تمق که زین بین ایلک قومق
ابستن بوکلو که بکه سرتون قصه بیلک کوه
زادن طوغاف زاشتن طوغرمق دیمک
زدن اومق لکد زتن نه اوردی دیمک
گشتن سچک اینختن فوبارمق
باختن خارا وینا رایکن بونلق

بَعِي دَاغ	يَا فَيِدْرُكِي	خَوْ عَرِيحِي	كِي فَرْدَا
بَاغ رَاغ	اَشْتِه بُوْدُر	دِه نِه حَاجَت	سِر كَلَنَا
	بُجُوه دَف	زَكْرِي	قَطْعَه دَرْفَا
	لَه سِي صَف	بِگَا دَر سُو	رَدَه وَرَسْتِه زَدَه جُم
اَدِيدِر	زَنه جَا فِقِي	زَنده وَا نَش	سُو بَسُو هَر
دَر حَف	دِي مِه دَر فَاو	كُل قَلِيحِي	سُو بَسُو هَر بِيگَا دِي مِه سُو طَرَف
	صَو وُوق	صَا جِي خَشَك دَا	زَنده اَنَش زَنه جَا فِقِي سُو طَرَف
زُو كَدَا ز	رِه حَشَف	طَلُو يَه قَا	كُل قَلِيحِي حَف قَا و
لِكِه تَف		سَنَجِه دِي	خَشَك صَا جِي خَشَك و صَو وُوق
	دِي سِفَا لَان مَا كِي	اُولدِي يَان مِي اَرِيك سُو	سَنَجِه دِي طَلُو حَشَف قَا ر
خِي كَشَف	عَرَبِي يَه لَه خَرَف	سُو خَنه يَان مَشَه كَا يَا	سُو ز يَان مِي كَدَا ز اَرِيك
		دِي سِفَا لَان مَا كِي	سُو خَنه يَان مَشَه تَف يَالِك كِه شَعَلَه
خَا بَرِي	فُور دِي غِه عُو لِه دِه اَر غِه	مَشَر كَدُر	سِفَا لَان مَا قَسِي خَرَف عَرَبِيَه و قَا ر سِيَه مَاهِي
خِي كَشَف	دِي تِلَا قَا بَلُو مِي خَه يَه دَا		
	سِنَه دَر مِي وَا رِي دِي	اَبِي مَو مَنَا	عَنوَرَه عَوِي فَا كَا رِي ز صَوَارِعِي
	دِي صَلَف	كُو شَر مَاهِي	كَشَف قَا بَلُو مِي غِه
حِي وَا ف	هَر سُو ز اُولدِي تِك حِي وَا ف		سُو رِي دِي اَبِي مَو كُو شَر مَاهِي صَدَف
بِه جَك نَشَه صَلَف	دِي خِي جِي وُن		سُو ز بِنَك جِي وُن عَلَف جِي وُن بِيَه كِي

کي بچن بعني نوقت کي عربيه با فیکه داغ

باغ داغ سبز زار و لطيف باغ ديمک

فاقا قيه سنده اولان فطما بنجور د تللو صدف

رَدَه وَرَسْتِه وَرَدَه بُو لِدُن طَوِي حَف

سُو بَسُو هَر بِيگَا دِي مِه سُو طَرَف

زَنده اَنَش زَنه جَا فِقِي

كُل قَلِيحِي حَف قَا و

خَشَك صَا جِي خَشَك و صَو وُوق

سَنَجِه دِي طَلُو حَشَف قَا ر

سُو ز يَان مِي كَدَا ز اَرِيك

سُو خَنه يَان مَشَه تَف يَالِك كِه شَعَلَه

سِفَا لَان مَا قَسِي خَرَف عَرَبِيَه و قَا ر سِيَه مَاهِي

بوقطعه عنبر قوقوسی کی دماغه قوت و بر
 اچنده اولان نخل غلات لوز و ملی اولدوغند
 قوت بولینور

قِطْمَه چُون	بوی عنبر	قوت ارد	در دماغ
سرجه کجشک و کونجی	در کبوتر	قارغه زاغ	
خنج بیقوش او کبکدر	فلخته فوز	غون کلاغ	
دایخی قرناغ پرسیو	ایشیان اولدی بوئه		
کاغ اشش قاره و فوز	غون صدک	کلاغ کاغ	
زنده کان	زنده کسان اولدی		
جان روان	مرد اولمش	زنده صاغ	
بک طلویک بر لومعنا	ده کباب	اوئله در	
هم دخی سا غرق حدرد	بک یولک اوله تقاع		
چاغ و فام حایم نا	طرسوان ایشدی بکجه در		
صاغ اولکن برینه سا	سند دماغه کولک چاغ		
جوی بنیر اولد صوکه افس	بر زمان شیرین اچون		
کوهکن فوز هاد و کوه	بستون دلدی کی طاع		
اصفهان نه زنده کی	برک ادی زک	ینده رود	
بر مشین باغجه درکا	زنده آنک	چار باغ	
راه بولک راه ازغون	صاغ اوئش کسسته		
هم فولوز نه نماو	بدرقه ره بر سراع		
باق بیفرو زویسار اینج	جا کوز بونده دیمک		
سعدان اولد لکن بان شرفیله	دکچدراغ		
باقی اچون شود درین	داغلی داغینه هم		

کجشک سرجه کبوتر کوهکن زاغ قوه
 خنج بیقوش فلخته اوک کلاغ فوزغون
 بریشو فرلیغ آشیما بوه
 کاغ اشش قارغه و فوزغون
 زنده کان زنده کی صاغ اولدی
 جان مژک اولومدر مژکه اولد
 روان جان مژک اولومدر مژکه اولد
 زنده صاغ لبریز کباب بک طلویک
 ساغر قلع تقاع بکچوک قلع
 صاغ وقت باشد دماغه کولک چاغ
 صاغ اولسن دیر بک برده عجم دیر
 جوی شیر اوله ویر دیر لکه بر زمان شیرین
 اچون فهاد افسندی
 کوهکن فهاد دیر لکوه بیستون
 فهادک دلدی کی طاع دیر لک زانده رود
 اصفهان شهزاده کی شهرک ادینه دیر لک
 چار باغ اصفهان شهزاده زانده رودک یاننده
 مزین بر باغجه دیرا کادیر لک راه بول
 کراه ازغون کسسته ضلع اولش
 زفتما و بدرقه ره بر سراع غلاوز
 بیفرو باق بیاز اینجا کتور بونده
 لکن شمعدان چاغ یاغش قیل
 داغینه باق اچون دمردن دغلین بشیدر

۴۸
 اِنَّمَا اَبْحَقُ الْحَقَّ حَقْدَرُ حَقِيقِ سِنَا
 بِالرَّضَا تَانِزًا وَاوَلَمَاعَهُ وَلَا اِتِّبَاعَهُ هُوَ اَوَّلَمَاعَهُ

اِنَّمَا الْحَقُّ حَقِيقٌ	بِالرَّضَا وَالْ	اِتِّبَاعُ
قِطْعَةً دَرِغَيْنِ بَعِيْنِ	دِرْوِطِجَسْتِ فُرُوغِ	
كُوْسُرُشْ اُوْلُدِيْ فَنَابِشْ	بُوْجِهْ رُشِيَهْ	اَمْدُوغِ
هَرَّ اُوْرُوْرُ بُوْرُوْمِيَهْ	دِيْبِنْدِيْ فَوَاْرَهْ	اَمُوغِ
اَسْنَكْ يَا زَهْ وُخْمِيَا	زَهْ كَكْرَمِكْ	اَرُوغِ
اُوْلُدِيْ اَمِيْعِ	فَاْرِيشْ	دِيْبُوْرُ اَزْ سَنَهْ
رُوْمِيَشَا كِي	دِيْبُوْرُ اَبْدِيْ	رُوْمِيَهْ رُوْمِيَهْ
دَخِيْ اَبْدِيْ	بِيْلِيْعَهْ	هَرَّ بِيْرُ
شِيْرُ سُوْمَا سِيْتِ	بُوْعُوْرِيْدِيْ	سَرَهْ
فَلَهْ دِيْرُ كُرْ	اَنْزَهْ	فِيْ مَعَهْ
بِيْفَا مَوْشِيْنِ	وَبِيْقَانِ	رُشِيَهْ
بِيْرُ بُوْرُوْمِيَهْ	بِيْرُ بِيْلِيْ	بِيْرُ بِيْلِيْ
دِيْبِنْدِيْ	بُرُوْمِيَهْ	اَشْرَا
فَلِيْرُنْ	كِيْمَسَهْ	يَهْ دِيُوْ
دَخِيْ	مَجْهُوْ	اِرَا وَا لَنْسَهْ
حَا تَلُوْ	دِيْلُوْ	بِيْرُ بُوْرُوْمِيَهْ
شَا عَرَهْ	دِيْبِنْدِيْ	مُخْنَسَا
جَاهِلَهْ	جَاهِلَهْ	رُفِيْمِيْ
عَلْمِ	اَفْرَا	رَمْعَا

غین فاقه سنده اولان قطعه کولک
 و طبعک کوبینه چیا و نورد
 نمایش کوسرش امروغ بوجه رتبه
 امروغ اوزون بولودنی وقارته دیرل
 باره نجانه اسنک ارق کرمک
 امیغ فارشند شوغ از نسنه
 روشنای ایدلق روشن ایدین
 فروغ ایدلق و بار لایش
 سیز سود ماتت بوغور متکه تریش
 فله فانک فخی و ضعی و کسری جا زدر
 اغرد که ایجا جانان ها غیلان سود
 نو فهاق دوق اربان دیک شستن بیفاس
 شو بیده بیفاس
 کیر پاس
 چرک کیره دیرل امروغ کیر پاس
 چده و برجه دیر بیلود و شربلن شی دیمک
 بزوند فاشر ما قسنده دیرل بوغ
 د غلزن فلین کسه یه و بو تاشا دمه دیرل
 اشوغ مجول اولان نسنه یعنی بله نین
 جری زبان شربلن کولک بلود بیلود دیرل
 سحنساز شاعر دوق بلان سوز
 جاهل ابعه منصله اولونقی کلور عالمده بی
 کلر معنی اولوسا ایجا غنی قالدران بی بی سرف و کال
 اید مشهور اولان در صاحب شوغ دینی شریف و دی فله
 اویله کسه زدر

قطعه

کوشواره کوی قرطه عربی
لالی الجوز الفاظ لفظت جوی

عین فاقه سنه اولان قطع کوش جمل شعاع
ظاهرا اولدی کوی بوخی فلان هر در حیط شعاع کوش
طوفان اولان بیاض مستطیل در
بازو قوله باع عربی

کن ارشون ذراع عربی
آقا بیدن ایچک اقتباع و اقتناع عربی
فروردن یونق اینلاغ عربی
نوبدا بکایجا داوانان محبت عربی
نییا کردن ایجاد ابلک اختراع عربی

شید کنش دکا عربی
پرتو اشیق و ایلانق شعاع عربی
دینمش شمشک بترق عربی

درخشیدن بارلق التماع عربی
باکاندن فورقمق تهرب عربی
هراسیدن خوفاتک ارتباع عربی
فریبیدن الدامق عین عربی

فریبایدن الدامق اختداع عربی
پوشایدن اورتک تستر عربی
کشایدن ابلق الجلاع عربی

کوشواره کوی معنا سنه درو طه مثاک
طوت فولغ که لالی کیدربو الفاظ

قطعه زین عیان بن مهرا زین ط الشعاع

فوله بازو	دیندی معنا	سی عریجه	اولدی باع
کرده چی ار	شون دیکدز	کیم مراد ف	درد ذراع
ایچک مشا	میددوهم	اوقناع و	اقتماع
یومعه دیندی	مورور	دن دینورهم	ایتلاغ
اولدی نویسد	اوحدت	بکایجا	داوانان
داخی پیسکا	کرده ایچا	دایک هم	اختراع
شید اولمش	درکنش دکا	بخانک کبی	دکا
ایشغه آید	دلغه بز	نودینور یعنی	شعاع
شمشکا دیز	زدر خرا اول	مشهر اول معناده	برق
پانلق اولد	درخشیدن	نظیری	التماع
دینک فورق	معنه باکا	یندن و تر	هرب هم
خوف اینک	در هر اسیدن	مالی	ارتباع
الدامق اولدی	فریبیدن	که عن آ	نک کوی
دی فریبایدن	الدامق	یعنی	اختداع
اولدی پوشا	یندن ورتک	تستر	کیدر
هم ابلق	درکشایدن	مثال	الجلاع
حقد راجق	قابل اولما	عه هر اویا	عه سزا

دَادِرْ كَزْدَنْ	دِيمَه عَدَلِ اِيَسْمَكْ اِيَسْمَعْ اِفْطَاظ
بَا لَوْ سَكَه	دِيَسُو اَوِ اِيَسْمَكْ اِيَكَه بَرَا دِيَدَه نَحِيظ
اِيَكَه نِيَكْ يُوَر	دِيَسِي سُوفا رَدِي سَمَّ مُخِيَاظ
دِي اُوَر شِمَا	عَدَرْدَشْنِ عَمِي نَصَارِب دِيمَه دَر
اَوْلْدِي عَوْفَا	عَلْبَه كَسْبَرَانَكْ كِبِي هِيَاظ
دِيَدَه دَا قَطِرْ اَشِكِه	دُو كَلُو رِدْلِ مَجْرُوخ
اِسْمِي خُو	اِيَدَه سِن اِسْتِيَاظ

فِطْعَه دَرْظَا	كِه بَظَا هِرْ هَمَه زِيَكَنْ لَفَاظَا
-----------------	--

دِيَسَا خِشْمِ اِيَسْمَكْ اَرغِيَسْدَنْ	وَقَا زِيَسْدَه نِيَاظَا
بَدْمَنْشِرْ اَوْلْدِي فَخَا خُوِبِ اِيُوَهْرْ اُوَيْسِلَه	بَحْضَاظَا
بِيَكِه پِيَسَا	رِدِيُوَر مِيَسْ مُرَا فِدَر حَرَب
دِي جِيَكْ اِيَسْمَه سِيَسِي زِيَسْدَنْ	هَم اُوَيْسِلَه مَتَاظَا
دِي دِيَكِرْ اُوَيْسِلَه قُوَرْدَنْ	اُوِيَا نَمَعَه پِيَا رِيَسْدَنْ
كُو زِيَكِي اِيَجْ	كِي اُو مَعَتَا دَه اِيَسْر اِسْتِيَاظَا
هَر فَرُو زِيَسْدَه	وِيَا رَفِي دِيَمَه دَر زِيَاز لِيَسِي
اَسْتِيَاظَا شُعْلَه سِنَه	دِيَسِي بِيَسِي سُوَاظَا
رِيَكَلَنْ اَوْلْدِي لُغْفَه	دِيَسِي مَكْنُو هَر اُوَيْسِلَه
دِيَسِي حِفْظ اِيَسْمَكْ	بَا سِيَسْدَنْ اُو مَعَتَا دَه لِيَاظَا
دِيَسْمَشِرْ اُوَرِدِي	مَكَه اِيَعْمَا لُ وِيَسْتَا بَا بِيَسْدَنْ
اَوْلْدِي نِيَجِي اِيَكْ	كِبِي سَم اُوَيْسِلَه اِيَكَاظَا

دَادِرْ كَزْدَنْ عدل ايستك افط عربي
 با لوسه ايستك خيظ عربي
 سوفاز كنده بوردي كوزي شمس عربي
 زرش اورشوق نصارب عربي
 شيز عوغا غلبه هياط عربي
 ديهه كه چشم در فطره اشك نقطه ريدد و كويش
 سهه قا اويدل مچوم كيشه لفظك كوه و سيني
 بريح اولتجه هم قا لونا ظم اسمي خون دلدن ايد سين
 استياظ ديك خون كه عربي و درم لفظه در شم
 اولتجه هم اولور كه سنبل زاده عهد و همي ايله
 ظا قاقه سنده اولان فطم جمله سي ظاهره ديكن
 الفاظي ومعني دار لظلي ديكد
 اريغدين خشم ايستك نكاظ عربي
 بدمنش قباخويلو جفاظا عربي
 بيكار جنگ حرب عربي
 سيز يردن نيك ايستك تماظ عربي
 بيدار شدن و يقودن اويانلو
 استفحاظا عربي
 فَرُو زِيَسْدَه بارقي عربي
 بِيَسِي اَسْتِيَاظَا شُعْلَه عربي
 بِيَسِي مَكْنُو عربي
 نَهْفَه كِيَزَلَنْ مَكْتُو عربي
 مَسِيَسْدَنْ حَفْظ اِيَسْمَكْ لِيَاظَا عربي
 مَسْتَا بَا بِيَسْدَنْ اِيُوَرْدِي حِفْظ اِيَسْمَكْ اِيَعْمَا عربي
 نِيَجِي اِيَكْ كِبِي سَم اُوَيْسِلَه اِيَكَاظَا عربي

بکهدشتن صافق اولی خول عربی
 بناگاه صفاجر اخص
 مزیدن امک مص عربی
 کزیدن اصراف و عضو عضای عربی
 فرور کردن ایدرمه اهاط عربی
 افراشتن فالدرمق انماض عربی
 سهل انشاب آلاز ایشی ببارین ایزینان
 تنایزه بافتیاض بارب

طافاهه سنده اولان قطع کوز لکدن
 مده اولاده دریمی نهایت کالده در
 هنجار بول صراط عربی
 دوری اوزافلق نشاط عربی
 بلمه بک فاصال هلوته عربی
 تینک ریش کوسه سناط عربی
 قرانق قره قولاق بدکری جوان عناق عربی
 شبر زبان ایر ارسلان عطاط عربی
 کوف اوکووشی ضوع عربی
 ششایکیز براسه و طوطا عربی
 قور طاسه کزیه عربی
 شاد کامی سونک نشاط عربی
 باورنده یاربعی معاون عربی

صافق اولی خول	بکهدشتن	لیدیمک
صفاجر	بناگاه	هواض
امک	مزیدن	دخ مص اوله ایش
اصراف	کزیدن	هر اوردی عضض و عضاض
ایدرمه	فرور کردن	دن و اهبنا ط اوبکه
اهاط	افراشتن	شان وهمه انهاض
انماض	سهل انشاب	ده ایشی سان ایش
انماض	تنایزه	قیاض
بناگاه	افراط	
صفاجر	بول	بوله هنجار
دوری	اوزافلق	هر اوز افلو
بلمه	بک فاصال	صفا لک بکن
تینک	ریش کوسه	کوبینه دین
قرانق	قره قولاق	قاره قولاق
شبر زبان	ایر ارسلان	ایری ارسلان
کوف	اوکووشی	اوکووشی
ششایکیز	براسه	براسه
قور	طاسه	طاسه
شاد کامی	سونک	شاد کامی
باورنده	یاربعی	باورنده

دی چیزه قبل	یولاجن شسته به دخی	مناص
نواکری	دیمه زنگن لک اولدایغی غنا	غنا
زور کرده خسته دینورهم	زور کورنگ ده خصاص	غنا
شولسنه که	اوله اگری دینورج و معوج	غنا
دایطوغز ایسمکده راست کردن و	اراض	غنا
ذیل آدی تا	لدخی صبح ایش او معنا ده	غنا
کویک اوله اویسنایه بازب گرولدنهم	رقاص	غنا
مفعلن	فعلات	غنا
بویجر ایچنده بولوکو	هر استین غواص	غنا
۳۳		
قطعه درضا	دیخوان سینه تری از	اغراض
یا موق افرو	ختر اولدیه عربی	اغراض
شمسک چاقمه سیدر	شیش ایشهم	اغراض
برزه قریندی بیکدر	که قراضه	اغراض
کارود و دینسده مقصا	دینه یعنی	اغراض
ایش کورن آل دیند رسا	ده مالی رشوت	اغراض
قرض باشک	هم او دنج الموق ایشهم	اغراض
دید بان کور	جمه بیکدر هم او معنا	اغراض
هم دخی کور	قیام اولدی کونج و اغماض	اغراض
دینلور باغچی به زربان	دخی ناطور ر اوبله	اغراض
با نجه پالیز دیک رو	صده کی جمعی ریاض	اغراض

چیزه قبل یولاجن شسته
نواکری زنگنک غنا عربی
خسته زورده خصاص عربی
کجه اگری معوج عربی
راست کردن طوغزی تک اراض عربی
تال ذیل صبح عربی
باز بیکر اویسنا یان کویک رقام عربی
کوهز انجودیک غواص طالع

ما د قافیه سنده اولان قطعه بیا قوسینه
اغراضن نالی اولدیغی حالن
اوقوشن باقیق ارماض عربی
رخشش شمسک باقیق ارماض عربی
برزه قریندی قراضه عربی
کار دو مقصا مقراض عربی
ساره ایش کورن آل لور ایشهم رشوت عربی
باشک قرض استقراض و دنج الموق معناسه
دیده بان کونجی معناسه رقیب عربی
کونج کور قیامق اغراض عربی
زربان باغچی ناطور عربی
پالیز باغچه روضه عربی جمعی ریاض

بِنَا كَوْشِ قَوْلَانِ نُوژِي
 مَنَكُوشِ كُوبِ كَوْشِ فَوْلِقِ
 خَرْدَمَنَدِ عَقْلِ صَاحِي
 هُوشِ عَقْلِ سَانِ جَقَا يَدِ اَوْصِ
 سَرَابِيَهْ عَقْلِ نِقْصَانِ
 مَدِ هُوشِ بَا يَلُوبِ كَنَدِ وَيِ بِلَنْزِ
 مَيِ وِ مَلِ وِ بَادِ شَرَابِ
 بَزَهْ جَرْمُوكَاهِ مَشُوشِ اِيچِهْ
 سَخَنِ سَوَزِ كُوبَا سَوِيلِي
 تَنِ زَدَهْ وَ خُوشِ سَوِيلِي
 بَارَانِ بِنُورِ اِقِ
 بَا لَا يُوشِ بِنُورِ اِقِ وِ يَلِدِ اَوْ سَنَدِ كِلَنْ
 مَقْرُوشِ جَانِهْ
 نُو سَنِ چِيَنِ بُوِيلِهْ كَا لَهْ قَاشِ خُودِ كِهْ
 نَعُومِيَهْ اَرِيكِ اِيچَا عَرِ بِلِيَهْ
 طَرَانِ اَوْزُونِ سَنَسَهْ شَنَا عَرِ بِلِيَهْ
 كَرُوعِ بِلَانِ كَلَامِ زُوقِ عَرِ بِلِيَهْ
 دُرُوعَرَنْ يِلَانِ جِي خَرَا عَرِ بِلِيَهْ
 نَكُورِ قُورِ جِي صَاحِ چَنَدِ عَرِ بِلِيَهْ

	ش اُولدی	زې بِنَا كُوشِ	هَر فَوْلَانِ نُو
	دَخِي كُوشِ	ش فَوْلَانِ دَزِ	كُوبِ مَنَكُوشِ
	صَاحِ عَقْلِ كِهْ خَرْدَمَنَدِ دِ بِنُورِ	عَقْلِهْ اَوْ بِيَزِ جَعْنَا يِ بَعْنِ هُوشِ	
	نَهْ سَرَا سِي حَمَهْ دِ بِنُورِ	مَدِ هُوشِ	عَقْلِ نِقْصَا
	اَدِ بَدِيدِرِ	مَرُوكَاهِ اِيچِمَهْ مَشُوشِ	بَا يَلُوبِ كَنَدِ وَيِ بِلَنْزِ
	سُورِ سَخِنِ سَوِيلِي دِرِ	كُوبَا	مَيِ وِ مَلِ بَا
	تَنِ زَدَهْ سُو سُو لَمِيَنِ بَعْنِ خُوشِ		بَزَهْ دِرِ جُرِ
	رَا نِ	اُولْدِي بِنُورِ	اُولْدِي بِنُورِ
	لَا يُوشِ	كِلَنْ بَا	اُولْدِي اَوْ سَنَدِ
	بُوِيلِهْ سَرِ كَنَدِ دِي قَاشِ كِ	نُوشِ كَا	
	مَقْرُوشِ	لَهْ خُودِ رَا	
۲۲			
ز صَادِ قِطْ عَرِ صَافِي سَتِ بَا كُوشِ لِي وَ خَا صِرْ			
نَعُومِيَهْ اَرِيكِ دِيدِرِ عَرِ بِلِيَهْ جَمَلِ جَا صِرْ			
دِرَا زِ دِينِ دِ اَوْرُوشِ سَنَهْ يَهْمِ اُولْدِي شَنَا صِرْ			
كُرُوعِ اُولْدِي يَلَانِ دِرِ رَا يَلِهْ مَرَا دِرِ فِدِرِ			
دُرُوعَرَنْ دَا يَلَا بِنِي يَهْمِ دَخِي خَرَا صِرْ			
نَكُورِ جِي اُولَانِ جَا چَهْ دِينِ لَاجِدِ كِي			

خدیج عقیلی و کندوسته اعنا داو لور قادری

عاقله مُعتمده وَا	دینه هم دیندی خدیجیش
بیش مژد اولیکه مُقدّم	ویریلور اُجسردن
حاضر آما ده دای اولیکه دیکدور	در پیش
قانه خوزو طمره رک	دی بار کور
یاره ریشو لیجان قلبی کدردن	دیریش
ایکلش نالیش و زارا	دخی کولمک خند
دینک سُخنی یه ایله کولمکه هم خنده خریش	
ماده کا اولیکه اینکوز	زاعیسی کوساله
هم صغیرکا و فونک	دیشیشی ما ده میش
دی عینا دوز ده اولان کا	فره تاگر دیده
بک جفا کا ره ده تعیر اولورکا	فر کیش
زهر ایچمک کیدر آ	جی سوزادم اولاته
سُخن تلخ بمرد است چو نوشیدنیش	

	کویت قَط حمر زنگین بکوش
طوشنیک آ	دی کرجه خرکوش
دی بلان زنده یه خواب	خرکوش
	فاجده بکرجت کرفنه طوش
کدی ککر	بر دینورفا ره یه موش
صاریلو فوجمه دراعو	ش دیمک
بر دینور کوسه فوجا	اغوش

بیش مژد اجزند مقدمه اولور و برین شی
 در پیش حاضر او و کده دیمک
 خون فان رک طمر بریم اریک
 ریش یاره در پیش قلبی کدردن لیجان
 نالیش و زاری اکلش خند کولمک
 خنده خریش صحبه ایله کولمک مسوّه المو
 ماده کا و اینک کوساک بوزاعیسی
 کا و صغیر ماده پیش فونک دیشیسی
 تاگر دیده فنا دوزره اولان کافر
 کافر کیش بک جفا کا اولان کسه
 سُخن سوز تلخ اچی بمرد است آدمه
 چو کی نوشیدن ایچمک پیش زهر

معنی دار بر قطعه سولیم جالش بولطاطلو
 قطع سسی و غیره ستر و آرد
 خواب خرکوش
 طوشک
 بلان وعده
 بکرجت فاجده کرفنه طوش
 کدی کدی موش فاره
 صاریلو فوجا قلفی بکوکه
 آغوش فوجا ق

اَشْتَرُ دوه مهَاد بولاردير
 بَانَك بک بس بَرَسَن دَرَا چَنگ کلید اچلا
 کَزْدَه عَقِب دِيمک صَد بَايَه طرل
 تَنَنَد اورچمک مَکَس سَنک
 سِرکِين فَسَقِي رُفَت رُوبِ سِلو ب سبوره
 نَخَاشَاک بَخَا رُوخس جَو ب جَو ب
 آدِين مَثَانَه شَا شَا و چِين بول
 بِيَز مَرطَه کوه فَارسی کَا فَا بِلله بَس دِيمک
 قَوْ سَن بِيَا مَوْرِي او کَر نَوْرَسک چَو ب بَرِيک
 کَر اکر کَتِي ايداريسک آدول بوردکن هوس
 مِيل

سَارِبَان رَهْمَا	رَا نَدُوَه اَشْتَر بُولَار بِيَز مَهَا ر
بَانَك بَلَسَن سُو	جَلَد رَا بَر اَدْبَدَه اَوْن مَش بَرَس
عَقْرِيَه كَر	دَم دَخِي صَد بَا يَه دِر لَو طِر طِكِه
هَم اَوْر جَنگ	دِر تَنَنَد اَوْن دَسْتَكَا دِي مَكَس
فَشَق سِر كِين	و سِلو سُو سَبُوْرَه اَوْن رُفَت رُوب
جَو ب جَو ب سُو	سَر نَدِيَه تَا شَا ك دَه هَم خَا رُوخَس
اِنْدَن بَعِي مَثَانَه	بُولَا يَمِيَن شَا شَا چِيَان
مَرطَه بِيَرُو	فَارِسِي كَا فَيْلَه كُوَه اَو دِي بَجَس
اَو كَر نَوْرَسَك	بَر كِي سَر نَو بِيَا مَو رِي چَو مَن
مِيل اِيْدَا ب	سَك بُوْرَدَن كَر كَتِي آر دِل هَو سَر

بوقطعه بگو کند که اتمه که او نوره یعنی از براتمه
 دگر او تور ب راحت اوله و حضور اتمه
 پيش اوله ديمک پيش پيش ابرو ابرو ديمک
 کم آسک پيش زياده خرده بين هيشي
 دور انايش هر شينک عاقبتن فکر ايديجي
 لغزش قايم غلطيک بولارتمش

قَطْعَه رَسِين	مَبِين تَا نَكْتِي دَر دِل خَو بِيَش
پيش او كِ دَر	اِبَر وَا ي لَر و د پيش شَا پيش
اَكْسِي كَه	دِن لَوْر اَوْن دَ زِيَا دَه دَخِي بَلِيَش
خَرْدَه بِيَن اَوْن	كِه بَقَا رِ دَق فَيْلَه هَر ايشْدَه
هَر شِيَه تَا	فِي تَن فِك رَا بِي جِي وُو رَا نَدِيَش
قَا يْمَه دَر	لَغْزَش غَلْطِي دَه نَوَا رَن مَش دَر
قَو بُو بَا لِق	كِه آ بَا غَه يَا بِي شُوْر دِي شَا خَلِيَش
اَكْمَه دَن كَن	دُو بِيَن نَسْتَه يَه دِر لَو خَو دَر وُو
كَن دُو خَو دَه	خَصْمَه كَن دُو سَنَه دِر لَر خَو بِيَش
مِي دَه مَسُو	رَه اَو لَان بَعِي عَقِي قَه خَا نَوْن

خَلِيَش قَو بَا لِق كِه يَا غَد بَا بِي شُوْر
 خَو دَر لَه اَكْمَه دَن كَن دُو بِيَن شِي
 شُو د كَن دُو دِيمک خَو بِيَش حَصْم و كَن دُو سِي
 مِي دَه مَسُوْرَه و سَقَلِي خَا نَوْن

دکنی بک جا	بک کید نڈز	کر مجیز	
	شور طوزلو	زرق و مع دیک	دربک
فوی چاه	فوی چاه	فوی چاه	چاره ویز
تد با دا اول	دی قصره	زود تیز	
هردی خشم	مغضب	د زود تیز	
	مغز ایچدر	کیمه عجبه	لب دینور
بسته فسق	د زوری	زومور	
بار زن بل	پازه دردا	خی دینور	
بار بیزن	بار بازو	بار بیز	
	سز هان سغ	ایله ای نو	ریصد
علمه و عرفا	صاحبین	ایله عزیز	
قطعه سید	سیند ادر	سیند ادر	سز هوس
کلدی آمد	کولدی خند	سنانکا اولکم	کسته کس
فوی و غه	دینباله و دم	دی بر معنا سی کس	
صولو مقید	دم ندر	دمه مقم بنا	راز سید
اوفلک هم	ظاهر اولق	درد میدان	دم نفس
سویلر شدم	کفتی سید	حش ایدونا	بشمتی
بسکه از بس	که نیچو فودن	بیردا	خزین
اوکده کیدن	پیشرو کب	رؤفلا زب	مانده در
صکره سیدر	واپسین هم	صکره دریم	اکسه بس

کر مجیز بک جا بوق کیدت
شور طوزلو زرق و مع دیک چاه فوی
چاره ویز فوی چیدر تند باد قصره
زود تیز تند تیز حشم و غضب

مغز ایچ کت عدیسی
بسته فسق مور فوی وزم دیک
بار زن بار بیزن بار بازو باد بیز
جمله سی بلپانه

سینه منسوب اولان قطعه سی سید کده
بک ابوعلی بله
آمد کلدی خند کولدی آنکا اولکم
دینباله و دم فوی بر کس
دم زدن صولو مقم بنا
اوفلک و ظاهر اولق دم نفس
د میدان اوفلک و ظاهر اولق دم نفس
کفتی سویلر شدم دانسمتی بلش ایدونا
بسکه از بسکه چوقدن زبسن بتر دیک
پیشرو اوکده کیدن بس مانده کیر و فلا
واپسین صکره سی بس صکره واکسه

سلا بازو

باران بچور برف فار آرمیغ بول
 بخونته شمسک بجه طلو سچ بوز
 کردن بیون دیمک کردن اینک کوزکان دویچی
 کرده دکری کرده ابتدی کرده کوز کیمشار
 مکر آئی میلانیه مال وجاهه را مال ومنصبه
 معارف معارف کسب قرانمق حشو حسابد

بوقطعه کوه هر صو کی حفظ ابله دو که یعنی
 بوقطعه ک قدرین بیل از برای او نمده و
 بزخی بعضی آنگونه شدی نیز دانچه بملک
 هست وارد نیست بوقدر چیز نشسته و شتر
 سرتاز یک طلو سببو دستی بنوش ایچ
 بیفتان صایح بریز دوله دهی قول نیده کوله
 زکی عیب نغز دلبر کبیر چار دیکدر

قلیقه
 بنمکره قلیقه ناسره
 پیشتر بول قریب الدائمق
 بیه ویراش و ترش و پاک عورقو جا بکوز قلیقه
 برتکت بیک اور بکوز قلیقه
 شوریش فارسقلیق سبیر عوفا
 بویه بملک بیکوز قلیقه
 بیکوز قلیقه

دایخی بولت	دایخی بولت	دایخی بولت	دایخی بولت
سج اولدی بوز	سج اولدی بوز	سج اولدی بوز	سج اولدی بوز
دان دویچی	دان دویچی	دان دویچی	دان دویچی
سجی کردی نوز	سجی کردی نوز	سجی کردی نوز	سجی کردی نوز
ل و منصبه	ل و منصبه	ل و منصبه	ل و منصبه
دک بغیر اوز	دک بغیر اوز	دک بغیر اوز	دک بغیر اوز
سرومبیز	سرومبیز	سرومبیز	سرومبیز
دایخی بنیز	دایخی بنیز	دایخی بنیز	دایخی بنیز
لنسته چیز	لنسته چیز	لنسته چیز	لنسته چیز
دولک بیز	دولک بیز	دولک بیز	دولک بیز
عرب	عرب	عرب	عرب
دی کنیز	دی کنیز	دی کنیز	دی کنیز
ناسره قلیقه	ناسره قلیقه	ناسره قلیقه	ناسره قلیقه
بول ایستیز	بول ایستیز	بول ایستیز	بول ایستیز
ترش و پاک	ترش و پاک	ترش و پاک	ترش و پاک
دی کنیز	دی کنیز	دی کنیز	دی کنیز
اوزین بیک	اوزین بیک	اوزین بیک	اوزین بیک
شوریش و غو	شوریش و غو	شوریش و غو	شوریش و غو
نکاسیز	نکاسیز	نکاسیز	نکاسیز
رکناز	رکناز	رکناز	رکناز

مَرِغ قَوْش بَا	لِ قَنَاتِدَر	دَحَا وَجَمِج	بَرَوَا ز
فَائِدَه سُو	دُو كُنْدُول	دِي صَر رَهَان	دِي فُو وَخَن
رَا بِي كَان دِي	اَوْجُزَه مَف	مَه مَ اَوْزَنَاو	اَسْبَا ز
صَبَا يَك آ	دِي فَلَاحِخ	چُو بَانَه دِي	سُنْبَان
اَتَم اَسَا	نَجْر طَا	شَر اَتَمِي	سَنَك اَسَا ن
كَمَر لُوسَر دِي	سَنَه بَا فِلَا ز	بُو فَا كَان	سِيَا نَك
اَنَلَه وَف	كِي صَا يَغ	دِي مَه قِش	بَا ز اَوْ فُو بَا ز
۴۷			
اَبَر فِطْعَه	فَرِخْدَه دَهَر	چُون رُو ز رُو	سَن دِل فَرُو ز
سَر بَا شَر بِي	سَنَان اَلَن	اَب رُو دِي	فَا شَه چَشِم كُو ز
كِرِيك مَرَه	مَر دَمِيك	بِي نِي بُو رُو ن	دِر دُو ي بُو ز
رُخْسَا رُفُخ	عَا رِض كَاو	دَنَا كَر دِي	سَلَر لَب طُو دَاو
اَغز دِهَا	نِ دِل زَبَان	كَهَنَا رَا مِي ش	مَعْنَا دَه سُو
سِينَه كُو كَس	بُو عَا ز كُو	بُسْتَكِي مَه	هُو مِي بَلَك
وَا رَن دِي	مِي ش كَر دِي	رَسَكَه	بُسْت اَز فَاوَل مِش دُو ش اَوْ مُو ز
اَن كَسْت بَر	مَو دَسِي ك	زَا نُو دِي	زَاوَل دِي بَا يَا اَو
هَم طِر فَعَه	نَا خَر دِي	بُو ز	رَا شِي مِخَا
دَكَا نَلُو يُو ل	دَر كُو جَه وَ	بِجَا ر دَر	سُو دَا كَرَا ن
دَا دُو سِي تَد	اَل شَر وِي مِش	كَا لَا هَا شَر	اَز رَا ن اَوْ جُو ز
كَر مَا وَا سَا	بِي سْتَا ن يَا ز	سَا حِل مَحَل	دَر كَر مِي سِي ر
بِي شِدَر ز مِي سْتَا ن	و دِي بُو	سَر مَا دِي	پَا بِي ز كُو ز

مَرِغ قَوْش بَا ل قَنَات بَرَوَا ز اَوْ جَمِج دِي مَك
 سُو فَائِدَه كَر نَد صَر رُو وَخَن صَا دِي
 رَا بِي كَان اَوْ جُو ز مَف كِه بَا دَه وَا اَتَمَا ز اَوْ نَاو
 فَلَاحِخ صَبَا سُنْبَان چُو بَان
 اَسَا ن اَتَم دِي مَك سَنَك اَسَا ن اَسَا ن طَا شَر اَتَمِي
 كَر مَر صَبَا ق سَر دَه صَو ف

بُو مَبَا رَك وِز نَلُو قَطْعَا بَا نَلُو كُو بَا كِي كُو كَلَه
 ضِيَا وِز بِي جِي دَر بِي عِي كُو كَلَه سَر وِز وِز
 سَر بَا شَر بِي سُنْبَان اَلَن اَبَر وَا شَر چَشِم كُو ز
 مَرَه كِرِيك مَر دَمِيك بِي نِي بُو رُو ن رُو بُو ز
 رُخْسَا رُفُخ عَا رِض بِنَا ق دَانَدَا ن دِي شَر لَب طُو دَا ن
 دِهَا ن اَغز زَبَان دِل كَهَنَا رَا سُو ز
 سِينَه كُو كَس كَلُو بُو عَا ز بَشِكِي بَلَك
 وَا رَن دِي مِي ش كَر دِي مِش اَرِفَه دُو ش اَوْ مُو ز
 اَن كَسْت بَر مَق دَسْت اَل نَا فُو ز فَا مِي
 نَا خَر طِرَا ق بِي جَا ر قَا شِي كَر اَوْ يُو ز
 كُو جَه دَكَا نَلُو يُو ل سُو دَا كُو اَن بِي جَا ر دِي كَد
 دَا دُو سِي تَد اَل شَر وِي مِش كَا لَا فُو مَا ش
 اَز رَا ن اَوْ جُو ز كُر مَا وَا سْتَا ن يَا ز كَر مِي سِي ر
 دِي مِش دَر وِي مِش مَا قِش بَا بِي ز كُو ز
 سَا حِل

بَعُور

تومید ما یوس اوله
 د مازداوردن انقامالتی بکیر طوت د بک
 تروی و تسوخ و خوش بوی ابو فوقو د بک
 ایزکرف غایت لطیف تسوخ و نظیر
 کاروه صوابشیدریر کلا تر کت کت کت کت
 کلان جله نندره کبیر اولو بک اشد دخی و باهر
 حفظ المذکی کب حفظ المسه و زریخه و مری دخی
 لایقدر زبیر التجودن اعلا نغدر وارد
 زا قافیه سنده اولان قطع جو اهران ان اسرار
 خزینه سی ولسلد ریخی مجهرات کباغانا بله مکتوب

تومید اوکم	ما یوس اوله	جیف اولش اوله	سوس و دروغ
همانینقا	م المودما	راوردن اولد	طوت بکیر
تروی تن	سوخ کت	خوش بوی	فوقو بیدر
غایت لطیف	فیش کرف ایو	تسخ دیمک	دری نظیر
صوابشیه	داروه د	دخی کلا تر	تر محسب
کریه کلان	مختاسیدر	جمله لغت	کرده کبیر
مستفعلن	مستفعلن	بجز رجز	در بؤ کهر
جوهر کبی	حفظ ایسته	سایسته	مخدوم وزیر

رسانا جوق بسیار کتور جوق بیه اذلک آن
 ترستد قناعا ییدی آن حرصه دیوز
 کندنا برصه سپر صافشا بوی فوقو
 کندبده قوشنده دبرل بیاز صوفان
 بوند و قوششا بوزونک کاب اینه
 بیجه بان غلاماره دیمک مول او نیا شکه مشوق
 کردیکل دقوت کار دینسه بوزونک لالشاید
 سیاق و سلب رسبوکه اوروسی دیمک
 سر باز باشلجق بین دینی شیدر باریک اینه
 بهنا اینا کوناه قصه دوران اوزون
 چینه قوش بی بیجه بوری لاکه بویه دیمک

قطعه درزا	زهرها	شده کبینه	مراز
جور ساجوق	پیه بسیا	رخور آن	دک آن
اولدی ترستد	دقاعت	ایدی جز	صه دیاز
کندنا در	برصه سپر	صافشا	فوقو بوی
دنیوز فوقو	مشه کند	صوغای	بی بیکاز
اولدی برون	دفورمفا	که دیمکدر	بوزونک
اینه کاب	وعلامتا	ره بیر دیرگز	بیجه بکار
مولا اوینانز	دخی دیو	نه دینوز	دنگل
روسی جا	فجک د	باشی آجق	سرباز
بقی یهن این	جاده باریک	سبزلو	دی قانت
آینلو بهنا	قصه کونتا	ه اووزوندا	خج دراز
قوش بیجه	سینه و بوزری	بیجه لانه	بویه در

یا ز آوی مخ	که دخی مخ	که د بکدر	استوار
برزه ریزه	پاره پاره	طاز طاندر	نرت مرت
خر د مژد او	فاو تفک	بی طاعیش	تار مار
ایش فیکر	ایشلیجی	یه قبار آ	وز د بنور
ایش طوبیجی	کار د ایش	کوچ د بکدر	کار و باز
اولامق اول	دی شکر کن	همه دیدن	اویله دیر
سوز کون او	جرکه و او	دانی نجی	روشکار
هرنه اشتر	ایسک ایسته	دایمال	لهدن
هرجه میجو	هی جو هم	واره از بر	وز د کار
ابر قطعه	شیر بود	دلشکان	در اجو شیر
دلجو دلا	وز او کدک	مقبول اوله	همه د بکدر
دایخ دلا	وز یکی هنر	صاحب نجی	عتد د لیر
اولدی نیش	هر او نورا	بر خیز دین	سه طو و آو
نایت قدم	دیر بایدار	بر شمش او	لان جایکیم
کهنتر کوچو	رکدر دخی	مهتر د بک	دربک بیوک
شهنای و خا	لور و دیر	طاوون دهل	کوندن بنیر
یلدن خبر	ایله گلون	کیدن ایش	پیک و ربک
مژده نوید	دو مژده بر	مقبول اول	مشردن لیشیر
در یافتم	بن اشکلام	بشاس نو	سزاکله هفر
غایت زکی	دیر دیر دیک	اکاهه	مف ناسی خیر

شکره بانوی که بانکه استوار همگرمین
 برزه برزه پاره پاره نرت مرت طرطان دیک
 خر د مژد افغان تفک نارمار طاعیش دیک
 خرد مژد
 قبار ایش قباور ایشیجی بنور
 کار د ایش طوبیجی کار باز ایش کوچ
 شدن و دیدن اولامق دیک جرکه
 سوز کون اوی
 نجی و شکار او معنا سنه
 هرجه هرنه میجو ایسترایسک میجوسته
 هواره دانا از بر و د کار الیهدن
 بوخلو شیرین قطع کولکوسوزه سودا برمانی
 اولور یعنی کاله نشنه اولان سودا برمانی کله نیر
 دلیو و دلاویز و دلبدیر یک مقبول دلاور
 و دلبز صاحب نجاعت
 نیشتم اوقواق بر خیز طوره فالسق
 نایت قدم صاحبی کیز بر شمش
 پاپاز نایت قدم صاحبی کیز بر شمش
 کهنتر کوچو کوجو رکدر مهتر یک بیوت
 شهنای و خا و خا و رونا دهل طاوول تیر کوس
 یلدن خبر و خا و خا و رونا دهل طاوول تیر کوس
 مژده نوید و بید بولدن خبر ایله گلون کیدن کسه
 پیک و ربک و بید مژد بر شمش که بنیش ایشیجی دیک
 نوید مژده بن اشکلام و بشاس نو سن کله دیک
 در یافتم بن اشکلام و بشاس نو سن کله دیک
 غایت زکی دیک دیکلار اکاهه خبر که اکلجی

نورید

جهان ضیاء ابدی بر لبی کونش کی مقبول
بهر قطره در

فُطَعْرَجُونُ	مِهْرُ رَخْشَانِ	دَرْجِهَانِ بَرِّ	تَوْنِشَارُ
نَخِشَاتِ بَارِ	لَا بِيحِي خَشْنَدَه بَانَاقِ	سَا بَدَارِ	
بَلْ لَطَافَتِ	لَوْ طَرَاوَتِ لَوْ دِي بَكِيذِ	اَبْدَارِ	
عَاشِقَتِ مَحَنَاسِي	لَوْ شِ دُو سِتَارِ	دُو سِتْدَارِ	
بَر بَرِينَه	رَاسَتِ كَلَكِ	دُو جَارِ بِلَه دُو چَارِ	
دَا دِ كَرَعَدِ	لِ اَبْدِ بَحِيذِ	جَبْر اَبْدِي	زُورِ كَارِ
فِرْصَتِ وَعَصْرُ	وَرَمَانِ	بِحِي هَوَادِرِ	رُوزِ كَارِ
فَوْجَعَه دِينَ	دَر اَعْوِ	شُرُودِ خِي	غُوشْتِنِ
هَم فَوْجَاتِ	اَوَّلِ كَارِ	مَوْ فَوْجَاهِ	دَرْ كِتَارِ
سَا خَتِ دُوزِ	مَن دِي بُولِ	ظَا فِيدِرِ	بَرْكِ وِسَانِ
مُنظَمِدِرِ	سَارِ مَدُو	بَلْ مَوَافِقِ	سَارِ كَارِ
شَوْلِكِه مَأَكُو	لَا يَدِنِ مِي	خُوشِ اَوَّلِ خُوشِ	خُوشِ دِي نُو
هَم كَوَارِ بِي	دِنِ سَكِرْمَكِ	هَضِرِ اسْتَانِ	خُوشِ كَوَارِ
اَوَّلِ فِكْرِ	اَبْتِ مَكِ نَهِيَدِنِ	هَم سِي كَالِشِ	اَوِيلَه دَرِ
اِبْشَدَه نَاجِسِ	فِرْصَتِ	اَبْتِ كَدِرِ	بُرْدِ وَبَارِ
صَلِحِ مَعْنَا	سِنْدَه دَرِ بِي	بَارِ شَمَقِ	اَشْتِي
جَلِكِ اَبْتِشِنِ	خَاشِ وِرْزَمُو	كَبُرُودِ اَرُو	كَارِ زَارِ
طَاسَه لَوَاسِنَه	دُو هِي كَبُرُو	طَاسَه اَوَّلِشِ	دِرِ فَرْمِ
فَلِي مَحْرُورِ	خَا طِرِي	بِحِي دُو حَه	بِرْ لَافِ كَارِ
دَارِ مَفْهُو	مِي بِنَا دَا	زَارِ هَم مَعْمَارِ	اَبْتِشِنِ

رَخْشَانِ آتِ رَخْشَنَدَه بَارِي تَابَدَارِ بَارِ لَوْ دِي مَكِ
 اَبْدَارِ بَلْ لَطَافِ لَوْ طَرَاوَتِ لَوْ كِه مَوْلُو دِي مَكِ
 دُو سِتْدَارِ دُو سِتَارِ حَاشِقِ مَعْنَا سَنَدِه دَرِ
 دُو جَارِ دُو جَارِ بَر بَرِينَه رَاسَتِ كَلَكِ
 دَا دِ كَرَعَدِ عَدَلِ اَبْدِي زُورِ كَارِ جَبْر اَبْدِي مَكِ
 رُوزِ كَارِ فِرْصَتِ وَعَصْرُ وِزْمَانِ وِهَوِ
 دَرَا غُوشِ وَا غُوشْتِنِ فَوْجَعَه كِه فَوْجَاتِ فِلَقِ دِي مَكِ
 كَارِ فَوْجَاتِ دِي مَكِ دَر كَارِ فَوْجَاهِ اَلِ مَقِ
 تَاشْتِنِ دُو مَكِ بَر كَارِ بُولِ طَافِقِ كِ لَوَانِ
 سَارِ مَدِ مَشْطَرِ سَارِ كَارِ بَلْ مَوَافِقِ شِيدِرِ
 خُوشِ خُوشِ مَأَكُو لَدِنِ بِي خُوشِ اَوَّلِ شِيَه دِي زِ
 كَوَارِ بِلِنِ سَكِرْمَكِ بِي هَضِرِ اَبْتِشِنِ
 هَضِرِ اسْتَانِ اَوَّلِ غَدَاوَرِ
 نَهِيَدِنِ وِسِي كَالِشِ فِكْرِ اَبْتِ مَكِ
 بُرْدِ وَبَارِ مَأَخِرِ وَا تَابْتِ اَبْتِ اِبْشَدَه
 اَشْتِي مَلِ اَبْتِ وَا رِ شَمَقِ
 بَرْتَا شُرُودِ وِ كَبُرُودِ دَارِ وَا كَارِ زَارِ جَلِكِ اَبْتِ
 اَبْتِشِنِ طَاسَه لَوْ فَرْمِ طَاسَه وِغَمِ
 اَبْتِشِنِ فَا بِي مَحْرُورِ وَا طِرِي مَحْرُورِ كِسَه
 بَارِ بِنَا دِي مَعْمَارِ مَعْنَا سَنَدِه

اَوْزَاغْدَنْ كُوْرُ	بِسْرُ اَزْدُو	رِدَاخِي بَاقُ	دِيَمَكْ بِنَكْرُ
زِيخُوئِيَشْ اَكَا	وِلَشَدَاتْ	كِيَهْ كَرْدِي اَفْطَهْمَا اَنْزِيَهْ	
بَدَرُ بَا بَا	بِسْرُ قَرْزَنْ	دَوَعْلِيْدَهْمُ	اَنَا مَا دَرُ
قَرْزَنْدَا سُدُرُ	بِرَادِرْ دَا	دَرُو هَمْسِيَهْ	دِرُو خُوَهْرُ
بِيَا اَوْلَدِي	بِيُوَكْ بَا بَا	بِيَهْرَهْ اَوْغُو	اُولُو كْ اَوْغُو
تَبِيَسَهْ هَم	قُرُوغُو لُو دِرُ	بِرَادِرْ زَا	دَهْ دِرَا فَدُرُ
دِي بِشِيْدِرْ مَا	دَهْ عَوْرَنْ	دِي نُوْرُ طُو لُو	رَهْ كَا كَم
اَرَا اَوْلَدِي شُو	كُو سُو هَرْ بَعِي	دَفِيحْ اَنْكُهْ	دِي مَكْدُرْ سَنْ
دُو كُوْنُ سُوْرُ	اُو بُوْنُ بَا زِي	صِيَا فَا اَوْلُ	دِي مَهْمَانِ
سُوْمَنْكْ سَنَا	دِي مَانِ بَا	كُوْرَهْ دُو شِيَهْ	قُوْرْدَخْتَرَهْ
خِيَصْمَكْ جُمُهْ	لَهْ خُوِيَسَاوَنْ	دُو تَرْدِي كِي	بِيَقْبِيْلَهْ سُدُرُ
اُو كِي اَوْغُلُ	بُسَنْدَرَهْمُ	اُو كِي بَا بَا	بَدَرُ اَنْدُرُ
كِي شِي زَا دَهْ	اُو لَانْ وَا لَا	بِيَا دُو بَا	لِيَهْ كُو هَرْدُرُ
بِيَا رُو خَا	نَدَا نْ قَوْمُ	قَبِيْلَهْ جُمُهْ	لَهْ سِي بِي كَسْرُ
قُرُو مَا يَهْ	دِي صُوِيَسِي شِيَهْ	صَهْ بَدَا خْتَرَهْ	اُو عَوْرُ سُرْدُرُ
نَلَكِي اَكَا	جُ وُجْحَانَا جَهْ	دِي نُوْرُ حِيْرَهْ	اُو لَانْ بِي زُرُ
سِيخِ اَدَمُ	جُو اَمْتَرُ	بَاغْشَلَا بِي	بِي حِيْحَشِيْدَهْ
خَبِيْسُ وَا لْ	جَهْفَهْ نَا كَسْ	دِي نُوْرُ اَسْتَكْ	لُو خُوَاهَشِي كُرُ
بَحْدَنْ بَنْ	كُوْرُو دِرُ بُو	لَهْ اِي جُو بُو	لَهْ جُو هَرْ هَمُ
زَا بِرَانْ مَن	بِيَا وُورْدَهْمُ	بِي حِيْنُ رُو	بِي حِيْنُ كُو هَرْ

بِنَكْرُ باق و نظر ايله ديكدر
 افراسندن خبره را اولون اول كسكه بو فطه
 از براي مدي
 بَدَرُ بَا بَا بِيَسْرُ قَرْزَنْدَا اَوْغُلُ مَانَكْ اَنَا بِي كَدُرُ
 بِرَادِرْ وَا دَرُ قَرْزَنْدَا شِ خُوَهْرُ صَهِيْرَهْ دِي مَكْ
 بِيَا بِيُوَكْ بَا بَا تَبِيَهْ اَوْغُو لُو كْ اَوْغُو
 تَبِيَهْ قَرْزَنْكْ اَوْغُو اَفْدَنْ بِرَادِرْ زَا دَهْ دِي كَدُرُ
 تَبِيَهْ قَرْزَنْكْ اَوْغُو اَفْدَنْ بِرَادِرْ زَا دَهْ دِي كَدُرُ
 مَادَهْ دِي شِي دِي مَكْ زَنْ عَوْرَنْ كَا كَمْ طُو لُو عَوْرَتِ
 شُوِي وُ سُو هَرْ اَرِي جَهْ نَفِيحْ تَرَا رَكْ دِي مَكْ
 سُوِي وُ سُو هَرْ اَرِي جَهْ نَفِيحْ تَرَا رَكْ دِي مَكْ
 سُوْرُ دُو كُوْنُ بَا زِي اُو بُوْنُ بِيَهْمَانِ صِيَا فَا اَوْلُ
 سُوْمَنْكْ سَنَا دِي مَانِ بَا كُوْرَهْ دُو شِيَهْ قُوْرْدَخْتَرَهْ
 شَاوِي مَانَا سُوْمَنْكْ دُو شِيَهْ بَا كَهْ دَخْتَرُ قُرَا وُ غُلَانْ قُرُ
 خُوِيَسَاوَنْدَهْ حَصَلْ تَرْدِي كِي بِيَقْبِيْلَهْ سُدُرُ
 بِيَسَنْدُرُ اُولَا اَوْغُو لُو دِي مَكْ بَدَرُ اَنْدُرُ اُو كِي بَا بَا
 قَالَا نَادُو وَا بَا كُوْرَهْمُ كَشِي تَرَادَهْ دِي كَدُرُ
 تَارُ خُوَانْدَانْ قَوْمِ قَبِيْلَهْ بِي كَسْرُ جَهْلَهْ سِي
 قَوْمَا يَهْ صُو لِيَسِي نَفِيحْ نَفِيحْ اَخْتَرُ اَوْغُو سُرْدُرُ دِي مَكْ
 بِي كَدُرُ اَخْتَرُ جِي وَ حِنَا جِ دِي كَدُرُ بِي زُرُ جِي وَ نَا كَسْرُ
 بِي كَدُرُ اَخْتَرُ جِي وَ حِنَا جِي دِي كَدُرُ بِي زُرُ جِي وَ نَا كَسْرُ
 جُو اَمْتَرُ دِي حِيْحَشِيْدَهْ بِي حِيْحَشِيْدَهْ دِي مَكْ
 نَا كَسْرُ حَسِيْبُ اَلْبِي كَسْرَهْ خُوَاهَشِي كُرُ اَسْتَكْلُوْدَهْ
 جُوَاهِرُ
 جُوَاهِرُ
 زَا بِرَانْ مَن جِي وَ حِنَا جِي دِي كَدُرُ بِي زُرُ جِي وَ نَا كَسْرُ

طوله

دشمنان آوز زوق کلور بیجا بیک و لکنز کویک
نیکین
نیکوزل بادشاهه منضمه صرف قطع تاج کی مجوهل
ایله طو بود

بزنشانا آ	وز منک	دز بو نظر	دلکشم
بوش ابدنم	نای نیک	ایدر کسب	سروز
زهی این قضا	عنه شاها	نچیز افسر	براز کوهز
اولو سلطان	نشا هشتا	ودی کم ای	دیجی داور
دیجی ورنک	نک نخوتنا	یح ایفوز بیسه	همه افسر
دینور هریبا	دشاهه شهر	ریاروخسرو	وودارا
عالت کا	دطاعت ای	دیجی در امیره	فرمانبر
ستم ظلمو	شکا ییجی	کره هر دا	دیخواهاند
جهان کیتی	رعایا زید	دست اقلید	میدر کسوز
مکان جایو	زیمین برز	قلعرو اوله	کی اولکا
بودر مشهو	دی معرب با	خیر مشرق	اوله خاور
سپاهه	سپه لشکر	دینور باشو	عنه سر کرده
سپه بدین	دی سرداره	سپهسالار	رستر عسکر
سپه قلعان	زیره جوشن	جبه زرخ آ	دیدر جمله
قلج شمشیر	دو تیغ وین	زیره مزراق	نه در خنجر
دموز آهن	قلای از زیز	باقر مسرور	ی نوجدر هم
دیشلر قور	شونه افسر	کومشیدن سیم	الون زر
دکز دریا	کی کشتی	رئیسینا	خاکیل باد
آچی بیکن	کناده بنا	دبان بعلو	دموز لنگر
بقین اوله	مشور زید	سک شاهانرا	سلاطینه

شاهنشاه او سلطانن دیرل داور سک ایدیجی
اورنک منن بادشاه بهیم و افسر تاج
شهر یاز و خسرو تارا بادشاه معناسنه در
دات عالت دیلم فرمانبر امره اطاعت ایجی
حجی مکان زمین بر طبراق قور اوله کواوکه
باختر مغرب دیلم خاور مشرق دیلم در
سپاه و سپه لشکر سر کرده باش بوغ
سپه بند سردار دیلم سپهسالار عسکر
سپه قلعان زیره جوشن و سپه زرخ بیکد
شمشیر و تیغ قلیج بیزه مزراق آفنده خنجر
آهن دمور از زیز قلاوی و س باور دوی
آهن قرشون سیم کشت زر النون
اسرین قرشون سیم کشت ناکلار شمشیر
دزیا دزدیم کشتی کی دیلم ناکلار شمشیر
آز دیر روزگار کشفه یادبان آچی بیکن دیلم
تنگد بعلو دمور مشور زید بقین اوله
شاهانرا سلاطینه

فوره آخکز	دینلور هه	کولنه خا	کنز
اشکنه بوز	عودیمکلز	که در وکر	دونکر
بجفی آره	دجی لچ	قیسی و لشر	دستر
فوندرک خا	بیرسته کن	بدستر	دینلور
کنز و سکلار	ب و سکلار	و دجی بدستر	
این مثلث	قطعه از بی	سمایه خو	راست خور
بار مینوه	بیرینا قوز	قیستی نیک	اولدی بوز
پاز بیلدر	فوجه آدمز	پیراوغلار	داخی بوز
تاز تویسز	تازه کسنگز	بیرهم کسب ایله	نوز
تاز ظلت	حصه زر	بیردینور معشوقه	نوز
حاک ظرافت	رطلوه جسد	اولدخیزه	سار خوت
هم دیکندز	خایشاشینور	خیر شمشک	ادی خور
داد ویردی	دید کوزدی	هر نونو معناسی	دود
دار طوت کب	و لکدیرو	دیلداو	زاعه دوز
زفین ششان	قاره ساقز	رفین هم آج	کوز لوزف
اشکبچی	زار اشانه	زیر کوخ فو	ونده زور
کان معدن	کین هم کیز	لوعضیدز	دیر کون
کار ایش کب	رالت مع	هموده انعی	اولدی کوز
مرد ملک ما	شرفیونلر	میشراخی	قاره مؤشر
مار خسته	هم بلانیدز	میریک قا	رینجه مؤر

آشکنه فوری دیمک خا کیشتر کولدیلم
 اشکنه بورغودیمک دوزوکر دولکر دیمک
 آره بجفی دیمک دستره البجفیسی کدستره
 کند باستره فوندرک خا بیسته دینور
 سکلار و سکلار و بیستره فوندرک کند بیسی که
 کونک کوی بر حیوات لرا کوز دیکار ایله اولور
 بونک قطع خوریلدند دراج بعضی هنر مضرنه
 اولدک اولوج هر که کوی فیه بری کسره بیخته
 اولوج اشک و حمله زمین اولمشده اولوج جسته
 بونک بیوردی فیه خا
 بار مینوه پیر تا قدر بوز فستی نیک
 تاز بیلدر بوز فوجا آدم بوز اولد که پسر دیمک
 تاز تویسز تان پیر کسکین تاز کسب ایله قران
 تاز ظلت دیمک پیر حصه تور معشوق
 حاک ظرافت خوزیر
 حاک ظرافت چک طلعه خوز
 حاک دیکن پیر شانش خوز شمشک کونش
 تاز ویردی دیک کوزدی دوز تونون که دستان
 داز طوت دیر کب اولد دوز او زاف
 زفین ششان قاره ساقز زفین آج کوزلو
 زار اشکبچی زار اشانه زور فونک کون
 کان معدن کین کوز لوعض کوز دیر دیمک
 کار ایش کب کین کوز لوعض کوز اعی دیمک
 مرد ملک ما شرفیونلر هموده انعی کوز اعی دیمک
 مار خسته هم بلانیدز میریک قا رینجه مؤر
 سار ایشر کینر هموده کوز اعی دیمک
 ماسر همدهک بیسن فیون مؤشر قاره دیمک
 مار خسته و یون پسر بلک دیمک مؤر قارینجه

اوجده بری	سه بکی	درنده بری	چار بیک
هب یوفینا	ساروزه تا	اونده قیلور	سین قرار
اخیرا	حاده بز	میم کتور	سن همان
نمله ایکن	حج دوئم	کی اولور	ایش کار
نیم یازم	باریسی	نیمه بتون	در دروست
صاریسی قلی	در دیمک	جند بیکر	ره دو یار
پانزده اون	بش دیمک	بیشوزه یا	صد دینور
اون بیگه	سور دخی	بوز بیگه	صد هزار
بویله جفا	سرفلک	صاریسی	ای دی بگا
چرخ چین	جور خود	کرد مرا	بشمار

قطعه یا صحت عینا ت لطف کستر

بار کس یوک	جکیچدر	دخی خواهد	استره
خروالا	ع استکه	بشد قاطور	استره
نمه بیستان	بکشا آج	قیامه یعنی	مبوش
باقر فرم	نکر هم	دخی بیما	کوستر
تاز بایش	دیمه بوز	بیمعنا	سنه در
جامه خوب	بوسدی	بیا قلم	دوشه درسه
دینه بوزنا	نه دواج	دخی صدق	بالین
چار شنباز	شفه دیرلر	که دوستد	بستر
هیر و همه	اوندلر	کورادی	انگشت

سه بکی اوچده بری چار بیک دوده بری دیمک
 پنج بل شش بک هفت بک هشت بک نه بک بویله
 اون قدر نسا آکما دن که برده آتینه میم کلوسیت
 ایکن بوز اولون بکی بوز چار بیک بوز سنه هم
 هشتده نهم دهه اولور

نیمه یازم دیمک نیمه یازم یاریسی در دست
 چند صاحب حاج دو یار ایکن کوه دیمک در
 پانزده اون بش با نصد بشیور
 پیور اون بک صد قرار بوز بیک
 چرخ فلک چین بویله جور خود جفا
 کوه المدی مریکا بوشاز صاحبزاده
 مقتعلن فاعلن مقتعلن فاعلان
 فافه صنعتله لطف دوشیور بر قطعه در
 یعنی قافیه ده دیکر اندن مصنع را فصد

تاز کس بولن بکی خواهد استره بکدر
 خروالایغ اشک استر قاطره بیک
 بیستان همه مطلق بکشا آج مبوشد قیامه
 مینکر ما قید دیمک نیمه کوستر
 تاز بایش بوز بعد یعنی بکدر
 جامه خوب بیا ق دیکدر کستر دوشه
 تالین بعد ق دیمک
 چار شنباز
 انگشت کور بیک

پارچه مَهو	بی گِراه	هَر و مَعَنَا	دَه جَدَاذ
فَا وَغَه دین	دی کُوتَه	کِه عَاَرَه	سِپِدر
صَارِغِک آ	دینَه دَسَنَا	رِد بُوَرَه	مِسْوَاذ
اوردی فُور نَسَه	رَهَا یَا فَا	مِن مَرَا سَه	مِخْلَا حَق
دَجی فُور نَار	مَه رَهَا یَا دِن	اَو یَلَه	اِتْقَاذ
دیدی ز فُور	فَا اَو لَدِک	سَه عَز دِل	رَعْبُوب
دِه صِغِنَا	عَه پَنَاهِ	دِنَا و مَعَنَا	دَه مَعَاذ
باصغَه دین	دی بیدِن	کِه مَرَادِ	دِر دُوس
غَا لَک اَو لَمَا	عَه دِی فِیو	زُودِ خِی	سِخْوَاذ
فَا رِسی مُو	عَرَبِ اب	لَه سُوْرَم	بِشِر و شِکَر
اَو عُو یَا ن کُو	دِکَه نُو سَا	لَه اَیْدَر	اِسْتِنَاذ
قِطْعَمَا رَا	رِیَه رَا	اَز هَه رَن	بِکِن سَنَار
یَلک بَر اِیگی	دُوسَه اَو ج	دُر دَه دِجَا	رُوجَا ر
بِج بَشُر و	اَلِی شِسْر	هَفْتِ رِدِی	صَا ی سَنَار
هَسْتِ سِکَر	نُه طُفُوْر	دَه دِخِ اَو نِ	دِر مَتَا ف
بِسْتِ بِکِر	بِی اَو نُوْر	سِی وِجِل	رِفَه وَا ر
اَلِی یَه بِنَس	جَاهِ دِی	شَصِتِ دِیُو	اَلِی شِمِشَه
بِشِمِشَه هَفْتِنَا	دِ پَا ز	دَفَرَه اَمِی	نَا وِ سَا ر
سِکِنَا نَه شِنَا	دِ دِی	طُفُنَا اَو نِ	بِجَه نُو د
صَد بُو ز اَو لُو	صَا بِیدَه	بِیگَه کِن	جَه هَرَا ر

کُزَا رَه بَا بِجَه دِیَن جُدَاذ عَرَبِی سِی
 کُوتَه فَا و فَا کِه بَا شَه کِلُو ر عَا وَرَه عَرَبِی
 رِشْتَا ر حَا رَه کِه حَا رِی لُو ر مِسْوَاذ عَرَبِی
 رَهَا یَا فَا فُور نِ لُوق دِیَن اِسْتِخْلَا حَق عَرَبِی
 رَهَا یَا دِن فُور نَا رِ مَق عَرَبِی اِنْقَاذ عَرَبِی
 عَرُوب فُور فَا ق کِسَه دِیَن رَعْبُوب عَرَبِی
 بِنَاهِ دِن صَغِنَا عَه دِی رِل مَعَاذ عَرَبِی
 بیدِن بَا صِغ دِی کِه دُوس عَرَبِی
 فِی رُو ز غَا لِی اَو لُوق دِیَن اِسْتِخْلَاذ عَرَبِی
 بِشِر سُو د کُوتَه نُو سَا لَه بِکِر اِسْتِخْمِن چُو
 اِسْتِنَاذ لَذت یَا بَا رِ لُوق و فَا نَدَه لَمَا
 نَا عِلَا و ن فِعَلَا و ن فِعَلَا و ن فِعَلَا و ن
 رَا فَا فِی سَنَه مَسُو بَا و لَان فِعَلَا و ن جِلَه سَنَا
 نِکَلُو ر زِیَا و مِخِی دَا رِ صَا ی
 بَلک بَر دُو اِیگ سَنَه اَو ج چَا رِ چَا ر دُود
 بِج بَشُر شِسْر اَلِی هَفْتِ دِی شَلَا حَا ی دِی
 هَسْتِ سِکَر نُه طُفُوْر دَه اَو ن بِسْتِ بِکِر
 هَفْتِ سِکَر نُه طُفُوْر دَه اَو ن بِسْتِ بِکِر
 بِی اَو نُوْر دِی کِه فِرَق بِنِطَاة اَلِی
 بِی اَو نُوْر جِی ل و جِی ل فِرَق هَسْتَا د
 شَصِتِ اَلِی شِمِشَه هَفْتِنَا ر بِنِش سِکِنَا
 عَرُوب طُفُنَا ن هَد بُو ز هَرَا ر بِلک
 دِیَن

طَانُو كُوْلُكْ دِر سَكُو خَشْدُو لَطِيفَه	بِذْلَه دِر
كُوْلُكْ اِسْتِهْرَا اَيْلَه هَم	خَشْدَه رِيْشُو رِيْشَخْد
دَا رِيْشَن طُوْت مَوْ شُوْدُن	اَيْشِدُو طُوْت مَوْ دِيْمَكْ
هَم رَقُوْلَا اِيْشَمَكْ بَدِيْرِ فَا نَنْ نَيْصِيْتْ	اَوْلَدِي بِنْدُو
سَرَكْسْ اَوْلَدِرْ	كِيْم اِطَاعَتْ سِرَاوْلَه بَدُو
مُشْتَبُو مَرْفْ	سِيْلَه دِر بِيْلَا اُوْرُوْرُوْرُو
يُوْرَقَه اَن اَوْلَدِي نَكَاوَرُو	يَا غَرَه شَبْدِي دِر دِي
اَسْبَاتْ اَشْ كَاوَرُو هُوَا	رُو قُوْلَه اَشْ دِر سَمْنَدُو
كُوْلُكْ بِلْ كِي سُوْر	صَا جِي دِه فَا ن اِيْمِيْشْ
رُو سِتَاوُو	دِه دِيْمَكْ كُوْبُو دِر هَم اَو مَعْنَادَه كَنْدُو
اَيْتَاكْ بَا	ش اُوْرَه قُوْرُو
كِي بِيَا مُو	زِي هَم زِيَا
فِطْعَه دِر فَا	لِي جُو اَنْشْ
دُو رِي كَرْدَنْ	اَوْزَا قَا اِيْمَكْ
دِي قِيْلِدَا اَنْ مَعْنَه جِيْدَنْ اَوْ مَعْنَا	دِه تَبَكَا دُو
زُو دِر فَا نَا	رَاو كِه بَكْ بُو
بُو بِيه كَرْدَنْ	بُوْرِيْمَكْ مَر عَيْتَكْ هَم
دِر شُدَنْ كُو	مَكْ دِر رُو
كُد رِي سِي	دَنْ اِيْمِيْشْ
پَا رَه پَا رَه	دِيْمَه دِر لَكْ
	لَكْ وُشَقَه
	شَقَه

شكر خند طانوكلك لك بذله در
 خنده ريش و ريشخند
 داشتن طوتق شتون اشيد و بطونق
 پذيرفتن قبولاتك بند نصيحت مناسبه
 سرکش اطاعت و بدحوی دیگر
 مشت بومرق ديك پيرتند اوردر
 تكاور بوره اولان استين باغرات ديك
 است آت و با كير رفقا ز اشكلو سستد قولان
 دهقا كويلك سوز حاجي و كزري و اولوسي
 رويستا و ده و كند اوچي دخی سكو دیگر
 كز اكر با موز اكونوسن هير معرفت با آياك بيزر
 باشا و زره نيشه موز
 فاعلان فاعلان فاعلان فاعلان
 زان فاعله سنده اولان فاعله و فو كه تلذ حاصل ايه سن

دور کرده اوزا فایه اشقاد عربی
 شیدان تملانغه درلر بناد عربی
 زودرفناز بیزوریک حداه عربی
 بوی کردن شرنده بویك اخواد عربی
 درشدن كرمك دیگر و قوت عربی
 گوزان بجز بومرک ديك اشقاد عربی
 یاز ما ره ديك شقه عربی

جو جو کُو دَر آ	ی کِ طو عِش	اولان نوزا	ده نور آ
نرخ مهنه بر بان و	نوازش افسه	مشه مقدره	
سنگر دیندی ظلمت	سه سه یه ظله	دینور بیدار	
بحالت اولدی نادان	معاد الله	دیلم برنگر	
بلهچی کیم	سه دردا نته	دانش علم واستعداد	
دی طاشلو بیره سنگستان	نوطاشیق سنکلاخ	ولش	
دخی دیوا رنک آ	لا دود یوارک	دی بنلاد	
جه میگووی نه سو لر سن	نمد انشد	دی بلنگر	
کجا بی قنغی بر دل سن	نوی بیکا	ن سنسن یاد	
مفاعیلن	مفاعیلن	هر جدر بخ بر نیک آ	
ایشند فرخا	جه در بر	بشیدم بک	یک از استاد

قِصَی مَعْجَزِ آدَر	نَزْدِ هَر مَشْکِلِ بَسَنَد
---------------------	-----------------------------

کیر ایدن خود	پیر کند و	سن بکمش	خود بسند
هر اوزون بولسوقه	تم نمازه	در لر	سز بسند
بی نفا دیندی نهچی	اولیان	بچاره	یه
قابی مخوفن	هر تیار	اهلی دیمکدر	مستمند
دلیستان	دلدار	عقب اولنور	زیر کره
دل کو کلد	قلب معنا	سینه بخلا	مه بسند
آچلش اولدی	کشاخ	بسته بلفش	دیلم
هر د و کوما	دی گره	اوشقور	د رسل وار بسند

کودک جو جو نوزاده و نوزاد بک طوغش
نرخ مهنه بر بان و نوازش افسه مقدر
سنگر دیندی ظلمت سه سه یه ظله دینور بیدار
بحالت اولدی نادان معاد الله دیلم برنگر
بلهچی کیم سه دردا نته دانش علم واستعداد
دی طاشلو بیره سنگستان نوطاشیق سنکلاخ ولش
دخی دیوا رنک آ لا دود یوارک دی بنلاد
جه میگووی نه سو لر سن نمد انشد دی بلنگر
کجا بی قنغی بر دل سن نوی بیکا ن سنسن یاد
مفاعیلن مفاعیلن هر جدر بخ بر نیک آ
ایشند فرخا جه در بر بشیدم بک یک از استاد

ناتان بحالت یعنی جاهلک برنگر نا شامو ما لالت و شو
واننده بلهچ و طاشلو دانش علم واستعداد دیکدر
سنگستان طاشلو محل سنکلاخ طاشلو اولوق
لازه دیوار بیک بنلاد دیوارک دی دیکدر
چاه بکوی نه سو لر سن بملانسه بلزر دیلم
کجا بی قنغی بر دل سن نوی بیکا ن سن با و نایچی
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن بر آشتاد خوجه دن
نشدن اینسته بک بک بر آشتاد خوجه دن
هر مشکل قبول ایچی کسه لرک عنده مجمل دا او
نقطه در مشکل طوان کسه لر عنده روشنی و ناده
عین و بر چی قطع غترادر
خود پیر کیر ایدن کسه خود بسند کندوش کنش
سربلند اوزون بولسوقه نماز و مقبول دیمک
پنورا نصیحا اولیان بچاره یه دیر لر
مستمند قلی مخزون و نیاز اهل کسه در
دلیستان اولار دایر و کوز و شیوه کار دیک
دل کو کلد و قلب معنا سینه بخلا مه بسند
آچلش اولدی کشاخ بسته بلفش دیلم
هر د و کوما دی گره اوشقور د رسل وار بسند

سَنَكَا طَا ز	بِرَه دَا بُو فَرَه تَنَك طَا ز	دَر تَنَك
بُو لَغَه دِن سَدِي وَ اَخِي	اَجَنَه بُو	لَه فَرَا ح
لَشَخَه نَا	دَرَه دَر فَرَس لَغَه	بُو كَتَا ب
جَهله اَر بَا	هِي ز اِي سَه سَرَا سَنَسَا ح	
جَه دِل بُو قَطَعَه دَر حَر وَ دَل شَر كَز دَه اَمْرَا شَا د		
مُبَارَك فَر	بُح وَ فَر خَنَدَه وَ مَمُو	رَد زَا بَا د
سَو مَن نَز	رَمُو دَل نَا	دَر نَا شَا د
دَا بِي كَر مَو	وَتَه اَر تَنَك بَر مَو ت	كِنَا بِي ز
اِي كِي مَشَهُو	رِفَقَا شَرَا	دَبِي ز مَان اِي لَه بَسَرَا د
سِيَه جَرَدَه	دِي سَمِي جَرَه نُو يَه	بِعِي كَنَدَم كَو ت
اِي كِي حَبُو	بِي جُو وَ شَهَرَه	دِي بُو وَ شَر طَل لَو نُو شَا د
اِي جَنَدَه اَنِي	كُو زِي شَن بَر	بِيُو دَر جَا وَ مَخْشَبَه مَر
اَو اِي دَر مَانَا	وَ مَخْشَبَا	سِن مَقَع اِي نَمِش اِي جَا د
دَر فَر شَن كَا	وِي بَان شَو ك	دَر بِي بَرَا وَ كِه اِي مَشَد
دَر بِي كَا	وَه شَخَا ك	اَن كَلَه اَسَلَه بَر بَرَا د
حَا بَا اِي خَرَا زَا وَ لَدِي	دَبِي بَرَا وَ	اَو مَعْنَا دَه
دَبِي كَدَر هَمَر	نَه اَو لُو ز اِي سَه اَو لُسُو مَر	جَه بَا د اِي بَا د
كَدَر اَو لَسَه	كُو كَلَه خَا	رِي خَا رُو سُو لِه مَانَسَدَر
چَا غَر مَقِ آ	وَ جَك كَدَر	فِي خَان وَ نَا لَه وَ فَر بِيَا د
بَشَن كَهُو	رَه مَانَا	فَا بَه قَارِي دَبِي بَرَا زَا ح

طار بِي نَك نَك بُو فَرَا حَتَا نَك مَطَو طَار بِي
 فَرَا حِي بُو لَقِي دِي ك فَرَا ح اَجِي وَ بُول دِي كَدَر
 نَا دَرَه اَز بُولَان شَد رَا تَا بُو مَعْلَه مَن اَو فَر بِي كَدَر
 اِي شَن سَا ح نَسَخَه اَنَك بِي حِي بَر نَك
 فَا عَا لَه مَقَا لَه وَ فَعَا لَتَن فَعَا لَت
 نَه مَقِي فَطَحَه اَل حَر فَتَدَه وَ فَا فِه سَنَدَه
 اِي شَا د وَ اِي جَا ر اِي لَدَه
 فَرَا ح وَ مَشَدَه مَبَارَك دِي كَدَر اِي دَم مَو زُو
 مَر مَر وَ دَل شَا د سَو تَر وَ مَسْرُو لُ شَا د مَخْرُو ت
 بِي جَو مَو ر اَر تَنَك بَر كَلَه اِي دَر كَه اِي وَ بَر اِي جَو مَو ر
 مَان وَ بَر اِي دَر اَو لُو مَسْرُو اِي دَر تَشْوِي رَه مَسْرُو اَل مَه شَا
 سِيَه جَرَدَه كِنَدَه كَو ت اَسْمِ جَرَه نُو سُو بُو
 خَلَج وَ لُو شَا د بُو شَر كَر كَتَا كُو تَر اِي جَو مَو ر اَو
 خَلَج وَ لُو شَا د وَ فَو اِي سَه اِي نَك بِي كِي اِي كُو سُو سَن
 اَطَا ق مَعَه ضِيَا وَ بَر اِي مَشَر مَصَن ت اِي دَه
 دَر فَر شَن كَا سَنَق رِي دَه بَرَا وَ كِه اِي اَجِي فَا كِه اِي بَا د
 بَر بَرَا ن اِي لَشَر بِي جُو كِه خَا كَلَه اِي كَا وَ مَو تَر كِه مَو زُو تَن
 بِلَان شَكَلَنَه اِي كَا وَ بَا وَ سِي خَلَه وَ لَدِي اِي تَا وَ بَر
 اِي دِي اَر مَبِي اِي لَه سَكُو ت كَلَك اِي لَه جِسَدَه كِي
 اَر مَلَك بِي ن تَو ن دَر بَر تَر وِي حِكْرَه جِسَدَه نَا اَو لُو تَر
 رِي اِي جُو جُو تَر اَل مَقَدَه عَر جِيَه قُو بَدِي وَ شَر مَو ر
 خَا نَا وَ بَرَا اَسْرَا ز اِي لَه
 فَر جِيَه بَا د اِي بَا د هَمَر تَا وَ لُو رَسَه اَو لُسُو دِي كَدَر
 خَا رِي خَا ن فَ كَدَر كَر سُو ك مَانَه اِي تَكَدَر
 فَيَا ن وَ نَا لَه فَرَا د چَا غَر مَقَا وَ جَك مَك
 كَو تَر اَشَك مَانَدَا نِي وَ بَرَا زَا ح اِيه قَارِي

کو بچک اور	مه سولايه	لدين سک بعني صباح
شايگان	دي و جوړلو	عنه رفاغه کيږد
خشک سالو	سته کيم و	طوغلا او له کلاغ
ايڼک ايسه	بکا آج	قبولاي اچي
افخ آيسا	ب باکرا	مک ل يا فتاح
قطعه درخا	چو شکرخا	ي و کرايس سنساح
اناجک دا	لې نهال اولدي هم انک	کي صباح
بېراغه بېر	ک دېنوړدا	له بوداغه دې فاح
پې بز او غلغه بزغا	له دې نوړو	يه بېره
کو سفند اولدي نوړه	دې نوړو	د صباح
اکلامق اولد	لې شتاسيه	لدي هم فاح ميدن
دېندي طنز ايت	مکه بندا	روگان ايت مکه راخ
فصر نعمان	نه خوړنو	دېنوړ کيم مشهور
دېنت و حسته	د اروق	دې کوشک ادې کلاغ
راز خا خلد	کلا مر ايسه	دې کبزن لقا ف
طرز و اطوا	ري اولان دې	ادبانه کستخ
بر تغه برت	مجه کجا	لار و اولدي شکاو
کدکه رسته	دېنوړدا	دې لکدو سوراخ
حسد ايدې	بې بداندې	شر اېکې نوړ لوډوړو
اچنه نک	فالي ميا فو	کيښک آذ لري مياخ

لاپښ سک کوچک اورمه صباح عربي
شايگان او جوړلو در رفاغه عربي
خشک سالو او بيل که خط وغلا اوله کلاغ عربي
افخ آج البايه قبولي اکرامک المکنا بله
با فتاح اي اچي
فاح اوله نغلاو فعله فعله
حرف حا حقه اولاد قطع شکر کيښک
سنساح ايله بعضي يا نېک سوزل
نهال و صباح اغاجک دالي دېکدر
برک بېراغه دېرل فاح بوداغه دېرل
بز پې دېمک بزغاله کي او غلا پې بز فوړ دېرل
کو سفند قبولون دېمک فاح بوي نوړينه دېرل
شتاسيه و فحيدک اکلامق و طاق
بېدار و گان و فاح طنز ايتک دېمک
نعمان شاه طمان از بلار دې کوشک
رؤيق زينت و سر و لقا فاح مکه کوشک دېکدر
راز خا خلد کلام بوي کبزن لقا و باده سوي
رديج باد بانه طرزي و ملوري اولان کسه
کستخ باده بانه طرزي و ملوري اولان کسه
جانانه برنو و بېرچ دېمک شکاف بارق دېمک
رخته کدک دېکدري سوراخ دلک دېمک
بداندې حسد ايدې دؤروي اېکې نوړو
ماخ اچنه نک فلي و ميا فو کسه لک سمي

دَعْنُ باغ رُبَک جَرَبِ یا غلوشید
 دُنْبَه فَوْرُوقِ پَسِیدَه وَ دَرَبِخِ اَبَجِ یاغی
 کَوْنَفَه دَوکَلَش وَ شَانِ عِنی لَحَد
 جَرَعْنَه وَ رَوْنِجِ طُولُو او لَو تان مومبار دِیک
 دَلکَش کَوکل چکببِ مَقبُولِ وَ مَرغُولِ
 سَنجِیدَه طَبَعِ طَبِی موزون لَکَنَه سَنجِ مَعنای دَقیقه
 وَ زَن اَبِی
 صَبَا کَو کَو کَدِکِ مُشَقَّلِ وَ سِیا وَ بَرِی لَو تان حَافِزَه
 قَطْعَه دَر

کُشَا نَیْلَه اَبِجِ دِیک قَتَاخِ عَرَبِی
 مَزَنکِ اِنَاخَرِ دِی لِن دَر مِفتَاخِ عَرَبِی
 بَا تَا مَرَحَلَه تَکَری دِی بله بِلِیَلَه عَرَبِی
 سَبِی خُورَدَمِ الما یَی لِمِ اَلکَلَنَه مِفتَاخِ عَرَبِی
 تَا بَنَدَه بَار لِیَانِ نَسَنَه لَامِعِ عَرَبِی
 شَمِعِ اَبْرَانِ جِراغِ کَ فِیَلِ مِصْبَاخِ عَرَبِی
 یَمَنکِ طاسَه مَعنَا سَنَه کَلِیَالِ عَرَبِی
 شَا دَر کَرَدَنِ سَوْنَدِ مِکَه دِی رِزِ اَوْرَاغِ عَرَبِی
 نُهْفَنَنَ حَافِلِقِ وَ کَرَمَلِکِ اِخْفَا عَرَبِی
 وَ اَکَرَدَنِ اِنکَا رَا بِلِکِ اِبْضَاخِ عَرَبِی
 کَو شَه پِشْتَمِ کَو ذَا وَ جِنَه غَرِ العَیْنِ عَرَبِی
 نِکَرِ بَدَنِ بَا قَطْلَه دِی رِزِ المَاخِ عَرَبِی
 سَنَنِ چِیَنِ فَو جِیکَه مَنَافِقِ مَتَا قَمِ عَرَبِی

باغ روعن	جرب باغلو	و کسنده در
دنبه فوریق	ابج یاغی	پسه وزدخ
کوفنه بع	بی دو کلمش	کوشت اند
طولو مومبار	ره داجرغند	دورونج
افقوز سبکه	بونظم	دلکشی
اوله سز سنجیده	طبع و	لکنه سنج
قطعه درکا	بسیهرت	فروزان
ابجی اولدی	کشایند	عربجه
دی اناختر	دیجک بر	ده مزنگ و
تکری دی	ابنه بانا	مخدایسیر الله
سبب خوردم	یدر ما	با کلک انفتاخ
بارلیتان	سنه به تابنده	ده ولاوع
شمع اینرا	نجرانک	آدیدرهم
طاسه مخا	سی بک و	دخی بلسا
شاد کردن	دی سوندر	مکه یعنی
صافلق اولدی	نهفتن	که مآل
ایشکارا	ایسکه واکر	دن ایشهم
کوشه چشمه	دکوزاو	جینه هم غر العین
نکریدن	دیلور باقمغه	داخی الماخ
فوجی به دینک	سخی چین	دخی متا
		مراویله

اولد قیدر	مه فؤولیدن وهر ایستختکانت	اولد قیدر	مه فؤولیدن وهر ایستختکانت
صانئون الما	عده خریدن دبدیلر یعی شیرا	صانئون الما	عده خریدن دبدیلر یعی شیرا
دخی کوندز	مه فوستا دن امیشم ایعات	دخی کوندز	مه فوستا دن امیشم ایعات
هر لیکانک	عرب شنجیدر چلبی	هر لیکانک	عرب شنجیدر چلبی
قاری کتر	جه ایندز طبعه لطاف ابراش	قاری کتر	جه ایندز طبعه لطاف ابراش
قطعه داز	چشمه بر کوف هر چی کتج	قطعه داز	چشمه بر کوف هر چی کتج
کوشه در کتج	وخرینه اولدی کتج	کوشه در کتج	وخرینه اولدی کتج
توجوان شول	کینه کیم اوله کتج	توجوان شول	کینه کیم اوله کتج
صایدده اون	بش اولورکن چه سه کتج	صایدده اون	بش اولورکن چه سه کتج
عاریت دا	خی مسافر در سبک	عاریت دا	خی مسافر در سبک
اوجه یعنی	اوزراق پیری سرین	اوجه یعنی	اوزراق پیری سرین
صاعری غنج	شینخ و نازو شنبوه غنج	صاعری غنج	شینخ و نازو شنبوه غنج
صاج ادکتر	غول امیش هر شکلی	صاج ادکتر	غول امیش هر شکلی
بو کلمه چمن	و شکر دز	بو کلمه چمن	و شکر دز
سز کلک اولدی	زکام آ ماس بنیش	سز کلک اولدی	زکام آ ماس بنیش
اؤ کسور کیدر	سرفه دیر ز سبک	اؤ کسور کیدر	سرفه دیر ز سبک
شاعری شوار کونج	ریخ ایختمه مرغ	شاعری شوار کونج	ریخ ایختمه مرغ
در د سربا	در د یخت حیدر	در د سربا	در د یخت حیدر
یاره شول	هل یارنج ونده هر بسوندو منج	یاره شول	هل یارنج ونده هر بسوندو منج
دبدیلرزا		دبدیلرزا	

تذوق ایچی حریفانک ایستختکانت
 صانئون الما کوندز مک در ایعات عرب
 مقبول و مغرب و کتجه بلبلای علمایله
 متصف اولان دیزلر
 فاعلان فعلاتن معان اولور کتجه
 چلبیله ایستختکانت
 جو هر طولو خرنید کتجه
 جیم قافیه سنک
 کتجه کوشه معانسته کتجه خزینه معانسته
 توجوان کتجه اولان کتجه فارسیده توجوان اولور
 سبک کتجه اون بنرد بکدر که اوج بنرد
 سبک عاریت کتجه ابریتت دیرلو و مسافر معانسته
 سبک زکامه اوجبه دیزلر اولور ایق دیزلر
 غنج شینخ ماعری شینخ و نازو شنبوه غنج
 دله ابره لایق و حیدر لایق اولور
 زکامه زیاده سبک فوریت چاید دیرلر
 سبک اولدی کتجه بولکلر بوشلک و یولکوی
 سبک اولدی کتجه بولکلر بوشلک و یولکوی
 سبک زکامه علی آمانش شینخ معانسته در
 سرفه دیزلر کتجه او کسور کیدر عربده شاد اولور
 در د سربا باش اغریسی زشتوار کونج و صعب
 ریخ و رو یخت در د سبک ایختمه منکر قله
 یاره ابارنج حیدر که اسپال و بر
 دبدیلرزا راوندلر دکلر شیدر

باغ

درد سبک

	رِه بَارْدِي	اَوَّلُ حُرُوفِ
هَبْ حَاتِنَ	دَه مَرَّتَبَ	دِرْ صُفُوفِ
	فَاعِلَانُنْ	فَاعِلَانُنْ
هَبْ رُوحِيحِي	دِرْ عَرِيحِي	اَوَّلُ لُغَاتِ
قِطْعَه دَرْنَا	بِسْمِخِي كَرِه	دَه لَطَافَتِ
بَرِي كَرْدِي بِنْدِي	يَكِي بِنْدِي	يَرِ عَرِيحِي
لَشَنَكِي	اَوَّلِ دِه مَوَسِرَتِي	هَمْرَاو مَعْنَا
بِحَلَه اَرَكَك	دِيَه مَفْهُو	مِي تَرَانِ اِيئَلَه دُكُورَه
مَاد كَانِ	اَوَّلِ دِي دِيئِي	مِجْمَعِي اَنَكِ كِي سِي اَنَاتِ
فِرْ طُورِ مَآ	عَه دِي زِيَا	بِدَن كُخُو اِيئَاتِ
دِي مِجْمَعِ	اِيئِمَكَه كَادَرِ	دِيئِي لُورَه اَرَقَاتِ
دُوشَه آ	دِيَه وَيئِيئِي	دِي دِيكِرِ يَعْجِي بِيئَاطِ
اَو مَتَاعِيئَه	دِه كَاچَا	لُورِ خِي دِيئِي اَنَاتِ
دَسِيئَا رَاوَلِكَه	اِيئَاتِ	اِيَه مَفْهُو
يَاوَرِ اَوَّلِ	دِي مَدَا اِيئِمَكَه	مَعْنَا سِي غِي كَاوَرِ
دِيئِي	فَارِشِئِه	اَمِيئَه مَزُو
دِي فَارِشِيئِي	مَعْنَه شُورِ بِيئِي	دَاخِي مِيئَاتِ
اَوَلِكَه تَبَلِئِي	دِرْ اَنَكِ آ	دِي كِنِيئُو عَفْشَلِ
زُورِ رُوتِيئِي	بُورِ سِي	هَمْرَاو مَعْنَا
كِرُو بِيئِي	دِي اِيئَاتِ	نَخْتَه اِيئَانِ كِيئِيئِي

حرف ناء مثلثه فافه سنده کلامه لطافت
چهار ایلش بیدر قطعاً در

بَرِي كَرْدِي اَكِي كَاچِي حَرَاتِ عَرَبِيئِي
لَشَنَكِي مَوَسِرَتِي طَافَتِ عَرَبِيئِي
بِحَلَه اَرَكَك بِنْدِي مِجْمَعِ دُكُورَه عَرَبِيئِي
مَاد كَانِ دِيئِي زِيَا اِيئَاتِ عَرَبِيئِي
فِرْ طُورِ مَآ فِرْ طُورِ مَآ اِيئَاتِ عَرَبِيئِي
دِي مِجْمَعِ اِيئِمَكَه كَادَرِ اَرَقَاتِ عَرَبِيئِي
دُوشَه آ دِيَه وَيئِيئِي بِيئَاطِ عَرَبِيئِي
اَو مَتَاعِيئَه دِه كَاچَا لُورِ خِي دِيئِي اَنَاتِ عَرَبِيئِي
دَسِيئَا رَاوَلِكَه اِيئَاتِ اِيَه مَفْهُو مَنصِبِ عَرَبِيئِي
يَاوَرِ اَوَّلِ دِي مَدَا اِيئِمَكَه مَعْنَا سِي غِي كَاوَرِ عَرَبِيئِي
دِيئِي فَارِشِئِه اَمِيئَه مَزُو مِيئَاتِ عَرَبِيئِي
دِي فَارِشِيئِي مَعْنَه شُورِ بِيئِي دَاخِي مِيئَاتِ عَرَبِيئِي
اَوَلِكَه تَبَلِئِي دِرْ اَنَكِ آ دِي كِنِيئُو عَفْشَلِ عَرَبِيئِي
زُورِ رُوتِيئِي بُورِ سِي هَمْرَاو مَعْنَا دِلَافَتِ عَرَبِيئِي
كِرُو بِيئِي دِي اِيئَاتِ نَخْتَه اِيئَانِ كِيئِيئِي عَرَبِيئِي

ریشته در لبین سستنا
 اریم جوار ز ن طردو
 خوشه بسکاف آردیدر
 آنکه نان نانووان
 بوقفه امیش کرده اون
 طوز نمک و تخم مز
 طاوغدی مایگان
 حاجه چلبی پادینور
 چاکنه سنا فوس دی
 مفعیلن فاعلن
 کسب کما لایله کیم
 اولیه سین بدسیرشت
 کال قرنکه کنو طبعی لبه سن
 بوقفه عرب لغتیک نظم یانده دور که عربی اولی
 لغتی بیچون نظمه کنور حال بوکه بو کتاب فارسی
 لغتیک ایچون نظمه اولندی
 ایا نورعین تاوجا و زال و جاد و ضاد و ط و غا
 و عین بو حرف فارسیه لساننده فایده اولوق
 حال اک بو حرفده قطعه تریاز هم قامولدر که کالیله
 نقصانده جل ایدر ز بوسید او سکر جو فیتا ما
 بشقه بر طرز اوزره کونز نقصانده خود مین
 عرب لغتیک ایچونیه ضم ایديو فایده عی و یله
 ایلمک ایله رعنا ایله اول و حرف اوزره اولی
 قصه ایلمک ایچون افشاری عربیله مجزیده
 صفت کسب قرنیب اولمیشدر

ریشته در لبین سستنا	اریم جوار ز ن طردو	خوشه بسکاف آردیدر	آنکه نان نانووان	بوقفه امیش کرده اون	طوز نمک و تخم مز	طاوغدی مایگان	حاجه چلبی پادینور	چاکنه سنا فوس دی	مفعیلن فاعلن	کسب کما لایله کیم	اولیه سین بدسیرشت
دلی کیز دی پرشت	بغذایه گندم دینور	بزراکن داخی کیش	کیم دینور آنسکیه	اردیوغز دی سیرشت	ع اولکونور طه آدی	هر رفکان ینیرشت	داخی بره من باباش	یعنی کلب سا کیش	مفسر او ز ایندور	بدسیرشت	
											

اوچ

بجوس واکبار
رنگاره جی

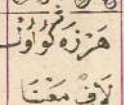

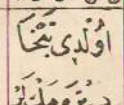

تخصیص

مُع و کبر اولدی جویوس	و نصاری ترسکا
طاب بلان سو ریت منقو	سه بنطاید برست
این تک و تا زو پرستیش	بو فوشتر نو طابیش
جمله سی آسون ایچوندر	هکی بهر زرست
فطعه که او راقمه	بر سر لو خیش نوشت
یک جامورا هک کرج	کریج و فوه ریک و خیش
هکا در چاق قدر دخی	بیزه بیز تاب خیش
طبعه موافق کلان	هر نه ایشه دلسند
خوب کوزلد ز دخی	چرکین اولان سننه زشت
مارت ای آ ذاروش	حجی کون نو روزایش
مه آری نیسا نایب	ایدراز د بهشت
صاحب علم اولانک	جمله سی آ نشوزان
اکلادی فهمید و خواند او فود	دی نوشت
ایشه کوجه عادتسه	طرزه کیز دار هم
اولدی طبیعت مینش	داخی نهها دوسرست
آمده گل مینش طیب آدکیشک و بز شک	
گفت دیدی نیگتر	بک ابودر خوشجه نیش
اضغیه آ ویزه و	قبه به کسبد دینوز
صار فحش اولان سننه در	هشته صالح ویرده نیش
اریغ آرش تار بود	هم طوفیقو باقرن

تج و کبر جمیع آتیه طیار ترسکا بوت طیار
 بیت محقر اولان بیه درلو برست طابیده
 این تک و تا زو فوشش برستش طابیش
 هکی جمله بهر ایچون زرتست الموندان
 فاعلان فعلان
 بو فطعه دیکه بو فطعه لک انلارین قلم سر لوصت
 یازدی زو اجدده موجود اولان معان سرک وینار
 مارکمه سر لوصه اولان تعبیر لکده
 هک با مور اهک کرج ریک قور خیش کر
 تازدر چاق بیزه بیزه نایب قعه برده زنده کورولر نایبده
 دایستد طبعه موافق کلان شی خوب کوزادر
 زشت چرکین آذار اولما یان که مارت دیزار
 مارت تیک اونجی کون نوروزدر
 مده مطلق ای آد بهشت نسان آن
 دانشوران دانشورک جمع که صاحب علم عالم
 فهنیده اکلدی خواندا و فودری نوشت بازوی
 کوزادر ایشه کوجه وعادت و طرز دیزار
 مینش وینار و سرشت طبیعت و طغنه و جلیته
 آمده گلش چیشک و بز شک طیب و حکیم دیکدر
 کت دیکر بیکتر بک ابودیک در
 آویزه اصق کسبد قبه به در لیل
 هشته صار قمش هشت ساق ویرده و جورد
 ناز اریغ بود ارش باقرن طوفیقو

فَطْعَةُ تَا	بَقْلِكَ جُون	مَه تَابَسْ	دَه رُخَسَتْ
وَبِرَه سِي	اُولَدِي بَسَادَسَتْ	وَلَبِنِي	بَشَادَسَتْ
تَنَكِدَسَتْ	بَن زَكْرَدَنَر	اَبِي بُوَش بَا	دَبَدَسَتْ
دَخِي بِيُوَسْتَه	وَهَمَوَا	رَه هَمَارَه	دَاَسْتَه
اُولَا شُوَبِر	بِرِنَه مَن	تَصَل اُولَدِي	بِيُوَسْت
بَجَلَسَه بَز	فِرْد اَطْوَرَمَه	اَبَجَه اَبَج نو	بِنَا نُوَش
هَمَز اَدَبَسِر	لِكَ اَبِدَن سُر	خُوَشَه دَبِرَز	بَدَمَسْت
فَا اَقْدَا بَر خَاسَت	هَا ن بَدَك	بَجَلَه اَبَسَا	دَا بَرَا خَت
اَبَج رُو كَلَدَا	دَا رَا مَد	دَخَا وَا نُوَز	دِي نَسَمَت
فَا جَدَك بَكْرِي	بَخْت قُوَر تَل	مَدِي بَعْنِي	زَهَبَد
كِنَدَا شَد جَكَدَا	كِنَدَا اَوَز	دِي بَز دَقُوَر	دِي نَسَكَت
دَسْت كَبِر ك	هَلَه مَعْنَا	سِي طُوَر تَلِيَش	فَا جَعَز
طُوَنَدِي كَر فَسَت	بَعْنِي بَدِي	بَدِي بَدِي	دُو بِيَسْت
دَا دَرَس اَبِر سَن	اِمْدَا	دِي اَبِجُون	اَبِر سَدِي مَر سَبَد
بَعْنِي قُوَر تَا ز	دِي رَهَا بَسَد	وَا خَلَاَص اُولَدِي	بَسَسْت
فَا بِلَان اُولَدَا	رَبُوْدَه	وَا كَر فَتَه	طُوَن بِلَان
تَلَه وَا دَا	مَر طُوَرَا قَدِر	بَالِق اَبِغَسَنَه	دَا سَسْت
بَسَه دَر سُو	رِي سَن كَه	هَلَه سَبَس اُولَدَا	دُر كَس
بِرَه دَر كِنَدَا	بَجِر كَه	مَلَح وَا جَعَدَا	دَا جَعَدَا
كُوَه طَا ع بُو	جَه بَلَنَدُو	يُوَفَسَه دِي سَكَا	فَا رَا ز
دَسْت هَا مُو	ن اُوَه دَر سَبَسَا	اَبِي سَل اَبِجُون	بَسَسْت

تا فطعه بلکه یعنی یو قطعہ بر ضیا و بر جی کتے
 بجی تاج مرصع در
 بیلماسه و بر میدر بیلماسه بشین
 تنگستان زو کرد و فعل با اوبه است الی بوقت
 بیوسته و همواره و همواره دائم دیکدر
 بیوست بر برینه اولاشور متصل و نوره
 بر فر مجلس یک نوشا نوش طوره ابع در یک
 بدست مجلسه ادر بسزک ابدن سر خوش
 بر دست فاقدا تراخت مجله ایددی
 در اتمه ابعر و کدی نشت اونوودی
 بکریخت فاجدی بک ترهبا فور تابه
 شده کدی کشید جکدی برقا و در کتک توه
 دستگیر فاجعن اگر طونولوا کسه اکا در بر
 بکریخت طوند بیلیدو بیست بغدی
 دارین امداد ابعون ابر شد رسید مطلق ابر شد
 رها بید فور تابه برست خلاص اولد
 زبوده قابلاک فابلس کیشله طونلان کطولش
 تله و نانا طونان اولد مشدره ابله زردبانا باغی اش
 بینه سوری سیک مشین کله کشر اولد بید
 کیک بره در مکره کیکر کت جت حجاری
 کوه طاع بلند بوجه و از یو قوش
 دست و قامون اوه شیب ایش بیست البق
 شوه نخواست

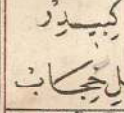

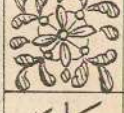

	قَضَعُوا الْحَبَابَ مِنْ رَبِّ	
	بَنِي زُهَيْرٍ فِدَعِبَ	بَنِي زُهَيْرٍ فِدَعِبَ
	أَوْلَادِي جِسَابِ	أَوْلَادِي جِسَابِ
	بِرَاشِقِلِ	بِرَاشِقِلِ
	فَارِسِيَدَه	فَارِسِيَدَه
	جَمَكَةَ الْبَرِّ	جَمَكَةَ الْبَرِّ
	هَمَه دِينَسَه	هَمَه دِينَسَه
	أَسْرُو دِينَرِ	أَسْرُو دِينَرِ
	هَزْرَه كُوْلُو	هَزْرَه كُوْلُو
	دَخِي كَبَتِ	دَخِي كَبَتِ
	دُخْتِ رَزْدِ	دُخْتِ رَزْدِ
	عَرَبِي شَرِّ	عَرَبِي شَرِّ
	أَوْلَادِي بِيخَا	أَوْلَادِي بِيخَا
	رَه دَبُونِي	رَه دَبُونِي
	سَعِي كُو شَرِّ	سَعِي كُو شَرِّ
	خَوَانْدَانِ	خَوَانْدَانِ
	خَوَاجَه آسَا	خَوَاجَه آسَا
	فَاعِلَانِ	فَاعِلَانِ
	سَبَبِ رَفَعَتْ	سَبَبِ رَفَعَتْ

بنه حرف با ده رب اهل نيك نغندان اولديني
 سما لده لازمه النجب بر قطعه در
 زهي نه كوزل ديك آفد عجب مناسه
 چناب مشاب كبراشيق بيبيله بر اشقل بنده

عجب فارسيده و عربيده چكه الله غيبه نوز
 همه تركه و كلي در چنای لسانه اسرو بهي
 ديكلر

هززه كو مهاجمه سوز سوبله يار ديكلر
 كراف لافدر كبت بودني لافدر
 دخيل رز و دختر رز شراب عريته چه بنده بنده
 رز احمد صوفي

بخانه و كرتوندا اوچو كه او يقوده قورقونا اولو
 نوزه دنزه مكلكر رتبه ستمه دينلن علت
 كو شيش سعي تنك خواندن او قومقدر
 خواجه اساد اولو دليستان مکتور

	قِطَاعٌ دَلِيسٌ دُرُورٌ نَقِيَابٌ	
	صُوكِي چُونْدَه كِيْم كُوبِنَه سَرَابٌ	
	دِيبِنْدِي كُورَا بِ هَمْدِيَا بِ شَرَابٌ	
	شَرْمَسَارُو شَان نَجَلِ كِبِيدِرُ	
	بِرْدِكِرِ اَوْلُ كِيْم اَوْلَه اَهْلِ حِجَابٌ	
	بِيچِه دَر جِشْمِ بِنْدُو جِشْمِ اَو بِرُ	
	هَمَا يَازِي دِيْمَك دَخِي اَو نَقِيَابٌ	
	اِحْتِلَاْمُ اَوْلَسْفَه نِيُورُ كُوشَا سَبُ	
	هَم خِيَا لَا بِنِ كِيچِه نَك كُوشَا بٌ	
	نَا نَوَانُ دِ بِنَلُورُ ضَعِيْفٌ اَوْلَسْفَه	
	فُوْرِيْنُ فَا نَسِيَانُ دَخِي بِشِيَابٌ	
	جَاهِلُ وُ مَقْلِسُ اَوْلَانُ مَآيَه	
	مُتْرَادِفُ اِنْكَلَه خَا نَه خَرَابٌ	
	كَاسَه بِيَسُوْرُ جَنَا قُ بِلَايِ جِيكِم	
	طَا لُ قَا وُ قَلِفِدَه اَوْلَه شَرْمَسَارِيَابٌ	
	بُوسُوْرُ سُوْنِيْلَرُ سَكَا اِنْكَلَه	
	اَبِيْنُ بُو شِيَا لَرُ سُوِي كُوشَا سَكَا سُوِيْلَرُ	
	دَرِيَابٌ اَكَلَه	
	فَا عِلَاسُنُ مَقَاعِلِنُ قَوْلِنُ	
	دُشْمَنِكِي دِرُ كُوْرُ شُدُ بِيكِي كُ اَحْبَابٌ	

بینه طبعه موافق کلان و رونق بوی بوی
بر قطعه در

سَرَابٌ و کُورَا بٌ و مَآيِ شَرَابٌ چولده
صوکی کورینور

شَرْمَسَارُ و بِرْدِكِرِ اَبِكِه دَخِ اَو بَاغِي
دیک

بِيچِه و جِشْمِ بِنْدُو جِشْمِ اَو بِرُو يَازِي
بوزه اورتین نقاب

كُوشَا سَبُ شِيك و يَانِك سَكُونِيْلَه اِحْتِلَاْمُ
اَو لَقِي كُوشَا كِيچِه رُو يَادِه اَو اَو نَقَلِقِدَه كُ جِيَا لَرُ

فَا نَوَانُ ضَعِيْفُ بِشِيَابٌ قُو شَرْمَسَارُ كَمِه دِرُورُ
بِي مَآيَه و خَا نَه مُتْرَادِفُ لَفْظَلَرُ بِشِيَابَه
نَعْنَا زِي بَرُو لُورِه مُتْرَادِفُ بَرُو رِيَا هَلُو غَلَسِكُ كَمِه

كَاسَه بِيَشَرُ سَمَرِيْلَه اِنْفَا و فِكَلَه جِنَا قُ يِلَارُ

اَبِيْنُ بُو شِيَا لَرُ سُوِي كُوشَا سَكَا سُوِيْلَرُ
دَرِيَابٌ اَكَلَه

بُو شِيَا كِي و بِيَاغِي و مَآيَانُ اَوْلَانُ اِحْتِلَاْمُ اَوْلَانُ مُطْلَقًا
عَنْكَلَه اَكَلَه اَقْدَه

پلک بلون کر	مک تکاپو	یعنی ابو مک	در شتاب
آبگیر اول	شور صومج اول	یعنی بزرگ	لایب همه
آسیابگر	دزدگر مش	حجی دگر من	آسیاب
دست خورشید	سوز کتوریم	خطه ای	سندان
کاله	ملک محمد	بوکتایر	مستطاب
قطعه منا	در احو	سیادای	نایاب
آبشار اول	صدور	سجی صومزد	بی آب
صواقون طول	یعنی بزرگ	سجی سخو	گولاب
سوق قوشی	مرب	سندان	اصیلوز
یراسه شب	یره یلدیز	بوکیدر	شتاب
کیجه دن قالمه	شپته	کیجه لک اولدی	سجی
اویقونک اول	ول معنا	سینه اولیش	سرخواب
رهوان بول	چنره	دواسنه	اولاغده
یعنی ایسا	عی اوتیکده	دیمک با	رضایت
غابدین اولدی	پوریز	یوز اولاندر	سابلوز
بولونوز	ایسه ده	پلنداز	بولساندر
مزرغان دیندی	مزار آ	دینه هرکول	رستان
قبه یا پیر	لیس اولان	تر	بیر دیروزه
ابوسور	جمله سیده	دگله	چورمه
هکلی نیس	لک سخن کول	سوز کوروز	مستاب

آبگیر صومج اولدی یعنی نایاب بود
 آبگیر صومج اولدی یعنی نایاب بود
 آسینا کر دگر یعنی آسینا صومج
 دست خورشید هدیه دیکدر خطه ای
 کاله ملک محمد عی ملک قوما
 فاعلات فاعلات فاعلات فاعلات
 فاعلات فاعلات فاعلات فاعلات
 بنه حرف با ده قبیل الوجود
 بر قلمه در

آبشار صومج یعنی لیدر فایب صومج
 صواقون طول یعنی بزرگ سجی سخو
 سوق قوشی مرب سندان اصیلوز
 یراسه شب یره یلدیز بوکیدر
 کیجه دن قالمه شپته کیجه لک اولدی
 اویقونک اول ول معنا سینه اولیش
 رهوان بول چنره دواسنه اولاغده
 یعنی ایسا عی اوتیکده دیمک با
 غابدین اولدی پوریز یوز اولاندر
 بولونوز ایسه ده پلنداز بولساندر
 مزرغان دیندی مزار آ دینه هرکول
 قبه یا پیر لیس اولان تر بیر دیروزه
 ابوسور جمله سیده دگله چورمه
 هکلی نیس لک سخن کول سوز کوروز

و در کوی سیدین

دَارِشْكَنَه	مَعْنَاهِي	سَلِيمَانِي	دِيمَكْدِر
فَرَار	كِرْبَزَنَدَه	چِيوَه زَبُوَه	وَسِيمَان
كُوزِيَارِشْكَنَه	دَارِشْكَنَه	سِرِشْكَاغَلْمَه	كِرْتِيَه
كِرْيَانِ دِي	مَكْ اَخْلَابِ	چِيذِر قَانَلُو	صُوخُونَاب
مَفْعُولُ	مَفَاعِلُ	مَفَاعِلُ	فَعُولُنْ
بِكْرَاوَه	نُقُوشَه بُو	جِهَانِكِم اُو	لَه بَرَاب
فَطْعُ چُون	مِهْر و مِهْر	قَوَزِي	اَبْنِ كِتَاب
آشْمَان كُوكُ	دِر كَشَن نُوَر	شَبِد و مِهْر و	اَوْتَاب
يَلْدَرَا خَتَر	مَاهِ اَنِي	اَبْد نَلِيغْدِر	مَاهِتَاب
اَو يَانِقِ	بِي دَر اَمَر	عَنْشِشْ شَمُودَه	اَو يُونُخُون
اَو بُو مَشْ خُو	بِي دَه دُونِك	كِيچَه دُونُ	دُوشْدَه خُون
هَيْبَت و خَشْمَت	سُكُوه اَعْلَا	دِيمَك وَا	لَا اِيْمِش
جَاهِ مَتَّصِبِ	دِر مُرَادِ	بِي اَبْرَدَر	كَامِيَاب
تَابِ طَاقَت	بِيچ بُو كَلْمِ	دِر طُولَا شِفِ	دِر دَجِي
اِحْطَالِخ	اَو لِي شَر	دِنُور فِكْر و تَلَا شَه	بِيچ تَاب
قَاشِ ظَاهِر	دِر خَبَرِ	مَعْنَاهِي بِيچَا	رُوبِيَا م
اَوْلَدِي	پُر سِي دَن	سُؤَالَا شِمَك	دَجِي بِلَا
بُولَا شِقْ	اَو لِي شِقْ	اَو لِي شِقْ	اَو لِي شِقْ
خَالِصُ و صَا	فِر خَا صِيك	اَوْلَدِي	جِه مَفْ هُو و تَاب
اَر مِي دَت	دِكَلُوبِ	كَلْنَه	صَبْر اَوْلَدِي

دَارِشْكَنَه سَلِيمَانِي كِي سَلِيمِن دِينَلْدَه
 زُونِ كِرْبَزَنَدَه زَبُوَه سِيمَانِ جِه و دَر
 اَشْكَن و سِرِشْك كُوزِيَارِشْكِي رُوبِيَه اَضِق
 كِرْيَانِ اَغْلَابِي خُونَاب قَانَلُوصُو
 بَرَابِ صَوَاوَزَه رَتْدَه
 نَفُوشِ نَفْشِكِ جَمِي خُونَاب قَانَلُوصُو
 اَشْكَن دَر مَان بَرَابَت
 حَرْفِي دَه بُو كَا بَه شَمَلَه و بِيچ دِر دَجِي كُون
 وَا يَكِي بَرَضَعَتَا
 آشْمَان كُوكُ خُورِشِيدِ مِهْر اَو تَاب كُوشِ
 اَخْتَر بِلْدَر مَاهِ اَنِي مَاهِتَاب اِي اَبْد نَلِيغِ
 سِيكَار اَو يَانِقِ عَنُودَه اَو بَقْلَه مَتْر خُونَاب و بِيچُو
 خُونَابِي دَه اَو بُو مَشْ دُوشِ دُونِ كِيچَه
 سُكُوه هَيْبَت وَا اَعْلَا جَاهِ مَتَّصِبِ
 تَابِ طَاقَتِ بِيچ بُو كَلْمِ و طُولَا شِفِ دِر
 بِيچ تَابِ فِكْر و فِكْر و تَلَا شَر دِيمَكِ
 قَاشِ ظَاهِرِ بِيچَا مِ بِيچَا م خَبَرِ مَعْنَاهِي
 پُر سِي دَن سُؤَالَا تَبِكِ بَا شِخِ جَوَابِ و بَرَمَدِ
 اَو لِي شِقْ بُولَا شِقْ اَوْلَدِي بُولَا شِقْ
 تَابِ خَالِصُ و صَافِي و خَاصِ دِيمَكِ
 اَر مِي دَن اَكَلْنِكِ سِيكَبِ صَبْر اَبْتِكِ
 تَكَا بُو سَكْر و دِير كَرْمَكِ سِي شَابِ عَجَلَه اَبْتِكِ

کَرِشَنَوِي	پَنَدِکَنَتَه	مَزِئَرَا	
	مُفْتَحَانِ	مُفْتَحَانِ	فَاعِلَرِن
	اَهْلِ مَعَا	رِفْلَه کُوْرُشِن	دَايِمَا
اَبْرِ قَطْعَه	مَرَا بَا نَكَمَنَا	زِيَا چُون کَمَلِه شَادَاب	
تَشَنَه صُو	صَاوِش قَاوِش اَوْلَانْدَرَد	بِخِي سِيرَاب	
قَرَنَكِنْد	سَبِيك يَار بِيخِي رِي سَبِيك صُو	بِي سَبِيلاب	
شَبْرَه دِهِي	اَوْرُورُ صُو بِنَه هَر بِيك كَرَه	دُو شَاب	
بَال شَهَد	دِيئُوْر شَرَبَتَه شَهَدَابَه	و شَهَدَاب	
كَلْزَارُو	كَلْزَارُو كَلْجُو قِرَد	بِخِي كَلْشَن	
دِي جَابِرَه	مَرْمُخ وَت دُرُو نَا زَه اِي سَه شَادَاب		
شَهوَار	دِيئُوْر يَاد	شَهَه لَاسِق اَوْلَانَتَه	
لَدَنَلُو	مُو خُو شَابَا	بُو اِي جُو د	رِي خُو شَاب
جُو يَار مَرَمَه	دَا اَب	رَوَان بِيخِي	اَوْرُ صُو
بَشِرَه نَبُو	لَا نَقِدَرَد	بِخِي خُو صُك	بِي بَا يَاب
سَر كَشَنَه	بَا شِي دُو مَنَسَه	دَا دُو مَنَكَه	كَلْشَن
دَر يَا دَه	صُو بِيك دُو مَنَسِي	بِي جُوْر نَد بِي سِي	كَرَنَاب
اَشَنَدَه	اَوْ جِيوَانِكِه	كَزَر آدِي	سَمَن كَدَر
دِي زَلْزَمُو	فُو شَتَنَدَن كَا	زَه بَطَاوَرَد	كَه مُرْعَاب
مَاهِي بَسَا	لِيك آدِي	بِي شَاوَرَد	بِخِي يُوْر كِي
عُو تَه صُو	بِي طَالِق مُو	لِيك طَالِقَه	بِي خِيْرَاب

نرونازه کل کی حرف با دن نکلده صاحبی
 بقطعه در
 تَشَنَه صوماش سِيرَاب فاشن صوبه
 سَبِيلاب سيل صوبه
 شَبْرَه اوزر صوبه دُو شَاب بکمز
 سَهَد بَال شَهَدَابَه وَ شَهَدَاب شربت
 کَلْزَارُو کَلْشَن کَلْجُو قِرَد بیکدر
 مَرْمُخ جَابِر شَادَاب زه و نازه ديمکدر
 شَهوَار پادشه لایق
 خُو شَاب لَدَنَلُو صُو دِي خُو شَاب اِيو اِيچو
 جُو يَار مَرَمَه که صواو اَب رَوَان اَوْرُ صُو
 بَشِرَه بولانق پَانَاب صُك دِي وَ نَهَلِي
 سَر كَشَنَه باشو دوشن كَشَن دُو مَنَك
 دَر يَا دَه صوبك دُو نَد بِي و جُوْر نَد بِي سِي
 سَمَن كَدَر قيون قدر بر جيوانگه اَشَنَدَه كَدَر
 بَطَاوَرَد قاز ديمك مُرْعَاب اوردك
 مَاهِي بَالِق شِي شَاوَرَد يُوْر كِي
 عُو تَه صوبه طالوق نِيْرَاب صوبك طالوق

	سَن تومرو کیمه وین شین اووز	سَن تومرو کیمه وین شین اووز
	بویله چین اوبله چن چست ندر آن او چرا چون	بویله چین اوبله چن چست ندر آن او چرا چون
	مراوست اوذ این بودز کیست دیمک کیدز اوقده چکا	مراوست اوذ این بودز کیست دیمک کیدز اوقده چکا
	بجه چسان مثل یسان سش بشور بجه بسی ولساه	بجه چسان مثل یسان سش بشور بجه بسی ولساه
	عاشقه اف ساده دی دابخه کوکل قابوچدر دسریا	عاشقه اف ساده دی دابخه کوکل قابوچدر دسریا
	دخت فزه بجه پز خادمه اغا در دخی خوا جه سرا	دخت فزه بجه پز خادمه اغا در دخی خوا جه سرا
	شخصه توان گز دینوز بهره نصیب اولد اولد چی کدا	شخصه توان گز دینوز بهره نصیب اولد اولد چی کدا
	خانیه در ویش فقیه اسکی حیدر ائده کهن بوریسا	خانیه در ویش فقیه اسکی حیدر ائده کهن بوریسا
	سیر طوق کزیننه آج سیر طوق کزیننه آج	سیر طوق کزیننه آج سیر طوق کزیننه آج
	سکله لیا نغشره در نض ایدرم بر سکا	سکله لیا نغشره در نض ایدرم بر سکا
		

نوسن مؤنجه بشین اووز
 از روی کیدر اسک پیا شکل
 چین بویله چنان اوبله چون کی
 چست ندر آن او چرا چون
 کداه فغی ارست اودر این بودر
 کیست کیدر کجا اوقده
 چنان بجه سنان مثل یسا پیل
 سش بشور بجه بسی چو سش بشور
 اخاده دوشگون اولان عاشق
 دوزبا کوکل قابوچی
 دخت فزاکره بر اولد بجه
 خواجه سکر خادمه اغا در
 توانگر زنگین
 بهره نصیب کدا دلچی
 خانیه در ویش فقیه کوی
 کهن بوریسا اسکی حیدر
 اسن زدی اشخ خورده نیک و طعام
 سیر طوق کزیننه آج فون نایشتا بود خراج
 آفروشد اعلا حلوانه دیولو
 شکله سینگ ضعی ولانک غمغیمه لیا دیکدر
 نغشره بقلواد بیلن طایلد

ک

بختی یکنجا یا لکنزیر اشئ یوقوب همتا
 دیندی سازنده به رامشگر و صنبو ره ستا
 ایزمق نغمه ایله اولدی سرودو خنجا
 بکر مکت مانندن هم او ایله دیکدیر قالمق
 مثل مانند کیدر مثلادیر کویا
 بادا اولسون اوله باشد نشود اولماز هم
 وزنه بوخسه بلی آری عجب آدر آیکا
 روز کوندز بوکون ایزو بوکون دیروز
 شبت کجه بو کجه امشب دخی بارین فردا
 شسته بیقانشه حتما مه دینور کز مابه
 درلشدر دخی خور کز ده وایرا زیرا
 بستم بولک بنسبه بوقوز مردخی بوم شقدیر
 سنک طاش سخت فحی مر مره دبر کز خارا
 اولدی اینده کلیبی ورونده کیدچی
 رفت کندی کلور ابد همتا ابا قداش
 ععلی بوجه
 همت معرفت
 زینکن ادا لوباقنطلو برقطعه در
 آعلی بوجه
 مترا بکا مترا ساک مترا سز
 متن بن مترا سز مترا ساک

همتا	اشئ یوقوب	یا لکنزیر	بختی یکنجا
ره ستا	گر و صنبو	رامشگر	دیندی سازنده به
خنجا	سرودو	ایله اولدی	ایزمق نغمه
قالمق	دیکدیر	هم او ایله	بکر مکت مانندن
کویا	مثلادیر	کیدر	مثل مانند
هم	نشود اولماز	اوله باشد	بادا اولسون
آیکا	عجب آدر	بلی آری	وزنه بوخسه
دیروز	زچکن کون	بوکون ایزو	روز کوندز
فردا	دخی بارین	کجه امشب	شبت کجه بو
مابه	مه دینور کز	حتما	شسته بیقانشه
زیرا	ده وایرا	دخی خور کز	درلشدر
شقدیر	مردخی بوم	بوقوز	بستم بولک
خارا	مره دبر کز	فحی مر	سنک طاش
کیدچی	ورونده	کلیبی	اولدی اینده
همپا	هم ابا قداش	کلور ابد	رفت کندی
فعلن	فعلان	فعلان	فعلان
اعلی	اوله قدرک	هترتا	ابله تحویل
کین ادا	بندورن	قطعه ذی	
	سز شما	ساکه ترا	باشه ترا
مسرورا	ماوا کا	بن منوز	

مردود در جوانی جو مردانک بدو در
 ایزدی خدونه بخا عله ووزی
 بزده اوچی سزونی ملک دینک
 باوریدن ایماق کوا جاز
 کیش مت زره دین سزیت زوزه اوج
 بکانه کوی مؤمن دزود دعا
 فونک مسیدو جامع بانک نماز اذان
 پیش نماز نمازک امانی پستوا اولوش
 نادان جاهل سالوش ریاح صوفی
 پاکمان اهل عفت پاک بارسا متی
 رستخیز قیامت بهشت جنت
 دوزخ جهنم رها فورمش
 قاعلان قاعلان قاعلان قاعلان

کول کچکی دو قابله طلو کوزد و عابت با فضلو
 بر فطیخ نیر

قدوی سبی صوفی نیا با متقو
 خرافه صالو بکرمک بالا بوجه وصال
 خبیش حرکت رفااز صالمنق
 ناز کرشمه نیا دایره جلوه مسیدر
 دلاراه اولش جوهر بزرگی کول کله

سز مردانک رجوانمز	دی سخاوت	ویز پیده
ایزدی خوی	بوانه ویز	کی محفل ده بیجا
اوچی پیز	رنده اولش در ملک آ	دی سزوش
هم ایماق	باوریدن	لابق و جا سزروا
کیش ملت	در شریعت	راه دیزدو ره اوزج
هم بکانه	کوی مؤمن	دزد دزود اولدی دعا
مسجده مز	کیت دینور	خا دان بانک نماز
دی مامه	پیش نماز	هم او بولش پیشوا
جاهله تا	دان فرای	صوفیه سا لوسر دے
عفتا جهلی	پاکدامن	اهل تقوا بارسا
رستخیز اولدی قیامت	جنته دیر	لز بهشت
دوزخ اولش در جهنم	الله فورتنک مشر رها	
قاعلان	قاعلان	وزیند ربحر رملک
ایله علیکله عمل تا	اولیه سعیک	هکا
قَطَعَاءُ دَلِّ كُنْزٍ وَرِيْشُ خُرْبٍ رَعْنَا		
بوی قد طوعری همی پک	با فیتقو	زیبا
صالیوب کز مه خرامو	بوجه اوللا	بالا
حرکت جنبش ورفنا	یصالمنق	بور پمک
دلبرک جلوه سیدرنا	نوکر شمه	پسکا
کول اکتسج سی نجو	به دلارا	هرد پیسوز

والا سی مقبول سنبل لغیر
 تحفه و توفی کہ وہی نیک ہدیہ ہی
 دیکھو اما کا نیک اسمیدر

	سی او کہ دن کا دہ	تا و والا
	بودر ایچو	تختہ و سفی سنبل زادہ
	مولا	حفظ ایڈہ سہ و خطا دن
	و کفی عطف نفسیر	حسنات اللہ تعالیٰ بڑی بڑی
ابتداء الف حرف قاء شریفہ منسوب بر قطب دہر	ایستلا	قطعہ سنبل
شیدر و شیدر بزقان شکر نکرینک اسمیدر	ن و خدا	نکری آدی
آفرینندہ بزرگی کبریہ اونونو معناسہ	کیریا	بارا دیچی
بروردگار کردگار آمرزگار اللہ و مقیدر	میزنگار	وصفیدر پر
ہم دخی پائیندہ باقی ہمیشہ دائما	دایمنا	ہم دخی با
ہیتا کو بیچی کاتا بیلی بزرگ اولو	لو بزرگ	کو بیچی پسنار و کاتا
مہربان مرحلو پاداش جزای خیر	دائش خیر	مہربان با
روزی رزق روزی رشا رزق و بیچی	زی رسان	رزق و روزی
سپاس شکر وجد نایستا مدح	ح و شکر	شکر و حمد اولو
راستگو طوغری سوزلو و خوشنور بیہر	بر سول	طوغری سوزلو
سعودہ محمد بر کزیدہ مضطفا	مضطفا	ہم محمد
نولیس باز بھوان اوفو نوبی قرآن بکوش	ان نوبی چا	باز نوبیس او
پشتو دنگہ دربان آگہ شد اولہ سزلابو	ب اولہ سزلابو	دنگہ بشتو

ابتداء الف حرف قاء شریفہ منسوب بر قطب دہر

شیدر و شیدر بزقان شکر نکرینک اسمیدر

آفرینندہ بزرگی کبریہ اونونو معناسہ

بروردگار کردگار آمرزگار اللہ و مقیدر

ہم دخی پائیندہ باقی ہمیشہ دائما

ہیتا کو بیچی کاتا بیلی بزرگ اولو

مہربان مرحلو پاداش جزای خیر

روزی رزق روزی رشا رزق و بیچی

سپاس شکر وجد نایستا مدح

راستگو طوغری سوزلو و خوشنور بیہر

سعودہ محمد بر کزیدہ مضطفا

نولیس باز بھوان اوفو نوبی قرآن بکوش

پشتو دنگہ دربان آگہ شد اولہ سزلابو

	لَتَ يُوَفُّ	جَكَه جَلَّكَ حَا	بُوَيْلَهُ رَحْمَتٌ
	عَرَبِي لَفْظٌ كَثِيرٌ	فَارِسِيٌّ وَ	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	كِي اَوْلَهُ اَلْسِسْتَه دَه شَهْرَتِكِر	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	بَايُ تَرْكِي كِدَه اَيْدُو اِنْسِي عَمَّاك	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	اَيْلِدَه اَنَسَلَر اَيْلَه كَشْفِ مَالِك	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	مُشَرَكَّ بَعْضِ لُغَاتِ	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	يَا زَيْلُوبَا اِنْسَلِمَه اَمَّا	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	فَهَمَّ اَيْدُرَان لَرِي زَبَا	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	طَعْنُ لَشْتِي بِع اَيْدَه طُورُ	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	اَيْلِدَه حَرَّ وَ مِجَادَه	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	اَوْ فُزَا اِيْجَدَه	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	يَا زَيْدِي عَم لَفْظِ دِلَارَا	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	شِعْرُ وَايْشَا يَه مُوَا فِق	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	بِنَجَه سِن حَا	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	اَضْطِرَّاح اَوْ	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	بَعْنِي وَ اَزْدِر	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	بَا فَنَه فَرَهَن كَه بُو اِنْسَر	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	اِيْتَا مَشَرَكَّ	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	اَيْلِدَه فَرَجْمَلَه عَمْدَن	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	يَا فِشُورُ كَو	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	هَيْر اَيْرَان	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	سُرْمَه اَه لِر صِقَا هَا ن	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	دِيْر اَيْسَم	
	رَبِّكَ كَبِيرٌ	دِيْر اَيْسَم	

مشهور و معارف

رَبِّكَ كَبِيرٌ معنی فارسی معنی لطافتی

حروف نهجی گندن یا به قدر
 طفل اید به بخا دیات و فویان جوئی
 د لارا کول کلندری

کار جیل معنی
 مثلا فطش سینه جامه خواب و گدینان

فرهنگ فارسی لغت کابلستانی

بجند نصیح ایلچیلکده
 ایران ع مملکتی
 سوز صفاهان سرمه معناه نذر جعفر

بند عالی و بوجه و مروج

رکب طعیف یکد رسا نه نفلت و بربر
مرا تا نظیر

علم بدیده مناسب الفاظ مثلا شمس قرینیم
آضداد بدیده جا تا جت جتم روز شب

بدیده مثلا دیمه فیش یا زا و قویا زکی
تجسس

ایها که بدیده لفظک ایک معانی اوله برسی
مرا دا اولیه مثلا انجو معنانه در مرور ایکی
نهم شبعه بر آیه یا بر حدیثه یا بر قصید
یا بر شعره یا بر نثر مشهوره یا بر کلام کلامه
اصول الک و مستقیم از هنر و الطبعیت
کلامه لغت بر جوب ایله زمین نماز و چاره نقل
معنانه

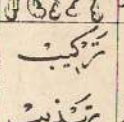

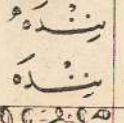

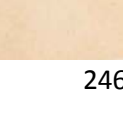

سلاست تعبیر و تقریر بر سر بستیت

ترکب یعنی لغاری جمع الیوب مثلا
شندیه ریک یک از استاد کی

ترتیب باک و اغلا و نقل نظمه ایشانم
مرهون بیت اول بیت ناینس نما اولسز
ترتیب جهک فتحله بر لغتی سازدله جورملک

اهل دل کال صاحبی

وضع رقمه
ببینی شاهدینک رقمه و وضعه تلخادر

	فلا رُحْفَه مَدَه بُلْدُو لُسَه سَزَا أَنْزَلَكَا مِنْه أَيْدُمَ انْشَا	
	سِلَك مَعْنَا دَه نَه خُونْدُو رَنْظِيمَه إِنَّمَا مَشْرُفِي كَيْسَه نَنْظِيمَ	
	يَا زَمِدَه وَزِي رِي رِيكُو وَ نَا دَر تَا أَوْلَحَفَ ظَنَه مَرَكْتُو قَا دَر	
	أَلْيُو بِيكَا هِي مَرَا عَا تَنْظِيرَ كَاهِي كَضَا دَلَه يَلْدُمَ تَعْبِيرَ	
	بِنَجَه بِنَجِيْسِ سَلِيْسِ مِلَه تَأْمِيْحِ نَفِيْسِ	
	أَنْ أَوَّلَ أَوْفُوْيَا نَظْفِلَ صِيكُ بِكُنُو شَعْرِي دَه أَيْدُرَ كُحْصِيكُ	
	كُوْنُو كُوْنُو كُوْنُو كُوْنُو	
	كُوْسَرُو بَعْضِ حَلْدَه أَحْسَنَ وَجْهَلَه فَيْلْدُمَ مَرْهَوْنُ	
	مَرْهَوْنُ مَعْهُونُ أَوْفُوْيَا نَ أَوْلَسِيَه تَا كِيَه	
	لَغْنَك سَرَّ جَهَه سِي يَا بِنْدَه بَرَّ اَيْدُرَ اَهْلَ دِلِكْ جَا بِنْدَه	
	رَفْمَه حَا جَت بُوْتُو بِعْنِي وَضِعَ رَفْمَه حَا جَت بُوْتُو	

	هِنَّ اَيْدِيَهٗ اِمْدَا	خَاكِ دَرْزَا
كَهْرِي	كِهٖ خَا دِيَمِ كَرَامِ	
نَظْرِي	هِيَ اِحَالَهٗ	اَيْدِهٖ لَزَا
	شَهْرَتِ	اَوَّلُ شَرْفَلَهٗ
	اَيْدِهٖ مَبْلُو رَغْبَتِ	اِبْتِيْدَانِ
بَكْوَرِ	نَهٗ خَا دِيَمِ مَكَارِمِ	
كَهْرِي	نَهٗ كَرَامَتَا يَهٗ مُعَلَا	نَهٗ كَرَامَتَا
	فَلَيْكِ عِزُّ رُشْرِفِ	نَيْزِ
	رُشْرِفِ	مَهْرُومَهٗ كِهٖ اِي كِي خِيْرُ خَلْفِ
نَظْرَاتِ	قُوَّةٗ اَعْيُنِ رُوشِنِ	
بِهٖجَانِ	دُمُكِ چَشْمِ	هَرِي مَرِ
	رِفِ يِ مِثْلِ وِظْمِ	بِرِيْدِرِ عَا
	رِفِ يِ مِثْلِ وِظْمِ	بِرِيْنِكِ خَا
رَا دِرِ	بِرِي خُوْرِيْشِ دِهٖجَانِ	
رَا دِرِ	رِفْلَكِ پِيْرَا دِرِ	بِرِي سِيْ يَدِ
	اَعْلَى	اِي كِي سِي سِي دِي بَرِنْدَانِ
	هَمَّتَا	نَهٗ صَدْفَدِرِ
	لَيْلَهٗ رِفْعَتِكِهٗ	دَا نِمَادُو
	جِيْدِ بَرِهْمِ مَتَلَهٗ	وَالِدِمَا
	مَصُوْنِ	اَوَّلَهٗ لَزِجْفِضَا اَلِهِيْدَهٗ مَصُوْنِ
	رَا فُوْرُوْنِ	عُمُرُوْا فَيَا لِيْ اَبْدُرُوْ

اَهْلًا هُدِيْ اِيْمَلِكِ
خَا دِيَمِ جَمْعِ مَخْدُوْمِ كَهْرِيْ اَصْلِيْ بَاكِ

مَكَارِمِ رُشْرِفِ اَخْلَاقِ جَمِيْدَهٗ صَا جِي
رُكَا نَمَا يَهٗ اَعْرَبُهَا لَوْ شِيْدِرِ مُتَلَا كُوْرِيْ عَالِي
اَمْدُوْرَشَانِ بُوْجِ

بِرِيْنِ تَفْصِيْلِيْ طَرِيْقِيْدِ شَمْسِ وَفَضْلِ
خِيْرِ خَلْفِ خِيْرِ لَوْ اَوْلَادِ دَرْدِ بَكُوْرِ
قُوَّةٗ اَعْيُنِ كُوْرِ نُوْرِ يَدِرِ
رُشْرِفِ كُوْرِ بِي كِي دِيْمِكَا دِرِ

بِهٖجَانِ اَزَا دُنْيَا زِيْنَتِ لِي جِي
بِرِ اِي كِ اَوْنِ دَرْدِي
مَتَلِ پِي كَا كُو كِ دُو نَا يِ جِي

وَالِدِيْدِرِ مَابِيْدِ بُوْجِهٖ وَعَالِي
مَصُوْنِ مَحْفُوْظِ اَوْلَسُوْنِ بِلَا رُوْنِ
رُوْرُوْنِ كُوْنِ اَرِشُوْنِ عَرِيْ زِيَادَهٗ اَوْلَسُوْنِ

	ایندی ایندی	رورارت ی صدرت	زبورصد مسند آرا
	بن ایله گل دی شرف	کورممن مشلی ایجاد سکف	دولته ذکا مخلص پا
	دست سبید	دی کی ذکا	بخ مسعود یعنی همتا
	دولت	که اودر مظهر و عدل احسان	فیلد عاصو یعنی ایله دی بو عا
	تاشیر	ارسی مخلصه اودر صد	دولت بوند و فرسده جهان استیت
	دولت	توبله زمره مشران اصل رصد	صاحبیت و قلم اهل کرم معدن کا نشر زهرجو
	دولت	سنادان	اولدی دورنده بگام و زمره اهل دل و نگه و ران
	دولت	توبله قدر هنر اولد فده مزید	کله بوند بده سوز و جلدید
	دولت	ایستیا	ایستیا یعنی بونظمی

زبور
مسند آرا
نیت
محل نشینی

ایجاد سکف
طبیعی مقبول و مجرب
خالق حید

هنر و خلیل الرحمن
اداشی که خلیل حید پاشا

سید یعنی بو عالمی یعنی طوبیوردی
هدر صد بروفقدر که حضرت علی ایجاد آید
اهل رصد علم بخور و عیاجزار باب و صفا

معدن کایش
اهل ران کالاهلی و حقا و اشعاره اشیا
تکته و ران معنی دقیقه اگله بچی تابر

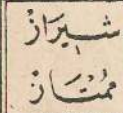

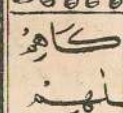

ایشیا عندن کلام ایجاد

بوغیة	فحی دُرُو	کُهرن
بیکجا	اؤلومیش ایلک آ	هن ووزر
ناسره	قال مستد نقده هنر	
خسرو	خاڑا بیلکه بکرا بز	ایدی کل
ایاق	الرشده یازدی	سنبل
کلش	غده ایلونک	له ووزار
بیروزا	غریبه ایدی هنراز	
کهرن	کوشره مریدی	اوستاد
بوغیة	قد	بیجا کله نقاد
بوسیدن	دل ناسا	دو حیرن
کیچ	مغشده ایلونک	ه واین
بی جمال	اؤلومیش کف تاره	
صانکه	ایک اول پجاره	
ناکمان	لطف خداوند	جیل
قلدی	خوا ریحان	تحویل
بیرد	دنیایه	بحسن نظام
اهل دل	زمره بی مشرو	زوبک
اولدی	قدیر	یه کالا
ایغیتار	ایلدی	نفا
یعنی	بیرا	صفه کایساف
صفدر	رحم	حشمه دو رانف

دُرُو ایچو کهرن جواهرت جمله
 آهن دمور زر النون
 ناسره فناجه نقده حاضرجه
 خسرو خاڑا سپورندی
 سنبل کنویه تلیج که سنبل زاده

پیرو تا بعد از غریبه وه فوغه بیلر
 کهرن هنر و کمال
 نقاد صرافه یعنی قدر دان
 حیرن محزون
 کچ غمت غم کوشی
 بی جمال قدر شناس
 اینکه دلسز چی بکنه
 خداوند جیل اولو الله
 تحویل دونه و دونه
 حسن نظام کورل دورنگ
 بکار مرادینه ایرون
 کالای هنر معرفت فاشی
 نقاد صرافدر
 اصق وزیر صاحب ندبیر
 صفدر بهادر بجم حشید ستم علم

بر بود

	كُنْفٌ وَجِلٌ يَنْبُ وَزَابِئِينَ	مَشِيدٌ مِنْ جِهَةِ لَعَاتٍ دَهْ مَكْرَجُوقٍ غَلَطَاتٍ
	فَارِسِيَانِ لَمْرَهْ مَخْصُوقِ بَايَانِ	اِضْطِلَاحَا بِنِ دَخِي بِي
	بَشَقَهْ دَرِي سِجِهَةِ لَعْنَتَرَهْ غَبْرِي كَوْنَهْ	دَهْ مَاكِ اُوْلُوْرُزِ اِسْتِعْمَالِ
	فَارِسِ اَقْبَسِ مَهْ دُو شَرِ اَكَا مَسْنُو	شِيْرَا زِ بُوْرَبَانَ مُنْتَا زِ
	اِضْفَهَا يَنْبُ لِرَكِّ الْفَا بِهَلُوْبِيكِ	خَلِي دَرِي دَخِي سِيْرَا زِيْرِي
	بِجُونِ اَوْ اَقْبَسِي اَبْدُوْبِ كَشِيْ بِجُوْفِ رَمَانِ اَسْمِيْدِيْ مَكْتِ وَفَرَا زِ	كَشِيْ وَكَذَارِ بِيْ
	عَبْتِ وِلَسَا بَهْ دِيُوْبُوْ قَالُوْا بِيْ دِيْ يَلَهْ بِيْرِ	سَفَرْمِ اَشْرِمِ
	بِهْ اَيْتِ سَمْعِيْ بِلِيْعِ دَانَا خَا طِرَهْ اَبَلَرِ	مَوْفُوْرِ دِيْ خُطُوْرِ
	بَا يَكَا يَمِ اَوْلَدَهْرِ خَا بَا زَهْ يَمِ بِيْدِ لَعْتِ مَسْخُوْمَهْ	دُوْمَهْ
	اَوْ فَوِيْهَمْ فَلَسِيْدَا عَمْرُ مَكْتَا حِيْلِ لُطْفَالِهْمِ	كَا هَمْ
	بِلِكِ تَابُوْ دِيْ اَبْدِيْ قَدَرِ مَنْزَكِ	

لغات جمعیدر
یکلش ایتلک
تقَات
عَلَقَات
بر قویک بر لغت معانی معانی معانی
ایضلاحا
ایستمال
قاریس
داری
بهنوی
نشی بهبوده وفالده سز
بلیغ نیافه لر جوق موفوز جوق وکنیر
خطیر دخیل وکر مکلاک تا طر تلب
آگاه خبردار
لطف الله وهبناک اوغلو ایسی
تا بود بوق دی

بَرِيبِي اَهْلِي كَلَامِ	كِي اِنَاك هَزْ
بَرِي اَزْجُمْلَهٗ جَنَابِ حَسَانِ	تَظْمِينِي عَا لَمَّا اِيْدَارَسِ حَسَانِ
بَرِي هَمَّ كَعَبِ بِلَاغَتِ سَيِّرَا	كَعَبِ بَيْنَ الْفَصَحَاءِ اِيْكَ اَعْلَى
بُحْمَلَهٗ سِي اَهْلِ حَدِيثِ وَ نَفْسِ بَرِ	عِلْمِ وَ عِرْفَانِ نِلَهٗ بِي مِثْلِ وَ نَظِيرِ
اَوْ مَرْمَرِ كَيْمِهٖ اَوْ لَيْقِي رُو زِجْرَا	اَوَّلَهٗ لَزْ وَ هَيْي زَارَهٗ شَفْعَا
بَعْدَ ذَا بَسْطِ مَقَالِ اَيْكِيَهٗ نِمِ	سَبَبِ نَظْمِي نَدْوَسُوْنِي لِيَهٗ لِمِ
چُونَكِهٖ بُوْعَبِ دَضْعِيفِ اَحْقَدِ	اَيْتِي دِي اِيْرَا نَهٗ سِفَارَتِهٖ لَهٗ سَفَرِ
اَبْلُوْبِدُو رِرْوَانُو وَ صِفَهَانِ	جَوْقِ مَقَامَا تِي فَيْنِدِهٖ سَبْرَانِ
تَا نَهَا وَ نَدُو عِرَاقَهٗ شِكْرَهٗ	هَبَا صُوْبِلَهٗ مَتَاشَا اَيْتِي دِهٖ
عَزْمِهٖ اِيْدُو بِيْتَا بَدْرِ بِيَارِ	شِيْرَا زِ خَواجَهٗ حَافِظَا اِيْكَهٗ اَوْلَدِهٖ
هَمْرَا زِ اَيْدِهٗ رَاكِ	شِعْرُو اِنْسَا رُو شِنْدَانِ كِي دِهٗ رَاكِ

کتاب شعری اصحاب بدن

احول حکایت روایتان صحابان اهل نفسی
مشرقی

شفا شفیعلی بی اللدن دیلمی
بسط مقام سوزی درنده مملکت

سفرات سینک گنبریکه فخره غلطه در
رَوَانِ اَقْلِمِ اِرَانِ صَفَهَانِ اَصْفَهَانِ دَرِ

عِرَاقِ عَرَبِ بَعْدَادِ وَ عِرَاقِ عَجَمِ اَصْفَهَانِ دَرِ

بوئنده مراد اصفهان در
شیراز اول پای تخت ابدی شدی تهراند

شعر محمودی از نزل و قافیه در کلام
اشنا مصطوفی قافیه در کلام

کشف

صَوْرَتِ جَمِي السَّنَةِ لِسَانِهِ

شَاعِرِ جَمِي

كَبْرِ خَزِينِهِ وَ

رَسُولِ طَرَفِ خَدَانِ كَمَا يَكِيلُهُ كَلِمَاتُ بَيْغِهِزِ

أَفْصَحَ زِيَادَةً فَصِيحَ أَجْمَعِ سَوَازِلِهِ

وَحَيَّ جَبِيلاً وَاسْطَهَ سَبِيكُهُ امْرُ

كُفْرَ بَاكِ وَطَاهِرَ الْأَصْلِ

تَجَمُّلِ نَقِطِهِ مَعْنَا سَنَةِ

شِعْرِ قَضِيَا وَزَلِي وَتَافِيهِ لِكَلَامِهِ

إِيْمَانِ خَارِقِ عَادَتِهِ

هَذِهِ سُنِّ وَأَوَازِ شَهْرَتِهِ

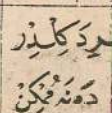
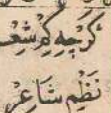

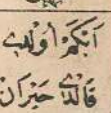

فَعَلَا جَمْعَ نَجْمِ كَمَا فَصَّاحَتُهُ

بَلَعَا جَمْعَ بَلِيغِ حَالِهِ مَطَابِقِ مَشْكَمِهِ

مُدَّحِي دَعْوَا رَيْدِيهِ

مَقْنَعِ سَكُونِ أَيْمَانِهِ وَأَوَّلَانِ كَسَنَتِهِ

أَخْبَارِهِ كَمَا يَكُونُ بِيَانِ أَيْدِيهِ كَسَنَتِهِ

اِتِّخَالَفَ	صُورُوا لَيْسَ دَنَ	
تَجَمُّعًا	لَيْ وَارْتِدَ رُوشَنَ	
	شَعْرًا أَلَيْسَ يَنْزُولُ	مَنْ تَانِ
	فَلَمَّا مَعْنَا	حِجْرُ نَهَانِ
هَمَّ رُسُولِهِ	هَرَّ ارْتَانِ	صَكَاوَاتِ
كَيْهَ اؤُرْدِ	أَفْصَحَ اَرْبَابَا	بِ اَلْعَانِ
	تَطْفِيْدُ وَحَسْبِ خُدَاوَنِي	عَلَيْهِمْ
	نَهْ كَهْمُ زِيَرِ	اَوْ كَرِيْمِ اَبْنِ كَرِيْمِ
عَالِيَتَهُ	سَبِيْرًا مَشْدُرِ	
اَلنَّوْجَتَهُ	نَهْ يَبُوْكَ نَفْعَ مَشْدُرَةٍ	
	تَا زَلْ اَوْلَادِهِ	اَكْفَدَا رَجَلِيْ
	كَمَا اِيْدُرْسَانَا	بِنَهْ عَالَمِ تَجْمِيْ
	كَرْجِيْهِ كَمَا شَعْرِدِ كَلِيْدِرِ	اَوْ كَلَامِ
	دَهْ نَهْ يَكْنِ	اَوْ نِظَامِ
	فَهَمَّ يَدُوْهُ مَرَّ	بِنَهْ اَعْمَاجِ اَزِيْنِ
	اَبِيْدُوْهُ وَهَدَّ	هَدَّةً اَوْ اَزِيْنِ
اَبْنَهُ اَوْلَادِهِ	فَصَحَايِ	عَدَنَانِ
فَاللَّهُ حَيْرَانِ	بَلَعَايِ	خُطَّانِ
	اَيْدِيْهِ مَلَّةً	دَعِيَانِ
	جُمْلَةً سِيْ عِيْدِيْ	ذِيْ اَيْكِهِ اَوْلَشَرِّ
	اَوْلَشَوَا حَيَا	بِنَهْ صَدِّ كُوْ
	نَهْ سَلَامِ	

		
	مَسَايَهُ أَوْ كَمَفْرَ مَسَايَهُ	حَمْدِي حَمْدًا أَوْ كَمَفْرَ مَسَايَهُ
	وَكَيْفَ تَعْلِيمَهُ	فِي كَلِمَةٍ حَضْرَتِهَا
	تَكْرِيمَهُ فِي كَلِمَةٍ	مَشَارِ مُوسَى يَوْمَ إِيدُوبِيمَ
	مَرِطِيفَ تَلَطِيفَ	فِي كَلِمَةٍ إِضَافَتَهُ
	عَيْسَى شُكُوبِيَا	هَمَّ سَلِيمَنَا بِنِ أَوْعَلَاءِ
	أَسْبَازِ مُمْتَازِ	نَوْعِ أِنْسَانِ أَيْلِدِي نَا
		

شكر مفرما
بشانه
احسان ابدی
نہایت سز

آنها تعلیم
و علم آدمی الامتلاء ایضاً
بشانه
تعلیم ابدی

ایضا فله کلمه
کلم الله بیور مشدر

منظرة الطیر
فوشل لسان

بشانه
اورفاق و شریک سز

محمّد

منه الزيتون
كتبت من الفقير الحقير احمد بن سدي

ZABUNOĞLU OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Yeni Partner Tepee burada!
İçinde yaşanacak
çok şey var.

Gelin, test edin.

Yeni Partner Tepee
peugeot.com.tr

**ZABUNOĞLU OTOMOTİV SANAYİ VE
TİCARET A.Ş.1993 YILINDAN BU YANA
KESİNTİSİZ 19 YILDIR OTOMOTİV
SEKTÖRÜNDE VE PEUGEOT BAYİİ
OLARAK İYİ BİR YER EDİNME AZMİ VE
ÇABASI İÇİNDE FAALİYETİNİ
SÜRDÜRMEKTEDİR.**

**BU AMACI DOĞRULTUSUNDA
PEUGEOT MARKASININ
KAHRAMANMARAŞ'TA HEM MARKA
BİLİNEBİLİRLİĞİNİ HEM DE PAZAR PAYINI
TÜRKİYE GENELİNİN ÇOK ÇOK ÜZERİNE
ÇIKARMAYI BAŞARMIŞTIR.**